

Evanghelia după Ioan – introducere –

Primele 18 versete par a fi prologul Evangheliei. În acest prolog Ioan afirmă, cu maximă claritate, dumnezeirea lui Hristos. El rostește câteva adevăruri fundamentale despre Hristos și pare să introducă principalele teme ale Evangheliei. Introducerea ne aduce aminte de pasajul în care Ioan ne descoperă scopul Evangheliei sale: „*Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe alte semne care nu sun scrise în cartea aceasta. Dar lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu; și crezând să aveți viața în Numele Lui.*” Deci Evanghelia poate fi privită ca o demonstrație a mesianității și divinității lui Isus.

În prolog Ioan afirmă divinitatea și mesianitatea lui Isus, apoi urmează demonstrația, pentru ca aceasta să culmineze cu declarația lui Toma din cap.20: „*Domnul meu și Dumnezeul meu!*”. În urma mărturiei lui Isus, Toma a fost adus la credință. Ioan dorește ca cititorul, la fel ca și Toma, în urma înțelegerii dovezilor, care susțin identitatea lui Isus, să declare divinitatea Lui Isus. Mă întreb cui i s-a adresat inițial Evanghelia? S-a adresat ea celor credincioși, pentru a le întări credința în Isus, sau celor necredincioși cu scopul convertirii lor? S-a adresat ea mai degrabă evreilor decât grecilor (neamurilor) sau invers? Ioan ne spune că Isus a făcut multe alte semne. Totuși el selectează doar câteva dintre ele cu ajutorul cărora el realizează o demonstrație. El selectează, probabil, acele semne cu un impact mai mare pentru auditoriu. Toate semnele făcute de Isus vorbesc despre adevărata Sa identitate. Ioan nu poate descrie toate semnele, căci ar fi fost prea mult și cititorii nu ar fi avut suficient timp să citească. El selectează acele semne care au o semnificație deosebită pentru auditoriu. Semnele din Evanghelia lui Ioan sunt suficiente pentru a convinge pe destinatarii Evangheliei că Isus este Mesia, Fiul lui Dumnezeu.

Aceste observații ne fac să insistăm și mai mult asupra întrebării: cui i-a fost adresată inițial Evanghelia? Din această întrebare decurge o altă întrebare: ce fel de dovezi ne prezintă Ioan în Evanghelia sa? Ce fel de argumente erau relevante pentru destinatarii Evangheliei și cum puteau acestea să îi convingă cu privire la identitatea lui Isus? O altă întrebare, care îmi vine în minte, este următoarea: toate pasajele din Evanghelie au rol demonstrativ? În Evanghelie descoperim multe discursuri ale lui Hristos, pline cu afirmații despre Sine și cu învățături pentru Biserică? Au aceste discursuri, în primul rând, un scop apologetic și demonstrativ? Dacă da, în ce măsură afirmațiile lui Hristos despre Sine sau învățăturile Sale pentru Biserică pot constitui o dovadă în sine cu privire la adevărata Sa identitate? Oare destinatarii credeau în Isus, dar se confruntau cu învățături false despre Isus care nu-L negau pe Isus dar negau divinitatea lui Isus, și atunci Ioan îi întoarce pe cititori la afirmațiile lui Isus despre Sine, spunându-le: dacă Îl recunoașteți pe Isus, iată ce a rostit El despre Sine!

Este prematur să răspundem acum la aceste întrebări, dar este important să le avem în minte atunci când vom studia Evanghelia. Din lecturarea Evangheliei am identificat câteva posibile tipuri de argumente pe care le folosește Ioan:

- **Martorii oculari** – Ioan a scris Evanghelia în primul secol. Multe dintre personajele din Evanghelie încă trăiau și puteau fi găsite și întrebate cu privire la veridicitate relatării lui Ioan. Ioan însuși se declară a fi unul dintre acești martori oculari. Acest tip de argument era relevant

atât pentru evrei cât și pentru neamuri. Pentru a fi convingătoare, semnele trebuiau să fie mai întâi veridice din punct de vedere istoric, adică să se fi întâmplat cu adevărat.

- **Afirmațiile lui Isus** – acestea puteau fi relevante pentru cei care credeau în Isus, dar erau tulburați de învățături și evanghelii false, care afirmau că de fapt Isus nu a fost Fiul lui Dumnezeu și că nu a susținut acest lucru. Ioan aduce înaintea cititorilor afirmațiile lui Isus despre Sine: ele susțin mesianitatea și divinitatea Sa.
- **Legitimarea din partea Vechiului Testament** – Venirea lui Mesia este o promisiune făcută de Vechiul Testament. Vechiul Testament este revelația scrisă a lui Dumnezeu și este o mărturie și o lumină printre popoare. În întunericul lumii dinainte de Hristos, Vechiul Testament strălucește cu toată puterea. Vechiul Testament este o capodoperă a Creatorului și reprezintă o dovadă în sine. Vechiul Testament mărturisește despre sine și nu are nevoie de dovezi externe. El este în sine, prin măreția sa, dovada că este Cuvântul inspirat al Creatorului. Vechiul Testament vestește venirea lui Mesia. Astfel, doar el îl poate legitima pe Isus ca Mesia. Însuși Isus Se lasă legitimat de Scripturi: „*Cercetați Scripturile pentru că socotiți că în ele aveți viața veșnică, dar tocmai ele mărturisesc despre Mine.*” (Ioan 5:39). Ioan face multe referiri la Vechiul Testament și dovedește că Isus a împlinit promisiunile făcute de Scripturi cu referire la Mesia. Acest tip de argument este relevant pentru evreii credincioși și necredincioși, pentru grecii credincioși și pentru grecii prozeliți (care au aderat la iudaism).
- **Sensibilitatea conștiinței umane** – În Romani Pavel ne spune că Domnul nu S-a revelat doar în Scripturi, ci și în creație și în conștiință. Deci, făptura creată are o conștiință în care Domnul S-a revelat. Astfel, creatura are în ea însăși niște senzori speciali, o capacitate intrinsecă de a-și recunoaște Creatorul, de a recunoaște adevărata viață. Am fost creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și, prin actul creației, avem în noi înșine o sete profundă după Creator, după adevărata viață. Sufletul nostru are capacitatea de a recunoaște adevărata viață. În fața cuvintelor, faptelor, frumuseții și slavei lui Isus, o voce profundă, din adâncul nostru va grăi cu putere: „Iată adevărul, iată adevărata viață!” În Evanghelie avem exemplele unor oameni a căror conștiință recunoaște glasul Creatorului. Astfel, apozii care trebuiau să Îl prindă pe Isus, s-au întors la farisei și le-au spus: „*Niciodată n-a vorbit vreun om ca omul acesta.*” (Ioan 7:46).
- **Lucrarea tainică a Duhului Sfânt și Cuvântul care este viu** – cum este posibil ca aceste cuvinte scrise de Ioan să convingă un om, din secolul nostru, că Isus este Fiul lui Dumnezeu? Informația în sine nu poate produce adevărata schimbare. Dar în spatele informației este Duhul dătător de viață. Cuvântul este viu. În spate este o Persoană care prin Duhul Său ne cercetează adâncul sufletului. Atunci când citim, Duhul Sfânt ne deschide tainele sufletului și îl ademenește pe acesta cu proștețimea vieții din Dumnezeu. În acest context, sufletul uman, care tânjește din naștere după viața din Dumnezeu, recunoaște adevărata viață. În fața cuvintelor Scripturii se produce o minune. Ne dăm seama că acest Cuvânt este viu. El parcă ne cunoaște toate tainele sufletului și ne vorbește în mod personal. Începem să ne întrebăm dacă autorul ne cunoștea și dacă nu cumva noi suntem adevărații destinatari ai Evangheliei. Ne minunăm că autorul pare să ne cunoască chiar mai bine decât ne cunoaștem noi. Începem să ne dăm seama că în spatele cuvintelor este cineva viu care ne cunoaște și vrea ca, prin intermediul Scripturii, să ne vorbească în mod personal.

În fața acestei taine, capitulăm, cădem în genunchi și strigăm, ca Toma de altă dată, din adâncul sufletului nostru: „*Domnul meu și Dumnezeul meu!*”. Este ceva dincolo de rațiune, dar care nu neagă rațiunea. Argumentele raționale reprezintă ceva foarte important, dar nu totul. Credința apare în urma

unei revelații speciale. Această revelație o dăruiește Duhul Sfânt și atingerea Lui, prin cuvintele vieții, face ca sufletul nostru (rațiune dar și emoții, sentimente) să recunoască adevărata viață, care are pentru noi un gust inconfundabil, căci pentru aceasta am fost creați. La fel ca și Petru, fără să înțelegem multe lucruri, cu multe neclarități și contradicții, vom rosti totuși: „*Doamne, unde să plecăm? La Tine sunt cuvintele vieții.*”. Scriind aceste cuvinte, încep să îmi înțeleg cu adevărat convertirea. La 13 ani am început să citesc consecvent Scriptura. La început era o simplă lectură, dar apoi cuvintele erau din ce în ce mai vii și îmi vorbeau mie. Fără să înțeleg foarte multe și fără să am foarte multe argumente raționale, am simțit din adâncul ființei că acolo este viața, adevărul, Creatorul meu. Sufletul meu a recunoscut cu toată puterea ceva iubit și parcă pierdut de mult, și pe care totuși nu-l mai întâlnisem până atunci. Duhul de viață mi-a atins sufletul, și acesta și-a recunoscut Creatorul. Eu nu am făcut decât să mă las purtat de acest strigăt profund din sufletul meu: „*Domnul meu și Dumnezeuul meu!*”. Aici a început umblarea mea cu Domnul. Între timp credința mea s-a îmbogățit cu multe argumente raționale și experiențiale, dar totul a început cu întâlnirea misterioasă dintre atingerea Duhului și setea sufletului meu după adevărata viață. Poate de aceea, Ioan folosește în Evanghelia atât de des cuvântul „viață”. Este într-adevăr un cuvânt privilegiat în Evanghelia.

Din perspectiva acestor tipuri de argumente, pe care le identificăm în Evanghelia, putem emite ipoteza că Evanghelia s-ar fi adresat unui auditoriu divers, care includea deopotrivă credincioși și necredincioși, deopotrivă evrei și greci. Fiecare pasaj al Evangheliei are menirea de a ne convinge sau de a ne întări convingerea că Isus este Mesia, Fiul lui Dumnezeu. Evanghelia este astfel relevantă atât pentru credincioși, cât și pentru necredincioși. Cei credincioși s-ar putea apropia în mod superficial de Evanghelia spunând: „*Dar eu cred de mult că Isus este Mesia, Fiul lui Dumnezeu.*” Dar Ioan ne avertizează accentuând următorul adevăr despre credința mântuitoare: ea este mai mult decât o acceptare intelectuală a mesianității și divinității lui Isus. În Evanghelia descoperim două feluri de credință. Sunt unii care cred, și totuși nu sunt recunoscuți de Isus ca ucenici ai Lui, și unii care cred și sunt recunoscuți de Isus. Credința că Isus este Fiul lui Dumnezeu ne transformă viața și este mereu supusă unui asalt din partea celui rău. De fapt, lipsa de putere din viața de creștin are ca și cauză puțină noastră credință în mesianitatea și divinitatea lui Isus. Aici este marea bătălie până la sfârșit: credem noi că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu? De exemplu, îngrijorările din viața noastră trădeză puțină noastră credință în divinitatea lui Isus. Dacă am crede cu adevărat că Isus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu Însuși, care are grijă de nevoile copiilor Lui, oare am mai ceda în fața îngrijorărilor? Și, atenție, este vorba de credința mântuitoare. Sunt unii teologi care propun două credințe: credința mântuitoare și credința care produce creșterea spirituală. Este o gravă eroare teologică. Este o singură credință. Credința autentică în divinitatea lui Isus se dovedește prin faptele noastre din viața de zi cu zi. De exemplu, dacă există căderi în păcat frecvente în viața unui credincios, cauza este că se îndoiește de faptul că Isus este adevărata viață. Dacă ar crede că Isus este viața, ar mai căuta apa vieții și fericirea în puțuri crăpate și în plăcerile păcatului? Evanghelia după Ioan ne va radiografia credința mântuitoare. A crede că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, aceasta este provocarea Evangheliei. Cât de fragilă sau cât de puternică este credința noastră? Evanghelia va aduce lumina. Dar nu doar atât, ea ne va da prilejul să creștem în credință, să putem rosti din toată inima: Domnul meu și Dumnezeuul meu! La Tine sunt cuvintele vieții!

Structura Evangheliei este simplă. Ioan creionează o introducere (1:1-18) și o încheiere (cap.21) între cele două descoperim trei secțiuni mari:

- **1:19-12:50** Semnele și discursurile lui Isus (despre Sine)
- **13:1-17:26** Învățăturile lui Isus pentru ucenici (Biserică)

➤ **18:1-20:30** Moartea și învierea lui Isus

Deci, cele trei secțiuni reprezintă cei trei piloni ai demonstrației lui Ioan.

Prolog

– 1:1-1:18 –

Prologul este de fapt afirmarea divinității și identității lui Isus. Prologul include principalele teme și concepte ale Evangheliei: dumnezeirea lui Isus, mărturia lui Ioan, lumina, viața, credința, respingerea din partea poporului evreu, oglindirea slavei Tatălui, Isus un proroc ca Moise. Toate aceste teme vor fi dezvoltate și detaliate în Evanghelie. Prologul ar putea fi împărțit în felul următor:

- V.1-3 Divinitatea Cuvântului (lui Isus)
- V.4-9 Mărturia de care a beneficiat omenirea
- V. 10-13 Reacția oamenilor față de Lumină (Isus)
- V.14-18 Întruparea Cuvântului și oglindirea slavei Tatălui

Observăm că prologul începe și se încheie cu afirmarea identității lui Isus. Isus este mai întâi Cuvântul creator, iar apoi unicul Fiul al lui Dumnezeu. Partea de mijloc a prologului ne atrage atenția asupra umanității care intră în contact cu Lumina. Umanitatea a beneficiat de multe mărturii pentru a putea recunoaște Lumina, și cu toate acestea, ce mai mare parte a respins Lumina.

Ioan nu ne vorbește în Prolog în mod direct despre Isus. Noi deducem că Isus este Cuvântul, dar el nu afirmă în mod explicit acest lucru. Alegerea termenului de Logos ne sugerează faptul că Ioan s-a adresat deopotrivă evreilor și grecilor. Cuvântul avea o semnificație aparte pentru evrei, deoarece lumea a fost creată prin Cuvânt, iar Vechiul Testament conține anumite pasaje care ne indică faptul că acest Cuvânt este mai mult decât simpla rostire a lui Dumnezeu, ci este o Persoană (vezi de exemplu Proverbe cap.8). Pe de altă parte, pentru filosofia grecească, Logos-ul era principiul primordial al ordinii din Univers. Ioan le spune că acest Logos este Isus, dar este interesant că Ioan deși folosește termenul de Logos, el își nuanțează semnificația. Ioan nu conferă termenului de Logos aceeași semnificație pe care i-o conferă filosofia grecească. Pentru Ioan, Cuvântul este mai mult decât un concept sau principiu impersonal. Logosul este o Persoană din comunitatea dumnezeirii. Primele trei versete din Ioan afirmă cu maximă claritate divinitatea lui Isus. Cuvântul era înainte de toate lucrurile create, și era cu Dumnezeu și era Dumnezeu. Și toate lucrurile au fost create prin El. Cuvântul este a doua Persoană din cadrul Sfintei Treimi. Observ din v.3 conlucrarea dintre Tatăl și Fiul în actul creației. Nu Tatăl a făcut lumea, nu Fiul a făcut lumea, ci Tatăl prin Fiul. Tatăl lucrează împreună cu Fiul. Există o relație și armonie desăvârșită. Însuși secretul actului creator pare a se ascunde în relația dintre Tatăl și Fiul. Este interesant că și viața umană pe pământ se perpetuează într-un cadru relațional. Atunci când un bărbat se alipește de o femeie, apare o nouă viață. Acest fapt reflectă actul creator al Sfintei Treimi. Tot ce a fost creat a izvorât din comuniunea desăvârșită a Tatălui cu Fiul, din dragostea din cadrul Sfintei Treimi. De aceea ce a fost creat este amprentat de interdependență, de nevoia de celălalt, de nevoia de relaționare. Individualismul și independența totală se opun naturii dumnezeirii și naturii a tot ce este creat. Atât în cadrul Sfintei Treimi, cât și în tot ce este creat cuvântul cheie este „împreună”. Și pentru că originea vieții se regăsește în dragostea infinită dintre Tatăl și Fiul nevoia fundamentală și chemarea primordială a omului este dragostea. Stau și mă minunez de originea minunată pe care o am. Am fost adus în ființă de Tatăl prin Fiul, din dragostea Unuia pentru Celălalt. Atât Tatăl cât și Fiul s-au gândit la ceva frumos, la ceva special, la ceva unic și m-au adus în ființă. Originea mea se regăsește în dragostea desăvârșită din cadrul Sfintei Treimi. Nimic nu a fost creat din

greșeală sau la întâmplare, deci, nici eu. Intrarea mea în ființă nu a o fost o eroare sau o greșeală. Nu, ci atât Tatăl , cât și Fiul au dorit nespuse de mult să intru în ființă. De comun acord au hotărât să exist și să port în mine ceva unic din frumusețea lor. Dacă Sfânta Treime a dorit cu ardoare să intru în existență, atunci înseamnă că viața mea este nespuse de valoroasă, că are un scop, că are un sens. Dacă Isus este Cuvântul, atunci El nu ar trebui să fie un străin pentru sufletul meu. Ar trebui ca El să mă cunoască, și ca sufletul meu să îl cunoască și El. Ioan nu ni-l prezintă pe Isus doar ca pe un profet sau un Trimis. El este Cel ce ne-a creat. Legătura dintre noi și El este mai profundă decât ne imaginăm. De aceea, se și așteaptă ca noi să Îl recunoaștem, căci noi toți suntem din El. Într-adevăr, se pare că Ioan îl prezintă pe Isus ca și Cuvânt creator nu doar pentru a afirma cu maximă claritate identitatea Lui, dar și pentru a evidenția legătura dintre El și umanitate și a dezvolta ideea capacității intrinseci a omului de a-L recunoaște. După cum ne va spune Ioan în versetul 10: „*El era în lume, și lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu L-a cunoscut.*” Conjunția adversativă „dar” ne indică faptul că lumea trebuia să Îl cunoască tocmai pentru că a fost creată prin Cuvânt.

În a doua parte a prologului (v.4-9) Ioan insistă asupra mărturiei de care a beneficiat omenirea. Ideea sa fundamentală este că lumea a beneficiat de mărturii extraordinare și astfel ar fi trebuit să recunoască Cuvântul întrupat. „*În El era viața și viața era lumina oamenilor.*” Oare la ce viață și la ce lumină se referă Ioan? Și mai ales, la ce perioadă de timp se referă Ioan? Se referă la perioada de la crearea omului la Hristos sau doar la perioada din Eden? Versetul 5 „*Lumina luminează în întuneric și întunericul nu a biruit-o* ,” îmi sugerează că afirmația „*viața era lumina oamenilor*” nu se referă doar la Eden, ci este un adevăr care străbate întreaga istorie. În următorul fel: Într-adevăr, este logic să credem că Lumina din versetul 4 este aceeași Lumină cu cea din v.5. Textul curge în următorul fel: „*...viața era lumina oamenilor. Lumina luminează în întuneric...*” Dar la ce lumină se referă Ioan? Vom găsi răspuns la această întrebare dacă mai întâi vom defini viața, căci viața era lumina oamenilor. „*În El era viața...*”. Ar putea fi două posibilități, ambele adevărate: viața spirituală și viața fizică. Contextul îmi sugerează că este vorba de viața fizică, viață ce poartă în sine amprenta vieții spirituale. După căderea din Eden, omul s-a despărțit de Dumnezeu și cei ce s-au născut din Adam s-au născut sub păcat și nu au mai beneficiat toți de această viață. Însă toți au beneficiat de viața fizică. Un alt argument, că se referă în primul rând la viața fizică, este v.3 care ne vorbește despre actul creației. După acest verset Ioan ne spune că „*În El era viața.*”. Deci, este logic să credem că Ioan se referă în primul rând la viața fizică. Dar iată că viața fizică era lumina oamenilor. De această dată termenul de Lumină cunoaște o dimensiune spirituală. Este vorba de acea Lumină spirituală care se opune întunericului spiritual adus de căderea omului în păcat, după cum ne va spune Ioan mai târziu: „*Și judecata aceasta stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele. Căci oricine face răul, urăște lumina, și nu vine la lumină, ca să nu i se vădească faptele. Dar cine lucrează după adevăr, vine la lumină, pentru ca să i se arate faptele. Dar cine lucrează după adevăr, vine la lumină, pentru ca să i se arate faptele, fiindcă sunt făcute în Dumnezeu.*” (Ioan 3:19-21). Deci Ioan se referă la acea lumină care îi ajută pe oameni să deosebească binele de rău, să înțeleagă că întunericul este întuneric. Deci, viața fizică, chiar în cazul oamenilor despărțiți de Domnul, este amprentată cu o lumină spirituală care se opune cu întunericul lumii în care s-au născut. Această interpretare este în armonie cu Romani cap.1-2. În aceste capitole Pavel ne spune că omul poate să Îl cunoască pe Dumnezeu prin creație și că în conștiința sa, Domnul a scris Legile Sale astfel ca acesta să poată deosebi binele de rău. Ioan se referă la lumina conștiinței care uitându-se la creație descoperă omului trăsăturile non-morale ale Creatorului (atotputernicia, atotștiința etc.) și privind la sine (la legile înscrise în sine de creator – vezi Romani cap.2) îi descoperă omului trăsăturile morale ale Creatorului (dreptate, dragoste, credincioșie etc.). Ioan este foarte convins de puterea luminii conștiinței: „*Lumina luminează în întuneric și întunericul nu a biruit-o.*” În Romani

cap.2-3 descoperim încă două resurse pe care le oferă Domnul oamenilor și care întăresc puterea luminii conștiinței acestora: este vorba de Scriptură și de mărturia oamenilor credincioși. În alte părți ale Scripturii, descoperim că intervenția divină în viața fiecărui om este încă o resursă care intensifică lumina din conștiința omului. Omul se naște sub păcat și într-o creație decăzută și aflată într-un întuneric spiritual teribil. Dar el se naște cu un senzor minunat care îl ajută să deosebească binele de rău și să își recunoască Creatorul. Această lumină a conștiinței este expusă creației, Scripturii, mărturiei oamenilor credincioși și intervențiilor lui Dumnezeu în viața oamenilor și a popoarelor. Senzorul spiritual al omului recunoaște Adevărul revelat în cele de mai sus și care se opune Minciunii promovate de cel rău în lume. În ciuda înmulțirii păcatului în lume, Ioan are curajul să strige cu bucurie: „*Lumina luminează în întuneric și întunericul n-a biruit-o.*” Ioan insistă mult pe capacitatea intrinsecă a omului de recunoaște Adevărul. Omul poartă în sine chipul Creatorului (deși nu L-a văzut niciodată!), dorul după Eden (deși nu a fost niciodată acolo!), simțul Adevărului (deși se naște într-o lume a minciunii!). Omul se naște într-o lume imperfectă, el însuși fiind plin de ruine. Cu toate acestea, el are conștiința faptului cum ar trebui să fie lumea. El nu a fost expus niciodată unei lumi ideale, dar el și-o poate imagina, și chiar mai mult, și-o dorește intens. El știe că lucrurile nu ar trebui să fie așa, că nu aceasta este normalitatea. El se naște cu dorul după Eden, după dragoste, după armonie, după perfecțiune, după un sens veșnic, după relații desăvârșite, după Infinit. Când acest dor după Eden întâlnește adierea Edenului de altădată, sufletul rostește cu toată puterea: pe aici este drumul către casă! Citind versetele 6 și 7 descoperim că Ioan nu insistă doar pe senzorul intern al conștiinței, ci și pe mărturia externă la care este expus acest senzor. El nu amintește de creație, Scriptură, intervențiile divine în viețile oamenilor, ci îl aduce în atenția noastră pe Ioan. El își concentrează atenția asupra mărturiei de care au beneficiat cei care L-au respins pe Hristos. Ioan a fost trimis de Dumnezeu ca să mărturisească despre Lumină. Ioan este ultimul proroc al Vechiului Testament, este cel care înglobează în sine vocea și mărturia excepțională a Vechiului Testament. Ca și vocea a Vechiului Testament, Ioan vine din partea lui Dumnezeu pentru a mărturisi despre Lumină. El face legătura dintre Vechiul Testament și Hristos, pentru ca toți să creadă prin el. Ioan a fost recunoscut de tot Israelul ca fiind trimis din partea lui Dumnezeu. Mărturia lui Ioan a fost excepțională. În trei ani de zile el a electrizat tot norodul și a adus o reală trezire spirituală în popor. Lumina conștiinței poporului a recunoscut că Ioan fusese trimis de Domnul. Nimeni nu s-a îndoit de acest lucru. Cu toate acestea, Ioan nu a venit să mărturisească despre sine, ci despre Lumină. El nu s-a identificat cu Lumina, ci el a fost un martor al Luminii. Despre care Lumină a mărturisit Ioan „*Aceasta era adevărata Lumină care luminează pe orice om, venind în lume*”. În mod cert Lumina este Hristos. Dar se pare că Ioan nu se referă doar la perioada cât a trăit Isus pe pământ. Lumina care era Cuvântul, era dinainte de întrupare și opera în istorie de la facerea omului. Expresia „*venind în lume*” s-ar putea referi la Lumină sau la orice om. Deși ambele variante sunt adevărate, contextul îmi sugerează faptul că Ioan se referă la faptul că Lumina luminează pe orice om care intră în lume, în existență. În v. 4 El ne-a spus că El era viața și că viața era lumina oamenilor, și apoi în v.5 că lumina luminează în întuneric și întunericul nu a biruit-o. Deci Ioan pare să ne spună, că Ioan Botezătorul deși a venit ca martor al lui Isus, el a mărturisit despre o Lumină care deja era în lume. Acest fapt este în armonie cu primele trei versete care ne vorbesc despre pre existență. Cuvântul era înainte de toate, toate au fost create prin El, și Acest Cuvânt a luminat cu putere de la facerea omului și până la Ioan. Ioan a mărturisit nu neapărat despre ceva nou, cât despre ceva care deja opera în istorie de mii de ani. Noutatea mărturiei lui Ioan a fost aceea că el a vestit că acel Cuvânt care lumina de mult în lume S-a întrupat. Este interesantă și expresia: „*pentru ca toți să creadă prin el.*” Prin el cine? Prin Cuvânt sau prin Ioan? Pe de o parte, credința noastră în Tatăl este doar prin Fiul. Pe de altă parte, credința noastră în Fiul este în urma mărturiei lui Ioan și implicit a Vechiului Testament. De ce era important ca toți să creadă prin „el”? Era important să credem prin Ioan pentru că Vechiul

Testament a fost cel care l-a legitimat pe Isus ca fiind Mesia. Era important să credem în Tatăl prin Fiul, căci doar El l-a făcut cunoscut pe Tatăl.

Lumina luminează pe orice om. Ce afirmație extraordinară! Acest lucru a fost adevărat înainte de Hristos, și cu mai mult este adevărat după Hristos! Domnul nu se lasă lipsit de mărturie! Orice om care intră în existență este expus cu putere luminii, și omul are în sine capacitatea intrinsecă de a recunoaște lumina. Duhul Sfânt lucrează în dreptul fiecărei inimi de la naștere până la moarte el încearcă să refacă legătura dintre lumina dinlăuntru și lumina de afară. Ne gândim la miliardele de suflete din istorie, din părțile întunecate ale istoriei și ale lumii. Mă gândesc la întunericul spiritual din Evul Mediu când Scriptura nu era tradusă și accesibilă, la triburile din Africa și la cei din lumea musulmană, la zonele întunecate ale pământului în care nu s-a vestit Evanghelia. Ioan îmi spune că Lumina luminează pe toți aceștia. Și lumina este puternică și întunericul nu a biruit-o!

Lumina aducea lumină în lume înainte de a veni în Lume! Tocmai din această pricină lumea trebuia să Îl recunoască pe Isus. Isus nu a fost ceva nou și neașteptat pentru omenire. Isus era întruparea Luminii înscrisă în inima lor și care i-a luminat pe toți de la intrare în existență. Isus era Cuvântul prin care au fost creați toți. Tocmai de aceea ei trebuiau să Îl recunoască.

Versetele 10-13 evidențiază reacția oamenilor față de Lumină. Avem prezentată mai întâi reacția lumii, apoi reacția a lor Săi și apoi reacția celor ce au crezut. Versetul 10 reprezintă o nouă provocare. Ce moment are în vedere Ioan? Se referă el la întruparea Luminii sau tot la perioada de dinainte de întrupare? Este adevărat că Isus a fost Lumina lumii (vezi cap.8). La fel de adevărat este că Lumina Cuvântului era deja în lume înainte de întrupare. Expresia „*lumea nu l-a cunoscut*” se potrivește mai bine perioadei dinaintea întrupării deoarece Isus a venit la ai Săi și nu a dezvoltat o lucrare de misiune printre Neamuri. A părăsit odată teritoriul Iudeii pentru a merge în Tir și Sidon și a poposit puțin în ținutul Gadarenilor. Mărturia Lui a fost pentru Iudei, rămânând ca ucenici Lui să ducă vestea cea bună a mântuirii și neamurilor. Deci, înainte de întruparea Cuvântului, Lumina Cuvântului era deja în lume, dar lumea nu l-a cunoscut. Ioan insistă că lumea ar fi trebuit să Îl cunoască: „*și lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu l-a cunoscut...*”. Între Cuvântul creator și lume există o legătură profundă, mai mare decât ne imaginăm. Lumea vine din El și poartă în sine amprenta Cuvântului și dorul arzător pentru viața Cuvântului. Lumea ar fi trebuit să recunoască Lumina Cuvântului care se regăsea și se regăsește în conștiință, creație, Scriptură, mărturia celor credincioși, intervențiile divine în viața oamenilor și a popoarelor. Faptul că lumea nu a primit Lumina Cuvântului nu este o dovadă a slabei intensități a Luminii Cuvântului în lume, ci o dovadă a răzvrătirii și împietririi inimii lor. Ioan nu se ferește să ne spună că chiar ai Săi nu l-au primit. Acest fapt era un argument teribil în primul secol împotriva lui Isus: „*Cum poate fi Isus Hristosul dacă mai marii lui Israel și poporul ales l-au declarat proroc mincinos și l-au omorât?*”. Ioan doar ne spune în prolog că ai Săi nu l-au primit. În Evanghelie el ne va explica în amănunt de ce ai Săi nu l-au primit. Acesta pare fi o temă importantă a primelor 12 capitole. În prolog Ioan ne spune că, deși ai Săi ar fi trebuit, mai mult ca lumea, să recunoască Lumina, cu toate acestea nu au primit-o. Lumina, deși intensă, nu este orbitoare. Lumina este suficient de intensă ca să poți crede că ea este adevărul, dar este suficient de slabă pentru a te lăsa liber să respingi adevărul. Respingerea din partea a lor Săi este cea mai bună dovadă în acest sens. Dar vestea bună este că nu toți au respins Lumina. Cei care au primit-o dovedesc că într-adevăr se putea primi și că oricine o poate primi. Ioan insistă pe beneficiile primirii Luminii: „*le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu, născuți nu din sânge, nici din voia firii lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu.*” Cei creați prin Cuvânt au nevoie să recunoască Cuvântul pentru a se naște a doua oară. Ei sunt din Dumnezeu, și totuși trebuie să se nască din Dumnezeu. Deși creați de Dumnezeu, oamenii se nasc sub păcat, morți d.p.d.v. spiritual. Întâlnirea cu Lumina face posibilă nașterea lor spirituală din

Dumnezeu. Acest fapt nu înseamnă schimbarea religiei sau a confesiunii, ci este ceva dincolo de voia firii lor, sau voia vreunui om. Este o nașterea din Dumnezeu care este dincolo de orice formă de religie sau organizare realizată de om. Înseamnă refacerea relației cu Creatorul, descoperirea Lui ca Tată și primirea statutului de copil al lui Dumnezeu. Este uimitor curajul Creatorului de a îngădui ca făpturile Sale să se nască sub păcat. Nu din pricina alegerii noastre, ci din pricina păcatului lui Adam și a voii suverane a lui Dumnezeu, cu toții ne naștem sub păcat, morți d.p.d.v. spiritual și într-o creație decăzută. Ne naștem fără să vedem chipul Creatorului și fără să îi auzim vocea. În schimb ne naștem cu o predispoziție teribilă de a păcătui și de a ne răzvrăti față de Creator. Domnul îngăduie acest lucru, dar ne oferă șansa să ne naștem din Dumnezeu prin recunoașterea Luminii Cuvântului. Domnului nu Îi este teamă că nu vom putea recunoaște Lumina din pricina întunericii din noi și din lumea în care ne-a trezit. El știe că senzorul din noi are puterea să recunoască mărturia Luminii în lume, în ciuda întunericii intens din lumea întreagă. Fiecare convertire reprezintă o nouă dovadă a acestui adevăr. Nu avem timp să dezvoltăm acum această temă, dar acest adevăr este extrem de important în revelarea de Sine a lui Dumnezeu. Am comentat detaliat acest lucru când am studia Apocalipsa cap. 6. Atunci ne-am întors la discuția dintre Dumnezeu și Satan din cartea Iov și am putut deduce că crearea omului a fost răspunsul strategic al lui Dumnezeu la răzvrătirea lui Lucifer. Se pare că una din acuzele lui Lucifer a fost că o făptură creată nu poate să creadă cu adevărat că Domnul este ceea ce pretinde, că este dragoste și că poate fi slujit din dragoste și de bunăvoie. Prin crearea omului Domnul răspunde acestei acuze. Adam este așezat în Eden și pus să aleagă între oferta lui Dumnezeu și oferta lui Satan. Oare este oferta lui Dumnezeu suficient de credibilă? Adam alege oferta celui rău. Aparent cel rău a avut dreptate, dar doar aparent, căci alegerea lui Adam nu este o demonstrație completă a faptului că oferta lui Dumnezeu nu este credibilă, ci poate fi de fapt o dovadă că libertatea de alegere este reală. Domnul îngăduie ca omul să existe după cădere și fiii lui Adam să se nască într-o fire a păcatului și într-o lume văduvită de slava Creatorului. Acesta este un context și mai bun pentru a se demonstra falsitatea acuzației celui rău. Acum oamenii sunt într-un context mult mai dificil decât al lui Adam. Acum ei nu L-au văzut niciodată pe Creator și sunt invadați din toate părțile de întuneric. Lumina Creatorului încă este în creație, dar cu o intensitate incomparabil mai mică decât cea din Eden. Dacă acum, în acest context, unii oameni vor alege oferta Creatorului, atunci demonstrația este și mai clară că această ofertă este cu adevărat credibilă și că oferta celui rău este falsă. Ioan ne spune că unii L-au primit și au primit dreptul să fie copii ai lui Dumnezeu. Prin alegerea noastră a fost demonstrat adevărul despre Creator. Ce onoare imensă să facem parte din această demonstrație măreață! Prin fiecare alegere în care ascultăm de Domnul strălucește slava Sa și este făcută de ocară minciuna celui rău!

În primele 13 versete Ioan ne spune:

- Cuvântul este Dumnezeu, este înainte de toate și prin El sunt toate;
- Oamenii creați prin Cuvânt au beneficiat de mărturia Luminii și au fost capacitați să recunoască Cuvântul prin care au fost creați, și aceasta în ciuda întunericului care domnește peste Lumină;
- Cu toate acestea oamenii au respins fără temei Cuvântul prin care au fost creați, iar ai Săi au făcut același lucru când Cuvântul a venit la ei.
- Dar sunt unii care au primit Cuvântul, adică sunt unii care au crezut. Aceștia beneficiază de harul de a se naște spiritual din Cel din care au intrat în existență.

Încerc să identific ce urmărește Ioan. Alături de identitatea Cuvântului, Ioan subliniază capacitatea intrinsecă a oamenilor de a recunoaște Cuvântul și faptul că respingerea Acestuia a fost fără temei. În același timp nu uită să amintească de cei care au crezut Cuvântul și de harul de care

beneficiază aceștia: să se nască spiritual din Cel din care au intrat în existență. Este important să observăm cum aceste teme se regăsesc în Evanghelie. Divinitatea lui Isus este afirmată mai mult decât în Evangheliile sinoptice și pe parcursul Evanghelie descoperim două tipuri de personaje: personaje care au primit Lumina și personaje care, deși au fost profund cercetate și marcate de Lumină, au respins Lumina fără temei.

În a doua parte a prologului Ioan vrea să dezvolte și să explice expresia: „*a venit la ai Săi*”. Lumina era în lume de la creație, dar la un moment dat a venit la ai Săi și ai Săi nu au primit-o. Dar ce înseamnă că a venit la ai Săi? În a doua parte a prologului Ioan afirmă întruparea Cuvântului și semnificația acestui eveniment unic în istoria umanității și a veșniciei. Observăm mai întâi că în prolog Ioan nu afirmă doar divinitatea lui Isus, identificându-l cu Cuvântul creator și mântuitor (în Vechiul Testament este cât se poate de clar că singurul care creează și mântuiește este doar Domnul), ci și umanitatea Sa, prin doctrina întrupării Cuvântului. Întruparea este o mare taină. Cum a putut Dumnezeu infinit să se întrupeze într-un trup finit, într-o fire asemănătoare cu a păcatului? Cum a putut El să rămână Dumnezeu și să fie și om în același timp? Ioan nu pare interesat să dezlege această taină, ci insistă asupra semnificației teologice a întrupării. Pentru a explica această semnificație el folosește o expresie deosebită: „*și a cortuit printre noi*” (așa apare în original). Astfel ne aduce aminte de primirea Cortului Întâlnirii de către Israel pe muntele Sinai. Cortul Întâlnirii a însemnat o nouă fază în revelarea de Sine a lui Dumnezeu către poporul Său și o mai mare apropiere de Acesta. Cortul revela frumusețea caracterului Domnului cu mai multă claritate decât creația sau minunile din Egipt, decât Legea însăși. Cortul a însemnat trecerea într-o etapă nouă, superioară a cunoașterii Celui Prea Înalt. Dar prin Cort Domnul S-a putut apropia și mai mult de poporul Său. Dacă Domnul i-a adus din Egipt la muntele Său, la Sinai, prin Cort Domnul a putut coborî în mijlocul lor. Cortuirea Cuvântului printre oameni a însemnat o nouă fază în cunoașterea Celui Prea Înalt, dar o fază cu totul specială și inegalabilă. La fel cum dăruirea Cortului a însemnat un măreț salt în cunoașterea Celui Prea Înalt, la fel, întruparea Cuvântului reprezintă o fază unică a revelației, fără precedent în istorie. De fapt, Isus este Ultimul Cuvânt al lui Dumnezeu. El încheie revelația despre Dumnezeu. Dumnezeu nu are să ne dăruiască ceva mai bun sau mai clar. În întruparea Cuvântului El ne-a dăruit tot. La fel cum ne spune, atât de frumos, și autorul epistolei către evrei: „*După ce ne-a vorbit în vechime părinților noștri prin proroci, în multe rânduri și în multe chipuri, Dumnezeu la sfârșitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul, pe care L-a pus moștenitor al tuturor lucrurilor, și prin care a făcut și veacurile. El, care este oglindirea slavei Lui și întipărirea Ființei Lui, și care ține toate lucrurile cu Cuvântul puterii Lui, a făcut curățirea păcatelor, și a șezut la dreapta Măririi în locurile prea înalte, ajungând cu atât mai presus de îngeri, cu cât a moștenit un Nume mult mai minunat decât al lor.*” (Evrei 1:1-4). Isus nu marchează doar o nouă etapă în revelația de Sine a lui Dumnezeu pentru om, Isus este o revelație unică, fără precedent, maximă și ultimă. Isus este Dumnezeu întrupat care reflectă cu toată claritatea frumusețea Divinității. Nu poate exista ceva mai clar și mai grăitor pentru noi. Ioan subliniază și el de două ori unicitatea revelației prin întruparea Cuvântului:

- „*ca slava singurului născut din Tatăl.*”
- „*Nimeni nu a văzut vreodată pe Tatăl; singurul Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.*”

Revelearea dăruită de Isus este incomparabilă cu tot ce a fost până la El, deoarece Isus este Fiul lui Dumnezeu care l-a văzut pe Dumnezeu. Ioan însuși, cel mai mare proroc al Vechiului Testament, a mărturisit că Isus este mai mare decât el, iar argumentul acestei afirmații îl constituie tocmai preexistența și divinitatea lui Isus: „*Cel ce vine după mine este înaintea mea, pentru că era înainte de mine.*” Ioan este un martor ocular al acestui maxim al revelației: „*și noi am privit slava Lui, o slavă*

întocmai ca slava singurului născut din Tatăl.” De unde știe Ioan că slava este întocmai ca slava singurului născut din Tatăl? Revelația lui Isus a fost pregătită de mărturia Vechiului Testament și de lumina din conștiința omului. Luminat de mărturia Vechiului Testament și de lumina conștiinței sale, când a privit la Isus, Ioan a putut spune cu toată ființa : „Iată-L pe Domnul!”. După cum ne spune și în epistola sa: „*Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și ce am pipăit cu mâinile noastre, cu privire la Cuvântul vieții, pentru că viața a fost arătată, și noi am văzut-o, și mărturisim despre ea, și vă vestim viața veșnică, viață care era la Tatăl și care ne-a fost arătată.*”

Mărturisesc că ori de citeam aceste versete, precum mai ales versetul 14 din cap. 1, din Evanghelia lui Ioan, sufletul meu tresărea și parcă se trezea. Acum încep să înțeleg de ce. Descopăr în mine dorința de a revela frumusețea Tatălui pe pământ. Am fost creat după chipul Său cu acest scop precis: să oglindesc frumusețea Lui pe pământ. Aceasta este dorința fundamentală care arde în sufletul fiecărui muritor, fie că o conștientizează sau nu. Când citesc aceste versete sufletul meu tresare pentru că, în lumina exemplului lui Isus, este reconștientizată dorința, chemarea originară de a reflecta slava lui Dumnezeu pe pământ. Sufletul meu tresare pentru că își conștientizează falimentul, dar tresare și de bucurie că a fost un Om care a reușit, care a împlinit mandatul primit de Adam chiar în contextul unei creații decăzute. Cineva dintre noi a reușit, și a reușit mi bine decât ar fi putut chiar Adam dacă trăia în ascultare. Mă gândesc profund la drama existenței mele, la drama celui născut sub păcat și care a ales răzvrătirea. Am fost lipsit de slava Creatorului și acum, prin Duhul Sfânt, încerc să împlinesc mandatul pentru care a fost creat omul. Dar îmi dau seama că o fac atât de stângaci și că sunt atât de departe de ceea ce am fost menit să fiu. Această discrepanță, între stângăcia cu care oglindesc slava Creatorului și de modul în care omul ar fi trebuit să o facă, este bine simțită de sufletul meu. Revelarea slavei prin Isus nu face decât să mă ajute să conștientizez și mai bine această discrepanță și drama celui ce a ales răzvrătirea. Din această pricină, sufletul meu geme a păcat, sufletul meu este cuprins de un suspin profund, de așteptarea înfierii, adică a răscumpărării trupului nostru. De-abia atunci vom putea, fără stângăcii sau erori, să oglindim slava Celui după al cărui chip am fost creați. Și totuși Isus a făcut-o de pe acum, din această lume și a făcut-o în chip desăvârșit. De aceea, ca și Ioan, mă plec înaintea Lui și Îi spun: „Eu nu sunt vrednic nici măcar să îți dezleg cureaua de la încălțăminte.” Isus mă face gelos. Sunt conștient că El s-a născut într-o fire „*asemănătoare cu a păcatului*” (vezi Romani cap.8) și că era singurul născut din Tatăl. Cu toate acestea, El ne promite că nu ne va lăsa singuri, ci că va trăi prin noi. El ne dă șansa prin Duhul Sfânt să trăim, măcar în parte, ca El. Cu cât îl vom lăsa pe Duhul Sfânt să ne conducă viața, cu atât vom învedera mai mult din frumusețea chipului Celui care ne-a creat.

Pentru a sublinia și mai mult capacitatea revelatorie a lui Isus, Ioan face o paralelă între Isus și Moise: „*căci Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos*”. În acest verset, Ioan identifică, pentru prima dată, Cuvântul cu Isus în mod explicit. Acest verset evidențiază și faptul că în prolog, Ioan afirmă nu doar divinitatea lui Isus, dar și mesianitatea Sa. Isus este Hristosul, acel proroc ca Moise, și mai mare ca Moise. Ce înseamnă că Legea a venit prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos? Conjuncția adversativă „dar” ne sugerează oare că Legea se opune harului și adevărului? Nicidecum! Legea a însemnat revelarea adevărului despre caracterul moral și voia morală a lui Dumnezeu. Apoi, dacă în termenul de Lege includem și Legea ceremonială, atunci putem spune și că harul a fost revelat prin Lege. Ispășirea de la Cort pune în lumină harul și îndurarea fără margini a Creatorului. Deci expresia „*Legea a fost dată prin Moise*” marchează un eveniment esențial al revelației lui Dumnezeu către poporul Israel. Primirea Legii a însemnat un salt imens în cunoașterea Celui Preaînalt. Cel prin care a fost revelată Legea a fost Moise. Moise a fost un personaj complex și unic în tot Vechiul Testament. El a fost deopotrivă:

➤ Răscumpărător

- Proroc
- MarePreot
- Împărat

Nici un alt personaj din tot Vechiul Testament nu cumulează toate aceste funcții la un loc. Cartea Deuteronomului se încheie subliniind unicitatea lui Moise: *„În Israel nu s-a mai ridicat proroc ca Moise, pe care Domnul să-l fi cunoscut față în față. Nici unul nu poate fi pus alături de el în ce privește toate semnele și minunile pe care l-a trimis Domnul să le facă în țara Egiptului, împotriva lui Faraon, împotriva supușilor lui și împotriva întregii lui țări, și în ce privește toate semnele înfricoșătoare, pe care le-a făcut Moise cu mână tare înaintea întregului Israel.”* (Deut. 34:10-12).

Nimeni deci nu s-a mai bucurat de o așa apropiere de Domnul. Domnul îi vorbea gură către gură, și Moise vorbea în Cort cu Domnul, așa cum vorbesc doi prieteni. Nimeni în tot Vechiul Testament nu s-a bucurat de atâtea revelații ca Moise, și să fi auzit atât de des vocea Domnului și să fi petrecut așa de mult timp în prezența lui Dumnezeu, ca în prezența unui prieten, cu care să poți comunica gură către gură. Dar Moise prefigura pe Mesia. El însuși a spus: *„Domnul, Dumnezeul tău, își va ridica din mijlocul tău, dintre frații tăi, un proroc ca mine: să ascultați de el!”*. Singurul care a fost ca Moise, și chiar mai mare ca Moise a fost Isus. Isus s-a bucurat de o mai mare apropiere de Tatăl, a făcut semne egalabile cu cele făcute de Moise și a adus oamenilor o revelație superioară celei aduse de Moise, *„căci Legea a venit prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos.”* Totuși, adversativul „dar” evidențiază o anume opoziție între „lege” și „harul și adevărul”. Despre ce să fie vorba? Ni se sugerează că harul și adevărul reprezintă mai mult decât a însemnat Legea. Ar fi două posibile variante de interpretare. Prima insistă că este vorba despre „harul și adevărul” care au venit prin Isus Hristos. Dacă Legea venită prin Moise descoperea ceva din adevărul și harul lui Dumnezeu, acum prin Isus Hristos, a venit însuși harul și adevărul lui Dumnezeu și despre Dumnezeu. Legea revela o parte din adevăr, acum a venit adevărul, oglindind în chip desăvârșit și complet frumusețea Tatălui. A doua variantă observă că în limba greacă sunt folosite două verbe diferite în v.17. Al doilea verb, folosit pentru *„harul și adevărul....prin Isus Hristos”* ar putea însemna: *„a deveni”*, sugerând că Isus Hristos este împlinirea harului și adevărului prefigurate de Lege. După cum ne spune și autorul epistolei către evrei: dacă Legea este umbra lucrurilor viitoare, Hristos este însăși realitatea. Traducerea literală evidențiază folosirea a două verbe diferite și subliniază că al doilea verb este folosit la singular: *„Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul a(u) venit prin Isus Hristos.”*, și este adăugat următorul comentariu: „Literal „a venit” (singular), având sensul că harul și adevărul, care existau mai înainte în Dumnezeu, sunt identificate cu o singură persoană, Isus Hristos, care a venit în lume. Astfel, adversativul „dar” nu pune atât în opoziție „Legea” cu „harul și adevărul”, ci verbul „a da” cu verbul „a veni”. Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul descoperit în parte prin Lege, au venit în lume prin întruparea Cuvântului. Probabil acesta este sensul intenționat de autor. Această interpretare se armonizează cu întreg conținutul celei de a doua părți a prologului, care insistă pe revelația unică și superioară venită prin Isus Hristos. Ioan alege apogeul revelației cunoscut până atunci de omenire, și anume Legea dată prin Moise, și ne spune: ce a primit omenirea prin Isus Hristos este mult mai mult. Afirmarea este șocantă și intrigantă pentru evrei, care considerau Legea primită prin Moise marea revelație a lui Dumnezeu către om. Prin versetul 17 Ioan anticipează și faptul că una din temeale Evangheliei va fi o posibilă paralelă între Isus și Moise. Este interesant că am avut toată această discuție pronind de la adversativul „dar” folosit de Cornilescu, dar, surpriză, în original nu apare nici un „dar”. Acest fapt ne indică și mai mult că nu este nici o opoziție între „har și adevăr” și „Lege”, ci că scopul lui Ioan este acela de a reliefa că în Isus Hristos ne bucurăm de o revelație superioară celei primite prin Moise.

A doua parte a prologului susține ideea revelației unice și net superioare în Isus Hristos prin patru puncte:

- Revelarea prin întrupare a slavei singurului născut din Tatăl
- Mărturia lui Ioan Botezătorul: Isus e mai mare decât mine, căci era înainte de mine!
- revelație mai mare decât cea a lui Moise: apogeul revelației Vechiului Testament este eclipsat de întruparea Cuvântului.
- Isus este Fiul, singurul care L-a văzut pe Tatăl.

Dacă în vechime, Domnul S-a revelat într-o carte cu legi și porunci, acum El S-a întrupat. Acum nu avem doar o carte, ci o Persoană care nu este altceva decât întruparea Legii. Alături de mărturia conștiinței, evreii și chiar și multe neamuri aveau și mărturia Legii. În Isus Hristos Ioan a putut recunoaște întruparea Legii. Acest lucru i-a întărit convingerea că Isus, este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

Mărturia lui Ioan Botezătorul și primii ucenici – 1:19-1:51 –

Ioan își începe demonstrația cu mărturia lui Ioan Botezătorul și cu relatarea modului în care Isus și-a chemat primii ucenici, ucenici care au devenit apoi apostolii, care au mărturisit învierea lui Isus și au pus temelia Bisericii. Iată structura acestui pasaj:

- Mărturisirea lui Ioan despre sine (v.19-28)
- Mărturisirea lui Ioan despre Isus (v.29-34)
- Primii ucenici (v.35-51)

Mărturia lui Ioan despre sine

Ioan Botezătorul a fost cel mai mare profet al Vechiului Testament: „*Vă spun că dintre cei născuți din femei, nu este nici unul mai mare ca Ioan Botezătorul.*” (Luca 7:28). Lucrarea sa a electrizat întreg Israelul, și norodul a fost convins că el era un profet trimis de Domnul. Din această pricină, mărturia lui Ioan Botezătorul are un rol important în demonstrarea mesianității lui Isus. Ioan era reprezentantul Vechiului Legământ, vocea Vechiului Testament. Mărturia sa pentru Isus era în același timp mărturia Vechiului Testament cu privire la Mesia. Este interesant că mărturia lui Ioan Botezătorul despre Isus începe cu mărturia sa despre sine. Iudeii au trimis din Ierusalim niște preoți și leviți să-l întrebe cine este. Ioan nu se lasă impresionat de atenția care i se dă și nu încearcă să dea un răspuns pe placul celor ce-l întrebau. Ioan insistă: „*El a mărturisit și n-a tăgăduit: a mărturisit că nu este El Hristosul.*” Oare, a fost Ioan Botezătorul ispitit să afirme că el este Mesia, Salvatorul? Nu știm exact, dar observăm că autorul insistă că o parte importantă din mărturia sa a fost aceea de recunoaște că nu este el Mesia. Dacă s-ar fi dat drept Mesia, cu siguranță, poporul l-ar fi recunoscut. Și dacă ar fi intrat în jocul liderilor lui Israel pentru a lucra pentru interesele lor politice și pentru independența Iudeii, în mod cert s-ar fi bucurat de sprijinul lor. Este deci posibil ca Ioan să fi fost ispitit să se dea drept Mesia și să devină eroul național al lui Israel și să se bucure de adorația mulțimilor. Ioan mărturisește clar și răspicat că nu este el Mesia. El declară că nu este nici prorocul vestit de Moise în Deut.18.

Putem observa confuzia teologică a fariseilor care nu-l identificau neapărat pe prorocul ca Moise cu Mesia. Este interesant și faptul că Ioan declară că nu este nici Ilie. Cartea lui Maleahi se încheie cu anunțarea venirii prorocului Ilie înainte de ziua Domnului. În Luca 1:17 ni se spune despre Ioan Botezătorul că el va fi prorocul vestit de Maleahi cap.4:

„*Va merge înaintea lui Dumnezeu, în duhul și puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților la copii, și pe cei neascultători la umblarea în înțelepciunea celor neprihăniți, ca să gătească Domnului un norod bine pregătit pentru El.*” Maleahi anunțase: „*Iată, vă voi trimite pe prorocul Ilie, înainte de a veni ziua Domnului, ziua aceea mare și înfricoșată. El va întoarce inima părinților spre copii, și inima copiilor spre părinții lor, ca nu cumva, la venirea Mea, să lovesc țara cu blestem!*” (Mal. 4:5-6).

În Luca înțelegem că Maleahi nu vorbea despre Ilie reîncarnat, ci despre un proroc în duhul și puterea lui Ilie. Isus îl identifică și el pe Ioan cu Ilie, cel care trebuia să vină:

„Ucenicii I-au pus următoarea întrebare: „Oare de ce zic cărturarii că întâi trebuie să vină Ilie?” Drept răspuns, Isus le-a zis: „Este adevărat că trebuie să vină întâi Ilie și să așeze din nou toate lucrurile. Dar vă spun că Ilie a și venit, și ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el ce au vrut. Tot așa are să sufere și Fiul omului din partea lor.” Ucenicii au înțeles atunci că le vorbise de Ioan Botezătorul. „ (Matei 17:10-13).

Înțelegem deci că Ioan le declară că nu este el Ilie, tocmai pentru că fariseii, în confuzia lor teologică, chiar se așteptau să vină Ilie în persoană.

Este iarăși interesant faptul că la întrebarea: „Cine ești?”, Ioan Botezătorul nu răspunde prin citatul din Maleahi 3:1: „*Iată, voi trimite pe solul Meu; el va pregăti calea înaintea Mea.*” Atât Isus, cât și evangheliștii afirmă clar că acest verset se referă la Ioan Botezătorul. Dar Ioan preferă să se prezinte printr-un citat din cartea Isaia: „*Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: „Neteziți calea Domnului.*” Oare de ce? Pentru a înțelege acest lucru trebuie să analizăm mai întâi prima parte a capitolului 40. Capitolul 39 din Isaia se încheie cu profeția ajungerii în robia babiloniană a poporului Israel. În capitolul 40 Isaia deja vestește reîntoarcerea poporului din robie: „*Vorbiți bine Ierusalimului și strigați-i că robia lui s-a sfârșit...*” (Is.40:2). După această veste bună apar trei glasuri, trei strigăte cu trei mesaje diferite:

- Primul glas: „*Pregătiți în pustie calea Domnului!*”
- Al doilea glas: „*Orice făptură este ca iarba, dar Cuvântul Domnului rămâne în veac.*”
- Al treilea glas: „*Iată Dumnezeu vostru vine cu putere(...). El Își va paște turma ca un păstor!*”

Înțelegem că Domnul vrea să se reîntoarcă în țară și în Ierusalim. El va veni din sau prin pustie. El este hotărât să vină. Dar poporul trebuie să îi pregătească calea, drumul: „*Neteziți în locurile uscate un drum pentru Dumnezeu nostru! Orice vale să fie înălțată, orice munte și orice deal să fie plecate, coastele să se prefacă în câmpii, și strâmtorile în vâlcele! Atunci se va descoperi slava Domnului și orice făptură o va vedea!*”. Este în mod cert vorba de un mesaj simbolic. Pregătirea drumului în pustie ne trimite cu gândul de fapt la schimbarea ce trebuia produsă în inima poporului. Poporul trebuia să își desprindă inima de slava Babilonului care sedusese pe mulți evrei și să se alipească din nou de Cuvântul etern al lui Dumnezeu. De aceea, în al doilea mesaj, li se aduce aminte de contrastul din strălucirea efemeră a lumii și Cuvântul Domnului care rămâne în veac. Domnul și-a avut oamenii lui credincioși, care înainte de edictul lui Cir din 539 î.H. au pregătit inima poporului Său pentru reîntoarcerea Domnului în țară. Profeția din Isaia 40 s-a împlinit în mod parțial în 539 î.H, când o parte din evrei s-au întors în țara promisă. Și se va împlini, în chip plener, la trezirea spirituală a poporului Israel de la sfârșitul istoriei (vezi Romani 11). Ioan ne spune însă că el este glasul celui ce strigă în pustie. Înclin să cred că Isaia 40:3 nu este o profeție directă pentru lucrarea lui Ioan Botezătorul, ci mai degrabă surprinde foarte bine slujba și funcția sa. Ioan Botezătorul s-a născut într-un context în care Israel era deopotrivă într-o robie fizică și spirituală. Domnul avea să vină El Însuși la ai Săi. Slujba lui Ioan a fost să pregătească calea Domnului, să pregătească venirea lui Mesia, pregătind inima poporului să își recunoască adevăratul Salvator. Faptul că el citează din Isaia 40 demonstrează disponibilitatea și dorința lui Dumnezeu de a-și mântui poporul. Chiar dacă El știa ai Săi nu Îl vor primi, Ioan este glasul din Isaia care anunță venirea Domnului gata să realizeze restaurarea lui Israel. Domnul era gata să își mântuiască chiar atunci poporul, așa cum a făcut-o în anul 539 î-H. prin eliberarea din robia babiloniană. Dar ai Săi l-au respins. Mântuirea va fi realizată la pocăința finală a națiunii Israel.

Ioan boteza cu apă. Anumite documente ne sugerează că botezul cu apă era deja folosit în acea perioadă de esenieni, atunci când cineva dintre neamuri se convertea la iudaism. Botezul simboliza

curățirea de păcate. Ioan folosește această formă culturală dar o aplică lui Israel. Israel, deși se bătea cu pumnul în piept că este poporul Domnului, avea nevoie de pocăință și schimbare. Folosind botezul, care era dedicat inițial neamurilor, Ioan transmitea un mesaj foarte clar poporului: deși sunteți din Avraam nu sunteți încă adevărații copii ai lui Avraam. Sunteți plini de păcate și aveți nevoie de iertare și schimbare. Folosind citatul din Isaia 40, Ioan transmitea același mesaj: „sunteți în robie spirituală și aveți nevoie de trezire!”.

Mă impresionează mult mărturia lui Ioan despre sine. Ioan refuză calea mândriei și popularității și alege calea smereniei. El rămâne credincios adevărului. El nu se declară a fi Hristosul, ci un rob umil al acestuia. Fără să își nege identitatea și funcția, el se așează pe sine în umbră și îl înalță pe Hristos: „*Eu botez cu apă, dar în mijlocul vostru stă Unul pe care voi nu-L cunoașteți. El este acela care vine după mine – și care este înaintea mea; eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălțămintelor.*” Ioan mărturisește întâi despre sine și apoi despre Hristos. Mărturia sa despre Hristos începe însă cu mărturia sa despre sine. În mărturia sa despre sine, el nu pretinde a fi mai mult decât ce este și alege calea smereniei și umilinței. El nu se consideră pe sine vrednic să fie chiar robul Celui ce avea să vină. El nu vrea să impresioneze sau să atragă atenția asupra lui. El ratează în mod intenționat șansa de a câștiga popularitate și de a fi adulat de mulțime.

Aplicația pentru noi este atât de importantă. Oamenii, înainte să ne asculte mărturia noastră despre Hristos, se vor uita mai întâi la cine suntem noi. Astfel, mărturia despre sine precede mărturia despre Hristos. Marea întrebare este dacă mărturia noastră despre sine îl va umbri sau înalța pe Hristos? Dacă noi suntem cei sfinți, cei mântuiți, cei buni, cei superiori, cei care au piatra în mână și sunt plini de dispreț și judecată față de semenii, cei care știu adevărul și pot astfel aduce mântuire păcătoșilor din jurul nostru care merită pedeapsa divină și iadul, atunci noi ne înalțăm pe noi înșine și îl umbrim pe Hristos. Ce trebuie să mărturisim despre noi, pentru ca apoi să putem mărturisi cu adevărat despre Hristos? Fără a nega identitatea de martori ai lui Hristos, trebuie să mărturisim mai întâi despre noi înșine că suntem niște păcătoși care nu merită nimic și care nu suntem vrednici nici să îi dezlegăm cureaua încălțămintelor lui Isus. Trebuie să dovedim smerenie și să mărturisim la fel ca Ioan că nu suntem noi Hristosul sau mântuitorii. Noi doar putem arăta spre Hristos. Nu avem nimic în noi înșine pe care-L putem oferi. Nu noi suntem adevărul, nu noi suntem lumina. Lumina și adevărul este Hristos. Noi doar putem arăta cu smerenie spre El și să mărturisim cum harul fără margini al lui Dumnezeu ne-a găsit pe noi, care suntem, „cei dintâi păcătoși”. (vezi mărturia lui Pavel despre sine din 2 Timotei cap.1). Doar dacă mărturisim corect despre noi înșine vom putea mărturisi cu adevărat despre Hristos. Cei aroganți, mândri, dornici să impresioneze și să atragă atenția lor nu vor putea niciodată să mărturisească cu adevărat despre Hristos. A mărturisi cu adevărat despre Hristos înseamnă ca „El să crească și tu să te micșorezi”, înseamnă să te consideri un rob umil și să atragi atenția doar asupra lui Hristos, astfel încât oamenii aproape că te vor uita și vor privi doar spre Hristos. Mărturia noastră nu are impact pentru că de multe ori, deși vorbim lucruri adevărate despre Hristos, de fapt, noi mărturisim despre noi înșine și nu despre Hristos.

Mărturia lui Ioan despre Isus

Ioan și Isus erau rude. Ioan îl cunoștea pe Isus înainte de botez și îl recunoștea ca o autoritate spirituală: „*Dar Ioan căuta să-l oprească. ”Eu”, zicea el, „am nevoie să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine?”* (Matei 3:14). Cu toate acestea, Ioan a fost 100% sigur că Isus este Mesia de-abia în momentul botezului când Duhul Sfânt S-a pogorât în chip trupesc peste Isus. Nu este întâmplătoare modalitatea pe care a ales-o Dumnezeu ca Ioan să Îl recunoască pe Isus drept Mesia. A fost ales momentul botezului

lui Isus. Cel care nu avea nevoie să fie botezat, a fost botezat de Ioan după ce a fost botezat tot norodul. Isus, prin botez, se identifica în chip simbolic cu toate păcatele „lăsate” de norod în Iordan. Botezul Său prefigura moartea Sa și arăta cu claritate că El a venit întâi să aducă izbăvire de păcat și nu Judecător și Restaurator, așa cum Îl așteptau Iudeii. Din această pricină, Ioan nu Îl recunoaște ca Judecător și Restaurator, ci ca Miel al lui Dumnezeu care a venit să ridice păcatul lumii. Apariția Duhului Sfânt în chip de porumbel ilustra divinitatea lui Isus. Isus era Cel căruia I se dă Duhul fără măsură și Cel care putea boteza cu Duhul Sfânt. Isus era cel care putea dăruia Duhul Sfânt, adică viața. Or, acest lucru Îl putea face doar Dumnezeu. De aceea, Ioan a văzut lucrul acesta și a mărturisit că Isus este Fiul lui Dumnezeu.

Este interesant că celelalte Evanghelii nu insistă atât de mult pe faptul că Ioan Botezătorul a proclamat divinitatea lui Isus. Se pare că Ioan scria într-un context în care se contesta divinitatea lui Isus, și se contesta poate și faptul că Isus, sau cei apropiați lui au afirmat acest lucru. Ioan Evanghelistul se întoarce la început, la mărturia lui Ioan Botezătorul și ne explică faptul că însuși Ioan Botezătorul a afirmat divinitatea lui Isus. Învățăturile gnostice proclamau opoziția între trup și divin, între trup și sufletul pur. Trupul, materia era percepută ca o temniță a sufletului, ca ceva pângărit de care sufletul trebuie să se elibereze pentru a fi liber. Ideea de Dumnezeu întrupat nu putea fi acceptată de gnostici. Cu toate acestea ei au fost impresionați de cuvintele lui Isus. Au avut de făcut o alegere: să își schimbe filosofia și să îl accepte pe Isus așa cum este, sau să adapteze profilul lui Isus la filosofia lor. Mulți au ales a doua variantă și astfel au respins fie divinitatea lui Isus, fie realitatea întrupării Sale. Astfel s-a pretins că de fapt Isus nu s-a declarat Fiul lui Dumnezeu. Ideea de divinitate a fost o invenție ulterioară realizată de unii din ucenicii Lui. Evanghelia lui Ioan ne spune, că de la început, de la mărturia lui Ioan Botezătorul s-a afirmat cât se poate de clar că Isus este Fiul lui Dumnezeu.

Primii ucenici

Ultima parte a capitolului 1 are o structură ușor de identificat. Ioan repetă de trei ori următorul circuit:

- Mărturia unui ucenic, apropiat al lui Isus – duce la atragerea altor oameni către Isus – aceștia Îl cunosc personal și astfel sunt convingși că într-adevăr El este Mesia.

Astfel avem:

- a) **Mărturia lui Ioan Botezătorul** – Andrei și (probabil Ioan) se duc la Isus – rămân cu El și se conving că El este Mesia.
- b) **Mărturia lui Andrei** – Petru se duce la Isus – Petru rămâne cu Isus
- c) **Mărturia lui Filip** – Natanael, deși sceptic, se duce la Isus – Natanael este convins că Isus este Fiul lui Dumnezeu

De ce ne repetă Ioan de trei ori același circuit? Ioan ne prezintă procesul nașterii credinței în Isus. Scopul lui este ca noi să credem că Isus este Fiul lui Dumnezeu. Acum el ne explică modul tainic în care apare credința în Isus. Ioan ne spune: uitați-vă la noi, primii ucenici, și iată de ce am crezut chiar de la început în El. Noi am fost primii care am crezut în El, iată povestea noastră. Primul pas în acest proces nu a fost întâlnirea cu Isus, cât întâlnirea cu unul din ucenicii lui Isus. Acel ucenic, sau apropiat al lui Isus, era o persoană responsabilă și credibilă. Pentru unii a fost chiar Ioan Botezătorul, pentru alții a fost o rudă sau un prieten. Oricum era o persoană cunoscută de multă vreme și a cărei viață dovedea integritate, maturitate, responsabilitate și discernământ. Când o astfel de persoană îți

spune: „Am găsit pe Mesia!”, nu poți sta nepăsător. Chiar dacă ai prejudecăți sau suspiciuni ca Natanael, te duci măcar să vezi despre ce este vorba. Este interesant faptul că în toate cele trei situații întâlnirea personală cu Isus a fost determinantă în consolidarea convingerii cu privire la identitatea Lui. ***Nu mărturia unui om despre Isus, ci întâlnirea personală cu Acesta a dus la nașterea credinței.*** Mărturia oamenilor nu a făcut decât să ghideze pe cel ce caută spre Isus. Cunoașterea personală a lui Isus a dus la apariția încrederii depline în El. Mărturia oamenilor a fost importantă, pentru că i-a ghidat pe primii ucenici spre Isus. I-a făcut să se apropie de Isus cu căutare, cu respect, plini de curiozitate. Cineva credibil deja mărturisise despre El. El chiar putea fi Mesia. Cu toate acestea minunea s-a produs doar când s-au întâlnit cu El. Lumina din ei și-a recunoscut Creatorul cu ușurință! Chiar Mântuitorul observă că ei au crezut repede, după puține semne, chiar la începutul lucrării Lui. Dar semnele ce aveau să urmeze aveau să fie mult mai mari!

Un element care a dus la consolidarea credinței lor era faptul că Isus îi știa dinainte. Isus știa ce au făcut înainte, cine erau ei, dar și ceea ce vor deveni. El îl știa pe nume pe Simon și știa că el avea să devină piatra de temelie (alături de ceilalți apostoli, dar Petru având totuși un rol special) a Bisericii, prin credința și mărturia sa neclintită despre Hristos Isus (vezi Matei 16:13-20). Isus știa inima curată a lui Natanael, precum și ce făcea el înainte sub măslin (probabil o rugăciune curată, o faptă sau o alegere bună). Deși Isus era om, pentru a se dovedi că El este Fiul lui Dumnezeu, Duhul nu i se dădea cu măsură (vezi Ioan 3:34). Prin Duhul, El avea acces la atotștiința Tatălui sau măcar la o parte din ea. El știa ce este în om. El era Creatorul lui Simon și al lui Natanael, care îi cunoștea de mult, chiar înainte de veci. Această precunoaștere a topit prejudecățile și suspiciunile lui Natanael: „*Poate ieși ceva bun din Nazaret?*”. Nazaretul era disprețuit, fie pentru că acolo staționa o garnizoană romană, fi pentru că era recunoscut pentru imoralitatea sa. Acest fapt l-a făcut pe Natanael să fie inițial suspicios față de Isus din Nazaret. Ce este de apreciat la Natanael a fost că și-a depășit reticența inițială și a venit onest să îl vadă pe Isus. Natanael i-a dat o șansă lui Isus, iar Isus nu l-a dezamăgit și doar prin câteva cuvinte l-a convins. Natanael avea o inimă curată: „*Iată un israelit în care nu este viclenie.*” Acest fapt a făcut ca el să îl recunoască foarte repede pe Isus. Tot Isus ne dă explicația acestui fenomen în cap.3:19-21:

„Și judecata aceasta stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele. Căci oricine face răul, urăște lumina, și nu vine la lumină, ca să nu i se vadă faptele. Dar cine lucrează după adevăr, vine la lumină, pentru ca să i se arate faptele, fiindcă sunt făcute în Dumnezeu.”

Natanael, Cel cu inima curată, avea fapte făcute în Dumnezeu. De aceea doar la primele cuvinte rostite de Isus a recunoscut Lumina.

Aplicațiile din acest pasaj sunt evidente și minunate. Responsabilitatea noastră nu este să convingem oamenii despre Isus. Noi doar trebuie să îi ghidăm spre Isus. Prin credibilitatea faptelor și vorbelor noastre noi le putem stârni interesul pentru Isus. Dar să nu uităm niciodată că Isus Își este Sieși dovadă. Eu nu pot dovedi adevărul, Adevărul se dovedește pe Sine, eu pot doar stârni oamenii să cerceteze Adevărul. Isus a murit pe cruce și a părăsit acest pământ. Cum pot eu să îi duc pe oameni să se întâlnească personal cu Isus? Isus a murit, dar El a și înviat. El este viu, El există. El trăiește în Biserică Sa și în Cuvântul Său lăsat omenirii. Eu îi pot ghida pe oameni spre Biserică și spre Cuvânt și mă pot ruga. Aici urmează lucrarea tainică a Duhului Sfânt. Isus cel viu va vorbi fiecărui suflet pe limbajul lui și i se va dovedi ca Adevăr. Oamenii vor fi puși în fața unei alegeri. Isus li se va descoperi în mod personal. Văd acest adevăr cu ochii mei de ani de zile. Am văzut sute de oameni cercetați de Adevăr. Îmi dădeam bine seama de neputința mea de a-i convinge cu privire la Isus. Și totuși au fost convinși! Dacă noi credincioșii nu am reușit să îi convingem, atunci oare cum au fost convinși? Isus Cel înviat a realizat această minune, la fel cum a înfăptuit-o. Mărturia părinților mei m-a ghidat spre

Biblie. Am început să o citesc și informațiile aveau viață, o viață pe care nu o găsisem nicăieri și pe care sufletul meu o recunoaște cu toată puterea sa că este adevărata viață. O taină, un mister. În spatele unor simple cuvinte, inima mea a recunoscut o Persoană vie, care mă cunoștea, care mă iubea, care îmi vorbea, care mă chema spre Sine. Cel care nu a trăit această experiență nu o poate înțelege. Există o singură posibilitate pentru cel ce nu crede sau nu înțelege: „*Vino și vezi!*”. Îmi place așa de mult expresia aceasta care se repetă de două ori în ultima parte a cap. 1: „*Veniți de vedeți!*” (1:39) și „*Vino și vezi!*” (1:46). Această expresie surprinde de fapt esența evanghelizării și a mărturiei creștine. Noi nu suntem chemați să convingem. Aceasta este slujba Duhului Sfânt. Noi conlucrăm cu Duhul. Prin noi, Duhul își face minunata lucrare de cercetare. Noi aruncăm sămânța. Duhul o face să crească. Aceasta nu înseamnă că nu trebuie să fim persuasivi și că nu trebuie să aducem argumente logice.

Unii teologi au susținut că rolul Bisericii este doar acela să proclame. Și din această pricină apologetica a fost uitată o vreme. Dar nu este așa. În a doua parte a cărții Fapte Pavel apără Evanghelia și aduce argumente raționale și credibile în favoarea ei. Dar nu aceste argumente în sine duc la convingerea celui ce caută. Convingerea o face Duhul care activează lumina din conștiință, pentru a fi recunoscută lumina din afară. Deci trebuie să ne raportăm echilibrat la apologetică. Este bine să avem cât mai multe argumente logice, istorice, științifice, dar să nu credem că ele în sine pot convinge. Ele nu pot convinge decât prin puterea și lucrarea misterioasă a Duhului. Este înțelept ca nici noi să nu ne bazăm credința în primul rând pe aceste argumente apologetice. Da, acestea ne întăresc credința, dar credința noastră se fundamentează pe Cuvântul viu al lui Dumnezeu care a fost recunoscut de lumina din noi și care a generat experiența unică și miraculoasă a nașterii din nou. Cuvântul est viu și lucrează în noi și printre noi. Acesta este fundamentul, temelia credinței. Celelalte argumente întăresc această temelie, dar nu o înlocuiesc nicidecum.

Capitolul se încheie cu o afirmație misterioasă a lui Isus: „*Adevărat, adevărat vă spun că, de acum încolo, veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se peste Fiul Omului.*” Oare, ce să însemne acest lucru? Oare când au văzut ucenicii acești îngeri? Cred că Mântuitorul folosește o imagine din Genesa 28: „*Și (Iacov) a visat o scară rezemată de pământ, al cărei vârf ajungea până la cer. Îngerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pe scara aceea. Și Domnul stătea deasupra ei (sau lângă el).*” Iacov se trezește și spune: „*Cu adevărat Domnul este în locul acesta și eu nu am știut.*” *I-a fost frică și a zis: „Cât de înfricoșat este locul acesta! Aici este casa lui Dumnezeu, aici este poarta cerurilor!” (...)* *A dat locului acela numele Betel (Casa lui Dumnezeu).*” Domnul se pare că era chiar lângă Iacov. El dorea să locuiască în inima lui Iacov, aceasta era adevărata locuință pe care o dorea Domnul. El s-a pogorât din cer lângă Iacov. Acum Isus este poarta cerurilor, cel care unește cerul și pământul. Domnul S-a pogorât din nou pe pământ, pentru a fi aproape de oameni, pentru a locui în inima lor. Prin această imagine Isus îi înștiințează că ei vor avea multe semne de văzut și că vor vedea din ce în ce mai clar că Isus este poarta cerului, cel care oglindește cerul pe pământ. Dacă Domnul S-a pogorât la Iacov „pe o scară”, acum Domnul a coborât pe pământ prin întruparea Fiului. El dorește să locuiască în inima lor. Aceasta este adevărata locuință a lui Dumnezeu. Este interesant că prima întrebare pe care i-o pun ucenicii lui Isus este: „*Unde locuiești?*”. Isus le răspunde „*Veniți de vedeți!*”. Ei au mers într-adevăr unde locuia El, dar aveau să descopere mai târziu, la fel ca și Iacov de altă dată, că locuința mult dorită de Isus era chiar inima lor.

Nunta din Cana și curățirea Templului – 2:1-2:22 –

Minunea din Cana

În acest capitol Ioan are în atenția sa tot credința ucenicilor în Isus. În capitolul 1 Ioan ne-a descris obârșia credinței ucenicilor în Isus. În capitolul 2 el ne explică cum a crescut această credință și apoi cum a devenit stabilă și matură. Într-adevăr, fiecare din cele două pasaje principale ale cap.2 se încheie cu un comentariu cheie dedicat credinței ucenicilor:

- „*El Și-a arătata slava Sa și ucenicii Lui au crezut în El.*”
- „*Tocmai, de aceea, când a înviat din morți, ucenicii Lui și-au adus aminte că le spusese vorbele acestea; și au crezut Scriptura și cuvintele pe care le spusese Isus.*”

Ei au crezut de la început, dar, după cum a prevestit Isus, aveau să vadă și mai mult din slava Tatălui în El. După celelalte semne și apoi după semnul fundamental al învierii din morți, credința lor în Isus s-a întărit foarte mult, a devenit tare ca piatra – piatră care a devenit temelie Bisericii.

Isus a fost invitat la o nuntă și El a acceptat invitația. Deși Își începuse lucrarea publică, și-a făcut timp să meargă la nuntă. De fapt, a fi printre oameni, era adevărata Sa lucrare. Isus nu era un izolat social, ci participa cu bucurie la evenimentele comunității respectând cultura în care s-a născut. La nuntă a apărut o situație de criză: nu mai aveau vin. Nunta dura de regulă mai multe zile și erau mulți invitați. Criza era reală și situația foarte jenantă pentru miri. În acest context de criză, Maria I- zis lui Isus: „*Nu mai au vin.*”. Oare doar l-a informat, oare i-a sugerat să încerce să ajute la rezolvarea problemei căutând vin prin împrejurimi, sau se aștepta să facă o minune? Isus nu făcuse nici un semn până atunci și fusese prezent cu siguranță în multe contexte în care oamenii erau în diferite situații de criză. Totuși, deși era Fiul lui Dumnezeu, nu intervenise niciodată până atunci. De ce să îi ceară Maria să facă o minune tocmai acum? Răspunsul lui Isus este greu de înțeles: „*Femeie, ce am a face Eu cu tine? Nu Mi-a venit încă ceasul.*” O altă traducere propune: „*De ce mă implici pe mine, femeie?*”. Este dificil de înțeles răspunsul lui Isus. Cum adică: „*Ce am Eu a face cu tine?*”. Maria totuși era mama Lui. În mod cert răspunsul lui Isus nu poate fi jignitor sau nepolitic, dar totuși ce poate să însemne. Și apoi: „*Nu Mi-a sosit încă ceasul.*” Deși spune așa, El Se implică și face o minune pentru a rezolva criza. Despre ce ceas să fie vorba? În Ioan se repetă de mai multe ori această expresie:

- *Ei căutau deci să-L prindă; și nimeni nu a pus mâna pe El, căci încă nu-I sosise ceasul. (7:30)*
- *Și nimeni nu a pus mâna pe El pentru că nu-I sosise ceasul. (8:20).*
- *A sosit ceasul să fie proslăvit Fiul Omului! (12:23)*
- *Acum sufletul Meu este tulburat. Și ce voi zice? Tată, izbăvește-mă din ceasul acesta? Dar tocmai pentru ceasul acesta am venit până la ceasul acesta!(12:27)*
- *Ca unul care știa că I-a sosit ceasul să plece din lumea aceasta la Tatăl (13:1).*
- *Tată. A sosit ceasul! Proslăvește pe Fiul Tău ca și Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine! (17:1).*

În toate aceste locuri se folosește același termen din greacă folosit în capitolul 2 și toate au în vedere ceasul răstignirii și sacrificiului suprem. Oare în discuția Sa cu Maria, Mântuitorul se referă la acest ceas? De ce i-ar spune El Mariei că ceasul răstignirii nu sosise încă? Oare știa Maria de acest

ceas? Sau oare Mântuitorul vorbea astfel ca Maria să înțeleagă mai târziu spusele Lui? Dar în cele din urmă, a împlinit Isus așteptările Mariei? Spusele Lui par să ne indice că nu. Maria avea o altă perspectivă asupra soluționării problemei. Dar ce perspectivă avea ea de Mântuitorul îi spune: „*Nu Mi-a venit încă ceasul.*” Maria știa că Isus este Mesia, Fiul lui Dumnezeu. Probabil știa și faptul că mersese la Iordan pentru a fi botezat și pentru a-și începe lucrarea publică. Oare ea aștepta aceeași descoperire în slavă a lui Mesia spre izbăvirea lui Israel sau era conștientă de faptul că Unsul avea să fie omorât de ai Săi? Din această perspectivă dialogul ar putea avea următoarea logică: Maria știa că Isus își începuse lucrarea publică și aștepta ca Să arate cine este lui Israel pentru ca să fie recunoscut de acesta și să-l izbăvească. Prin răspunsul Său, Isus nu refuză implicarea în soluționarea problemei, ci doar îi aduce aminte Mariei că descoperirea Lui ca Mesia nu va duce la proslăvirea Sa de către Israel, ci la moartea Lui. Este ca și cum El ar spune: „Femeie...tu vrei să mă descopăr ca Mesia, dar acest lucru nu va duce la recunoașterea Mea, ci la moartea Mea: nu Mi-a venit încă ceasul.” Într-adevăr Simon îi prevestise Mariei acest lucru: „*Iată, Copilul acesta este rânduit spre prăbușirea și ridicarea multora în Israel, și să fie un semn care va stârni împotrivire. Chiar sufletul tău va fi străpuns de o sabie ca să se descopere gândurile multor inimi.*” (Luca 2:34-35). Expresia: „*Ce am a face cu tine?*”, sau: „*Ce este între Min și tine?*” ar putea sugera faptul că Mântuitorul, deși fiu al Mariei, se afla în exclusivitate sub autoritatea Tatălui și respecta cu strictețe orarul și programul Acestuia: „Femeie, ce am a face cu Tine? Eu sunt sub autoritatea Tatălui, și încă nu Mi-a venit ceasul.” Isus face o minune, dar totuși nu împlinește așteptarea Mariei. Poate Maria se aștepta ca Isus să se arate deodată plin de slavă și putere, ca și Fiul al lui Dumnezeu. Dar Isus avea să se descopere treptat, iar descoperirea Sa avea să ducă la răstignirea Sa. Minunea din Cana El o face destul de discret. Doar slugile și ucenicii au fost martori oculari ai minunii. Observăm că Maria respectă orarul Fiului și le spune slugilor: „*Să faceți orice vă va zice.*”.

De ce ne povestește Ioan discuția dintre Maria și Isus care a avut loc înainte de minunea din Cana. Dacă Ioan urmărește procesul consolidării credinței ucenicilor, de ce ne mai relatează și acest dialog dificil de înțeles? Poate autorul vrea să accentueze că Isus se afla sub autoritatea deplină a Tatălui și urma un orar și un program precis. El nu făcuse nici-o minune până la intrarea publică în lucrare, și chiar după începerea lucrării Sale El nu face minuni oricând și oricum. El păstrează o anumită discreție în ce face. El îi expune pe ucenicii Săi la minunile Sale, dar are o altfel de abordare cu mulțimea. Acum în Cana nu face minunea înaintea tuturor. Nunul nici nu știa de unde era vinul, și nici invitații. În unele situații El poruncește la cei vindecați să nu spună la nimeni cine era vindecătorul. Oare de ce procedează astfel Mântuitorul? El știa că prioritatea lucrării Sale este consolidarea credinței ucenicilor, piatră pe care se va zidi Biserica Sa. El mai știa că mulțimile aveau o raportare idolatră față de Mesia și așteptau un erou național care să le împlinească dorințele. Astfel, El nu dorea să le dea apă la moară, ci ca acestea să înțeleagă că El este Mesia, Fiul lui Dumnezeu așa cum prevestiseră Scripturile Vechiului Testament. El venise să aducă mai întâi o izbăvire spirituală.

Tocmai de aceea, Ioan l-a făcut cunoscut lui Israel prin botez ca Miel al lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii și nu ca și Războinic viteaz care va nimici vrăjmașii Împăratului (vezi Ps. 45). Astfel, poate Maria și-ar fi dorit o manifestare publică și clară la nunta din Cana. Dar Mântuitorul respectă orarul Tatălui și știe că arătarea Sa ca Mesia va duce la acel ceas al răstignirii. Acum este posibil și ca ceasul din v.4 să aibă în vedere lucrarea plină de slavă pe care o va face Mesia la a doua Sa venire. Oricum în popor era o așteptare a lui Mesia ca Izbăvitor fizic și nu ca Miel al lui Dumnezeu. Este posibil ca acest curent să o fi influențat și pe Maria. Ne aducem aminte din celelalte Evanghelii că chiar ucenicii nu înțelegeau spusele lui Isus când El le prevestea moartea și suferințele Sale. După înviere, ucenicii de pe drumul Emausului îi zic lui Isus cel înviat: „*Noi trăgeam nădejde că El este Acela care va izbăvi pe Israel; dar cu toate acestea, iată că astăzi este a treia zi de când s-au întâmplat*

aceste lucruri.” (Luca 24:21). Ei erau pur și simplu orbiți și robiți de teologia vremii lor cu privire la lucrarea lui Mesia. Înțelegem mai bine acum discreția lui Isus și de ce porunca de multe ori ca să nu se spună cine era vindecătorul și de ce uneori se ascundea de mulțime. Înțelegem și dificultatea misiunii lui Isus. El trebuia să facă minuni pentru a-și descoperi slava și identitatea. Cu toate acestea minunile erau asimilate de o teologie falsă și puteau da apă la moară așteptării lor idolatre cu privire la Mesia.

Sfârșitul capitolului 2 ne anunță că va urma o avalanșă de slavă și minuni. Dar începutul capitolului 2 ne atrage atenția asupra discreției lui Isus și a faptului că Acesta respectă cu strictețe orarul Tatălui. Înțelegem că unul din scopul principal al minunilor a fost consolidarea credinței ucenicilor. Versetul cheie al pasajului este: „*El Și-a arătata slava Sa, și ucenicii Lui au crezut în El.*” Ce expresie frumoasă: „*El Și-a arătat slava Sa!*”. Ne întrebăm: cum a oglindit această minune slava Sa și ce anume din ea a fost arătată ucenicilor? Era prima minune pe care a făcut-o Isus și prima minune la care au asistat ucenicii. Ei știau că Isus este mai mare ca Ioan Botezătorul și au crezut că El este Mesia. Dar nu erau siguri ce va urma. Ce minunat trebuie să fi fost acest prim semn pentru ei! Ce minunat este când Domnul Cel nevăzut Își descoperă pe neașteptate slava într-un chip vizibil și te ia prin surprindere. Să analizăm cu atenție minunea, contextul și toate detaliile acesteia.

Isus Și-a arătat în primul rând puterea Sa de Dumnezeu. El era Creatorul întrupat și avea putere asupra Creației sale. Prin El se făcuse totul și Tatăl lucra prin El cu aceeași minunată putere de la începutul creației. Fiul s-a întrupat, dar Tatăl lucra la fel prin El ca atunci când, prin Fiul a făcut toate lucrurile. Ucenici au putut vedea că este într-adevăr Cineva în spatele creației și care are putere și stăpânire asupra ei. Realitatea nu se reduce la ceea ce se vede. Există cu adevărat un Creator care are autoritate deplină asupra creației sale. Poate în momentul minunii în mintea ucenicilor se auzea ecoul verștelor din Genesa: „a zis...și a fost...”.

Isus și-a arătat și bunătatea și preocuparea Sa pentru nevoile oamenilor. Acei oameni erau într-o situație de criză reală. Chiar dacă ei au fost cei care nu au calculat foarte bine rezervele de vin, Isus nu rămâne indiferent față de nevoia lor. El vrea să ajute, El vrea să soluționeze acea situație de criză. El empatizează cu mirii și este plin de dragoste și compasiune față de ei. El îi ajută cu bucurie și cu toată inima. Primul semn revelează ucenicilor inima Mântuitorului orientată spre oameni și nevoile lor. Nu la întâmplare primul semn are loc la o nuntă, printre oameni și soluționând situația de criză a acestora.

În mod cert, Isus nu a ales la întâmplare vasele de piatră, puse după obiceiul de curățire al Iudeilor. Iudeii foloseau în mod frecvent apa pentru a se curăța de eventualele pângăriri survenite în urma atingerii unor lucruri necurate (cartea Levitic ne prezintă în detaliu lista cu aceste lucruri necurate). Ei păstrau această apă de curățire în vase mari de piatră. Isus transformă această apă în vin. În mod cert, acest fapt are valoare simbolică. Vinul ar putea simboliza sângele Său care va produce adevărata curățire. Isus, prin moartea și învierea Sa, avea să aducă adevărata curățire și avea să desființeze Vechiul Legământ. Umbra avea să își înceteze funcționalitatea prin venirea realității. Isus a schimbat funcția vaselor de piatră. În loc să depoziteze apa de curățire, ele au fost umplute cu vin. Nimeni nu s-a supărat că acest vin se găsea în vasele de piatră. Nevoia era foarte mare, iar vinul foarte bun. Desființarea Vechiului Legământ nu a fost ceva greșit. Nevoia ispășirii era încă nesoluționată, iar Legământul cel nou în sângele Lui era un legământ mai bun, căci era așezat pe făgăduințe mai bune (vezi cartea Evrei). După cum vinul cel bun a fost păstrat la urmă, spre uimirea nunului, legământul cel bun a fost adus mai târziu în istorie.

Cantitatea de vin a fost mare, iar vinul foarte bun. Erau șase vase, iar în fiecare încăpeau câte două sau trei vedre sau măsuri. O măsură înseamnă aproximativ 40 de litri. Dacă erau 3 vase mici și 3 mari atunci cantitatea de vin ar fi fost de aproximativ 600 de litri. Isus își descoperă generozitatea. El

este Cel care dăruiește cu plăcere, cu inimă largă. El oglindește frumusețea și bunătatea Tatălui despre care El le spune ucenicilor: „*Tatăl vă dă cu plăcere Împărăția.*” Vinul cel bun este și o degustare a noii creații. Nunul este uimit de calitatea vinului. Era vinul cel bun, făcut de Însuși Dumnezeu. Este o degustare a erei mesianice care va fi inaugurată de a doua venire a lui Mesia. Isus demonstrează prin acest semn că El are putere să restaureze și că El va restaura creația decăzută. Pentru aceasta însă avea să moară mai întâi. Isaia 25:6 asociază belșugul de vin cu momentul instaurării erei mesianice.

Nu în mod întâmplător Isus Își începe semnele în Cana din Galileea. Matei ne amintește că astfel s-a împlinit profeția din Isaia cap.9 (vezi Matei 4:12-17). Nu în mod întâmplător Isus își începe semnele la o nuntă. Pe de o parte El ne descoperă că este Domnul bucuriei și sărbătorii revelat în cartea Levitic, iar pe de altă parte ne atrage atenția asupra semnificației nunții în planul lui Dumnezeu. Acest plan a început cu o nuntă (Adam și Eva în Eden și se va încheia cu o nuntă, cu marea nuntă a Mielului. Isus își începe lucrarea la o nuntă anticipând marea Sa nuntă de la finalul glorios al planului lui Dumnezeu. În cele din urmă, la nunta din Cana, Isus își căuta și curta Mireasa. Ucenicii lui erau viitoarea Sa mireasă. El Și-a descoperit slava Sa înaintea lor, pentru a le câștiga încrederea și a le cuceri inimile. Ei au văzut slava Sa și au crezut în El. Chiar dacă ei au crezut în Isus în cap. 1, au crezut din nou la nunta din Cana. Începem să înțelegem dinamica credinței. Credința se află într-un continuu proces, într-o continuă dinamică. Deși ei au crezut încă de la început, Isus își descoperă din ce în ce mai mult slava Sa tocmai pentru ca credința lor să crească și să se maturizeze. Credința este o alegere. Credința trebuie reînnoită și întărită. Acest lucru se face alegând din nou să credem în Hristos când El ne provoacă și Își descoperă din nou slava.

Curățirea Templului

Ioan, în pasajul următor, continuă să ne descrie procesul dezvoltării și consolidării credinței ucenicilor. El ne îndreaptă atenția spre prima curățire a Templului făcută de Isus. Se pare că evenimentul a avut loc în curtea Neamurilor acolo unde se aflau schimbătorii de bani și vânzătorii de animale. Mulți oameni veneau din tot Imperiul Roman la Ierusalim pentru a se închina Domnului. Atât evrei cât și dintre neamuri, veneau să se închine la Templu și să își aducă darurile lor înaintea Domnului. Din pricina distanțelor mari, mulți nu își aducea animalele cu ei ci cumpărau animale de la Ierusalim. Și aceste animale nu puteau fi oricum, ci trebuia să fie fără cusur. Cel mai sigur loc ca să cumperi animale fără cusur era chiar Templul. Tot acolo se schimbau și bani. Preoții și evreii din Ierusalim speculau aceste lucruri. Ei vindeau animale la un preț foarte mare și schimbau banii la un curs valutar exagerat. Ei au transformat Templul într-o afacere, într-o casă de negustorie. Acest lucru îi putea respinge pe cei care se închinau și ei puteau găsi în această practică o pricină de poticnire. Nu la întâmplare Isus are un mesaj special pentru cei care vindeau porumbei. În Levitic 5:7 aflăm că porumbeii erau aduși în special de cei săraci care nu își puteau permite să jertfească un bou sau un miel. Domnul a dat legea din Levitic cap. 5 care, dacă erai sărac, îți permitea să aduci doar doi pui de porumbel sau chiar doar a 10-a parte dintr-o efă de floarea făinii, tocmai pentru a străluci harul Său. Templul era un loc al iertării și harului. Dar iertarea nu se cumpăra. Era un dar. Fiecare evreu trebuia să simtă acest lucru. Dar prețurile ridicate din Templu loveau chiar în mesajul harului. Aducerea unei jertfe devenea un lucru atât de costisitor încât evreul putea avea impresia că el este mai degrabă cel ce a dăruit decât cel care a primit. El era cel împovărat și pe care l-a costat mult închinarea. Mesajul harului era subminat. Lucrul acesta îi afecta cel mai mult pe cei săraci. De aceea, se pare, Isus are un mesaj special pentru cei ce vindeau porumbei.

Acțiunea lui Isus în Templu este șocantă. Nimeni nu îndrăznește să îi riposteze. El Se comportă cu atâta îndrăzneală, autoritate și demnitate, încât toți pleacă. Gărzile Templului nu îndrănesc să-l aresteze și nici cei a căror afaceri erau afectate de gestul lui Isus nu au curajul să ia vreo inițiativă. Din Isus emana atâta sfințenie și autoritate încât toți îl privesc cu uimire. Isus nu era un nebun care făcea scandal. Dacă ar fi fost, cu siguranță că gărzile Templului L-ar fi arestat. El acționează cu demnitate, revelând sfințenie și mânia Tatălui. Isus a folosit și un bici de ștreanguri și a răsturnat mesele vânzătorilor. Iată că mânia și violența nu sunt în sine un păcat. Este adevărat că Isus era Fiul lui Dumnezeu, Cel care avea autoritate să facă această curățire și care revela sfințenia și judecata Tatălui. Nu putem folosi acest pasaj pentru a justifica violența în viața noastră. În dorința de a fi ca Isus, nu trebuie să uităm diferențele dintre noi și El. El era Fiul, cu o chemare și autoritate specială, El era în Casa Tatălui Său. La fel cum orice fiu care, dacă își vizitează tatăl, găsește casa acestuia plină de străini care fac ce vor și care îl așează pe tată într-un colț, iar ei îl batjocoresc și îl disprețuiesc, se supără și îi alungă pe acei străini din casă, așa a făcut și Isus. Probabil erau și alți evrei credincioși care sesizau pângărirea Templului. Totuși ei nu au resimțit aceeași durere și indignare din inima lui Isus și nici nu au putut reacționa ca El. Isus era Fiul, iar Templul era Casa Tatălui Său. El avea autoritatea și responsabilitatea să curețe Casa Tatălui. Este interesant să observăm că în Vechiul Testament curățirea Templului a fost făcută de mai multe ori de anumiți împărați credincioși. Isus era Împăratul, fiul lui David, și din acest motiv El avea chemarea și autoritatea să curețe Templul de la Ierusalim.

Este interesant că Iudeii nu au contestat acțiunea lui Isus. Ei doar au întrebat: „*Cu ce autoritate faci aceste lucruri?*”. În Vechiul Testament au fost mai multe curățiri realizate de împărați. Isus, la rândul Său, avea capacitatea de a activa conștiința. Iudeii au recunoscut că acțiunea în sine nu era imorală. Întrebarea lor a fost: „*De ce tocmai tu? Cine ești tu?*”. Isus nu dorea însă să își descopere direct identitatea, pentru că nu-I sosise ceasul. El le-a dat un răspuns, fiind conștient că nu-l vor înțelege acum, dar cu speranța că îl vor înțelege după înviere.

Pasajul are foarte multe nuanțe. Însă autorul urmărește procesul consolidării credinței ucenicilor. Ioan ne descoperă întâlnirea ucenicilor cu Isus și obârșia credinței lor. Apoi ne atrage atenția asupra primului semn (transformarea apei în vin) și ultimul semn (învierea) și cum acestea au întărit și maturizat credința lor. Capitolul 2 ni-L prezintă pe Isus întrupând cartea Levitic. În primul pasaj, Isus este revelat ca Domnul bucuriei și sărbătorii, ca un Domn generos și plin de bunătate. Al doilea pasaj evidențiază sfințenia Sa, ura Sa față de păcat, repulsia Sa față de ce este întinat și față de tot ce-L necinstește pe Tatăl. Isus a întrupat printre ei frumusețea Dumnezeului revelat în Vechiul Testament. Atât atributele non-morale (atotștiința, puterea asupra creației), cât și atributele morale (bunătatea și sfințenia) ale lui Dumnezeu au putut fi văzute cu claritate în Isus. Astfel, s-a întărit credința lor în El. Ioan insistă în acest al doilea pasaj pe rolul Scripturilor Vechiului Testament în consolidarea credinței lor. Atunci când Isus a făcut curățirea din Templu, Duhul Sfânt a adus în mintea ucenicilor un pasaj din Scripturile Vechiului Testament. Este minunat cum a lucrat Duhul Sfânt. În contextul acelor evenimente șocante, El le-a adus aminte ucenicilor de Ps.69:9. Este vorba de un verset deosebit: „*Râvna pentru Casa Ta mă mănâncă (sau mă mistuie)*”. Acest verset nu este ușor de înțeles. El a rămas în memoria ucenicilor care l-au auzit poate de mai multe ori la sinagogă. El a rămas în mintea lor fără să îi înțeleagă pe deplin semnificația. Este posibil ca ei să fi considerat acest psalm al lui David un psalm mesianic, și să se fi întrebat: oare ce va însemna că Mesia va fi mistuit de râvna pentru Casa Domnului? Atunci când au văzut curățirea Templului și pasiunea lui Isus pentru Tatăl și pentru un Locaș curat, și-au adus aminte de acest verset și l-au putut înțelege. În mod asemănător ei au păstrat în mintea lor fără să înțeleagă ciudatele cuvinte ale lui Isus despre Templul care avea să fie reconstruit în trei zile. După înviere Și-au adus aminte de aceste cuvinte și au crezut. Este foarte important de subliniat că în v.22 Ioan ne spune că mai întâi au crezut Scriptura, și apoi, cuvintele lui Isus. Isus S-a

lăsat legitimat de Scripturile Vechiului Testament. Învierea Sa nu ar fi fost un semn în sine dacă nu ar fi fost prevestită de Scripturile Vechiului Testament. Deci Scriptura a avut un rol crucial în consolidarea credinței lor în Isus. Ei, ca ființe create, au recunoscut în Isus pe Creatorul lor. Și apoi, ca și cunoscători ai Vechiului Testament, ei au recunoscut în Isus, pe Mesia cel de mult prevestit. Credința lor nu a fost oarbă. Ei au văzut slava lui Isus și au văzut cum El a împlinit profeții rostite cu sute de ani înainte. Deși au crezut de la prima lor întâlnire cu Isus, credința lor a avut nevoie de creștere. Pentru aceasta, Duhul Sfânt le-a deschis ochii inimii ca să vadă slava lui Isus și modul în care El a împlinit Scripturile Vechiului Testament. Un aspect fundamental al lucrării lui Isus a fost tocmai întărirea credinței ucenicilor, căci această credință avea să devină temelia Bisericii.

Este timpul pentru câteva concluzii și gânduri aplicative. Ioan începe să ne argumenteze că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu prezentându-ne procesul formării și consolidării credinței acelora care aveau să devină apostolii Domnului și temelia Bisericii. Iată pașii parcurși de credința lor:

- Întâlnirea cu un martor credibil al lui Isus, care le-a spus: „Vino și vezi!”.
- Întâlnirea personală cu Isus, care îi cunoștea dinainte. Aici a luat naștere credința lor.
- Prin minunile Lui au văzut slava Lui și credința lor s-a întărit.
- Au văzut cum El a împlinit Scripturile Vechiului Testament, precum și propriile vorbe despre Sine, vorbe care erau în armonie cu Vechiul Testament. Credința lor a devenit asemenea unei pietre de neclintit.

Dar acesta este și procesul formării și consolidării credinței fiecăruia din noi:

- Mai întâi ne-am întâlnit cu un martor credibil al lui Isus. Ni s-a stârnit curiozitatea, și ni s-a spus „*Vino și vezi!*”. Isus este la dreapta Tatălui, dar El este viu și lucrează prin Cuvântul Său și prin Biserica sa. Când oamenii vor dovezi despre Isus, noi trebuie să le spunem ca și ucenici de altă dată: „*Vino și vezi!*”. Dar ce anume? Foarte simplu: îi expunem mărturiei Cuvântului și mărturiei Bisericii. Acolo Isus lucrează cu putere și le va vorbi în mod personal. Întâlnirea personală cu Isus îi va convinge și va da naștere credinței.
- Așa s-a întâmplat cu noi: am început să citim Cuvântul și să vizităm Biserica Sa. El a lucrat, ne-a vorbit fiecăruia pe limbajul nostru și ne-a convins că El este!
- Dar procesul credinței continuă. Credința trebuie întărită și consolidată. Duhul Sfânt este preocupat de creșterea credinței fiecăruia. El ne descoperă slava și puterea Lui în viața de zi cu zi. Îi vedem pe alții trecând prin situații de criză, și noi înșine trecem prin situații de criză asemănătoare mirilor din Cana. Domnul intervine și soluționează aceste situații. Noi îi vedem slava și puterea și credința noastră este întărită.
- Dar credința noastră se solidifică cel mai mult atunci când vedem cum Scriptura se împlinește în realitatea pe care noi o trăim și observăm. Scriptura are atâtea pasaje (nu neapărat ușoare) care rostește afirmații șocante despre noi, lume, viață, bine, fericire, comunitate etc. Domnul ne dăruiește tot felul de experiențe. În mijlocul acestora ne aducem aminte, ca ucenicii de altădată, de anumite pasaje din Scriptură al căror înțeles este descoperit și al căror adevăr este dovedit cu putere tocmai prin acele experiențe. Scriptura se împlinește și Duhul Sfânt ne arată acest lucru. Atunci, credința noastră capătă cea mai importantă creștere. Observăm că, la fel cum a fost și pentru ucenici, umblarea noastră cu Isus, experiențele noastre cu Dumnezeu au un rol crucial în

consolidarea credinței noastre. Ele trebuie însă așezate și înțelese sub autoritatea Scripturii. De aceea, studiul nu se termină dimineață, când închidem Scriptura și intrăm în activitățile zilei. Studiul doar începe dimineața și continuă toată ziua. Fiecare zi este un nou curs pe care Domnul vrea să ni-l predea pentru a ne întări credința noastră. Cu cât cunoaștem mai mult din Scriptură cu atât vom deosebi lecțiile Sale pentru noi din fiecare zi.

Aceste două capitole din Evanghelii au o relevanță deosebită pentru cei credincioși pentru a le întări credința în Isus. Pe de o parte, mărturia ucenicilor (iată de ce am crezut noi, cei care l-am văzut pe Isus) reprezintă un argument important, dar pe de altă parte procesul formării și consolidării credinței ucenicilor le aduce aminte de procesul formării și întăririi propriei lor credințe. Dovezile există! Nu trebuie să le uitați, și nu trebuie să căutați alte dovezi pe care să fundamentați credința! – pare să le spună Ioan. Aduceți-vă aminte de întâlnirea cu martorii lui Isus, de nașterea din nou și întâlnirea personală cu Isus. Aduceți-vă aminte de experiențele cu Isus din viața de zi cu zi, și mai ales, de împlinirea Scripturii și a cuvintelor lui Isus în viața voastră și a celor din jurul vostru! Aceste este fundamentul credinței! Nu renunțați la el pentru a găsi o altă temelie formată doar din argumente raționale și reci! Ele nu vor fi suficiente!

Cine crede în Fiul are viața **– 2:23-3:36 –**

Tu ești Învățătorul lui Israel și nu pricepi aceste lucruri?

Capitolul 2 se încheie cu un contrast între credința ucenicilor și cea a mulțimilor din Ierusalim. Este primul loc în Evanghelie în care Ioan introduce ideea de credință falsă, înșelătoare. Dar Isus nu se încredea în ei. De ce? Ce nu era în regulă cu credința lor? Ce lipsea? Isus nu se încredea în ei pentru că îi cunoștea pe toți. El, prin Duhul, putea privi în adâncul lor și să își dea seama că a lor credință nu este cea autentică. El știa ce era în om. Dar ce este în om? Ce vedea Isus în inima lor? Ce lipsea credinței lor? Ce anume din ei Îl făcea pe Isus să nu autentifice credința lor și să nu se încreadă în ei?

În mod cert credința lor nu era ca a ucenicilor. Putem intui că ei se raportau doar la semne, dar nu făceau paralela dintre acestea și Scriptură, că ei Îl recunoșteau ca Mesia care avea să împlinească așteptările lor naționaliste și idolatre, că era acea acceptare intelectuală și nu o încredere deplină, o credință care să îi transforme și care să supună firea lor autorității divine. Dar dincolo de intuițiile și presupunerile noastre, este înțelept să notăm această temă, și să îl lăsăm pe Ioan să o dezvolte în cadrul Evangheliei. Ce știm de la el în acest moment că sunt două tipuri de credință. O credință autentică în Isus, ca cea a ucenicilor, și o credință înșelătoare, falsă în Isus, ca cea a mulțimilor. Această observație a lui Ioan ne ridică o mulțime de întrebări. Putem intui că el nu va lăsa acest subiect în aer, ci îl va dezvolta mai departe în Evanghelie.

Este posibil ca tocmai pasajul ce urmează (cel cu Nicodim) să ne ofere anumite explicații cu privire la această credință înșelătoare. Într-adevăr, Nicodim pare a fi unul din cei care au crezut în El și totuși în care Isus nu se încrede. Nicodim ar putea fi un reprezentant al acestui grup de oameni. Ca și învățător al lui Israel el este și mai reprezentativ. El este promotorul unei teologii care ar putea fi greșită, care ar putea împiedica pe Israel să ajungă la acea credință autentică în Isus. În discuția Sa cu Nicodim, Isus evidențiază și încearcă să corecteze erorile din teologia lui Nicodim și modul Său de raportare la Isus. Se pare că tocmai aceste erori făceau ca a sa credință să nu fie cea autentică, mântuitoare. Și într-adevăr, Nicodim este unul din cei care au crezut în El: „Știm că ești un Învățător venit de la Dumnezeu...”. El vorbește la persoana I plural, părând să reprezinte un grup mai mare de oameni. Însuși Mântuitorul i se adresează la un moment dat folosind persoana a II-a plural: „și voi nu primiți mărturia noastră”. Mântuitorul îi spune în mod direct lui Nicodim: deși recunoști că sunt un Învățător venit de la Dumnezeu, totuși Eu îți spun că tu nu primești cu adevărat mărturia Mea. Ba mai mult, Mântuitorul îl include pe Nicodim într-un grup mai mare de oameni: Ar putea fi chiar grupul celor care au crezut în El din pricina semnelor Lui, dar în care totuși Isus nu se încredea. Și acum observ o altă asemănare între acest grup de oameni și Nicodim: credința este legată de vederea semnelor lui Isus:

- „mulți au crezut în Numele Lui, căci vedeau semnele pe care le făcea”.
- „Știm că ești un Învățător venit de la Dumnezeu, căci nimeni nu poate face semnele pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el.”

O altă legătură evidentă între ultimul pasaj din cap.1 și discuția dintre Isus și Nicodim este reliefată de expresia: „El însuși știa ce este în om.” Deși Nicodim este cel care a venit la Isus, Isus îl

abordează în mod direct și conduce discuția. El nu așteaptă ca Nicodim să pună vreo întrebare. Este evident că pasajul arată foarte clar că Isus știa ce era în Nicodim, care erau frământările lui și erorile Sale teologice. Apoi, expresia cheie a pasajului: „*Tu ești Învățătorul lui Israel și nu pricepi aceste lucruri?*” ne face să ne întrebăm: dacă Învățătorul lui Israel nu pricepe aceste lucruri, ce așteptări să avem de la poporul lui Israel? În mod cert, Nicodim, cel prezentat în verset. ca și „*un fruntaș al Iudeilor*” este un reprezentant al grupului din 2:23. Prin discuția cu Nicodim, Ioan vrea să sublinieze ce era în inima acestor oameni, ce anume făcea ca a lor credință să fie înșelătoare, incompletă. De fapt capitolul 2 se termină cu întrebarea: „*Ce este în Om, ce vedea Isus în inima lor?*”. Prin intermediul discuției cu Nicodim, ni se oferă răspunsul la aceste întrebări.

Vom urmări deci în discuția cu Nicodim să identificăm acele elemente care îl împiedică pe Nicodim să ajungă la o credință autentică. Primul dintre ele este sugerat în mod indirect: „*a venit la Isus noaptea*”. Oare de ce noaptea? Poate pentru că Isus era ocupat în timpul zilei. Dar o altă ipoteză este legată de teama lui Nicodim de reacția celorlalți lideri religioși. Această temă apare de mai multe ori în cadrul Evangheliei. Cel mai clar este punctată în capitolul 12: „*Totuși, chiar dintre fruntași, mulți au crezut în El; dar de frica fariseilor nu-L mărturiseau pe față, ca să nu fie dați afară din sinagogă. Căci au iubit mai mult slava oamenilor decât slava lui Dumnezeu.*”

Deci **un prim cusur** al credinței lui Nicodim ar fi tocmai acesta: o credință care nu este gata să plătească prețul, să își asume pierderi. Este vorba de o credință care nu este gata să plătească prețul mărturisirii. O credință care recunoaște adevărul, dar iubește mai mult slava oamenilor decât slava Celui din care vine orice adevăr. Și o credință care iubește mai mult slava trecătoare de fapt nu crede cu adevărat în valoarea slavei eterne. Credința înșelătoare este cea care recunoaște adevărul, dar nu se lasă deplin convinsă de valoarea eternă a acestuia, și din această pricină nu este gata să sufere pentru a fi de partea lui.

Al doilea cusur derivă din teologia sa. Nicodim nu pricepe necesitatea nașterii din nou pentru a intra în Împărăția lui Dumnezeu. Isus îi explică de două ori acest concept, și Nicodim de două ori întrebă: „*Cum se poate așa ceva?*” Observăm că Isus se așteaptă ca el să priceapă. Isus folosește în mod clar un limbaj vechi-testamentar pentru ca Nicodim să înțeleagă. Vechiul testament specifica foarte clar că toți ne naștem în păcat și că fiecare om trebuie să ajungă la o renaștere spirituală, din Duh, printr-o credință personală în Dumnezeu. De ce nu înțelegea Nicodim aceste lucruri? Nicodim era adeptul unei alte teologii: dacă ești, fiul fizic al lui Avraam, tăiat împrejur, ești mântuit. Ion Botezătorul deconspiră această teologie falsă în rândul fariseilor:

„*Dar când a văzut pe mulți din farisei și saducheii că vin să primească botezul lui, le-a zis: „Pui de năpârци, cine v-a învățat să fugiți de mânia viitoare? Faceți deci roade vrednice de pocăința voastră. Și să nu credeți că puteți zice în voi înșivă: „Avem ca tată pe Avraam!” Căci vă spun că Dumnezeu din pietrele acestea poate să ridice fii lui Avraam.”*” (Luca 3:7-9).

Mântuitorul în Ioan cap.8 poartă o discuție asemănătoare cu cei care au crezut în El. Din discuția din a doua parte a cap.8, descoperim în mintea Iudeilor aceeași teologie falsă: descendența fizică din Avraam le asigură mântuirea. Mântuirea nu este văzută ca fiind personală, ci pur și simplu prin apartenența la națiunea aleasă de Dumnezeu. Și din informațiile istorice știm că era foarte răspândită această învățătură în rândul iudeilor. Ei se considerau superiori, cei aleși, și disprețuiau pe neamurile, care nu erau altceva decât „combustibil pentru iad”. Din pricina suprasolicității apartenenței fizice la națiunea Israel, nu se mai înțelege necesitatea unei nașteri spirituale. Isus îi spune lui Nicodim:

faptul că te-ai născut evreu, nu te mântuiește! Fiecare om, fiecare evreu, trebuie să se nască din nou, în mod spiritual, printr-o descoperire personală a lui Dumnezeu! Mântuirea nu este națională, ci personală. Mântuirea nu este prin naștere fizică, ci prin naștere spirituală. Mântuirea nu este prin tăierea împrejur a cărnii, ci prin tăierea împrejur a inimii. Mântuitorul insistă: „*Ce este născut din carne, este carne și ce este născut din Duh este duh.*” Pentru a-i deschide mintea lui Nicodim, Isus folosește expresia „*din apă și din Duh*”. Prin această asociere a Duhului cu apa El nu face altceva decât să îi aducă aminte Învățătorului lui Israel de acele pasaje celebre din Vechiul Testament care asemănau lucrarea Duhului din inima omului cu lucrarea de curățire a apei sau lucrarea apei asupra pământului uscat pentru a aduce din acesta viață și rod:

- „*Nu te teme de nimic, robul Meu Iacov, Israelul Meu pe care l-am ales. Căci voi turna ape peste pământul însetat și râuri peste pământul uscat; voi turna Duhul Meu peste sămânța ta, și binecuvântarea Mea peste odraslele tale, și vor răsări ca firele de iarbă între ape, ca sălciile lângă pâraiele de apă.*” (Isaia 44:3-4).
- „*Vă voi stropi cu apă curată, și veți fi curățiți; vă voi curăța de toate spurcăciunile voastre și de toți idolii voștri. Vă voi da o inimă nouă, și voi pune în voi un Duh nou; voi scoate din trupul vostru inima de piatră, și vă voi da o inimă de carne. Voi pune Duhul Meu în voi, și vă voi face să urmați poruncile Mele și să păziți și să împliniți legile Mele.*” (Ezechiel 38:25-28).

Cu toate acestea, Nicodim este ancorat în teologia falsă încât nu pricepe și pune întrebări copilărești și de-a dreptul hilare: „*Cum se poate naște un om bătrân? Poate el să intre a doua oară în pântecele maicii sale și să se nască?*”. El este orbit de teologia mântuirii prin descendența fizică din Avraam încât nu înțelege dimensiunea spirituală a discuției. Mântuitorul îi aduce aminte că cel născut din Duhul este ca vântul pentru cei pământești, lumești. Aceștia nu știu și nu înțeleg de unde vine și încotro merge cel născut din Duhul, deși au capacitatea de a-l sesiza, de a-l observa. Cum le va spune mai târziu Mântuitorul Iudeilor:

„*Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine Însuși, totuși mărturia Mea este adevărată; căci Eu știu de unde am venit și unde Mă duc, dar voi nu știți nici de unde vin, nici unde Mă duc.... Voi sunteți de jos, Eu sunt de sus: voi sunteți din lumea aceasta, Eu nu sunt.*” (Ioan 8:14,23).

O altă eroare din teologia lui Nicodim pe care Isus o evidențiază are în vedere identitatea lui Mesia și doctrina despre natura lui Dumnezeu. Liderii religioși au fost șocați când Isus S-a declarat ca fiind Fiul lui Dumnezeu. Dar în Vechiul Testament Dumnezeu, deși unic, este descris ca o Trinitate. Sunt pasaje clare care afirmă că Mesia avea să fie Fiul lui Dumnezeu, una cu Tatăl (vezi de exemplu Psalmul 2 și Psalmul 110). Totuși, liderii religioși nu promovau această teologie în Israel și erau confuzi cu privire la identitatea lui Mesia. În verstele 11-13, Isus încearcă să corijeze aceste erori. El vorbește la Persoana I plural: „*Noi mărturisim ce știm, și mărturisim ce am văzut; și voi nu primiți mărturia noastră.*” El are în vedere Trinitatea, în care Se include și pe Sine. Apoi insistă în mod direct pe identitatea lui Mesia: „*Nimeni nu S-a suit în cer, afară de Cel ce S-a pogorât din cer, adică Fiul omului care este în cer.*” Mântuitorul face aluzie la pasajul din Proverbe 30:4:

„*Cine S-a suit la ceruri și cine S-a pogorât din ele? Cine a adunat vântul în pumnii Lui? Cine a strâns apele în haina Lui? Cine a hotărât toate marginile pământului? Cum Se numește El și cum cheamă pe Fiul Său?* „

Acesta este doar unul din pasajele care vorbesc explicit despre Fiul lui Dumnezeu și despre întruparea sau venirea Lui pe pământ. Mesia este Fiul (vezi Ps.2), dar El este și Omul de pe pământ care avea să se nască din David. De aceea expresia „*Fiul omului*” reliefează foarte bine adevărata identitate a lui Mesia: „*Fiul lui Dumnezeu întrupat*”. Observăm că teologia lui Nicodim era deficitară atât în ce privește imaginea de sine („Eu sunt mântuit, căci sunt din Avraam, fac parte din poporul ales.”) cât și imaginea despre Dumnezeu și Mesia. Oare care sunt lucrurile pământești despre care a vorbit Isus, și care sunt lucrurile cerești despre care va vorbi? Oare lucrurile pământești să aibă în vedere lucrarea lui Dumnezeu de pe pământ din prezent, iar lucrurile cerești gloria cerului (vezi cartea Apocalipsa) și lucrarea viitoare a lui Mesia? Nu știu exact la ce se referea Isus, dar poate Evanghelia lui Ioan ne va aduce în atenția noastră alte pasaje care ne vor ajuta să înțelegem semnificația acestor cuvinte.

Un **al treilea cusur** al teologiei vremii și a lui Nicodim se referă la așteptările de la lucrarea lui Mesia. Toți așteptau lucrarea de restaurare a lui Mesia care avea să îl înalțe pe Israel în fruntea națiunilor. Vechiul Testament vorbea însă deslușit și de o altă lucrare a lui Mesia care avea să o precedă pe cea de restaurare. Este vorba de lucrarea de Miel de jertfă descrisă atât de clar în Isaia 53. Mântuitorul îi descoperă lui Nicodim această primă lucrare inaugurată de teologia vremii: Fiul Omului avea să fie înălțat ca Șarpele de ramă din pustie. Evreii care au păcătuit în pustie au fost pedepsiți prin mușcăturile unor șerpi. Șarpele ne duce cu gândul la șarpele cel vechi, care a amăgit pe Adam și a infectat cu păcat creația. Acest Șarpe a fost înălțat și pironit înaintea celor care au păcătuit. Evreii care priveau spre șarpe trăiau. Credința lor în soluția lui Dumnezeu pentru păcatul lor îi mântuia de pedeapsa divină. Mesia trebuie mai întâi să soluționeze problema păcatului și apoi va putea realiza mult așteptata lucrare de restaurare. Isus avea să fie înălțat pe o cruce. El avea să se facă păcat pentru noi, și păcatele noastre aveau să fie judecate în El. Moartea Sa pe cruce avea să reprezinte și judecata stăpânitorului lumii acesteia care avea să fie aruncat apoi din cer. De aceea Isus subliniază că Fiul nu a venit în lume pentru judecată, ci pentru mântuirea ei. El încearcă să corijeze credința lui Nicodim care era fundamentată pe o teologie eronată care susținea o singură venire a lui Mesia în lume pentru judecarea acesteia și mântuirea evreilor.

Isus nu alege la întâmplare imaginea cu șarpele de aramă. Ne gândim că poate era mai ușor să aleagă imaginea unei jertfe de la Cort, de exemplu, jertfa de Yom Kippur. Însă imaginea șarpelui are ceva specific. În Numeri, de obicei, soluționarea păcatelor poporului este legată de Cortul Întâlnirii pe care Domnul l-a dăruit în Exod. Dar în Numeri 21, Dumnezeu propune o soluție care nu are legătură cu Cortul: șarpele de aramă, spânzurat pe o prăjină. Împlinește funcția de ispășire a Cortului, dar nu face parte din elementele Cortului. Este exact ceea ce avea să facă Isus. El avea să împlinească funcția de ispășire a Templului, dar avea să o facă într-un mod nou, mai bun, desăvârșit, spre care arăta Templul de fapt. Realitatea prefigurată de umbră avea să ducă la desființarea umbrei, la înlocuirea vechiului legământ cu unul nou, mai bun, așezat pe făgăduințe mai bune.

Al patrulea cusur al teologiei vremii era neînțelegerea profețiilor despre noul legământ. Ieremia 31 vorbește cât se poate de clar de un nou legământ care îl va anula pe cel vechi. Liderii religioși ai lui Israel nu puteau accepta acest lucru și au găsit o pricină de poticnire în faptul că urmașii lui Isus predicau despre Un nou Templu și o nouă Jertfă.

Imaginea cu șarpele de aramă subliniază îndreptățirea prin har, prin credință. Cei care au păcătuit au fost iertați doar pentru că priveau cu credință spre ciudata soluție a lui Dumnezeu. Ei nu erau chemați să împlinească nu știu câte porunci și ritualuri, ca apoi să spere că aveau în cele din urmă să fie iertați. Nu, ci ei, erau iertați instantaneu, prin har, fără merite, pe baza încrederii lor în soluția lui Dumnezeu pentru păcatul lor. Din epistolele Noului Testament, aflăm că Iudeii se împotriveau

mântuirii prin har și predicau mântuirea prin faptele Legii. Dar harul nu a fost o invenție teologică a lui Isus. El este zugrăvit cu toată claritatea în tot Vechiul Testament. Șarpele de aramă este una din imaginile harului din Scripturile Vechiului Testament. Isus insistă: „*cine crede în Fiul are viața veșnică*”. Credința avraamică este condiția necesară și suficientă pentru a fi mântuit.

Este foarte important că Isus folosește termenii „lume” și „oricine”. El atacă în mod direct teologia naționalistă a lui Israel. Mântuirea nu era doar pentru evrei, ci pentru toată lumea. Iarăși, această afirmație nu este o noutate, ci în deplină armonie cu teologia Vechiului Testament. Isus îi revelează lui Nicodim inima lui Dumnezeu față de lume. Evreii credeau într-un Dumnezeu care vrea să judece și să nimicească lumea. Dar nu vedeau dragostea Sa infinită pentru creația Sa. Vechiul Testament revelează un altfel de Dumnezeu decât cel din minte Iudeilor. Yahwe iubeste tot pământul și este la fel de preocupat de mântuirea neamurilor ca de mântuirea lui Israel. De fapt, Israel a fost ales de dragul Neamurilor, ca să fie un martor pentru acestea, spre mântuirea lor. Este de ajuns să ne aducem aminte de cartea Iosua, care este o carte a nimicirii canaanților pentru ca evreii să poată locui țara. Cu toate acestea, parcă nicăieri în cartea Iosua nu strălucește mai bine îndurarea lui Dumnezeu pentru neamuri. Îmi aduc aminte cum am intitulat atunci strategia de război pe care a poruncit-o Domnul în Israel: strategia îndurării lui Dumnezeu de nimicire a canaanților. Domnul a programat nimicirea treptată, în ani de zile, cu chemarea clară spre pocăință a celor care trăiau de sute de ani în păcate de nedescris.

Versetul 16 este menit să distrugă imaginea falsă despre Dumnezeu din mintea lui Nicodim. Nicodim credea într-un Dumnezeu rece și mânios față de neamuri, dar Isus, exclamă, El Însuși uimit de dragostea fără margini a tatălui:

„Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viața veșnică.”

Este un verset plin de „superlative” și „contraste”:

- Cel mai minunat Dăruitor: Dumnezeu cel plin de Dragoste
- Cel mai nevrednic Primitor: lumea
- Cea mai mare Jertfă: singurul lui Fiu
- Cea mai importantă Salvare: să nu piară
- Cel mai minunat Dar: viața veșnică
- Cea mai ușoară Condiție: să creadă

În finalul discursului Său, Isus deconspiră **un ultim cusur** credinței celor care au crezut în El la Ierusalim din pricina semnelor Sale: trăirea în păcat și lipsa de disponibilitate pentru schimbare. Adevărata credință te așează sub autoritatea supremă a lui Dumnezeu. De ce era teologia lor plină de erori și de ce nu erau gata să se smerească în fața adevărilor Vechiului Testament? Teologia lor avea un scop precis: să le justifice un mod de viață păcătos. Era util să definești mântuirea pe baza apartenenței la poporul evreu. Tu îți puteai trăi viața în afara autorității lui Dumnezeu, dar te amăgeai că ești al Lui prin împlinirea unor ritualuri naționale. Substituirea împlinirii poruncilor morale cu

respectarea unor ritualuri a fost păcatul istoric al lui Israel. Generația din vremea lui Isus trăia în aceeași minciună. Teologia adevărată a Vechiului Testament le aducea la lumină faptele lor rele și îi chema la pocăință și schimbare. De aceea, ei au răstignit teologia Vechiului Testament și au înlocuit-o cu învățături după poftele lor. Răstignirea teologiei Vechiului Testament nu făcea altceva decât să anunțe răstignirea Celui pe care Vechiul Testament îl anunța, pe Cel care avea să fie împlinirea desăvârșită a Legii. Rămășița celor credincioși avea, însă, să recunoască Lumina și să se apropie cu bucurie de ea, căci faptele lor erau făcute în Dumnezeu. Respingerea lui Mesia de către Israel și de către liderii lui Israel avea să fie mare pricină de poticnire a primului secol. Isus le explică de ce s-a întâmplat acest lucru: „*Și judecata aceasta stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele. Căci oricine face răul, urăște Lumina, și nu vine la lumină, ca să nu i se vădească faptele.*”.

Problema nu a fost că nu a existat Lumină sau că ea a luminat cu mică intensitate. Problema a fost în inima omului care, deși a recunoscut lumina, a urât-o și s-a ascuns de ea. Astfel, Răstignirea Luminii nu este nici pe departe un argument că nu era adevărata Lumină, ci mai degrabă dovada fundamentală că a luminat cu adevărat. O lume care trăiește în întuneric, în contact cu lumina, nu poate decât să o răstignească.

Sunt uimit cât de bine construit este discursul lui Isus. El răspunde atât de bine nevoilor lui Nicodim. El cu adevărat știa ce este în om și nu era nevoie ca cineva să îi facă mărturisiri despre om. El știa care sunt adevăratele nevoi ale lui Nicodim. Nu așteaptă ca acesta să îi spună ce gândește și nici să îi pună vreo întrebare. El privește în inima lui Nicodim ca într-o carte deschisă. El era Fiul căruia Tatăl nu-i dădea Duhul cu măsură. Să recapitulăm care erau erorile sau cusururile credinței lui Nicodim, reprezentantul celor care au crezut în El la Ierusalim și în care Isus nu se încredea:

- a. Iubeau mai mult slava lumii decât slava lui Dumnezeu;
- b. Promovau o mântuire bazată pe apartenența la o națiune și nu o transformare spirituală, lăuntrică;
- c. Nu înțelegeau identitatea lui Yahwe și nici a lui Mesia;
- d. Așteptau doar a doua venire a lui Mesia și o ignorau pe prima;
- e. Nu înțelegeau gravitatea problemei păcatului și necesitatea soluționării ei printr-o jertfă superioară celor de la Cort;
- f. Nu acceptau posibilitatea anulării Vechiului Legământ;
- g. Credeau în mântuirea prin fapte, nu în cea prin har;
- h. Nu cunoșteau inima lui Dumnezeu pentru Neamuri;
- i. Trăiau în păcat și nu vroiau să se schimbe.

Este interesant să observăm că primul punct (a) și ultimul (i) vizează trăirea, viața practică, iar celelalte (b-h) teologia. Deși, cel mai mult accent este pus pe teologia lor eronată, această teologie este încadrată, înglobată într-o trăire de zi cu zi în răzvrătire, în afara autorității divine. Deși, credința lor nu putea deveni autentică, mântuitoare, deoarece era întemnițată de o teologie falsă, adevărata cauză se ascundea într-o inimă răzvrătită care nu dorea schimbarea, ci iubea întunericul. De fapt, aceasta era și cauza erorilor lor teologice. Cel care nu își smerește inima în fașa lui Dumnezeu, nu o poate face nici în fașa Cuvântului Său. Cel ce alege să trăiască în păcat, nu va putea accepta o teologie a luminii care l-ar condamna și îndemna la schimbare. El își va construi o teologie după plăcerile sale care să îi justifice trăirea în păcat. Cât de exactă este radiografierea pe care o face Isus inimii celor care au crezut în El, dar totuși nu au crezut în El. Această radiografie este redată de Ioan prin structura pasajului cu Nicodim:

- O inimă care iubește mai mult slava lumii decât pe cea divină (3:1)

O TEOLOGIE FALSĂ (3:2-18)

- O inimă care iubește mai mult întunericul decât Lumina (3:19-21)

Trebuie ca El să crească, iar eu să mă micșorez

Este interesant faptul, că după prezentarea discuției lui Isus cu Nicodim, autorul simte nevoia să revină la mărturia lui Ioan Botezătorul despre Isus. Oare de ce? Ne-ar putea ajuta să răspundem la această întrebare asemănările dintre discursul lui Isus din cap.3 și discursul lui Ioan din același capitol.

<u>Discursul lui Isus</u>	<u>Discursul lui Ioan Botezătorul</u>
<i>Nimeni nu S-a suit în cer, afară de Cel ce S-a pogorât din cer, adică de Fiul Omului care este în cer.</i>	<i>Cel ce vine din cer este mai presus de toți.</i>
<i>Și mărturisim ce am văzut.</i>	<i>El mărturisește ce a văzut și a auzit.</i>
<i>Și voi nu primiți mărturia noastră.</i>	<i>Și totuși nimeni nu primește mărturia Lui.</i>
<i>Dumnezeu...a trimis pe Fiul în lume.</i>	<i>Acela pe care L-a trimis Dumnezeu.</i>
<i>Cine crede în El, să nu piară, ci să aibă viață veșnică.</i>	<i>Cine crede în Fiul are viața veșnică; dar cine nu crede în Fiul, nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el.</i>

Pare că autorul dorește să susțină spusele lui Isus din discuția cu Nicodim prin mărturia lui Ioan Botezătorul. Oare de ce face el acest lucru? În discuția cu Nicodim suntem poate impresionați de cât de direct vorbește Isus despre nașterea din nou, Trinitate, identitatea Fiului, mântuirea prin credința în Fiul, și ne întrebăm: oare chiar trebuia și putea Nicodim să priceapă aceste lucruri? Oare era așa de clară mărturia Vechiului Testament despre aceste adevăruri? Sau o altă întrebare ar putea fi: nu este suspect că toți mai marii lui Israel L-au respins pe Isus? Oare chiar nici unul nu L-a recunoscut? Din perspectiva acestor posibile întrebări sau obiecții, mărturia lui Ioan Botezătorul este foarte importantă. Ioan Botezătorul a fost un lider spiritual recunoscut de tot poporul. El făcea parte dintre liderii religioși ai lui Israel și L-a recunoscut pe Isus ca fiind Mesia. El era reprezentantul rămășiței credincioase al lui Israel. El avea faptele făcute în Dumnezeu, și de aceea a venit la Lumină fără teamă. Ne impresionează apoi faptul că Ioan Botezătorul folosește un limbaj atât de clar, și de fapt, un limbaj specific epistolelor Noului Testament înainte de înviere. Lui Ioan îi era clară teologia despre Trinitate, despre identitatea lui Mesia, despre viața veșnică, despre mântuirea doar prin credință din Scripturile Vechiului Testament. Iată deci că Ioan Botezătorul este dovada vie că Nicodim, Învățătorul lui Israel, ar fi trebuit să înțeleagă lucrurile despre care îi vorbea Isus. Ioan Botezătorul este Iudeul și liderul religios care a crezut. Credința lui îi judecă pe toți ceilalți care nu au crezut.

Oare care era neînțelegerea cu privire la curățire din v.25? Din context se pare că dilema era următoarea: ce anume ne curățește cu adevărat: botezul lui Ioan sau botezul lui Isus? Influențați de teologia lui Nicodim, accentul era pus chiar de ucenicii lui Ioan pe un ritual și nu pe o transformare spirituală. Ioan le răspunde concentrându-le atenția asupra identității lui Isus. Isus este Fiul lui

Dumnezeu. El este transformarea și curățirea. Credința în El și nu un ritual anume curățește cu adevărat și ne izbăvește de sub mânia lui Dumnezeu. Ioan s-a smerit cu adevărat înaintea Scripturilor Vechiului Testament și Domnul i-a descoperit adevărata identitatea a lui Mesia. Dar contrastul dintre Ioan Botezătorul și liderii lui Israel nu este izbitor doar la nivel de teologie, dar și la nivel de trăire. Spre deosebire de ceilalți lideri, Ioan avea o teologie curată, și spre deosebire de ceilalți lideri, el nu a fost gelos pe Isus. Ioan ne va descoperi în Evanghelia lui Ioan care a fost de fapt adevăratul motiv pentru care liderii lui Israel L-au răstignit pe Isus; a fost vorba despre invidie și gelozie. Ei pierdeau din popularitate. Poporul privea din ce în ce mai mult la Isus, ei rămâneau în umbră. Aceste lucruri îi puteau afecta și din punct de vedere material, oamenii ne mai dăruind atât de mult pentru a le susține diferitele lucrări. În cap. 12, după ce ne descrie intrarea lui Isus în Ierusalim, autorul insistă asupra reacției fariseilor: „*Fariseii au zis deci între ei: „Vedeți că nu câștigați nimic: iată că lumea se duce după El!”* (12:19). Chiar și Pilat și-a dat seama că din invidie L-au dat în mâinile lui (Matei 27:18). Ei nu au suportat să fie eclipsați de Fiul lui Dumnezeu. Ei, de fapt, doreau locul lui Dumnezeu. Doreau să fie în locul Lui și să fie adorați, idolatrizați de mulțime. Isus a venit și a așezat pe Dumnezeu în centrul atenției poporului. Eu au dorit să rămână dumnezei și L-au răstignit pe Creator.

Cât de diferit este și la nivel de trăire Ioan Botezătorul față de liderii religioși ai lui Israel. El nu se simte ofensat de faptul că ucenicii lui și mulțimile încep să-L urmeze pe Isus. El știe că așa era normal, că, de fapt, acesta era scopul lucrării sale: să îndrepte atenția oamenilor spre Mesia și nu spre sine. Faptul că norodul începe să-L urmeze pe Isus, iar el rămâne în umbră, este pentru Ioan un motiv de bucurie: „*Și această bucurie, care este a mea, este deplină*”. El nu se simte frustrat, ci se simte împlinit prin faptul că atenția oamenilor nu este îndreptată asupra sa, ci asupra lui Isus. De fapt, menirea sa ca om, era să trăiască spre gloria lui Dumnezeu și nu spre propria glorie. Isus era Dumnezeu întrupat. Trăind pentru gloria lui Isus, el își împlinea menirea sa ca om. Dacă liderii religioși trăiau în duhul lui Saul, Ioan Botezătorul trăia în duhul lui Ionatan. Ne aducem aminte din 1 Samuel contrastul izbitor între raportarea lui Saul la David și raportarea fiului său Ionatan la același David. Saul nu suporta să fie pe locul doi, să piardă din popularitate și a fost gelos pe David. S-a hotărât să-l omoare chiar dacă David îi era un slujitor credincios care îi salvase prin victoria asupra lui Goliat atât poporul cât și împărăția. Saul mai era încă pe tron datorită curajului lui David. Cu toate acestea l-a urât pe David fără teme și a decis să-l omoare. Dar Ionatan, deși era succesorul la tron nu s-a simțit amenințat de David. El l-a sprijinit și l-a iubit pe David. L-a înălțat și a înțeles că pe el îl alesese Domnul să fie împărat al lui Israel. El s-a smerit înaintea lucrării lui Dumnezeu din viața lui David și a acceptat cu bucurie planul lui Dumnezeu. Contrastul dintre Saul și Ionatan este șocant. La fel de șocant este contrastul atitudinii liderilor religioși și a lui Ioan față de Cel pe care David îl prefigura, adică față de Isus.

Atât la nivel de trăire, cât și la nivel de teologie, Ioan Botezătorul se smerește înaintea lui Dumnezeu și dă dovadă de o credință curată, autentică. El recunoaște diferența între sine și Isus. Dacă ucenicii lui poate îi sugerau că are o concurență serioasă și trebuie să facă ceva, Ioan consideră că este o nebunie să concureze cu Isus. El este atât de lucid, atât de conștient de cine este Isus, încât refuză această competiție absurdă. Isus este mirele, mireasa îi aparține lui. Este interesant că o variantă de traducere a v.29 propune această formulare: „*Mireasa aparține mirelui.*” Mireasa era formată din toți cei credincioși, mirele este Isus. Este o nebunie să încerci să iei locul mirelui. Ce ar fi ca prietenul unui mire să fie gelos că mireasa îi acordă atenția sa mirelui. Așa se cade, așa e firesc, și aceasta îl face pe prietenul mirelui bucuros și fericit. El se bucură pentru mire, că are o mireasă care îl iubește, și se bucură pentru mireasă că are un mire care o împlinește. Ori de câte ori suntem ispitiți să arătăm spre noi și nu spre Dumnezeu, suntem un prieten înșelător care încearcă să seducă mireasa care aparține mirelui. Suntem niște trădători care o determină pe mireasă să-și înșele mirele. Dacă mireasa are atenția

îndreptată asupra noastră, atunci ea își înșeală mirele, ea devine nefericită (căci doar mirele o poate împlini!), iar mirele se întristează profund (pentru că un prieten l-a trădat iar mireasa sa l-a înșelat). Cât rău putem face atunci când umblăm după slava oamenilor și încercăm astfel să umbrim slava Mirelui.

Metafora folosită de Ioan ne ajută atât de mult să înțelegem hidoșenia acestui păcat și astfel să-l urâm cu toată puterea. Liderii religioși ai lui Israel făceau răul. Chiar dacă păreau oameni buni și morali, ei fugeau după slava mulțimii. Astfel, o ademeneau pe cea care trebuie să fie Mireasă să fie infidelă față de Dumnezeu care merita toată atenția, gloria și închinarea. Deși foloseau cuvinte despre Dumnezeu în predicile lor, preoții și fariseii se vesteau de fapt pe sine și făceau ucenici după chipul și asemănarea lor și nu după chipul și asemănarea lui Hristos. Ioan Botezătorul s-a ferit de acest păcat groaznic. Bucuria lui era să asculte din umbră glasul mirelui. Și bucuria sa era deplină!

Pentru Ioan era absurd să intre în concurență cu Isus și din pricina faptului că știa că nu are nici o șansă să-L întrecă. Cum să concurezi cu Fiul lui Dumnezeu pentru scaunul de domnie al lui Israel? Pe de o parte, El va câștiga cu siguranță, pentru că este Dumnezeu, iar tu ești doar un om. Iar pe de altă parte, acel loc i se cuvine doar lui Dumnezeu, din care, prin care și pentru care sunt toate! Ioan credea că Isus este Fiul lui Dumnezeu, că este din cer, că este mai presus de toți, că Lui nu I se dă Duhul cu măsură, că Tatăl îi dă toate lucrurile în mâini, că doar credința în El mântuiește pe oameni. Noi nu suntem contemporani cu Isus, și putem spune că mai trăim ispita liderilor religioși ai vremii. Dar Isus este viu și El vrea ca toată atenția Bisericii să fie îndreptată asupra Lui, El vrea ca toată gloria să o primească doar Tatăl. El se va implica în viața Bisericii și a oamenilor pentru a-Și cere dreptul de Dumnezeu. Ce vom face noi? Ne vom simți frustrați că lumea nu ne mai slăvește și nu ne mai idolatrizează sau ne vom bucura să fim în umbră și bucuria noastră va fi deplină? Când vom fi ispitiți de Lucifer, de cel care probabil nu a suportat ca gloria să o primească doar Creatorul, să ne aducem aminte de Ioan Botezătorul și de imaginile și metaforele sale. Ele ne vor ajuta să înțelegem că a umbla după slava oamenilor înseamnă a ispiti biserica să își înșele mirele, a-L trăda pe Hristos, și a-I face concurență lui Dumnezeu prin încercarea de a-I fura din slavă. Merită să ne cercetăm dacă în relația cu ucenicii noștri sau cu cei pe care îi slujim, noi ne vestim pe noi sau pe Hristos. A fi mentor nu înseamnă a domina ucenicul, a-l controla, a-l sufoca, a-l face dependent de tine, a-l transforma după chipul și asemănarea ta. A fi mentor înseamnă a fi discret, a fi în umbră, și a-l conduce spre libertatea comuniunii cu Hristos, înseamnă a-l face dependent de Hristos și a-i îndrepta toate atenția asupra Adevăratului Mire. Ne aducem aminte din 2 Samuel cap. 6 de grija lui David ca nu cumva atenția poporului să fie îndreptată mai mult asupra sa decât asupra Adevăratului Împărat. David pregătește o măreață festivitate (aducerea chivotului în Ierusalim) pentru a înălța pe Domnul și a se pune în umbră pe sine (pentru aceasta a ales să danseze dezbrăcat de hainele regale înaintea chivotului). A te iubi pe sine în chip idolatru și a umbla după slava oamenilor înseamnă a face un mare rău celor din jur. A iubi pe cei din jur și a le face bine înseamnă a umbla în spiritul lui Ioan Botezătorul propunându-ți în fiecare zi: *„Trebuie ca El să crească, iar eu să mă micșorez.”*. Pavel ne spune în Galateni 1:23-24: *„Ele auzeau doar spunându-se: „Cel ce ne prigonea odinioară, acum propovăduiește credința, pe care căuta să o nimicească odinioară.” Și slăveau pe **Dumnezeu** din pricina mea.”*

Isus și credința samaritenilor și cea a unui slujbaș împărătesc – 4:1-4:54 –

Autorul dezvoltă în continuare tema credinței în Isus: cum apare ea? Ce obstacole întâmpină ea? Cum se dezvoltă aceasta? Ne-a descris procesul formării credinței ucenicilor, credința înșelătoare a lui Nicodim și a iudeilor din Ierusalim în contrast cu credința autentică a lui Ioan Botezătorul. Autorul a rămas până acum în spațiul iudaic. Într-adevăr, El a venit mai întâi la ai Săi. În cap.4, Isus părăsește spațiul iudaic, ajunge la samariteni, iar în finalul capitoului descoperă credința unui slujbaș împărătesc, adică a unei persoane dintre neamuri. Samaritenii ajung să creadă în El, iar concluzia pasajului cu slujbașul împărătesc este că au crezut în El și toată casa lui. Este evident faptul că Ioan vrea să creioneze procesul obârșiei și consolidării credinței. Prin Evanghelia Sa, El vrea să ne convingă că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Pentru a atinge acest scop, El ne povestește cum au ajuns alții să creadă în Isus și de ce unii nu au crezut:

1. Iată de ce au crezut în El ucenicii Lui! (cap.1b și cap.2)
2. Iată de ce iudeii nu au crezut în El (cap.3)
3. Iată de ce samaritenii și cineva dintre neamuri au crezut în Isus (cap.4)

Este foarte interesantă strategia pe care o alege Ioan pentru a ne demonstra că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. El vrea să înțelegem ce înseamnă credința în Isus și cum poate ea lua naștere în inima unui om, fie el iudeu, samaritean sau dintre neamuri.

În 4:1, pentru prima dată (după prolog), autorul îl numește pe Isus „Domnul”. El va mai folosi acest mod de a-L numi pe Isus pe parcursul Evangheliei. El nu vrea să uităm că pentru el Isus este Domnul, Fiul lui Dumnezeu întrupat. Domnul a aflat că fariseii au auzit de creșterea popularității Sale și a decis să părăsească Iudeea. Lui Isus nu îi era frică de farisei sau de o confruntare directă cu aceștia, dar cum ne va spune Ioan, de mai multe ori: „*nu-l sosise ceasul.*” Deși știa că Tatăl Îl va proteja până la sosirea ceasului, cu toate acestea era prevăzător și nu Îl ispitea pe Tatăl. Isus era Domnul, dar era și om, care trebuie să se supună orarului Tatălui, să își facă partea Lui și să NU-L ispitească pe Domnul prin acte iresponsabile. Ierusalimul era „gura lupului”. Isus mergea la Ierusalim doar sub călăuzirea Tatălui. Dumnezeu nu ne promite protecția Sa decât în locurile în care El ne trimite. Dacă mergem de capul nostru în „gura lupului”, să nu ne așteptăm ca Domnul să ne protejeze.

Cel mai scurt drum spre Galileea era prin Samaria. Iudeii, de regulă, ocoleau această rută. Ei nu aveau legături cu samaritenii. Istoria apariției samaritenilor în regatul de Nord este descrisă în 2 Împărați cap.17. După trimiterea în robia asiriană a evreilor din regatul de Nord, împăratul Asiriei a repopulat zona cu oameni din alte părți ale Imperiului. Aceștia erau idolatrii și astfel au fost pedepsiți de Domnul țării, Yahwe. A fost chemat un preot, care i-a învățat cum să se teamă de Yahwe. Aceștia au acceptat închinarea la Yahwe, dar nu au renunțat la idolii lor: „*Astfel se închinau Domnului, dar slujeau în același timp și dumnezeilor lor, după obiceiul neamurilor de unde fuseseră mutați.*” (2 Împ. 17:33). Informațiile pe care le avem despre samaritenii din timpul Domnului Isus ne indică faptul că aceștia nu mai erau idolatri ca neamurile. Erau mult mai apropiați de iudaism decât strămoșii lor. Cu toate acestea, recunoșteau doar Pentateuhul lui Moise. Nu recunoșteau nici profeții, nici Psalmii. Astfel, nu erau de acord cu templul de la Ierusalim. Ei aveau un templu al lor pe muntele Garizim. Acesta era pentru ei adevăratul templu, templul de la Ierusalim fiind declarat un loc fals de închinare. Astfel se explică și întrebarea femeii samaritence din v.20. Samaritenii erau disprețuiți de către iudei și considerați necurați. Iudeii nu aveau deloc legături cu samaritenii și, de obicei, refuzau chiar să treacă prin teritoriile acestora. Și făceau acest lucru, chiar dacă aceasta presupunea ocoluri considerabile și o călătorie mult mai lungă.

În capitolul 3 Isus tocmai S-a declarat pe Sine Mântuitorul lumii și nu doar al poporului evreu. În cap. 4 El Își demonstrează identitatea Sa de Mântuitor al lumii. El alege să treacă prin Samaria. El începe să vorbească cu o femeie samariteancă și rămâne două zile în cetatea samaritenilor. El sparge barierele culturale, spulberă prejudecățile, chiar cu riscul de a fi stigmatizat de iudei și neînțeleș chiar de ucenicii lui. Prin această acțiune El anticipează noua strategie a preoției Noului Legământ. Dacă în Vechiul Legământ, Israel trebuie să trăiască separat de celelalte popoare (și pentru aceasta Domnul a dat legi speciale de separație – vezi de exemplu legile alimentare din Levitic 11), în Noul Legământ, Biserica este chemată să se ducă la neamuri și să trăiască printre popoare. Deși Isus a venit la ai Săi și în lucrare publică, a petrecut majoritatea timpului pe teritoriul iudaic, cu toate acestea, Isus părăsește de câteva ori acest teritoriu tocmai pentru a anticipa noua strategie a preoției.

Este interesant locul în care are loc discuția dintre Isus și samariteancă: „*aproape de ogorul pe care-l dăduse Iacov fiului său Iosif, acolo se afla fântâna lui Iacov...*”. Acest ogor ne aduce aminte de istoria zbuciumată a lui Iacov și a fiului său Iosif. Iosif a fost luat rob în Egipt, dar apoi a devenit salvatorul Egiptului și al familiei sale, inclusiv al fraților care l-au vândut ca rob. După multă vreme, Iacov s-a reîntâlnit în Egipt cu fiul pe care îl credea mort. La sfârșitul vieții sale a înfiat doi din fiii lui Iosif și apoi i-a zis:

„Iată că în curând am să mor! Dar Dumnezeu va fi cu voi și vă va duce înapoi în țara părinților voștri. Îți dau mai mult decât fraților tăi, o parte, pe care am luat-o din mâna amoriților cu sabia mea și cu arcul meu!” (Gen.48:22).

Prin acest ogor Iosif a fost răsplătit mai mult decât frații lui pentru credințioșia față de Domnul. El a primit mai mult decât frații lui, iar ogorul acesta a rămas un stâlp de aducere aminte: Dumnezeu nu uită pe cei credințioși care se ostenesc pentru El, și răsplătește la vremea Lui cu toată generozitatea. Credințioșia lui Iosif s-a reflectat și în atitudinea sa față de egipteni. El a fost mai întâi salvatorul egiptenilor și al neamurilor din jur. Mai târziu a intrat în această minunată mântuire și familia lui Iacov. Cartea Genesa creionează un tipar profetic, mesianic. Mesia avea să vină ca Iosif la ai Săi, ai Săi aveau să-L respingă, iar mântuirea avea să se reverse din plin peste neamuri. După o vreme și poporul ales Îl va plânge pe Cel pe care L-au străpuns și va intra și el în mântuirea adusă de Isus Hristos. Credințioșia lui Iosif, răsplătită și prin acest ogor, oglindește inima plină de îndurare a lui Dumnezeu atât față de poporul Israel, cât și față de neamuri. Nu este întâmplător că Isus pășește spre neamuri lângă ogorul lui Iosif. El era cel pe care Iosif îl prefigura. Isus era Mântuitorul lumii, El iubea întreaga lume, pentru că El o crease pe toată. Astfel El este preocupat și de mântuirea samaritenilor. El trece peste barierele și prejudecățile culturale și intră în discuție la fântâna lui Iacov cu o femeie samariteancă. Femeia este șocată de rugămintea lui Isus. El nu doar că stă de vorbă cu ea, dar îi cere să bea din ulciorul ei. Din v.11 înțelegem că Isus nu avea cu se să scoată apă. Pentru a bea, El trebuia să bea din găleata femeii. Dar care iudeu ar fi făcut acest lucru? Dacă samaritenii erau văzuți impuri, atunci și gălețile lor pentru apă erau necurate? Femeia este uimită de faptul că Isus nu o consideră necurăță, așa cum o considerau ceilalți iudei. El este gata să bea apă din găleata ei. Mă gândesc că atunci când femeia L-a văzut pe Isus și a înțeleș că este evreu se gândea că acesta o disprețuiește și că o privește ca necurăță, că de-abia așteaptă ca să plece de la fântână. Dar Isus vrea să bea apă din ulciorul ei. Barierele culturale cad, și femeia se deschide și începe să vorbească cu Isus.

Mântuitorul dirijează dialogul cu inteligență spre ceea ce de fapt avea nevoie sufletul femeii: „*Dacă ai fi cunoscut tu darul lui Dumnezeu, și pe Cine este Cel ce-ți zice: „Dă-Mi să beau!” tu singură ai fi cerut să bei apă și El ți-ar fi dat apă vie!*”. Prin expresia „*apă vie*” Mântuitorul încearcă să o smulgă pe femeie din orientarea ei spre nevoile sale imediate și să o dirijeze spre nevoile sale profunde, spirituale. El o atenționează că sunt două lucruri pe care ea nu le cunoaște, dar dacă le-ar cunoaște, i-ar fi de mare folos. Primul este „**darul lui Dumnezeu**”, adică harul divin, bunătatea și generozitatea lui Dumnezeu. Mulți oameni nu cer viața și iertarea de la Dumnezeu pentru că se consideră nevrednici. Ei așteaptă să mai adune merite. Dar Dumnezeu este generos asemenea unui Dumnezeu. El este plin de daruri, și El este gata să dăruiască oricui, indiferent de naționalitate, etnie, trecut, statut social. Nevrednicia omului nu este o piedică pentru Domnul ca să facă daruri. Necunoașterea generozității divine și lipsa de credință a oamenilor reprezintă adevărata piedică.

Al doilea lucru pe care nu-l cunoștea femeia era **identitatea lui Isus**. Isus este evanghelistul desăvârșit.

El știe ce cuvinte să folosească pentru a capta atenția și pentru a smulge mintea din temnița nevoilor imediate și a o dirija spre adevăratele nevoi ale sufletului. Femeia nu înțelege de prima dată sensul cuvintelor lui Isus. Ea rămâne în planul fizic, pământesc și se întreabă oare cum va reuși Isus să scoată apă fără găleată. Isus îi explică că El oferă un alt fel de apă: „*Dar oricui va bea din apa pe care i-o voi da Eu, în veac nu-i va fi sete.*” Isus are în vedere setea omului după Dumnezeu, după adevărata viață. Fără să fie conștient de cele mai multe ori, omul tânjește după Cel după al cărui chip a fost creat. Această sete după Infinit mobilizează pe orice om să caute fericirea. Problema este că omul caută această fericire în cu totul în altă parte decât în relația cu Creatorul. Din această pricină sufletul este mereu însetat, niciodată împlinit cu adevărat, și mereu dorind mai mult. Doar atingerea Creatorului poate potoli această sete. Isus, prin faptul că se prezintă ca Cel care poate potoli această sete, se identifică de fapt cu Creatorul. Apa pe care o dăruiește El, nu doar că potolește setea celui însetat, dar aduce în inima celui însetat un izvor care va țâșni în viața veșnică. Cel ce era oază și cerea mereu, și era mereu orientat spre sine și spre propriile sale nevoi, acum devine izvor și este orientat spre alții, spre a dărui și altora ce a primit. Vom vedea în a doua parte a capitolului cum acest lucru s-a împlinit în femeia samariteancă. Ea își va lăsa găleata la fântână și va pleca în cetate pentru a spune și altora experiența ei cu Isus. După experiența ei cu Isus, a devenit ea însăși o dăruitoare, o persoană orientată spre nevoile altora.

Isus a fost modelul în acest sens. El era ostenit și înfometat de călătorie. Sufletul Lui era urmărit de ura și invidia fariseilor. Avea toate motivele să nu înceapă acest dialog cu samariteanca. Ba mai mult, avea și alte argumente: ea este femeie și este și samariteancă. Isus, Izvorul, era orientat spre a dărui mai mult decât spre a primi. El pune nevoile spirituale ale femeii mai presus de nevoile sale fizice și de odihnă. Puțin mai târziu femeia îi va urma exemplul.

Dar în prima parte a dialogului, femeia nu se poate desprinde de planul pământesc și rămâne robită de nevoile ei imediate. Deși Isus îi vorbește de viața eternă, ea se gândește că nu va mai fi nevoie să vină în fiecare zi la fântână pentru a lua apă. Isus îi vorbea cu o așa autoritate, încât ea este dispusă să creadă că acest Necunoscut îi va da într-adevăr o apă deosebită și nu va mai înseta niciodată din punct de vedere fizic. Ea dă dovadă de credință, dar credința sa rămâne întemnițată în planul vizibil, trecător. Isus nu revine cu o explicație suplimentară, ci aduce în discuție pe bărbatul ei. Aici avem așa de mult de învățat de la Isus. El este cel care dirijează dialogul și nu lasă ca dialogul să se blocheze pe un anumit subiect sau să fie deturnat de cuvintele sau confuziile interlocutorului. Isus știe că ceea ce ține inima întemnițată în planul vizibil este păcatul. Doar eliberarea de păcat duce la eliberarea inimii din robia vizibilului și a nevoilor imediate și îi deschide poarta spre planul nevăzut și nevoile spirituale ale omului. De aceea Isus nu insistă cu explicații suplimentare, ci pune accentul pe adevărata cauză a confuziilor femeii.

Adevărata cauză este păcatul din viața ei. Cu blândețe și gingășie Isus abordează un subiect sensibil din viața femeii. Femeia încearcă să evite acest subiect: „*Nu am bărbat.*” Dar Cel care știa ce este în om, cel care era în părtașie cu Tatăl, căruia nu I se dădea Duhul cu măsură, primea descoperiri de la Tatăl cu privire la tainele celor dinaintea Sa: „*...cinci bărbați ai avut, și acela pe care-l ai acum nu-ți este bărbat.*”

Sufletul femeii era plin de răni, era vătămat și mutilat de păcat. Femeia era atât de centrată pe propriile ei nevoi, încât nu putea sta fără bărbat. Nu știm exact ce se întâmplase în trecutul ei, dar faptul că avuse șase bărbați, ne sugerează o femeie ușuratică, dar și o femeie cu probleme relaționale. Faptul că schimbase șase bărbați trădează o sete nepotolită a sufletului ei, o nevoie profundă, mult mai importantă decât nevoie de a bea apă în fiecare zi. Aducându-i aminte de cei șase bărbați, Isus nu vrea să o strivească, nu vrea să o umilească, ci vrea să o ajute să se înțeleagă pe sine spre binele și mântuirea ei. Femeia pare blocată pe nevoile ei fizice, imediate. Isus vrea să o ajute să privească spre nevoile ei spirituale, eterne. Astfel aduce în discuție pe cei șase bărbați. Pe de o parte îi sugerează că **adevărata problemă este cea a păcatului și adevărata nevoie este cea de iertare**. Eliberarea de păcat va duce și la eliberarea inimii ei de robia vizibilului. Pe de altă parte, fuga ei din bărbat în bărbat oglindește **o sete nepotolită a sufletului**, mai profundă și mai importantă decât setea fiziologică. Este ca și cum Isus i-ar spune: Tu nu ești însetată doar după apă fizică. Privește la trecutul tău, la relațiile frânte și acum la această nouă relație îndoielnică cu un nou bărbat. Tu cauți o împlinire și o cauți printr-o relație. Sufletul dorește ceva mai mult decât apa fizică. Tu îți dorești o împlinire sufletească și sufletul tău știe că această

împlinire vine în cadrul unei relații. Eu despre această sete îți vorbesc și această sete vreau să ți-o împlinesc, și tot printr-o relație, dar un alt tip de relație, relația cu Tatăl cel ceresc care caută „îchinători în duh și adevăr”. Femeia schimbă repede subiectul și îi pune o întrebare teologică. Oamenii preferă să discute teologie la modul general decât despre viața lor, problemele și păcatele din viața lor. De multe ori filosofia și teologia nu sunt altceva decât niște subterfugii și încercări de a evita confruntarea cu păcatele din propria viață.

Îmi place foarte mult modul în care Isus abordează întrebarea teologică a femeii. Isus este conștient că femeia nu vrea să vorbească despre trecutul ei păcătos. Cu toate acestea, îi respectă decizia și nu deschide mai tare rana. El o înțelege și se comportă cu ea cu gingășie și compasiune. El îi răspunde la întrebarea teologică, care, de altfel, era o întrebare bună. Inima samaritencei era întemnițată într-o teologie falsă. Pentru ca să se nască credința autentică era nevoie și de o clarificare și eliberare teologică.

Ne aducem aminte în Fapte 8 că Duhul Sfânt a coborât peste samaritenii care au crezut în mesajul vestit de Filip, doar după ce s-au pogorât apostolii de la Ierusalim și și-au pus mâinile peste ei. Ei desconsiderau Ierusalimul, și pe evrei. Cu toate acestea mântuirea, prin Mesia, avea să vină de la evrei. Fără această clarificare teologică, Duhul nu s-a putut coborî peste ei. Doar după ce samaritenii s-au smerit, au acceptat ca cei de la Ierusalim să își pună mâinile peste ei și au înțeles că mântuirea vine de la iudei și nu de la ei, Duhul a venit să locuiască în inima lor. Femeia samariteancă avea nevoie să înțeleagă că Ierusalimul era locul de închinare hotărât de Domnul și nu muntele Garizim și că Mântuirea vine de la iudei. Ea este flexibilă și este gata să își corecteze teologia. Doar câteva cuvinte din partea lui Isus și teologia ei este curățită. Ce contrast între această femeie și învățatul Nicodim. În ciuda multelor cuvinte explicative aduse de Isus, Nicodim rămâne întemnițat în teologia lui. Dar Isus nu doar îi răspunde la întrebarea ei teologică, dar revine indirect la necesitatea ca ea să își schimbe viața. El îi spune femeii că, deși evreei se închină la ce cunosc, va venit vremea în care închinarea nu va mai depinde de un loc anume de închinare. Tatăl caută închinători în duh și adevăr. Lucrul acesta era adevărat și în Vechiul Testament. Atitudinea inimii, și nu prezența într-un loc anume și împlinire anumitor ritualuri, era cea care conta cu adevărat și în care Domnul își găsea plăcerea.

Într-adevăr, după cum ne spune și psalmistul: „*Dacă ai fi voit jertfe, ți-aș fi adus: dar ție nu-ți plac arderile de tot. Jertfele plăcute lui Dumnezeu sunt un duh zdrobit: Dumnezeule, Tu nu disprețuiești o inimă zdrobită și mâhnită*”. (Ps.51:16-17). Cu toate acestea, evreul tot trebuia să se prezinte și la Templu și să aducă jertfe, după cum același psalmist rostește în continuare: “*Atunci vei primi jertfe neprihănite, arderi de tot și jertfe întregi; atunci se vor arde pe altarul Tău viței.*” Isus vorbește despre vremea Noului Legământ în care închinarea nu va depinde nicidecum de un anumit loc fizic ales de Domnul.

Problemele femeii sau iertarea acesteia nu aveau să se rezolve prin schimbarea locului de închinare, ci printr-o curățire lăuntrică, prin acea naștere din nou de care vorbea Isus cu Nicodim. De aceea, Isus insistă pe închinarea în duh și în adevăr. Ce să însemne închinarea în duh și în adevăr? Este o închinare care pornește din inimă. Această închinare este posibilă doar prin lucrarea Duhului Sfânt care se pogoară în inima omului și armonizează inima cu adevărul revelat al lui Dumnezeu. A te închina în adevăr înseamnă ca închinarea ta să izvorască din recunoașterea adevărului despre Dumnezeu și despre tine. De multe ori ne putem închina la un Dumnezeu fals, plâsmuit de imaginația noastră și având o imagine eronată despre noi înșine. Aceasta este o închinare în minciună. **Închinarea în adevăr, înseamnă o închinarea adevărată înaintea unui Dumnezeu adevărat.** Doar Duhul ne poate descoperi adevărul despre Dumnezeu și despre noi înșine, doar smerindu-ne înaintea acestor adevăruri, închinarea noastră va fi plăcută Tatălui. Din acest pasaj inima mea tresare la faptul că Tatăl caută, dorește astfel de închinători. Ne aducem aminte de imaginile din Levitic când autorul ne spunea că jertfele aduse după rânduieli aveau să fie de bun miros pentru Domnul. Domnul Își găsea plăcerea și bucuria într-o închinare după voia Lui, într-o închinare în duh și adevăr. O, cât de mult se bucură Tatăl cel ceresc când cineva de pe pământ I se închină în duh și adevăr! Și totuși de ce se bucură așa de mult? Este bucuria unui Tată pentru binele copilului său. Închinarea în duh și adevăr aduce fericire, împlinire, mântuire omului. Tatăl se bucură de acest lucru. Dar este vorba și de satisfacția unui tată când vede că al său copil, îl caută, îl ascultă, are încredere în el, îl cinstește și îl recunoaște ca tată. Bucuria din inima Tatălui ar trebui să inspire închinarea noastră. Dacă am ști câtă bucurie aducem în inima Tatălui ori de câte ori ne oprim din zbuciumul zilei și ne

închinăm Lui în duh și adevăr!

Gândul samaritencei este purtat de Duhul către Mesia. Modul în care răspunde Isus este foarte important. El nu spune: „Eu sunt Mesia”, ci „*Eu, Cel care vorbesc cu tine, sunt Acela.*” Vom observa în acest capitol și pe tot parcursul Evangheliei accentul pus pe cuvântul rostit sau pe învățătura Mântuitorului. Cuvintele lui Isus erau vii și aveau puterea să aducă lumina în inima omului, să convingă credința omului. Poate și din acest motiv, Ioan în prolog vorbește despre Cuvântul care era cu Dumnezeu și apoi S-a întrupat. Vom mai reveni la această temă.

”*Atunci femeia și-a lăsat găleata, s-a dus în cetate, și a zis oamenilor...*” Îmi place foarte mult acest verset. Este atât de sugestiv faptul că, cea care puțin mai înainte era centrată doar pe apa fizică, doar pe nevoile ei imediate și doar pe sine, acum își lasă găleata și se duce să le vorbească oamenilor din cetate despre Hristos. Vorbind cu Isus, sufletul ei a conștientizat adevărata sete, și această nevoie de infinit a început să fie împlinită. Dar nu doar atât, după cum spusesese, Isus, în inima ei care avea înainte forma unui ulcior spart acum s-a transformat în izvor, căutând să dăruiască și altora ce a primit ea. Nimeni nu i-a spus femeii că trebuie să fie un martor al lui Isus. Ea a făcut acest lucru instinctiv, în mod natural, din pricina lucrării Duhului din ea. Credința adevărată te conduce spre apa vieții și te transformă din cerșetor în dăruitor. Devii eliberat de robia sinelui, și poți iubi cu adevărat. Nu mai iubești în mod egoist, nu mai iubești doar pe cei care te iubesc, nu mai iubești doar în măsura în care ai și tu un folos de la cei pe care îi iubești, ci pur și simplu iubești lumea și tot ce este în ea din pricina Celui care a creat-o, din pricina Celui care te-a iubit întâi.

Înainte ca samaritenii să ajungă la Isus, Acesta poartă o discuție cu ucenicii. Oare care să fie legătura dintre această discuție și tema centrală a capitolului, care este oglindită în discuția lui Isus cu samariteanca? Observ faptul că se repetă din nou tema nevoii spirituale care este mai presus de nevoia fizică. Aceasta pare să reprezinte un fir roșu al capitolului. Capitolul începe cu Isus, care deși este ostenit de călătorie, face voia Tatălui și este preocupat de nevoile spirituale ale femeii de lângă El. Apoi, toată discuția cu samariteanca are drept scop conștientizarea setei profunde a sufletului după Dumnezeu, sete care este mai presus de setea fizică. Femeia pare însă blocată în robia vizibilului și se ghindează doar după nevoile ei biologice, imediate. Dar după ce vorbește cu Isus, își lasă în mod sugestiv găleata, și se duce în cetate pentru a vorbi oamenilor despre Isus. Ea este eliberată de sine, și devine un izvor pentru ceilalți.

După aceasta urmează discuția dintre Isus și ucenici. Isus le vorbește, de această dată, despre o foame spirituală care este mai presus de foamea fizică. Este vorba de o sete și o foame după Dumnezeu. Dacă până acum ni s-a vorbit de împlinirea acestei nevoi fundamentale prin căutare, cerere cu credință, cunoaștere, închinare în duh și adevăr, acum Isus surprinde o nuanță nouă: „*Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis.*” Ceea ce îl ținea pe Isus în viață din punct de vedere spiritual, ceea ce îi potolea setea după Dumnezeu era cea de a fi mereu în relație, părtășie cu Tatăl. A fi în relație cu Tatăl înseamnă a face mereu voia Sa. Aceasta era mâncarea lui Isus, mai presus de mâncarea pământească despre care vorbeau ucenicii. Mă întristează faptul că Isus le spune că este vorba de o mâncare pe care ei nu o cunosc. Iată că și ucenicii, la fel ca samariteanca, și la fel ca și Nicodim sunt atât de centrați pe vizibil și pe nevoile lor imediate. Ei încă nu cunoșteau mâncarea spirituală a lui Isus. Ucenici probabil se întrebau care o fi voia Tatălui de care le vorbește Isus?

Isus le explică în ce constă această voie a Tatălui. În timp ce vorbea cu ei, samaritenii veneau dinspre cetate spre Isus. În acest context Isus le spune: „*Iată, Eu vă spun: ridicăți-vă ochii și priviți holdele care sunt albe acum, gata pentru seceriș.*” Voia Tatălui era ca nici unul să nu piară, ci toți să fie mântuiți. În acel moment voia Tatălui era ca samaritenii să ajungă la credința în Isus.

Rămânem vii din punct de vedere spiritual și ne potolim foamea după Domnul în măsura în care conlucrăm permanent cu El pentru mântuirea oamenilor din jurul nostru. Oamenii de lângă noi vor reprezenta mereu lucrarea noastră, prioritatea noastră. Vom fi mereu atenți cu cine ne întâlnim la fântână. Nu vom considera o întâmplare că ne-am întâlnit cu cineva în timpul zilei. Intersectarea cu diverși oameni va fi lucrul cel mai important din lucrarea noastră.

Este interesant faptul că Isus le explică în acest moment că mântuirea unui suflet este un proces îndelungat la care participă mai mulți credincioși. Ucenicii erau acum chemați să participe la seceriș, adică să se bucure de nașterea din nou a samaritenilor. Însă pentru a nu-și forma o părere eronată despre această lucrare, Isus le aduce aminte că au fost alții care s-au ostenit pentru mântuirea samaritenilor și aducerea lor la credință. Cine au fost aceștia care au semănat sămânța Cuvântului în inima samaritenilor? Nu știm exact: poate profeții, poate Ioan Botezătorul, poate alți credincioși din vremea aceea pe care Scriptura nu îi menționează în mod direct. Ucenicii aveau să fie martori la multe convertiri spectaculoase. Acest fapt i-ar fi putut face să creadă că procesul ajungerii la credință este scurt. Isus dorește să îndepărteze din mintea lor această perspectivă eronată. Ajungerea la credință este un proces îndelungat. Un suflet trece printr-o mulțime de experiențe și se întâlnește cu mulți oameni credincioși până ajunge la credință. Este nevoie de multă osteneală și multă răbdare. Uneori suntem cei care aruncăm sămânța, iar uneori cei care strângem rodul. Este foarte important să ne aducem aminte că oamenii sunt într-un proces. Când ne întâlnim cu cineva să ne aducem mereu aminte că Duhul Sfânt lucrează de ani de zile la inima lui și să ne întrebăm: oare în ce etapă se află el acum? Aceasta cu atât mai mult cu cât în România trăim într-un context asemănător cu cel al samaritenilor.

Samaritenii aveau acces la Lege și știau despre Mesia. Și noi trăim într-un context în care oamenii au acces la Biblie și sunt expuși deseori la mesajul Evangheliei. Mare înțelepciune să faci diferența dintre un context neatins niciodată de Evanghelie și un context de tip samaritean expus în mod frecvent la mesajul Evangheliei. Trebuie să ne întrebăm mereu: oare de câte ori a auzit Evanghelia acest om? Câți alți credincioși au semănat deja în inima lui? De ce a respins mesajul? Aici credincioșii au avut și o mărturie bună? Care sunt experiențele recente din viața lui care i-au fost dăruite spre cercetare? Oare de ce are nevoie inima lui în acest moment? Inima samaritencii era deja pregătită. Isus a rostit ce avea nevoie inima ei în acel moment. Și inima samaritenilor era pregătită.

Sunt uimit de impactul mărturiei femeii. Deși avea o reputație îndoielnică, ea reușește să strângă cetatea și să o aducă la Isus. Recunoaștem lucrarea Duhului Sfânt care s-a revărsat prin sinceritatea și râvna ei. Iată o nouă încurajare pentru evanghelizare: **să nu uităm că nu suntem singuri**. Duhul este cu noi. El pregătește de la naștere inima oamenilor, El ne dă înțelepciune ca să vorbim și El aduce prin cuvintele noastre cercetare în inima oamenilor, și tot El le deschide ochii pentru a Se întâlni în mod personal cu Isus. Pasajul se încheie subliniind importanța întâlnirii personale cu Isus. Mult mai mulți samariteni au crezut în El după ce L-au cunoscut personal. Și ce i-a impresionat cel mai mult din întâlnirea cu El a fost învățătura Lui. De două ori pasajul insistă asupra puterii cuvintelor Lui:

- Mult mai mulți au crezut în El din pricina cuvintelor Lui.
- Acum nu mai credem din pricina spuselor tale, ci din pricină că L-am auzit noi înșine.

Cuvintele lui Isus erau viața. Sufletul lor însetat după Dumnezeu a recunoscut adevărata viață și setea lor a fost potolită de cuvintele vieții rostite de Isus.

Ultimele cuvinte ale pasajului sunt: *și știm că Acesta este într-adevăr Hristosul, Mântuitorul lumii*.

Într-adevăr, în capitol 4 ieșim din spațiul iudaic și vedem cum Isus este preocupat de mântuirea oricărui suflet. El împlinește astfel ceea ce îi vestise lui Nicodim: „*atât de mult a iubit Dumnezeu lumea*”. În a doua parte a cap. 4 Isus lucrează pentru mântuirea unui slujbaș împărătesc, care cel mai probabil era roman. Dacă samariteanca era totuși mai apropiată de iudaism, slujbașul împărătesc era un reprezentant veritabil al neamurilor ce trăiau în întuneric.

Sunt mai multe întrebări pe care le ridică acest pasaj: Prima vizează legătura dintre versetul 43 și 44. Isus se duce în Galileea tocmai pentru că El spusese că nici un proroc nu este prețuit în patria sa. Oare să se aibă în vedere că Isus ocolea Nazaretul, care era patria sa, acolo unde era disprețuit? Dar Nazaretul era în Galileea. Sau s-a dus acolo tocmai pentru că știa că ei au nevoie de o mărturie mai intensă. Există în firea

omului să disprețuiască pe prorocii din patria lui și să idolatrizeze profeții veniți din alte meleaguri. Pentru cei din patria Sa, Isus era fiul tâmplarului, un tinerel cuminte care mai deunăzi învăța să citească la școală. Ei nu puteau deosebi lucrarea tainică a Duhului și misterul slavei credincioșiei în lucrurile mici. Ei separau sacrul de profan și nu puteau înțelege că un profet este un om normal care participă la evenimentele cotidiene ale vieții. Ei aveau imaginea unui profet venit direct din cer care nu se încurcă cu treburile pământești. Dar orice profet este un om normal. Isus fusese un om printre ei. Din această pricină era disprețuit de ai Săi. Poate din această pricină Isus simte nevoia să meargă din nou în Galileea și să aducă și mai multă mărturie. Terenul arid și ostil nu îl speria pe Isus. Ba dimpotrivă îl chema să lucreze cu mai multă râvnă și pasiune. El nu ezită să meargă unde nevoia este mai mare, în ciuda greutăților pe care avea să le întâmpine din pricina oamenilor.

Ultimul pasaj din capitolul 4 insistă pe tema semnelor:

1. Galileenii L-au primit bine din pricină că văzuseră ce făcuse Isus la Ierusalim (adică semne și minuni)
2. Isus S-a întors deci în Cana unde prefăcuse apa în vin
3. Isus i-a zis: Dacă nu vedeți semne și minuni, cu nici un chip nu credeți!
4. Isus mai face o minune
5. Acesta este iarăși al doilea semn făcut de Isus după ce S-a întors din Iudea în Galileea.

Într-un pasaj scurt este enunțată de minim cinci ori tema semnelor. Această temă este enunțată tot în contextul formării credinței. Pasajul insistă nu atât pe minune cât pe credința slujbașului împărațesc. Observăm un contrast izbitor între vizita lui Isus la Ierusalim și vizita lui Isus în cetatea samaritenilor. Există un contrast și între samariteancă și Nicodim. Isus face multe semne la Ierusalim. El atrage atenția, dar credința iudeilor în El este una falsă, înșelătoare. Isus nu face nici o minune în Samaria, și totuși, o bună parte din cetatea vizitată de El crede cu adevărat în El. Nicodim nu este receptiv la cuvintele lui Isus și rămâne întemnițat în teologia lui falsă. Femeia samariteancă se lasă schimbată de cuvintele lui Isus și se naște din nou. Autorul ne surprinde. Dacă noi am crede că semnele și minunile sunt determinante pentru formarea credinței ne-am înșela. Capitolul 4 subliniază că în primul rând nu semnele, ci puterea Cuvântului este cea care convinge: pe de o parte puterea **cuvântului scris** (Vechiul Testament) care profetea despre Mesia, iar pe de altă parte puterea **cuvântului rostit** (cuvintele lui Isus). Cuvântul era viu și se adresa celor mai adânci nevoi ale sufletului, se adresa aceleiași sete după Dumnezeu. Sufletul avea capacitatea să recunoască adevărata viață și să se lase astfel condus către credință. Credința adevărată este cea care are drept temelie Cuvântul și nu semnele sau minunile făcute de Isus. Samaritenii nu au avut nevoie de semne. Cuvintele lui Isus au fost de-ajuns. În mod paradoxal, Isus însuși consideră că ale Sale cuvinte și nu minunile în sine au o putere mai mare de convingere și ar trebui să fie adevărata temelie pentru credința oamenilor în El.

Credința iudeilor din Ierusalim s-a dovedit a fi înșelătoare. Era o credință bazată doar pe semne, și era o credință idolatră. Sufletul lor nu se smerise înaintea Cuvântului și nu se adăpase din Izvorul vieții adus de Acesta. Ultimul pasaj din cap. 4 pare să tragă această concluzie. Isus era disprețuit în patria Sa. Totuși, din pricina minunilor făcute la Ierusalim, El era primit bine acum. Acest lucru nu-L impresionează pe Isus. Dimpotrivă El critică credința ce are nevoie disperată de semne și minuni. Slujbașul împărațesc se pare că vine la El cu aceeași atitudine ca a mulțimii, purtată de valul acesteia. Isus îi zice: „*Dacă nu vedeți semne și minuni cu nici un chip nu credeți!*” Slujbașul probabil doar auzise de semnele și minunile făcute de Isus. Probabil nu fusese la Ierusalim de Paște, iar în Galileea Isus făcuse doar minunea din Cana. El pare că vine cu credință la Isus. Cel puțin el credea că Isus i-ar putea vindeca fiul, dar Isus se uită în inima lui și vede o credință fragilă, o credință gata să se ancoreze cu adevărat în Isus doar după ce ar vedea o minune, doar după vindecarea fiului. Slujbașul vine disperat la Isus. El speră că Isus îi va vindeca fiul, dar nu este sigur, el ar fi gata să creadă, dar după minune. Isus îl mustră spunându-i că el este purtat de același spirit ca al galileenilor. Isus consideră că o credință

dependentă de semne și minuni nu este o credință sănătoasă. Din tabloul cu samaritenii știm că ale Sale cuvinte sunt suficiente pentru a da naștere credinței și că credința mântuitoare se ancorează în primul rând în Cuvânt. Credința care se ancorează în Cuvânt nu mai este o credință idolatră ca cea care se ancorează doar în semne. Isus mai departe îl provoacă pe slujbaș la un nou tip de credință: să creadă cuvintele Sale înaintea să vadă vreo minune. Dacă slujbașul avea ascuns în inima lui următoarele gânduri: „Am auzit că Isus face minuni. Vin la El să îi spun de fiul meu. Nu am ce pierde, El e ultima șansă. Poate îl va vindeca. Și dacă îl va vindeca, atunci voi crede și eu în El.”, Isus îl provoacă să gândească altfel: „Voi crede în Isus înainte să văd vreo minune sau vindecare.” Ce este absolut fascinant în acest pasaj este că slujbașul acceptă provocarea. Deși venise din Capernaum să îl ia acolo pe Isus, el acceptă să plece înapoi fără Isus. Dar nu doar că pleacă fără Isus, dar el și crede cuvintele pe care i le-a spus Isus înainte de a vedea minunea. El acceptă ca a sa credință să fie în primul rând întemeiată pe cuvintele lui Isus. Ce credință! Credința sa strălucește cu atât mai mult cu cât se pare că era dintre neamuri și cu cât ceilalți locuitori ai Galileei promovau un alt tip de credință în Isus. Slujbașul se desprinde de spiritul mulțimii și alege un alt tip de credință în Isus.

Acest lucru nu înseamnă că minunea nu își are rolul ei. Pasajul se încheie subliniind cum minunea a întărit credința slujbașului și a adus credința în toată familia sa. Dar este una ca minunea să întărească credința, și alta ca ea să reprezinte temelia credinței. Ucenicii au crezut mai întâi în Isus din pricina cuvintelor Sale. Minunile au întărit și mai mult credința lor în Cuvântul scris și Cel întrupat. Credința celor din Ierusalim, care au ales drept temelie semnele, nu a fost validată de Isus. Dacă inima unui om nu răspunde cu credință la Cuvânt, ci doar la semne și minuni, este o credință înșelătoare.

Isus, Sursa Vieții – 5:1-5:47 –

Din capitolul 5 se pare că începe o altă subsecțiune. În primele patru capitole autorul a urmărit procesul formării credinței mântuitoare. El ne descoperă cum au crezut ucenicii, samaritenii și slujbașul împărațesc, dar și de ce nu au crezut cu adevărat iudeii ca și Nicodim. Scopul Evangheliei este ca destinatarii să creadă că Isus este Hristosul Fiul lui Dumnezeu. În primele patru capitole autorul explică care este temeiul pe care se clădește credința mântuitoare și care sunt piedicile care ar bloca procesul obârșiei credinței. El ne zugrăvește înaintea ochilor reacțiile a diferitor personaje care s-au întâlnit cu Isus. Personajele sunt din medii și culturi diferite. Unele cred, altele nu. În toate situațiile Cuvântul este Cel care dă naștere credinței: Cuvântul scris, Cuvântul Întrupat și Cuvântul rostit de Isus. Aceste pasaje sunt foarte relevante pentru cei ce cred deja. Ele întăresc credința celor ce cred deja. Nu spun că ele nu ar fi relevante și pentru cei care nu cred, dar se pare că destinatarii principali au fost cei ce credeau deja.

După studierea primelor patru capitole înclin să cred că această Evanghelie a fost adresată în primul rând Bisericii, pentru a o ajuta să facă față atacurilor care puneau la îndoială identitatea lui Isus. Sunt foarte multe pasaje care ne sugerează că Ioan se adresa unor oameni care aveau deja foarte multe informații despre Isus. Faptul că începe cu primele 18 versete, faptul că nu se menționează nașterea lui Isus, modul în care este introdus Ioan Botezătorul și apoi discursurile lui Isus ne indică faptul că Ioan pornea de la premisa că cititorii evangheliei sale aveau deja aceste informații.

De exemplu, v.3:24: „*Căci Ioan nu fusese încă aruncat în temniță*” îmi indică faptul că Ioan pornea de la premisa că cititorii știau deja de destinul lui Ioan Botezătorul.

Primele patru capitole îi ajută enorm pe cei credincioși să crească în credința în Isus. Prin exemplele celor ce au crezut din primele patru capitole, ei își pot aduce aminte de ce au crezut ei la început, care a fost temelia credinței lor, ce i-a convins. De asemenea pot înțelege care sunt resursele pe care Dumnezeu le pune la dispoziție acum și aici pentru întărirea credinței lor. Este așa de important să știi de ce ai crezut și de ce încă crezi.

Dumnezeu a oferit o temelie puternică credinței noastre. Dar, dacă noi căutăm o altă temelie, ne vom pierde credința sau, dacă vom uita temelia oferită de Domnul și vom cădea în capcana celui rău de a ne așeza credința pe alte temelii (de exemplu: seturi de argumente raționale, apologetice etc.), vom risca să ne pierdem credința. Aceste argumente pot întări credința, pot fi argumente în plus, dar temelia este alta. Care este temelia credinței? Foarte simplu: **Cuvântul**. Ioan ne aduce aminte că:

- Sufletul nostru este însetat după Cel care l-a creat, la fel cum era însetat sufletul samaritencei după Apa vieții. Sufletul poartă nostalgia edenului pierdut și tânjește după adevărata Viață. El are capacitatea să recunoască această adevărată Viață, singura care poate potoli setea lăuntrică.
- Întâlnirea personală cu Isus, prin Cuvânt, ne-a potolit această sete.
- Isus a continuat să Își arate slava vestită în Cuvânt prin minuni în viața noastră și a celorlalți.
- Isus a continuat să mărturisească despre Sine prin împlinirea Cuvântului Său în viața noastră.

Experiența noastră cu Cuvântul este temelia credinței noastre. Cuvântul este viu: El ne-a spus adevărul despre noi, El ne-a potolit și ne potolește setea după Dumnezeu, El își descoperă slava prin minunile din viața noastră și a celorlalți, El mărturisește despre Sine prin împlinirea Sa în viața de zi cu zi. Experiența noastră cu Cuvântul și Dumnezeu este temelia credinței noastre și este o temelie care nu se poate clătina. Ioan crede că acest Cuvânt este viu și că El ne poate convinge sufletul cu privire la Adevăr.

Tot primele patru capitole ne descoperă de ce așa de mulți nu cred. Necredința altora poate deveni o pricină de poticnire. Dar Ioan prin cap. 3 ne explică de ce mai marii lui Israel nu au crezut. Nu lipsa dovezilor, nu lipsa de putere a Cuvântului, ci alegerea încăpățânată a omului de a nu renunța la faptele lui rele și de a nu veni la lumină este rădăcina necredinței.

După primele patru capitole, Ioan nu încheie Evanghelia. El consideră că mai avem nevoie și de alte tablouri din viața lui Isus pentru ca a noastră credință în El să fie întărită. Și astfel el scrie capitolul 5. Tema centrală a acestui capitol, este destul de clară: **Isus Sursa Vieții**. Structura capitolului evidențiază această temă:

1. Minunea (v.1-16)

- Isus, prin Cuvântul Său, vindecă un slăbănog.
- Minunea pregătește discursul.

2. Discurs 1 (v.17-30)

- Isus se declară, în urma minunii făcute, Fiul lui Dumnezeu, Cel care este Sursa Vieții și are dreptul să judece lumea.
- Isus este Una cu Tatăl
- Isus are putere asupra vieții spirituale
- Isus are putere asupra vieții fizice
- Isus are dreptul să judece lumea

3. Discurs 2 (v.31-46)

- Mărturia Tatălui despre Isus:
 - Prin Ioan Botezătorul
 - Prin lucrările lui Isus
 - Prin Scripturi
- Cauza necredinței Iudeilor:
 - Umblă după slava oamenilor
 - Nu îl cred pe Moise.

Vom studia fiecare pasaj în parte. Ioan ne descrie mai întâi minunea care pregătește discursul lui Isus. Este interesant faptul că ultima parte a v.3 (care așteptau mișcarea apei) și tot v.4 lipsește în cele mai multe din manuscrise. Deci este posibil că să nu fi fost vorba de o intervenție directă a lui Dumnezeu printr-un înger, ci mai degrabă de o credință a celor de lângă scaldătoare.

Mi s-ar părea ciudat ca Dumnezeu să fi încurajat o competiție între șchiopi, orbi și bolnavi, alegând ca doar primul care ajunge în apă să fie vindecat. Oricum, din v.7 înțelegem că slăbănogul avea această credință și speranța sa era legată de mișcarea apei. Era probabil vorba de o superstiție. Acțiunea se petrece lângă Poarta Oilor. Era Poarta pe unde erau aduse animalele la Templu spre a fi jertfite. Acolo era o scaldătoare cu 5 pridvoare. Sunt interpretări care sugerează că această scaldătoare ar putea simboliza Pentateuhul, Cuvântul care produce curățire. Este interesant că Isus vorbește puțin mai târziu

atât de puterea Cuvintelor Sale cât și de mărturia lui Moise despre Mesia. Este posibil ca Isus să rostească aceste cuvinte într-un cadru simbolic consacrat.

Întrebarea lui Isus ne surprinde: **Vrei să te faci sănătos?** Ne putem gândi: ce fel de întrebare este aceasta? Cum să întrebăm acest lucru pe un om bolnav de 38 de ani, care stă de atâta timp lângă scaldătoare în speranța că va merge din nou. Dar întrebarea lui Isus este justificată de Ioan astfel: fiindcă știa că este bolnav de multă vreme. Psihoterapia folosește termenul de beneficiile secundare ale bolii. Oamenii vin la psihoterapeut plângându-se de anumite probleme. Ei par să își dorească foarte mult să se rezolve problema.

Dar în mod paradoxal, la nivel mai mult sau mai puțin conștient, ei se agață cu ambele mâini de boală sau de problemă și nu vor să-i dea drumul. Oare de ce? Pentru că mereu apar anumite beneficii secundare ale bolii care sunt valorizate de client și care îi întrețin rezistența la schimbare. Cu cât boala este mai lungă, cu atât sunt mai bine valorizate aceste beneficii secundare.

Este vorba și de un mecanism de compensare și de apărare. Din această pricină, ne întrebăm: oare bătrânul din acest pasaj vroia cu adevărat să fie vindecat? Care erau beneficiile bolii sale? Erau mai multe: atenția și mila de care se bucura din partea celor din jur, faptul că nu trebuia să muncească și să își asume responsabilități prea mari, faptul că nu era nevoit să trăiască o viață independentă. El se obișnuise și se adaptase după atâția ani la statutul de bolnav. Dar nu era deloc obișnuit cu statutul de om sănătos. Dacă boala era de 38 de ani, se pare că o avea de tânăr. El nu prea experimentase rolul bărbatului adult și responsabil. Dacă va fi sănătos, cum își va purta singur de grijă? Oare se va mai bucura de atenție și compasiune din partea celor din jur? Este adevărat că pe de o parte el își dorea să fie vindecat, deoarece stătea mereu lângă scaldătoare. Dar este foarte posibil ca o parte din el să nu fi dorit acest lucru. De aceea s-ar explica întrebarea Mântuitorului: vrei cu adevărat să fii vindecat?

În v.14 ni se spune că boala era cauzată sau / și întreținută de un păcat. Nu la toți oamenii bolnavi cauza este păcatul, dar iată că sunt unele situații în care boala fizică poate avea în spate un păcat. Vindecarea fizică presupunea deci în această situație și o vindecare spirituală. Dar era acest om gata să renunțe la păcatele sale? Și din această perspectivă ar putea avea sens întrebarea Mântuitorului.

Și nu în ultimul rând întrebarea Mântuitorului evidențiază cât de legat era cel bolnav de o anumită soluție. Când Isus îl întreabă dacă vrea să fie vindecat, bolnavul nu îi răspunde: sigur că da! ci se plânge lui Isus că nu are cine să îl ducă la scaldătoare pentru a ajunge primul. Pasajul surprinde un alt lucru descoperit de psihoterapeuți. Alături de valorizarea beneficiilor secundare ale bolii și rezistența la schimbare a clientului, un alt obstacol în calea vindecării îl constituie soluțiile pe care clientul deja le-a încercat. Clientul se blochează pe un anumit tip de soluție. De multe ori așteptarea sa de la psihoterapeut este să îl ajute să acceseze mai bine acea soluție, pe care el o vede unică. Așa este și cu bolnavul nostru. Minte sa vede o singură posibilă soluție: să ajungă primul în apă când aceasta se tulbură. Dumnezeu este limitat la o scaldătoare. Tabloul este dramatic: lângă acel bolnav stă Creatorul, Sursa vieții, Cel care are viață în Sine, iar rugămintea celui bolnav este ca Isus să îl ajute să intre primul în scaldătoare. Așa se întâmplă deseori cu noi. Când trecem prin anumite situații dificile, mintea noastră întrezărește o soluție în lumea vizibilă, care devine curând singura soluție. Ne blocăm pur și simplu și devenim robii acelei soluții. Orizontul ni se îngustează, Îl limităm pe Dumnezeu și singura noastră rugămintă la El este să ne ajute să accesăm acea soluție, care poate fi un om, un serviciu, un anumit teren, o anumită oportunitate etc.

Cel ce este sursa vieții îi propune o cu totul altă soluție: ridică-ți patul și umblă! Isus în mod intenționat face această minune și îi dă această poruncă într-o zi de Sabat. Bătrânul așteptase 38 de ani. Cu siguranță mai putea aștepta o zi. Dar Isus a dorit confruntarea cu Iudeii. Iudeii nu cunoșteau

adevărata funcție a Sabatului. Sabatul nu a fost dat pentru a fi un chin pentru om, și pentru a fi respectate tot felul de reguli. Domnul a dat Sabatul pentru om, nu omul pentru Sabat. Pentru Iudei ținerea Sabatului a devenit un scop în sine, și omul era cel ce trebuie să slujească Sabatului. Dar Sabatul a fost dat ca omul să se odihnească și ca omul să poată să își refocalizeze atenția asupra lui Dumnezeu. Minunea făcută de Sabat nu făcea altceva decât să îl aducă în centrul atenției pe Dumnezeu. Făcând minuni de Sabat, Isus nu făcea altceva decât să împlinească adevărata funcție a Sabatului. Dar și mai mult decât atât, El Se declara astfel Fiul lui Dumnezeu care era și Domn al Sabatului. Cel care a dat Sabatul era mai mare decât Sabatul. El îl putea schimba după buna Sa plăcere.

Astfel, chiar în Vechiul Testament Domnul porunca să fie aduse jertfe la Templu în zilele de Sabat, iar de Sabat, Domnul continua să lucreze. El lucra la Cort și lucra în inimile oamenilor și pe tot pământul. Isus îi poruncește celui vindecat să își ridice patul și să umble tocmai pentru a Se declara pe Sine Fiul lui Dumnezeu. El era mai mult decât un vindecător, sau un prooroc care face minuni. El era Cel care era mai presus de Sabat. El era Fiul, care avea viață în Sine. Iudeii au înțeles foarte bine mesajul transmis de Isus: Tocmai de aceea căutau să îl omoare, nu numai fiindcă dezlega ziua Sabatului, dar și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, și Se făcea astfel deopotrivă cu Dumnezeu. Și Isaia îl numește pe Dumnezeu „*Tatăl nostru*” (vezi Isaia 63:16), dar Isaia nu este acuzat de erezie. În Vechiul Testament pare foarte rară expresia TATĂ adresată lui Dumnezeu. Isus nu doar că folosea mai des expresia din Isaia 63, dar Isus o folosea într-un anume mod care sugera cât se poate de clar că El se considera deopotrivă cu Tatăl.

Este trist faptul că slăbănogul nu a crezut în Isus. După ce a aflat cine îl vindecase, el s-a dus la Iudei să Îl părăscă pe Cel ce îl vindecase într-o zi de Sabat. Fără să insiste prea mult pasajul reflectă ceva din împietrirea din vremea aceea. Pe de o parte, Iudeii nu se închină și nu Îl laudă pe Dumnezeu din pricina minunii, ci sunt deranjați că tradițiile lor sunt încălcate, iar pe de altă parte, cel vindecat se întoarce de frica iudeilor împotriva Vindecătorului. Cât de diferit este ologul de orbul din naștere vindecat în cap.9. Ologul, odată vindecat a ales să se bucure din plin de viață. De ce să își ridice pe Iudei împotriva lui? De-abia a scăpat de o problemă. Să dea imediat în alta? Isus i-a testat credința, iar el a iubit mai mult slava oamenilor decât slava lui Dumnezeu.

În primul discurs sau mai bine zis în prima parte a discursului Isus insistă că El, Fiul lui Dumnezeu este sursa vieții. El este sursa vieții pentru că este deopotrivă cu Tatăl. Ca sursă a vieții El poate da viață spirituală cui vrea și la Cuvântul Său cei morți vor învia din morminte. El are putere asupra vieții fizice și asupra vieții spirituale. Minunea cu ologul dovedește autoritatea Sa asupra vieții fizice. Autoritatea Sa asupra vieții spirituale este demonstrată prin nașterea din nou și schimbarea vieții a tuturor celor care cred în cuvintele Lui. Ca sursă a vieții El are și autoritate asupra judecării. Doar Cel care dăruiește viața fizică și viața spirituală poate judeca. Având ambele atribute, Fiul este Cel care va judeca lumea. Tema judecării apare de cel puțin trei ori în prima parte a discursului. Aparent ea este o temă distinctă, dar la o analiză mai atentă observăm că ea derivă din tema: Isus, Sursa Vieții. Doar Cel ce este Sursa vieții are dreptul să judece.

Apoi apare și tema închinării: cine nu cinstește pe Fiul nu cinstește pe Tatăl. Doar Creatorul era Cel vrednic de închinare. Isus îmbrățișează un nou atribut divin: **Cel căruia I se cuvine închinarea oamenilor**. În acest discurs Isus își afirmă cu toată claritatea divinitatea. El Se consideră pe Sine mai mult decât un om, mai mult decât cel mai mare dintre prooroci. El Se declară Fiul lui Dumnezeu, Una cu Acesta. El nu este Fiul, în sensul unui Înger mai special creat de Dumnezeu, ci El este coetern cu Tatăl, deopotrivă cu Tatăl.

Atributele: **are viață în Sine, are autoritate asupra vieții fizice și asupra mântuirii, are autoritatea asupra vieții spirituale și asupra judecății**, sunt atribute ce se aplică doar Creatorului. Isus Se identifică astfel cu Creatorul. Expresia ”viață în Sine” este o expresie cheie. Au mai fost minuni făcute în vechime de către diverși proroci. Ilie și Elisei au înviat oameni din morți. Dumnezeu, Sursa vieții, a ales să lucreze prin aceștia. Dar nici unul nu avea viață în Sine. Ei au fost vasele prin care Sursa vieții a dorit să lucreze. Dar Isus, în mod unic, are viața în Sine. El este mai mult decât un proroc prin care lucrează Dumnezeu. El are un atribut pe care Îl împărtășește doar Creatorul: viață în Sine. De aceea și alege Isus să facă minunea în ziua Sabatului: pentru a le atrage atenția că El este mai mult decât un om sfânt care face minuni. El este Fiul lui Dumnezeu care este Domn și al Sabatului. Isus insistă pe acest aspect al identității Sale deoarece, în teologia vremii, Mesia ce avea să vină era perceput doar ca OM. Am văzut acest lucru când am analizat discuția lui Isus cu Nicodim și vom descoperi același lucru și în capitolul 7. Ce este interesant însă în discursul din capitolul 5, este că Isus își afirmă Dumnezeirea fără să își nege umanitatea. El are viața în Sine, El dăruiește viață spirituală și fizică cui vrea, El trebuie cinstit ca și Tatăl, El are autoritate asupra judecății. Dar în același timp El se află în dependență și în subordonare totală față de Tatăl:

- Fiul nu poate face nimic de la Sine; El nu face decât ce vede pe Tatăl făcând.
- Tatăl ...toată judecata a dat-o Fiului.
- După cum Tatăl are viața în Sine, tot așa a dat și Fiului să aibă viața în Sine.
- Eu nu pot face nimic de la Mine însumi: judec după cum aud; și judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut să fac voia Mea, ci voia Tatălui care M-a trimis.
- Dacă Eu mărturisesc despre Mine Însumi, mărturia Mea nu este adevărată. Este un Altul care mărturisește despre Mine; și știu că mărturia Lui este adevărată.

Stau și mă întreb: aceste adevăruri despre relația dintre Tatăl și Fiul erau valabile din veșnicie, sau sunt din pricină că Fiul a acceptat funcția de Hristos și apoi s-a întrupat. Sunt alte pasaje din Scriptură care ne sugerează că ideea subordonării și apoi cea a dependenței Fiului de Tatăl sunt din pricina întrupării.

În Genesa apare versetul: Să facem om după Chipul și Asemănarea noastră. Ne sugerează o unitatea, o conlucrare și nu a supunere a Cuiva față de Altcineva.

În Filipeni 2:6: *El măcar că avea chipul lui Dumnezeu, totuși nu a crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu.* Deci Fiul, înainte de întrupare, era deopotrivă cu Dumnezeu, egal cu Acesta.

În Evrei 5:8 ni se spune: *măcar că era Fiu, a învățat să asculte prin lucrurile pe care le-a suferit.* Deci nu era în natura Fiului subordonarea și ascultarea. Acesta a fost un lucru NOU, pe care Fiul l-a experimentat de-abia după întrupare.

În 1 Cor 15:28 Pavel ne sugerează aceeași idee: *și când toate lucrurile îi vor fi supuse, chiar și Fiul Se va supune Celui ce l-a supus toate lucrurile pentru ca Dumnezeu să fie totul în toți.*

Deci subordonarea și dependența de Tatăl sunt o dovadă a umanității lui Isus, fără ca acest lucru să știrbească din divinitatea Sa. Acest pasaj ne conduce spre misterioasa doctrină a întrupării. Este atât de dificil pentru noi să înțelegem această doctrină: cum era posibil ca Isus să fie Fiul lui Dumnezeu și în același timp și OM?

Orice om se află în dependență totală de Dumnezeu și trebuie să fie în subordonarea totală față de Acesta. Isus împlinește aceste două condiții. Deși este Fiul, El nu face nimic de la Sine, El face doar ce vede pe Tatăl făcând. Autoritatea asupra vieții și judecății, deși este Fiul, El o are de la Tatăl. El operează cu atributele divine, nu doar în virtutea faptului că este Fiul, ci și pentru că a primit această autoritate de la Tatăl. Isus nu caută să facă voia Lui. Este șocantă această expresie. De ce nu caută să facă voia Lui? Oare voia Lui nu este identică cu cea a Tatălui. Iată că nu! În Romani ni se spune că Fiul a venit într-o fire asemănătoare cu a păcatului, iar epistola către Evrei insistă că El a fost ispitit ca și noi. Umanitatea Sa era cât se poate de reală. Din natura Sa umană, pe care a acceptat-o prin întrupare, izvorau slăbiciuni, ispite, tendințe contrare voii lui Dumnezeu. Oare cum se explică rugăciunea Sa: facă-se nu voia Mea, ci voia Ta! Dacă înainte de întrupare între voia Fiului și voia Tatălui există o armonie desăvârșită, după întrupare, voia Fiului este alimentată și de firea Sa asemănătoare cu a păcatului, și astfel, Fiul nu se mai poate încrede în voia Lui ca mai înainte, ci trebuie să caute mereu să facă nu voia Lui, ci voia Tatălui. Acest lucru presupune suferință și lepădare de sine. În acest mod, Fiul învață ascultarea, după cum ne spune epistola către Evrei. Acest lucru era neobișnuit pentru El. Din veșnicie, ca și Persoana a Sfintei Treimi, era obișnuit, să facă toate după buna plăcere a voii Sale. Ca Dumnezeu, făcea tot ce dorea, tot ce simțea. Dar iată că acum, trebuie să renunțe la această obișnuință și să învețe să nu se ghideze după voia Sa, ci după voia Tatălui. Astfel, măcar că era Fiu, a învățat și experimentat ascultarea. Dacă El Fiul s-a smerit și a învățat să asculte, oare noi cei creați, nu ar trebui cu atât mai mult să ne smerim și să ascultăm de Tatăl?

Cel mai dificil din acest capitol mi se pare v.26: *Căci, după cum Tatăl are viața în Sine, tot așa a dat și Fiului să aibă viață în Sine.* De multe ori priveam întruparea astfel: Fiul prin întrupare nu își schimbă esența divină, El rămâne Dumnezeu, cu toate atributele divinității. Dar prin întrupare, El renunță la a mai activa aceste atribute din Sine. Ca om El este dependent de Tatăl și toată puterea și trăirea Sa vine de la Tatăl. El nu Se folosește de puterea din Sine pentru a lupta cu păcatul de exemplu, ci de puterea care vine de la Tatăl.

Astfel s-ar explica versetul din Evrei 5:7: *El este Acela care, în zilele vieții sale pământești, aducând rugăciuni și cereri mari și cu lacrimi către Cel care putea să Îl izbăvească de la moarte, și fiind ascultat, din pricina evlaviei Lui...* El accesa resursele Tatălui ca orice om care are nevoie de putere de sus pentru a învinge ispitele. Omul lăsat singur cu ispita va pierde. Doar harul de sus îl împuternicește să învingă ispitele. Dar Isus nu era doar un OM. Lui Duhul nu i se dădea cu măsură. Pe de o parte El avea o fire asemănătoare cu a păcatului și nu a fost infectat de păcat niciodată, iar pe de altă parte prin El se putea revărsa toată slava Tatălui. Domnul își poate revărsa ceva din frumusețea și puterea Lui printr-un om, dar prin Fiul întrupat El Și-a putut manifesta toată puterea și gloria. Așa arăta pe scurt doctrina întrupării în mintea mea până să studiez Ioan capitolul 5. Acest capitol pare însă să aducă noi perspective. Iată întrebările care îmi vin în minte în urma studierii acestui capitol:

- Când a dat Tatăl Fiului să aibă viața în Sine?
- A fost un moment în care Fiul nu a (mai) avut viață în Sine? S-ar putea armoniza acest lucru cu doctrina despre divinitatea Fiului?
- În ce sens i-a dat să aibă viață în Sine?

Cum spuneam nu cred că prin întrupare Fiul Și-a schimbat esența divină. Fiul rămâne Fiul. Deci cred că El a avut viață în Sine și înainte și după întrupare. Ține de natura divinului să aibă viață în sine. Însă prin întrupare, Fiul ca Om a renunțat în a-Și mai activa puterea divinității Sale după buna Sa plăcere. El primește pe de o parte putere divină de la Tatăl, iar pe de altă parte Își folosește din propria Sa putere doar cu permisiunea Tatălui. Deci dacă înainte mă gândeam că toată puterea care se

manifesta prin El venea de la Tatăl, acum mă gândesc că o parte din această putere venea chiar din Sine, însă doar cu acordul Tatălui. Astfel, Tatăl a dat Fiului să aibă viața în Sine, adică, chiar după întrupare, Tatăl i-a dat Fiului dreptul să își folosească puterea Sa de Sursă a vieții. Și acest lucru are sens, deoarece Isus trebuia să demonstreze despre Sine că este Fiul lui Dumnezeu. Deci credința în El și în cuvintele Sale trebuiau să aducă viață în cei ce-L ascultau. El era mai mult decât un predicator al mesajului lui Dumnezeu. Și la predicile lui Pavel mulți s-au născut din nou. Dar predicile lui Isus aveau ceva special. Ele atrăgeau atenția nu doar asupra Tatălui, ci și asupra Lui Însuși. Deci, dacă Pavel dorea ca ascultătorii să creadă în Dumnezeu și să I se închine lui Dumnezeu, mesajul Fiului era centrat deopotrivă pe Sine și pe Tatăl. Isus nu refuza închinarea oamenilor, așa cum a făcut-o Pavel, tocmai pentru că era Fiul. Deci Tatăl i-a dat Fiului chiar după întrupare să aibă viață în Sine, adică să își poată activa esența divină de Sursă a vieții tocmai pentru a Se diferenția de ceilalți prooroci și a dovedi că El este Fiul lui Dumnezeu. Credința în Pavel nu a produs nici un miracol, dar credința în Isus a adus viață acolo unde era moarte. Acum observ anumite diferențe între minunile făcute de Isus și celelalte minuni consemnate în Scriptură. Să analizăm câteva din minunile prezentate în Scriptură:

- *Atunci Petru i-a zis: Argint și aur n-am, dar ce am îți dau: În Numele lui Isus Hristos din Nazaret, scoală-te și umblă!* (Fapte 3:6)
- *Enea, i-a zis Petru, Isus Hristos te vindecă; scoală-te și fă-ți patul.* (Fapte 9:34)
- *Petru s-a rugat, apoi s-a întors spre trup și a zis: Tabita, scoală-te!* (Fapte 9:40)
- *Acum iată că mâna Domnului este împotriva ta: vei fi orb și nu vei vedea soarele până la o vreme.* (Fapte 13:11)
- *Apoi a chemat pe Domnul și a zis: „Doamne, Dumnezeule, oare atât de mult să mâhnești Tu chiar pe văduva acesta la care am fost primit ca oaspete încât să-i omori fiul?” Și s-a întins de trei ori peste copil, a chemat pe Domnul și a zis: „Doamne Dumnezeule, Te rog, fă să se întoarcă sufletul copilului în el!” Domnul a ascultat glasul lui Ilie, și sufletul copilului s-a întors în el, și a înviat.* (1 Împ.17:20-22).

Observăm că de fiecare dată ori este invocată puterea lui Dumnezeu sau a lui Isus, ori minunea est cel puțin precedată de rugăciune. Aceste elemente ne aduc aminte că oamenii care au făcut minuni erau doar niște simple vase, dar că Sursa era Dumnezeu.

În cazul lui Isus, lucrurile stau diferit. Uneori apare elementul rugăciunii înainte de minune (ca la învierea lui Lazăr), dar de cele mai multe ori nu apare acest element și niciodată nu este invocată puterea lui Dumnezeu. Isus, de cele mai multe ori, poruncește și porunca s-a este ascultată de mare, de demoni, de boală. El poruncește mării, demonilor și ceartă bolile. Spre deosebire de ceilalți oameni care au făcut minuni ca vase ale harului, El este sursă a harului. Dar pentru că și umanitatea Sa este reală, autorii Evangheliei nu uită să ne ofere și detalii (ca de exemplu rugăciunea dinaintea învierii lui Lazăr) ca să ne aducă aminte că El era în subordonare și dependență de Tatăl. Deci ca Fiu al lui Dumnezeu avea viață în Sine și ca Fiu al omului a primit de la Tatăl să aibă viață în Sine, să poată activa puterea propriei divinități. Acest lucru se armonizează foarte bine cu faptul că minunea a fost făcută de Sabat și într-un fel a sfidat Sabatul. Dumnezeu era deasupra Sabatului și putea porunci preoților de la Cort să aducă jertfe de Sabat sau părinților să își taie copiii împrejur chiar în ziua Sabatului. Fiul a făcut același lucru când a poruncit slăbănogului: „ridică-ți patul și umblă!” Și de aceea a zis: „Tatăl Meu lucrează până acum; și Eu de asemenea lucrez”. Iudeii au înțeles foarte bine

sensul cuvintelor lui Isus: „*Tocmai de aceea căutau și mai mult iudeii să îl omoare, nu numai fiindcă dezlega ziua Sabatului, dar și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său și Se făcea astfel deopotrivă cu Dumnezeu.*”

Nu pot decât să mă închin înaintea tainei întrupării. Dumnezeu a gândit întruparea astfel ca umanitatea lui Isus să nu eclipseze divinitatea sa și divinitatea sa să nu eclipseze umanitatea Sa. Este un echilibru atât de greu de realizat și Dumnezeu a reușit. Și acest lucru se reflectă atât de bine în discursul lui Isus din Ioan 5. Două lucruri aparent antagonice: **divinul și umanul** se regăsesc și se armonizează în persoana lui Isus. Astfel, Fiul pe de o parte era viață în Sine și dă viață cui vrea, dar pe de altă parte, nu poate face nimic de la Sine și caută să facă nu voia Sa, ci voia Celui ce L-a trimis. Este interesant să ne întoarcem acum în Evanghelia după Luca și să ne aducem aminte cum L-a ispitit cel rău pe Isus: „*Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, poruncește pietrei acesteia să se facă pâine.*” Ispitirea viza tocmai propria identitate, tocmai raportarea lui la Sine, tocmai armonia între umanitatea și divinitatea lui Isus. Răspunsul lui Isus este extraordinar: „*Este scris: Omul nu se hrănește doar cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu.*” Două din cele trei ispitiri menționate de evangheliști încearcă să-l determine pe Isus să acționeze mai mult ca Fiu decât ca Om.

A doua ispitire: „*Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos de aici...*” Isus ca Fiu întrupat, și nu ca om înfiat era mai degrabă înclinat să acționeze ca Fiu și nu ca Om. În timpul întrupării Fiul a învățat să asculte și tocmai acest lucru a încercat să îl submineze cel rău. El L-a ispitit pe Fiul să acționeze în virtutea divinității Sale și în detrimentul umanității sale. Înțelegem deci, că Fiul nu a fost întemnițat în umanitate. El nu doar că Și-a asumat umanitatea în momentul întrupării, dar a continuat să și-o asume în toate zilele Sale pământești. El, oricând avea posibilitatea să renunțe la umanitate și să acționeze doar ca Fiu. De-abia acum întrezăresc complexitatea primei ispitiri. Isus înfometase. El Își dorea pâine. Din veșnicie, Fiul făcea totul după buna Sa plăcere, și Își împlinea toate dorințele. Acum însă El trebuia să subordoneze Tatălui toate dorințele Sale, asemenea oricărui om. Era ceva nou pentru El, era împotriva naturii Sale divine și a trecutului Său veșnic. Mă minunez și de inteligența Ispititorului care a țintit tocmai tensiunea dintre umanitate și divinitate.

În acest context este interesant să aducem în discuție v.27: „*Și I-a dat putere să judece întrucât este Fiu al omului.*” Ne-am aștepta ca motivul pentru care Isus primește de la Tatăl autoritatea de a judeca să fie divinitatea Sa și nu umanitatea Sa. Despre ce să fie vorba? Sunt două posibile variante de interpretate a acestui paradox. Prima variantă subliniază că expresia Fiul omului nu face referire doar la umanitatea Sa, ci și la un celebru pasaj din Daniel cap.7:

„*și iată că pe norii cerului a venit Unul ca un fiu al omului; a înaintat spre Cel Îmbătrânit de zile și a fost adus înaintea Lui. I S-a dat stăpânire, slavă, și putere împărătească pentru ca să-i slujească toate popoarele, neamurile, și oamenii de toate limbile. Stăpânirea Lui este o stăpânire veșnică și nu va trece nicidecum, și împărăția Lui nu va fi nimicită niciodată.*”

Acest pasaj ni-l prezintă pe Mesia deopotrivă uman, deopotrivă divin. El pe de o parte arată ca un fiu al omului, dar pe de altă parte primește închinarea întregului pământ. Astfel, semnificația v.27 din Ioan 6 ar fi: Fiul, pentru că este același Fiu al omului din Daniel 7, primește și autoritate asupra judecății. În Apocalipsa 5, Mielul care părea înjunghiat primește dreptul de a deschide cartea cu cele 7 peceți și de-a aduce judecata lui Dumnezeu pe pământ. Pentru că Dumnezeu dorea nu doar să judece pământul ci să și mântuiască pământul, El înmânează judecata doar Celui care oferă mai întâi prin jertfa Sa șansa mântuirii celor de pe pământ. Astfel, Fiul primește autoritate asupra judecății, tocmai

pentru că este și Fiu al omului, tocmai pentru că a ales să se întrupeze pentru a putea fi o jertfă pentru păcatele oamenilor și să ofere răscumpărarea înainte de venirea judecății. Cele două interpretări nu se exclud și pot fi valabile simultan.

În v.30 Isus spune: „și judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut să fac voia Mea, ci voia Tatălui care M-a trimis”. Aceste versete îmi aduc aminte de ce spune Pavel în Romani 9:1: „Spun adevărul în Hristos, nu mint; cugetul meu, luminat de Duhul Sfânt, îmi este martor...” Cugetul nostru poate fi invocat ca martor. Dumnezeu ne-a dăruit o conștiință care ne poate spune dacă suntem onești sau dacă mințim. Ca oameni avem această capacitate de introspecție. Ceva din noi ne spune dacă suntem sinceri sau nu. Putem lăsa acest ceva să glăsuiească cu putere sau putem încerca să sufocăm adevărul din noi: „...și împotriva oricărei necinstiri a oamenilor care înăbușă adevărul în nelegiuirea lor” (Romani 1:18). Nu suntem lăsați în confuzie și într-un târâm al nesiguranței, în sensul că, de fapt, nu putem ști cu adevărat dacă suntem onești sau mințim. Este adevărat că putem încerca să ne păcălim pe noi înșine, dar mereu va fi în noi acel glas al luminii, al adevărului care ne va duce aminte că nu suntem sinceri cu adevărat. Cel care este onest cu sine, care nu se teme de acest glas al conștiinței, care nu fuge de el, ci se lasă vulnerabil în fața lui se bucură de o pace deosebită și de o siguranță deosebită. El știe că face ceea ce trebuie, pentru că nu caută să facă voia lui, ci voia Celui ce L-a creat. Isus Se bucura de această pace și siguranță. Și noi, asemenea lui Pavel, putem să îi călcăm pe urme. Dacă decidem cu adevărat să facem voia Lui și nu voia noastră vom fi eliberați de chinuitoarea luptă cu adevărul despre noi înșine rostit de propria conștiință, și ne vom bucura de certitudinea că raționamentele și deciziile noastre sunt bune.

Verbul folosit în Ioan 5:30 **a judeca** are atât sensul de face o judecată, un raționament, cât și cel de a rosti o sentință judecătorească. În acest verset, Isus insistă pe ideea de a face un raționament corect. El poate avea siguranță că judecă corect lucrurile, că face interpretării pertinente asupra Scripturii și realității, tocmai pentru că El căuta să facă voia Tatălui și nu voia Sa sau a oamenilor. De multe ori se invocă faptul, că omul poate face judecăți greșite și este mai degrabă o ființă raționalizatoare decât rațională. Cu alte cuvinte omul mai degrabă construiește sisteme pseudologice pentru a-și justifica comportamentul decât să fie rațional până la capăt sau cu adevărat. Și este adevărat: cel care caută să facă voia sa și nu voia Creatorului va cădea în această capcană a raționalizării. Omul are în el nevoia de a fi rațional, de a fi consecvent și onest în logică și judecată. Dar dacă ar fi rațional până la capăt ar afla niște adevăruri despre sine și viață care nu i-ar plăcea. Cum soluționează el această tensiune, dilemă existențială? Simplu: prin raționalizare.

Unii autori, pornind de la aceste observații au emis ipoteza că omul nu poate fi sigur cu adevărat de judecata sa și de ceea ce cunoaște. Mergând mai departe, omul nu poate fi sigur de interpretarea pe care o oferă el Scripturii. El este condamnat la incertitudine pe viață. De unde știu că nu am greșit în interpretare? De unde știu că, de fapt, nu am făcut o interpretare în folosul meu, dar în detrimentul adevărului? Evanghelia lui Ioan însă nu este de acord cu condamnarea pe viață la incertitudine. Ea afirmă că în căutarea Adevărului nu suntem lăsați singuri. Adevărul vrea să ni se descopere. Mai mult, El a pus prin actul creației în noi capacitatea de a recunoaște adevărul și de a-l deosebi de minciună. Și mai mult, El a pus în noi o conștiință care ne poate indica cu claritate dacă noi căutăm cu adevărat adevărul sau căutăm de fapt să ne justificăm propriile adevăruri. Putem privi în conștiința noastră și ea ne va spune dacă noi căutăm să facem voia noastră sau voia Creatorului. Din această pricină suntem încurajați să studiem și să interpretăm Scriptura și realitatea și putem avea certitudinea că suntem pe drumul cel bun.

În a doua parte a discursului Său Isus insistă pe mărturia Tatălui despre Sine. El nu abandonează tema vieții. Ea este reluată în v.39 și 40. Afirmările Sale au fost șocante. El, un om, s-a declarat pe sine

Fiul lui Dumnezeu. Isus continua să argumenteze autoritatea acestor afirmații: Tatăl mărturisește despre El este Fiul lui Dumnezeu. Tatăl a mărturisit prin Ioan Botezătorul. Ioan a împlinit în mod desăvârșit profilul profetului lui Dumnezeu, profil descris atât de clar în Vechiul Testament. Toți au știut că este de la Dumnezeu. Ei bine, acest Ioan trimis de Dumnezeu a mărturisit că Cel ce vine după El este mai mare decât el, este Însuși Fiul lui Dumnezeu. Ba mai mult, Tatăl mărturisește despre Fiul prin lucrările pe care I le-a dat. Nimeni până la Isus nu a făcut atâtea minuni și a rostit asemenea discursuri pline de viață din Dumnezeu. O viață fără păcat, minuni peste minuni, cuvinte pline de adevăr și viață, toate acestea reprezentau mărturia Tatălui despre El. Și nu în ultimul rând, mărturia Scripturii care mărturisea despre Fiul. Nu doar că Scriptura afirma că Mesia va fi deopotrivă uman și divin, dar Isus împlinea cu o consecvență uimitoare profețiile vechi-testamentare și învățăturile Scripturii. Viața Sa reflecta adevărul moral al Scripturii și frumusețea Creatorului și împlinea cu precizie astronomică profețiile specifice despre Mesia.

Isus își încheie discursul subliniind ilegitimitatea necredinței lor. Necredința Iudeilor în El nu era un argument împotriva Lui, ci în favoarea Sa. Adevărul nu putea fi cunoscut și crezut de cei care nu căutau voia Tatălui, ci voia lor înșiși. Viața Iudeilor reflecta faptul că:

- Nu aveau dragoste de Dumnezeu.
- Umblau după slava oamenilor și nu după slava lui Dumnezeu.
- Ei nu credeau pe Moise (Scripturile Vechiului Testament)

Aflându-se pe aceste poziții era absolut normal ca ei să nu creadă În Fiul. Pur și simplu nu puteau crede, pentru că nu erau dispuși să asculte, să se schimbe, să caute cu adevărat adevărul. Vom dezvolta tema necredinței Iudeilor când vom studia cap.7.

Isus, Pâinea vieții

– 6:1-6:71 –

Dacă în capitolul cinci Ioan Îl înalță pe Isus ca Sursă a vieții, în capitolul șase Ioan Îl înalță pe Isus ca Pâine (sau mijloc al vieții). Isus nu este doar Cel care dă viața, ci și Cel care întreține, păstrează, dezvoltă această viață. Iată versetele cheie ale celor două capitole:

1. *Căci, după cum Tatăl are viața în Sine, la fel a dat și Fiului să aibă viața în Sine. (5:26).*
2. *După cum Tatăl, care este viu, M-a trimis pe Mine, și Eu trăiesc prin Tatăl, tot așa, cine Mă mănâncă pe Mine, va trăi și el prin Mine. (Ioan 6:57).*

Viața pe care ți-o dă Isus nu se dezvoltă de la sine și nu se autoîntreține. Ea are în continuare nevoie de Isus pentru a nu se stinge. Nu putem apela la Isus doar ca la Sursa Vieții, ci trebuie să ne raportăm la El ca la Pâinea Vieții. El dă viața, și tot El o protejează, o crește și o păstrează în noi. Dependența de El este totală. Atât la început de drum, cât și pe tot drumul depindem în întregime de Hristos. Acesta este mesajul pe care vrea să ni-l transmită Ioan prin cap. 6.

Discursul lui Isus despre Pâinea vieții este precedat de două minuni. La fel ca în cap. cinci, minunile pregătesc discursul. Prima minune este înmulțirea pâinilor. Observăm că El nu aduce în existență pâini și le înmulțește, El pornește de la ceva care deja exista. Este evident că accentul pe care vrea să Îl pună Isus nu este pe Hristosul ca Sursă a vieții, ci pe Hristos ca mijloc al vieții. În cap. 5, El aduce viață acolo unde era moarte, iar în cap. 6 El înmulțește puținul care deja exista.

Sunt în schimb câteva asemănări între minunea din cap. 5 și cea din cap. 6. În primul rând ea are loc în preajma unui praznic al Iudeilor. În cap. 5 nu știm despre ce sărbătoare este vorba, dar este interesantă expresia care se repetă atât în cap. 5, cât și în cap. 6: **praznicul iudeilor**. În Levitic se insistă atât de mult că sărbătorile sunt ale Domnului și în cinstea Domnului. În Exod se repetă de multe ori expresia Paștele Domnului. Dar acum Ioan ne vorbește de Paște, un praznic al iudeilor, el surprinde de fapt o realitate. Sărbătorile Domnului fuseseră confiscate de iudei. Ei nu-L mai cinsteau pe Domnul, ci pe ei înșiși. Ei adăugaseră tot felul de obiceiuri la aceste sărbători, și aceste obiceiuri erau mai importante decât Dumnezeu Însuși.

Contextul minunii nu este întâmplător: Paștele era aproape. De Paște a fost izbăvit Israel prin Moise din robia egipteană. După această izbăvire, Moise a despărțit Marea Roșie și apoi au primit mană din cer. În cap. 6 Isus va înmulți pâinea și apoi va umbla pe apă. Isus era acel prooroc ca Moise (vezi Deut. 18). Într-un fel în cap. 6 Isus dezvoltă cuvintele Sale de la sfârșitul cap.5: Moise a scris despre Mine. El face semne asemănătoare cu Moise pentru a dovedi că El este Acel prooroc ca Moise. Este interesant faptul că în urma semnelor, oamenii recunosc acest lucru: *"Cu adevărat acesta este proorocul cel așteptat în lume."*

O altă asemănare între minunea din cap. 5 și cea din cap.6 o regăsim în **atitudinea celor implicați în minune**. În cap. 5, când slăbănogul este întrebat dacă vrea să fie vindecat, el îi sugerează lui Isus să îl ajute să ajungă primul în scăldătoare, iar ucenicii cărora Isus le prezintă problema mulțimilor înfometate încep să numere banii și pâinile disponibile. În ambele situații se apelează la soluții vizibile și se ignoră puterea Celui ce era lângă ei. Isus S-ar fi așteptat ca ucenicii să își aducă aminte de multele minuni făcute de El și să caute soluția în puterea și dragostea Sa. Isus avea puterea să soluționeze în mod miraculos situația de criză și în același timp era dispus să o facă. Lui îi păsa de sănătatea celor din mulțime și dorea să le împlinească și nevoile biologice. Ucenicii nu trec testul dat de Isus. Reacția celor atât de apropiați de Mântuitorul ne ajută să pricepem cât de mare era împietrirea și seceta spirituală din Israelul de atunci. Oamenii erau atât de ancorați în acum și aici, în vizibilul trecător, și atât de puțin obișnuiți și dispuși să trăiască prin credință. Isus nu capitulează, nu Se lasă aruncat în groapa dezamăgirii, ci este îngăduitor și răbdător cu ucenicii. El le dă o nouă resursă pentru a le întări credința și pentru a-i învăța să trăiască nu prin vedere, ci prin credință. El îi implică în minune. Ei sunt cei care spun oamenilor să șadă jos și îi organizează pe grupe. Tot ei sunt cei care împart pâinile și peștii la peste 5000 de oameni. A durat ceva timp acest lucru. Oare de câte ori s-au dus la Isus să ia pâini și pești și când s-au terminat s-

au mai dus la El pentru a lua din nou? De câte ori li s-a imprimat în minte imaginea lui Isus, ca Izvor nesecat al vieții fizice și a celei spirituale.

După ce oamenii au mâncat, Isus i-a pus pe ucenici să strângă toate firmiturile și ei au strâns 12 coșuri cu firmituri. Cele 12 coșuri cu firmiturile rămase de la cele cinci pâini au rămas ca un stâlp important de aducere aminte pentru ucenici. Acest stâlp de aducere aminte îi învăța măcar două lucruri. În primul rând, Isus dorea să îi **asigure de puterea Sa și credințioșia Sa în a le purta de grijă și în a le împlini nevoile biologice**. Îngrijorările pentru pâinea de mâine reprezintă o principală sursă de defocalizare în lucrare. Isus, dorea ca ucenicii să învețe dependența de El și să se încreadă cu toată inima în purtarea Sa de grijă. De aceea i-a expus la această minune, ca ori de câte ori nu vor avea pâine pentru a doua zi, să nu se îngrijoreze, că să își aducă aminte de puterea Lui și să îi mulțumească, prin credință, lui Isus, că le va purta de grijă și a doua zi. Dumnezeu îngăduie în viața noastră situații de criză financiară. Apoi intervine în chip miraculos și ne izbăvește. El dorește ca să transformăm aceste izbăviri în niște stâlpi de aducere aminte cu ajutorul cărora să zdrobim îngrijorările. El vrea să ne facă dependenți de El și nu de elemente vizibile ca: salariul, serviciul, un om, un cont în bancă, o oportunitate financiară etc.

Dar mai era și o a doua lecție a minunii. Isus va dezvolta această lecție în discursul Său. **El nu este doar Sursa pentru pâinea fizică, ci și Sursa pentru pâinea spirituală**. El nu întreține doar viața fizică, ci și cea spirituală. A doua lecție nu va fi primită de mulțimile care au mâncat și s-au săturat. Ele erau atât de robite de nevoile lor imediate, de siguranța materială, încât ignoră pur și simplu a doua lecție. Ei vor să Îl facă Împărat cu sila, vin și alte mulțimi spre El după această minune, și Îl caută toți sperați, și traversează marea. La începutul pasajului autorul menționează că oamenii Îl urmau din pricina semnelor pe care le făcea cu cei bolnavi. Ei nu Îl urmau pentru că erau însetați după cuvintele Sale și pentru că Îl căutau pe Dumnezeu, ci pentru că doreau să fie vindecați și să mai vadă minuni. Dar după minunea cu pâinile, ei nici măcar pentru semne nu Îl mai caută. Ei îl caută cu speranța că stomacul le va fi plin din nou. Isus îi confruntă cu acest dureros adevăr: "*Adevărat, adevărat vă spun că mă căutați nu pentru că ați văzut semne, ci pentru că ați mâncat din pâinile acelea și v-ați săturat.*" Cât de dramatic este tabloul: lângă tine este Fiul lui Dumnezeu, Sursa și mijlocul Vieții, Cel care va restaura Universul, oglindirea desăvârșită a slavei Tatălui, Cel care poate să îți descopere tainele frumuseții Creatorului și care îți poate da viața veșnică și tu să Îl cauți pentru a-ți umple stomacul din nou. Mă înfioară joshnicia lor, robia lor în vizibil și în nevoile imediate, mă îngrozește cât de meschină este căutarea lor. Sufletul lor este efectiv lipit de țărână și mulțumirea lor este să aibă stomacul plin, atât e suficient pentru ei. Dorul de Dumnezeu pus de Creator în ei este înăbușit de poftă, de nevoia de siguranță materială, de goana după a avea. Cuvintele lor din v.30-31 mă revoltă. Oare, Isus nu făcuse atâtea semne deja, oare nu le dăduse deja pâine ca Moise? Ce urmăresc ei de fapt? Ei încearcă să-L manipuleze pe Isus să le dea din nou pâine. Moise nu le dăduse o singură dată mană, ci 40 de ani! Ei îi spun de fapt lui Isus: noi suntem dispuși să credem că Tu ești proorocul vestit de Moise, dar fă semnele lui! și din semnele lui, ne interesează în special semnul cu mana! Este cutremurător! Ei, într-adevăr Îl căutau cu speranța că le va da pâine din nou. Reacția acestor oameni este un mare prilej de cercetare pentru noi. Cât de mult ne regăsim în ei? Cât de mult recunoaștem în noi aceeași teamă de ziua de mâine și aceeași robie de lucrurile materiale? Care sunt așteptările noastre de la Isus? De ce Îl căutăm? De ce ne rugăm? De ce venim la Biserică?

Înainte de discursul lui Isus mai este o minune. Isus umblă pe apă. Minunea o cunoaștem și din celelalte Evanghelii. Ioan însă insistă pe alte aspecte ale minunii. El insistă pe faptul că după ce Isus a intrat în corabia lor, corabia a sosit îndată la destinație. Ioan este coerent în Evanghelie. Tema pe care o urmărește el în acest capitol este Isus, Mijlocul vieții. Nu atât Isus, Sursa vieții, cât Isus Mijlocul vieții. Ucenicii au pornit să traverseze marea, începutul a fost bun, dar a venit o furtună și era din ce în ce mai greu să înainteze și să ajungă la mal. Isus ajunge la ei umblând pe mare, și corabia ajunge îndată la destinație. Cu ajutorul lui Isus au reușit să ajungă până la capăt în călătoria lor. Ei au depins de Isus pentru a termina călătoria. Viața de credință este o călătorie, o călătorie a celui ce este străin și călător pe acest pământ. Este asemenea unei călătorii pe mare, dar apar obstacole, furtuni. Oricând ne-am dori să mergem mai departe, și oricât am încerca, obstacolele sunt prea mari. Doar Isus este Cel care ne poate împuternici să ajungem la capăt. Avem nevoie de El ca la început. Isus nu este doar Poarta, dar și Calea. Avem nevoie de El nu doar pentru a fi născuți din nou, ci și în fiecare secundă a

umblării noastre pe drumul credinței. Ucenicii, prin Isus, au ajuns la celălalt mal. Câteva ore mai târziu, Isus avea să le spună că doar cel ce îl mănâncă pe El va trăi. Minunea cu umblarea pe apă deci, pregătește și ea înțelegerea discursului ce va urma.

Revenim la discuția dintre Isus și cei care îi sugerau să le dea pâine din nou. Sunt asemănări între această discuție și cea dintre Isus și samariteancă. În ambele situații, Isus vorbește de o nevoie spirituală, mai presus de nevoile biologice, pentru împlinirea căreia este nevoie de o hrană spirituală. În ambele situații, ascultătorii sunt blocați pe nevoile biologice și doresc o hrană vie care să le împlinească definitiv și pentru totdeauna nevoile biologice. Totuși apare și o diferență. Samariteanca își deschide în cele din urmă inima și crede în Isus, dar cei din cap.6 se încăpățânează să rămână robi perspectivei lor înguste și materialiste. Este interesant că ei invocă minunea cu mana, dar chiar și această minune, alături de dovada purtării de grijă a lui Dumnezeu, avea o semnificație spirituală profundă. Iată ce spune Moise poporului în Deut.8:1-3:

*„Să păziți și să împliniți toate poruncile pe care vi le dau astăzi, ca să trăiți, să vă înmulțiți, și să intrați în stăpânirea țării pe care a jurat Domnul că o va da părinților voștri. Adu-ți aminte de tot drumul pe care te-a călăuzit Domnul, Dumnezeul tău, în timpul acestor 40 de ani în pustie, ca să te smerească și să te încerce, ca să-ți cunoască pornirile inimii și să vadă dacă ai să păzești sau nu poruncile Lui. Astfel, te-a smerit, te-a lăsat să suferi de foame, și te-ai hrănit cu mană, pe care tu n-o cunoșteai și nici părinții tăi n-o cunoscuseră, ca să te învețe că **omul nu trăiește numai cu pâine, ci cu orice lucru care iese din gura lui Dumnezeu trăiește omul.**”*

Este evident că Domnul a vrut să îi învețe că omul are și alte nevoi, și că alături de nevoile biologice există nevoi mai importante, și că alături de viața fizică există și viața spirituală. Mana venea de la Dumnezeu din cer în fiecare zi. Ei trebuiau să respecte anumite reguli în legătură cu mana, de exemplu: nu puteau strânge pentru a doua zi, și nu aveau voie să strângă de ziua Sabatului. Ei trebuiau să învețe dependența zilnică de Domnul. Din gura Domnului ieșeau și Cuvintele Sale și poruncile Sale. Așa le spune Moise: dacă păziți poruncile Domnului veți trăi și nu doar fizic, ci și spiritual. Ei trebuiau să învețe că la fel cum sunt dependenți în fiecare zi de mana ce vine de la Domnul, la fel de dependenți sunt și de Cuvintele și poruncile Sale. Adevărata lor viață, relația lor cu Domnul este condiționată de cunoașterea și păzirea poruncilor divine. În limbajul Vechiului Testament de multe ori există o corespondență între planul fizic și cel spiritual. Auditoriul lui Isus era blocat pe planul fizic. Ei nu au înțeles adevărata lecție a manei. Ei nu s-au întreat: de ce le-a dat Domnul un aliment nou? De ce l-a dat așa și nu altfel? De ce l-a dat 40 de ani în fiecare zi? De ce nu aveau voie să își facă depozite cu mană? De ce existau porunci clare cu privire la mană? Ce urmărea de fapt Dumnezeu să îi învețe? Nu mâncarea în sine era problema, ci ca inima lor să se alipească de Domnul și poruncile Lui. De aceea le-a dat Domnul mană 40 de ani, ca să îi învețe dependența de El, de cuvintele Sale și poruncile Sale. Asemenea celor din vechime, nici cei din vremea Domnului Isus nu au înțeles lecția.

Dar și mai mult, în Vechiul Testament găsim mai multe pasaje care vorbesc despre nevoia de Dumnezeu pornind de la verbele **a bea** și **a mânca**:

1. *Cum dorește un cerb izvoarele de apă, așa Te dorește sufletul meu pe Tine, Dumnezeule! Sufletul meu **însetează** după Dumnezeu, după Dumnezeul cel viu; când mă voi duce și mă voi arăta înaintea Lui? (Ps.42:1-2)*
2. *Dumnezeule, Tu ești Dumnezeul meu, pe Tine Te caut! **Îmi însetează sufletul după Tine**, îmi tânjește trupul după Tine, într-un pământ sec, uscat și fără apă. Așa Te privesc eu în locașul cel sfânt ca să-ți văd puterea și slava. Fiindcă bunătatea Ta **prețuiește mai mult decât viața**, de aceea buzele mele cântă laudele Tale. Te voi binecuvânta dar toată viața mea și în Numele Tău îmi voi ridica mâinile. **Mi se satură sufletul ca de niște bucate grase și miezoase**, și gura mea Te laudă cu strigăte de bucurie pe buze. (Ps.63:1-5).*
3. ***Gustați și vedeți ce bun este Domnul!** (Ps.34:8)*
4. *Cât de scumpă este bunătatea Ta, Dumnezeule! La umbra aripilor Tale găsesc fiii oamenilor adăpost. **Se satură** de belșugul casei Tale, **și-i adăpi din șuvoiul desfătărilor Tale**, Căci la Tine este izvorul vieții; prin Lumina Ta vedem lumina. (Ps.36:7-9)*

5. *Ferice de cel pe care-l alegi Tu, și pe care-l primești înaintea Ta, ca să locuiască în curțile Tale! Ne vom sătura de binecuvântarea Casei Tale, de sfințenia Templului Tău. (Ps.65:4)*
6. *Ce dulci sunt cuvintele Tale pentru cerul gurii mele! Mai dulci decât mierea în gura mea! (Ps.119:103)*

Mântuitorul nu folosește un limbaj nou pentru auditoriu, ci un limbaj consacrat din Vechiul Testament. Iar auditoriul cunoștea foarte bine Vechiul Testament. În discuția cu Isus ei îi citează din Vechiul Testament. Este scris: Le-a dat să mănânce pâine din cer. În Exod, mana nu este numită pâine și nici nu apare expresia din cer. Deci de unde citează ei? Ei citează din Ps.78:24-25. Acest lucru dovedește că ei cunoșteau Scriptura. În mod paradoxal, Psalmii reprezintă cartea cu cele mai multe imagini despre nevoia de Dumnezeu în termenii de a mânca și a bea.

Să analizăm cu atenție logica discursului Mântuitorului. Obiecțiile auditoriului pot fi socotite ca borne ce delimitează diferitele părți ale discursului.

a) 6:26-29 Diagnostic și provocare: Eu sunt Pâinea vieții!

Isus diagnostichează boala lor și îi provoacă să lucreze pentru mâncarea nepieritoare. Boala lor, cum am comentat deja, este oglindită în faptul că pun nevoia de pâine mai presus de nevoia de Dumnezeu, că sunt robiți de îngrijorările vieții acesteia, că au sufletul lipit de țărână și nu văd dincolo de vizibil și de materie. Isus îi provoacă să lucreze pentru ce este etern, să fie preocupați de viața veșnică mai mult decât viața biologică.

b) 6:30-40 Clarificare: este vorba de viața veșnică!

Ei au o primă obiecție, să o numim așa, ei se declară dispuși să creadă, dar mai vor semne, adică, să le dea din nou pâine. Moise le dăduse pâine 40 de ani, Isus înmulțise pâinile doar o dată. Dacă dorea să le dovedească că este Acel prooroc ca Moise, El trebuia să le mai dea pâine cel puțin 40 de ani. Moise le dăduse în schimb mai mult decât pâine. Prin Moise li s-a dat Legea, li s-a revelat Dumnezeu prin cele 10 porunci, prin Cort, prin Tora. Erau cuvintele vieții, venite de la Dumnezeu și prin care ei puteau avea viața. În Deut. 18 este singurul pasaj care vorbește despre acel prooroc ca Moise despre care ei știau și pe care l-au identificat cu Isus după minunea cu înmulțirea pâinilor. Iată ce se spune în Deut.18 despre acest prooroc:

„Domnul, Dumnezeul tău, îți va ridica din mijlocul tău, dintre frații tăi, un prooroc ca mine: să ascuți de el! Astfel, El va răspunde la cererea pe care ai făcut-o Domnului, Dumnezeului tău, la Horeb, în ziua adunării poporului, când ziceai: Să nu mai aud glasul Domnului, Dumnezeului meu, și să nu mai văd acest foc mare ca să nu mor. Atunci Domnul mi-a zis: Ce au zis ei este bine. Le voi ridica din mijlocul fraților lor un prooroc ca tine, voi pune cuvintele Mele în gura lui, și el le va spune tot ce-i voi porunci Eu. Și dacă cineva nu va asculta de cuvintele Mele, pe care le va spune el în numele Meu, Eu îi voi cere socoteală. (Deut. 18:15-19)

Conform profeției Acel prooroc va fi ca Moise, în primul rând, prin minunatele cuvinte de la Dumnezeu pe care li le va spune. Exact acest lucru îl împlinește Isus în Ioan 6: le dăruiește cuvintele vieții de la Tatăl, ei însă sunt blocați pe tema pâinii trecătoare.

Pentru a-i ajuta să se desprindă de tema vieții biologice și să facă saltul la tema vieții spirituale, Isus le vorbește cât se poate de clar în aceste versete că El are în vedere viața veșnică și mântuirea sufletului și nu împlinirea nevoilor biologice ale trupului. Isus folosește expresia "*viață veșnică*" și de două ori vorbește explicit de învierea din Ziua de Apoi, și de două ori menționează ideea de a crede în El. Isus nu folosește doar metaforele consacrate din Vechiul Testament pe care le-am menționat mai sus, ci și un limbaj direct, explicit despre nevoile spirituale ale omului.

c) 6:41-51 Clarificare: nu puteți veni la Mine, pentru că nu sunteți atrași de Tatăl Meu!

Iudeii cârtesc împotriva cuvintelor lui Isus. Cum dar zice El: Eu m-am pogorât din cer?

Ei nu primesc cuvintele lui Isus. Isus le explică motivul împotrivirii lor: ei nu vin la El pentru că nu sunt atrași de Tatăl. La o citire superficială ne gândim că ar putea fi vorba de predestinare, dar la o încadrare în context a versetului înțelegem că este vorba de altceva: în prooroci este scris: *Toți vor fi învățați de Dumnezeu.*

Așa că, oricine a ascultat pe Tatăl și a primit învățătura Lui, vine la Mine.

Deci Tatăl atrage la Isus doar pe cei care au primit învățătura Sa revelată în Vechiul Testament. Omul are nevoie de descoperirea din partea Tatălui din ceruri pentru a-L recunoaște pe Fiul (vezi Luca 10:21-22, Matei 17:17). Tatăl a ales să-L descopere pe Fiul doar celor ce s-au smerit și au primit învățătura Lui din Vechiul Testament. În Vechiul Testament era vestit cât se poate de clar că Mesia va avea deopotrivă natura umanității, cât și natură divină. Era, deci, normal ca omul Mesia să fi venit din cer. Ei însă nu primiseră învățătura Tatălui. Tot în Vechiul Testament, prin exemplul cu mana, Tatăl a vrut să îi învețe că omul nu trăiește doar cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura Sa. Pentru a reliefa această lecție, Isus le amintește că cei care au mâncat mană au murit în pustie. O generație întreagă a murit în pustie. Isus nu are în vedere doar moartea fizică, ci în special moartea spirituală a celor ce au murit în pustie. În cartea Numeri aflăm că cei ce au murit, au murit în păcatele lor. Domnul le-a jurat că nu-I va duce în țara promisă din pricina răzvrătirii și necredinței lor. În cele din urmă și cei care aveau să creadă în Isus aveau să îmbrățișeze o moarte fizică. Isus are în vedere viața spirituală: dacă mănâncă cineva din pâinea aceasta va trăi în veac. Deci părinții lor, deși au mâncat mană în pustie, au murit în păcatele lor și nu au beneficiat de viața veșnică. Ei au mâncat mana dar au refuzat să mănânce mâncarea spirituală pe care o simboliza mana. Dacă ar fi primit cuvintele lui Dumnezeu și le-ar fi împlinit, ar fi avut viața, și în ciuda unei morți fizice relația lor cu Domnul ar fi continuat și după moarte.

Isus vrea să le spună: ce v-ar folosi să vă dau pâine 40 de ani? Uitați-vă la părinții voștri: ei au avut parte de acest dar, însă tot au murit în păcat, despărțiți de adevărata Viață. Eu vreau să vă dau pâinea vieții care împlinește nevoia voastră de Dumnezeu și care vă asigură o relație cu Domnul și după moarte. Dar iudeii nu primiseră învățătura Tatălui cu mana, ei doreau mâncarea fizică și nu erau interesați de mâncarea nepieritoare. De aceea, au fost dezamăgiți de oferta spirituală a lui Isus și au început să cârtească împotriva cuvintelor Sale, gata să-i găsească nod în papură. Ei vroiau pâine! Ce tot le vorbea El de viața veșnică. În ciuda împotrivirii lor, Isus le explică cu răbdare și blândețe oferta Tatălui, și repetă a treia oară că El este Pâinea vieții de care ei au nevoie.

d) 6:52-58 Afirmatie șocantă: dacă nu mănâncă cineva trupul Meu și dacă nu bea cineva sângele Meu...

În primul rând este important să clarificăm semnificația acestor cuvinte. În mod cert Isus nu avea în vedere trupul Său fizic. El a afirmat de mai multe ori că este Pâinea vieții. Afirmatia este rostită într-un context al discuției despre mană. Lecția cu mana era că omul nu se hrănește doar cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu. Acum, ei aveau înaintea lor Cuvântul întrupat, în acest sens trebuiau ei să îl mănânce pe Isus. În v.63, după ce ei cârtesc împotriva acestei afirmații, El le explică cât se poate de clar semnificația ei: Duhul este Acela care dă viața, carnea nu folosește la nimic; cuvintele pe care vi le-am spus Eu sunt duh și viață. Deci Isus se referea la cuvintele Sale care oglindeau gloria Tatălui. Ei erau chemați să se înfrupte cu frumusețea Creatorului, să se sature la ospățul cunoașterii lui Dumnezeu. Nici pe departe Isus nu face vreo aluzie la Cina Domnului cum au interpretat mulți teologi acest pasaj. Contextul ne indică foarte clar că Isus se referă la a te înfrupta din Dumnezeu prin cuvintele rostite de Isus. Cu toate acestea, ar putea fi o referire directă la moartea Sa: *și pâinea pe care o voi da Eu, este trupul Meu, pe care Îl voi da pentru viața lumii.* (v.51), însă nu este în mod cert o referire la moartea Sa. Expresia a da pentru viața lumii ar putea însemna foarte bine faptul că Isus SE dăruiește pe Sine lumii, ca prin El, lumea să poată avea viață. Pâinea pe care le-o va da El, este de fapt El Însuși. Prin cunoașterea Lui, prin alipirea de El, lumea va avea viață. Dacă totuși, ar fi o referire directă la moartea Sa pentru viața lumii, atunci Isus ne-ar sugera că frumusețea Creatorului pe care El o revelează și care potolește foamea după Dumnezeu este oglindită în mod special în jertfa Sa de pe cruce. Analizând cu atenție contextul, înclin să cred că El nu face o aluzie la moartea Sa, ci le spune că El Însuși este Cel care le poate da adevărata viață.

e) 6:60-71 Clarificarea afirmației șocante: Tu ai cuvintele vieții veșnice!

Isus rostește aceste afirmații în chip metaforic. Cei mai mulți din ascultători le interpretează în sens literal și Îl părăsesc. Oare nu știa Isus acest lucru? Oare nu ar fi putut evita folosirea acestei expresii? De ce o folosește în discursul Său?

Isus folosește astfel de expresii șocante pentru a ne demola temnițele gândirii noastre și pentru a ne deschide mintea spre Adevărul pe care Îl înțelegem atât de greu. Fiecare ne formăm anumite sisteme cognitive. De multe ori acestea sunt pline de erori și ne împiedică să înțelegem vorbele Adevărului. Atunci Adevărul vrea să zguduie sistemul nostru de gândire și să ne provoace la o nouă abordare. Auditoriul lui Isus nu conștientiza nevoia lor de Dumnezeu și faptul că Isus, pâinea vieții vroia și le putea împlini această nevoie. Ei erau blocați pe împlinirea nevoilor biologice. Pentru a-i trezi, pentru a-i provoca să gândească dincolo de biologic și să înțeleagă că alături de nevoile biologice au și nevoi spirituale, mult mai importante, Isus le rostește: „*Cine mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu, are viața veșnică*”. Ei ar fi trebuit să reacționeze astfel: Ce să însemne aceasta? A, nu se referă la trupul Său fizic, pentru că este vorba de viața veșnică și Isus nu ne-ar cere să facem așa ceva. El folosește un limbaj metaforic. Deci la fel cum avem nevoie de apă și pâine ca să supraviețuim fizic, la fel avem nevoie de El ca să supraviețuim d.p.d.v. spiritual. Și Isus nu alege la întâmplare expresiile a bea și a mânca. Auditoriul după cum am văzut era foarte preocupat de a mânca și a bea. El pornește de la preocupările lor din lumea vizibilului pentru a-i ajuta să înțeleagă nevoia lor de Dumnezeu. Petru este dovada vie, că mesajul lui Isus putea fi înțeles: “(...)la cine să ne ducem? Tu ai cuvintele vieții veșnice.” (v.68).

Isus știa și faptul că mulți vor interpreta literal și Îl vor părăsi. El nu Se teme de acest lucru, ci mai degrabă parcă îl premeditează. Isus știa că cei ce nu cred sunt rău voitori și caută nod în papură atunci când nu primesc o învățătură după poftele lor. Așteptarea lor era ca Isus să le dea pâine 40 de ani. Isus vrea să le ofere ceva spiritual. Ei sunt dezamăgiți de oferta lui Isus, și se întorc împotriva Lui, gata să-i caute nod în papură. Afirmația șocantă a lui Isus le dă apă la moară și Îl părăsesc. Isus știe că Tatăl Îl va descoperi doar celor ce se smeresc și sunt gata să facă voia lui Dumnezeu și Îl va ascunde celor mândri și „înțelepți”. Pentru Isus, faptul că mulți Îl părăsesc nu este o înfrângere. Este mai degrabă un moment de clarificare: cei care nu credeau în El s-au dat până la urmă de gol. Isus nu este deloc încântat să fie urmat de ucenici care nu cred cu adevărat în El. Isus nu este impresionat de număr și nici nu caută mulțimi sau popularitate. Isus dorește ucenici care să creadă cu adevărat în El. De fapt, câtă încredere putea avea cineva în Isus, dacă el poate să creadă că Isus le cere să-i mănânce trupul fizic și să-i bea sângele fizic? Faptul că ei interpretează literal cuvintele Sale dovedește de fapt ce credeau ei despre Isus.

Este interesant că pasajul se încheie cu aluzia pe care o face Isus despre Iuda. Oare de ce? Iuda a ales să îl urmeze (fizic) în continuare, dar a rămas un drac. El stătea lângă Isus, îi asculta cuvintele, umbla cu Isus, dar nu Se lăsa penetrat de cuvintele lui Isus. El nu Își deschidea inima în fața cuvintelor lui Isus, nu Se lăsa transformat de cuvintele vieții. Acestea nu pătrundeau în El și nu dădeau rod în viața lui. Referirea la Iuda deschide un subiect foarte important: ce înseamnă de fapt să mănânci Pâinea vieții? În Ioan 6 găsim mai multe expresii care par să semnifice de fapt același lucru:

1. *Cine vine la Mine, nu va flămânzi niciodată.*
2. *Cine crede în Mine, nu va înseta niciodată.*
3. *Cine crede în Mine, are viața veșnică.*
4. *Dacă mănâncă cineva din Pâinea aceasta, va trăi în veac.*
5. *Cine mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viața veșnică.*
6. *Cine Mă mănâncă pe Mine va trăi și el prin Mine.*

Observ o progresie în limbaj, apogeul fiind dat de expresia "*cine Mă mănâncă pe Mine.*" A veni la El, a crede în El, a mânca Pâinea pe care o dă El, a mânca trupul Lui și a bea sângele Lui și apoi a-L mânca pe El. Ultima expresie este cea mai directă și surprinde cel mai bine adevărul pe care Isus vroia să-L transmită auditoriului. El pregătește însă acest apogeu cu grijă, astfel încât el să poată fi înțeles corect. În cele din urmă a-L mânca pe Isus înseamnă a veni la El și a crede în El. Avem și o nouă definiție a credinței: a crede în Isus,

înseamnă a-L mânca pe Isus. Ciudată definiție! Dar este o defnire a credinței din care avem de învățat așa de mult.

Întunericul din inima oamenilor – 7:1-7:53 –

Ioan 7 este o călătorie prin mulțime. Autorul își concentrează atenția în acest capitol nu în mod direct asupra lui Isus, ci mai degrabă asupra inimii mulțimii și a reacțiilor oamenilor față de Isus. Într-adevăr, cea mai mare cantitate de text este dedicată mulțimii și nu lui Isus. Din această pricină, acest capitol este unic în Evanghelia. Atât Evanghelia lui Ioan cât și celelalte Evanghelii conțin anumite pasaje care ne explică reacția oamenilor față de Isus. Aici este vorba însă de un întreg capitol dedicat acestei teme. Pentru a ne întări credința în divinitatea lui Isus, Ioan consideră că este necesar să înțelegem inima oamenilor cărora le-a vorbit Isus. Capitolul este construit pe patru planuri.

- **Primul plan** ne descoperă confuzia și întunericul din inima oamenilor.
- **Al doilea plan** este construit de discursurile lui Isus, pline de claritate și lumină.
- **Al treilea plan** evidențiază atracția oamenilor către Lumină, cercetarea și frământarea adusă în inima lor din contactul cu Lumina.
- **Al patrulea plan** ne explică de ce oamenii L-au respins pe Isus și insistă pe alegerea acestora de a respinge conștient Lumina.

Vom analiza pe rând cele patru planuri.

Oare ce era în inima evreilor? Oare cât de corectă era teologia lor despre venirea lui Mesia? Răspunsul din capitolul 7 este cât se poate de simplu: întuneric și confuzie. Primul lucru pe care îl observ este că toți se raportează la Isus ca la un simplu om, dar și la Mesia care trebuie să vină doar ca la un om. Pentru ei, Mesia trebuia să fie un om mai special. Ei nu a înțeles divinitatea lui Mesia atât de clar formulată de Vechiul Testament. Expresia: **omul acesta**, sau **omul** se repetă de multe ori în acest capitol:

- *Este un **om bun**.*
- *Cum are **omul acesta** învățătură?*
- *Dar noi știm de unde este **omul acesta**; însă, când va veni Hristosul, nimeni nu va ști de unde este.*
- *Când va veni Hristosul, va face mai multe semne decât **omul acesta**?*
- *Unde are de gând să se ducă **omul acesta**, ca să nu-l putem găsi?*
- *Niciodată nu a vorbit cineva ca **omul acesta**.*

Atât fariseii, cât și norodul aveau o teologie eronată despre identitatea lui Mesia și nu doar atât. Confuzia lor teologică avea în vedere și alte aspecte. De exemplu: „*când va veni Hristosul nimeni nu va ști de unde este*” (vezi v.27). Au credință total eronată. Unii îl numeau pe Isus proorocul, iar alții Hristosul. Ei nu înțeleseseră că Hristosul va fi acel prooroc despre care a vorbit Moise. Unii citau din Mica afirmând că Hristosul avea să vină din Betleem Pasajul din Mica indică faptul că Mesia avea să se nască în Betleem. Dacă s-ar fi interesat, ar fi aflat că Isus se născuse în Betleem. Pentru a sublinia și mai bine confuzia lor teologică, Ioan încheie capitolul cu afirmația eronată a învățătorilor lui Israel: „*Și tu ești din Galileea? Cercetează bine și vei vedea că din Galileea nu s-a ridicat nici un proroc*”. Dar oare Vechiul Testament nu vorbea de nici un prooroc din Galileea? Isaia cap.9 ne vorbește de o mare Lumină care se va ridica în Galileea, Lumină care nu va fi altcineva decât Mesia Însuși, acel Copil

Minunat, fiul lui David. Chiar unul din proorocii mici era din Galileea. Atât învățătorii lui Israel, cât și norodul trăiau în întuneric și purtau în inimă o teologie eronată despre Mesia. Dar oare din ce pricină purtau ei această teologie în inimă? Oare erau atât de complicat Vechiul Testament? Oare recunoașterea lui Mesia ținea de inteligența fiecăruia și de capacitatea de a interpreta corect anumite profeții? Oare doar neglijența interpretării unei cărți a dus la respingerea lui Mesia? Oare principalii vinovați erau învățătorii legii, iar poporul era doar o victimă a interpretărilor lor greșite?

Înainte de a răspunde la aceste întrebări, să analizăm **al doilea plan** al capitolului, cel al discursului lui Isus. Isus nu se lasă descurajat de confuzia din inima lor. El rostește cu autoritate și claritate cuvintele vieții. El crede în capacitatea Luminii de a îndepărta întunericul. Observăm că cuvintele rostite de Isus în acest capitol răspund atât de bine nevoilor auditoriului. Este atât de bine evidențiat faptul că Isus știa ce este în ei, știa care sunt frământările lor și ce șoptesc ei pe ascuns în mulțime. Și știind care sunt frământările lor, le dăruia exact acele cuvinte care să aducă lumină și să îndepărteze minciuna și întunericul care îi robea. Când frații Lui se temeau probabil că vor avea de suferit din pricina lui Isus, și ezitau să se pogoare la Ierusalim împreună cu El, deși ei nu îi spun lui Isus adevăratul motiv din spatele cuvintelor lor, Isus **pune punctul pe I** și le explică că nu au de ce să se teamă, pentru că pe ei lumea nu îi poate urî. Când se mirau de învățătura Lui, El le explică că **învățătura Sa este de la Cel care L-a trimis**, după care abordează exact problema care era pentru ei o pricină de poticnire: raportarea lui Isus la Sabat. Isus le demonstrează că și ei încalcă Sabatul când își taie împrejur pruncii a opta zi. Ei nu au replică la cuvintele lui, și în fața conștiinței lor, le este demonstrat cât se poate de clar că mânia lor față de raportarea lui Isus la Sabat nu este justificată, nu este onestă. Apoi, când cineva din mulțime afirmă: *însă când va veni Hristosul, nimeni nu va ști de unde este*, Isus are o replică genială: *„Mă cunoașteți și Mă știți de unde sunt! Eu n-am venit de la Mine însumi, ci Cel ce m-a trimis este adevărat, și voi nu-L cunoașteți!”* Pe de o parte subliniază absurditatea afirmației celui din mulțime: Mesia trebuie să vină de la Dumnezeu, și în acest sens se știe de unde va veni Hristosul. Pe de altă parte, Isus evidențiază adevărul ce se oglindea totuși în afirmația celui din mulțime: voi nu-L cunoașteți pe Tatăl, și deci în acest sens, este adevărat, că atunci când va veni Hristosul, nimeni nu va ști de unde este.

Conform profețiilor din vechime, Israel nu-L va recunoaște pe Mesia, deci nu va ști că este de la Tatăl. Este dumnezeiesc modul în care Isus tratează minciunile din inimile oamenilor. Pe de o parte, evidențiază absurditatea lor, dar pe de altă parte încearcă să răscumpere frânturile de adevăr din afirmațiile celor neștiutori și să construiască pornind de la acestea. Când Fariseii au trimis pe aprozi să îi prindă, Isus pentru a le dovedi că știe de planul lor ca să-i omoare le spune: mai sunt cu voi puțină vreme, și apoi Mă duc la Cel ce M-a trimis. Se pare că ceea ce unifică toate intervențiile lui Isus din acest capitol este faptul că El știa ce este în om. Într-adevăr, toate intervențiile răspund unor frământări și discuții ascunse ale celor din norod. **Isus este cu adevărat Lumina**. El cunoaște întunericul și minciunile celor din mulțime și răspunde cât se poate de clar, exact pe nevoile minții și sufletului lor.

Maximul de claritate este atins în ultima zi a praznicului. Sărbătoarea Cortului, era o sărbătoare specială. Ea comemora purtarea de grijă a lui Dumnezeu pentru poporul Său în pustie, după ieșirea din Egipt: *„Șapte zile să locuiți în corturi; toți băștinașii din Israel să locuiască în corturi, pentru ca urmașii voștri să știe că am făcut pe copiii lui Israel să locuiască în corturi, după ce i-am scos din țara Egiptului. Eu sunt Domnul, Dumnezeul vostru.”* De ce era așa de important să își aducă aminte că au locuit în corturi în pustie? Puteau să își aducă aminte de unde au pornit ca să prețuiască unde i-a adus Dumnezeu. Ei au fost un popor nomad care locuia în corturi, iar acum, Domnul le dăduse o țară și locuiau în cetăți bine întărite. Pe de altă parte, își puteau aduce aminte de toată purtarea de grijă a lui Dumnezeu în cei 40 de ani din pustie. Au fost păziți de vrăjmași, deși nu locuiau în cetăți întărite,

hainele și papucii nu li s-au stricat și nu au murit de foame din pricina manei. Iarăși revenim la mană. Își puteau aduce aminte deci că omul nu se hrănește doar cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu. Este interesant, că o dată la 7 ani, de sărbătoarea corturilor, trebuia citită Legea (vezi Deut.31:10-13). Deci sărbătoarea corturilor avea o strânsă legătură cu Cuvântul lui Dumnezeu. Acum, de sărbătoarea corturilor, Isus, Cuvântul întrupat le dăruia adevărata învățătură. Iudeii au adăugat anumite ritualuri care nu erau foarte clar stipulate în lege. Așa era și ritualul vărsării apei. În fiecare zi a praznicului se vărsa apă pe altar. În ultima zi, se înconjură altarul de 7 ori, și apoi se vărsa apa. Era un ritual central al sărbătorii, de aceea, această sărbătoare era denumită și Casa Revărsării. Prin acest ritual, evreii chemau revărsarea binecuvântării lui Dumnezeu pe pământ: o binecuvântare deopotrivă materială și spirituală. Această binecuvântare era strâns legată de venirea lui Mesia care avea să aducă nu doar prosperitate, ci și o revărsare specială a Duhului Sfânt. Dacă această binecuvântare nu venea în ultima zi a praznicului, evreii își puneau nădejdea în următorul praznic și tot așa. Deși acest ritual nu era clar stipulat în Lege, Isus nu îl anulează, ci se folosește de el pentru a transmite un mesaj clar poporului: **Eu sunt Mesia! Vremea revărsării binecuvântării a venit!** În contextul acestui ritual, Isus a strigat: „*dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cine crede în Mine, din inima lui, vor curge râuri de apă vie, cum zice Scriptura.*” Cât de clar a fost mesajul lui Isus: **Eu sunt Mesia, Eu vă dau adevărata binecuvântare: Duhul Sfânt!** Dar evreii așteptau de fapt prosperitatea materială. Ei nu erau atrași de adevărata binecuvântare. De aceea, Isus le spune: *dacă* însetează cineva... Dacă până acum Isus nu a stipulat această colindă, ci spunea: *cine vine la Mine, nu va înseta*, acum Isus subliniază: *dacă* însetează cineva... Problema iudeilor era că ei așteptau binecuvântarea materială și nu mai însetau după Duhul Sfânt.

Ioan consideră că este important să dezvolte puțin tema adevăratului dar: **Duhul Sfânt:** „*Spunea cuvintele acestea despre Duhul, pe care aveau să-L primească cei ce vor crede în El. Căci Duhul Sfânt încă nu fusese dat, fiindcă Isus nu fusese încă proslăvit*”. Acest verset ar putea avea două interpretări. Dacă proslăvirea lui Isus are în vedere proslăvirea Sa de către ai Săi, atunci înțelegem că Duhul nu s-a pogorât peste tot poporul Israel conform profețiilor din vechime deoarece ai Săi nu L-au primit. De-abia mai târziu în istorie, când Isus va fi proslăvit de ai Săi, se vor împlini în mod plener profețiile care vorbesc despre o revărsare specială a Duhului peste tot Israelul, printre care se află și profeția din Isaia 12 din care citează Mântuitorul în 7:38. Însă dacă expresia *proslăvirea lui Isus*, are în vedere înălțarea Sa în slavă după moartea pe cruce, atunci Ioan vrea să ne explice că acea revărsare specială a Duhului a avut loc de-abia după moartea și învierea lui Isus. El nu vrea să ne spună că Duhul nu lucra deloc pe pământ în vechime. Cap.13-17 ne vor aduce Lumina: este vorba despre o lucrare specială a Duhului Sfânt pe pământ și nu despre începutul lucrării Sale pe pământ. Duhul era dat celor credincioși din vechime, dar nu în sensul în care este dăruit celor ce cred în Isus. Ei beneficiază de o lucrare specială a Duhului, despre care vom scrie mai multe gânduri când vom studia cap.13-17.

În concluzie, al doilea plan ne descoperă cât de clare și exacte au fost intervențiile lui Isus care vroia să aducă Lumină în întunericul din inima lor. Isus le răspunde atât de bine nevoilor lor și neclarităților lor, le vorbește atât de clar, răscumpără orice frântură de adevăr și se folosește de ritualurile și tradițiile evreiești. Deci, chiar dacă poporul ar fi fost o victimă a unei teologii false a fariseilor, Isus le oferă șansa de a ieși din întuneric și confuzie, Isus le aduce Lumina în toată claritatea ei. Cum au reacționat oamenii la această Lumină? A fost ea suficient de clară?

Al treilea plan răspunde la această întrebare. Lumina a luminat cu adevărat. Acest fapt este dovedit de atracția oamenilor către Lumină. Deși acest capitol nu menționează oameni care să fi crezut cu adevărat în El, ne relatează faptul că și cei mai înverșunați dușmani ai Săi au fost impresionați și sensibilizați de Lumină. Lumina își dovedește autenticitatea și puterea prin cercetarea pe care o aduce

în inimile oamenilor, chiar a celor mai robiți de întuneric. Iudeii Îl căutau pe Isus în timpul praznicului, unii spuneau că duce norodul în rătăcire, dar alții spuneau că este un om bun. Iudeii, care erau atât de împotriviți se mirau totuși și se întrebau: *Cum are omul acesta învățătură, căci nu a învățat niciodată?* Un om din mulțime observă că Isus le vorbește pe față, iar iudeii nu au cu ce să îi răspundă și se gândește că poate Isus ar fi Hristosul. Mulți din norod cred în El și se întreabă: *Când va veni Hristosul, va face oare mai multe semne decât omul acesta?* Alții, după cuvintele lui Isus din ziua cea mare a praznicului, au spus: *„Acesta este cu adevărat proorocul”*. În norod era dezbinare din pricina Lui. Lumina nu a putut fi pur și simplu ignorată. Isus nu era un personaj dezaxat despre care toți au zis în cor că este nebun. Nu, Lumina aduce cercetare sfântă. Oamenii nu au putut rămâne pur și simplu nepăsători. Cea mai impresionantă este reacția aprozilor. Aceștia au primit ordin să Îl prindă pe Isus. Erau gărzile Templului, oameni gata să ucidă și să lovească. Ordinul era ordin, iar încălcarea lui putea aduce consecințe tragice. Cu toate acestea, acești oameni, ne-am putea gândi de gheață și fără inimă, se întorc la cei care le-au dat porunca și le spun: *„Niciodată nu a vorbit vreun om ca omul acesta”*. Cât de puternică a fost Lumina, dacă chiar și aprozii sunt sensibilizați de ea și își riscă libertatea și slujba de dragul ei? Dar Lumina a luminat chiar în inimile liderilor religioși. Chiar și între ei s-a făcut dezbinare. Fariseii întreabă: *„A crezut în El vreunul din mai marii noștri sau din Farisei?”* Imediat după ce pun această întrebare care părea să aducă un argument suprem împotriva lui Isus, Nicodim, un fruntaș al iudeilor, se ridică dintre ei și îi ia apărarea lui Isus. Putem concluziona că Lumina a fost suficient de clară și puternică ca ei să fie eliberați din întunericul în care se aflau. Indiferent cât de mare a fost temnița istorică și teologică în care se aflau evreii din primul secol, Lumina le-a dat șansa reală a eliberării. Și cu toate acestea, ei nu au fost eliberați Oare de ce? Al patrulea plan răspunde la această întrebare.

Al patrulea plan ne explică de ce oamenii au respins Lumina. La începutul capitolului, Isus le spune fraților lui: *pe Mine, (Lumea) mă urăște pentru că mărturisesc despre lucrările ei că sunt rele*. Ne aducem aminte de cuvintele rostite de Mântuitorul în dialogul cu Nicodim: *„Și judecata stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele.”* (Ioan 3:19). Capitolele 7 și 8 par să dezvolte și să exemplifice afirmația rostită de Isus în cap.3. Oamenii au urât Lumina pentru că ea dădea în vileag răul și întunericul din ei. Capitolul 7 radiografiază așa de bine mulțimea și evidențiază lipsa lor de sinceritate și onestitate: *„Totuși, de frica Iudeilor, nimeni nu vorbea pe față”* (7:13). Deși au recunoscut Lumina, nu au fost gata să plătească prețul de a veni la Lumină. Să fii la Lumină implică să atragi asupra ta ura celor ce se împotrivesc Luminii. Este un preț de plătit. Cei din popor deci, au văzut Lumina, dar au ales să rămână departe de ea. Și aceasta pentru că au iubit mai mult slava oamenilor decât slava lui Dumnezeu, pentru că s-au temut mai mult de oameni, decât de a rămâne departe de Lumină. Poporul este și plin de ipocrizie. Atunci când Isus îi întreabă de ce caută să Îl omoare, poporul răspunde: *„Ai drac. Cine caută să te omoare?”* Dar v.25 ne descoperă că ei știau de planul liderilor de a-L omorî pe Isus. Ei atunci când dialoghează cu Lumina nu sunt onești. Ei mint și sunt ipocriți. Poporul nu este nici măcar o victimă a teologiei liderilor religioși. Cineva din mulțime spune: *„Nu cumva, într-adevăr, cei mai mari vor fi cunoscut că El este Hristosul? Dar noi știm de unde este omul acesta; însă când va veni Hristosul, nimeni nu va ști de unde este.”* (Ioan 7:26-27). Deci, chiar dacă cei mai mari L-ar fi recunoscut pe Isus ca fiind Hristosul, unii din mulțime tot nu L-ar fi recunoscut. Expresia **dar noi știm** ilustrează atât de bine spiritul de mândrie, de atotsuficiență dezarmantă a ignorantului. Ei nu erau victima inocentă a teologiei eronate a Fariseilor, ci s-au lăsat pradă propriei lor ignoranțe și mândrii. Cel cu adevărat sincer, caută cu adevărat și este gata să își modeleze teologia după adevăr. Cel lipsit de sinceritate știe tot și nu își pune niciodată la îndoială crezul. Isus în v.17 pune punctul pe I: **Dacă vrea cineva să facă voia lui Dumnezeu**, va ajunge să cunoască dacă învățătura este de la Dumnezeu sau

dacă Eu vorbesc de la Mine. Pentru a ajunge să cunoști adevărul trebuie să fii disponibil să faci voia lui Dumnezeu. Atunci vei fi gata să te smerești în fața Adevărului, să i te supui, să Îl ascuți și să îți modelezi viața după El. Cei din norod nu erau interesați de voia lui Dumnezeu, ci de voia lor păcătoasă și idolatră. Ei doreau să trăiască după poftele lor, să fie ei dumnezei și să își urmeze pornirile inimii lor rele. Lipsa lor de disponibilitate de a face voia lui Dumnezeu i-a împiedicat să cunoască adevărul. Ei au văzut adevărul de departe, dar apoi l-au îndepărtat pentru că nu erau gata să își schimbe viața după adevăr. În capitolul 8 Isus le va rosti adevărul despre ei și despre Sine. Adevărul despre ei era șocant: **nu erau copiii lui Dumnezeu, ci copiii diavolului și aveau nevoie de pocăință și schimbare totală.** Adevărul despre Isus era de asemenea șocant pentru ei: **Isus era Dumnezeu și le cerea închinare și supunere necondiționată.** Acesta nu era adevărul pe care îl căutau și doreau ei. De aceea, au pus mâna pe piatră ca să omoare pe Cel care rostea adevărul. În 7:37 Isus rostește: „*dacă însetează cineva, să vină la Mine...*” Inima poporului nu era însetată după Domnul, nu tânjea după Dumnezeul Cel viu. Ei erau însetați după prosperitate și confort material. Răspunsul la întrebările puse ceva mai sus este cât se poate de clar: poporul nu a fost o victimă inocentă, nu trăia într-o confuzie din care să nu fi putut răscumpărați de Lumină. Lumina a fost cât se poate de clară, oferta ei reală. Ei pur și simplu au ales cu încăpățănare să respingă Lumină și să fugă de ea. Și aceasta pentru că faptele lor erau rele, pentru că nu vroiau să se schimbe, pentru că nu erau interesați de voia lui Dumnezeu și de Persoana Acestuia, ci de voia lor, poftele lor și confortul material, pentru că iubeau slava oamenilor, și nu au vrut să renunțe la ea.

Evanghelia lui Ioan (și în special capitolele 7-10) ne prezintă cel mai clar cu putință războiul dintre Lumină și Întuneric din inima oamenilor. Evanghelia după Ioan insistă mai mult ca orice carte din Scriptură pe procesul alegerii și respingerii Luminii. Ioan nu vrea să ne vorbească doar despre Isus, ci și despre om, adică despre noi. El insistă deopotrivă pe Isus, deopotrivă pe reacția oamenilor față de Isus. Unii oamenii primesc Lumina, alții nu. Ioan vrea să înțelegem de ce unii primesc Lumina și de ce alții nu. El ne invită să cercetăm gândurile ascunse ale inimii, să înțelegem mecanismele din mintea oamenilor. Oare de ce? Scopul Evangheliei este ca noi să credem că Isus este Fiul lui Dumnezeu să ni se întărească credința în acest adevăr. Înțelegând procesul prin care un om primește Lumina, putem urma și noi același proces pentru a primi Lumina. Sau, dacă deja am promis-o, putem înțelege mai bine de ce noi am crezut în Lumină, care este temeiul credinței noastre. Dacă știi de ce crezi, dacă știi care este temelia credinței, dacă știi să formulezi în cuvinte această temelie, credința ta este mai puternică, mai protejată, mai pregătită să facă față atacurilor celui rău. În același timp, necredința și împotrivirea oamenilor, mulțimii va fi mereu o provocare pentru cel ce crede. Să nu uităm că în secolul 1, principalul argument împotriva credinței lui Isus era următorul: *dacă El era Mesia, Lumina, de ce nu au recunoscut-o ai Săi și liderii religioși ai poporului ales?* Iată de ce insistă Ioan atât de mult pentru a ne ajuta să înțelegem de ce ai Săi L-au respins pe Isus.

Să ne amintim că însuși Pavel, abordează această temă în epistola către Romani, epistolă care ne prezintă doctrinele fundamentale ale Evangheliei. Iată că o doctrină fundamentală din perspectiva lui Pavel era să se înțeleagă de ce evreii L-au respins pe Isus. În cap.1-3a Pavel dovedește vinovăția tuturor oamenilor, în cap.3b-5 înalță îndreptățirea prin credința în Isus Hristos, iar în cap.6-8 sfințirea și nădejdea proslăvirii prin credința în Isus Hristos. Avem deci **problema: vinovăția oamenilor**, și apoi **soluția: Isus Hristos, care, prin credința în El ne aduce îndreptățirea, sfințirea și proslăvirea.** Și apoi, în cap.12-15 Pavel insistă ce înseamnă în mod practic sfințirea; și anume rodul cel mult așteptat de Domnul este unul singur: **dragostea!** Putem spune că avem toate doctrinele fundamentale ale Evangheliei. Și totuși, Pavel, înainte să ne înalțe dragostea, dedică cap.9-11 poporului Israel. De ce? Aceste capitole par o paranteză, o anexă. Cum se armonizează ele cu celelalte doctrine și cu scopul principal al cărții: Dacă așa fi pus să prezint doctrinele fundamentale ale Evangheliei așa urma cu

siguranță firul din Romani: *vinovăția omului, îndreptățirea, sfințirea, proslăvirea, dragostea*. Îmi dau seama însă că nu aș ține neapărat să abordez problema lepădării lui Israel. Încă nu am înțeles rolul acesteia în epistola către Romani. Capitolul 7 din Ioan mă invită să revin puțin asupra acestor capitole din Romani. Chiar dacă nu am un răspuns clar la această întrebare, epistola către Romani ne ajută să înțelegem frământările teologice din primul secol și ce impact avea argumentul: *de ce a fost Isus respins de poporul ales?* Chiar dacă noi nu mai punem această întrebare, ne întrebăm totuși, de ce cei din jurul nostru nu cred în Isus și de ce resping mesajul nostru? Mereu, reacția majorității va ridica semne de întrebare în inima noastră, Evanghelia după Ioan nu vrea ca credința noastră în Isus să fie slăbită din pricina numărului mare de oameni care nu cred în Isus și care ne spun că nu au suficiente motive ca să creadă și care aduc contraargumente la cele spuse de oameni. Uneori suntem derutați de oameni care par sinceri, dar care se scuză că nu au găsit suficiente dovezi. Evanghelia după Ioan ne spune că această categorie de oameni nu există. Lumina are putere. Omul are capacitatea intrinsecă de a recunoaște Lumina. Dacă nu vine la Lumină, este pentru că NU VREA, și nu vrea cu încăpățănare.

Aceste adevăruri sunt de mare ajutor celor ce predică Cuvântul. Scriptura ne îndeamnă să proclamăm Cuvântul cu îndrăzneală, cu credința cu Duhul lucrează cu putere prin cuvintele rostite de noi. Dar de multe ori, Cuvântul nu este primit de cei care Îl ascultă și de multe ori, nici cei credincioși nu primesc acest Cuvânt. Reacția lor ne poate descuraja, ne poate face să ne pierdem încrederea că avem în mâini Cuvântul Vieții și prin proclamarea Sa Duhul lucrează cu mare putere. Isus nu Și-a pierdut-o. El era Viața Însăși și totuși cei din mulțime au comentat predicile Lui cu dispreț, I-au spus că are drac, L-au acuzat că duce norodul în rătăcire. Isus a continuat să predice Cuvântul cu autoritate și îndrăzneală. Și El a fost mângâiat de rămășița credincioasă a lui Israel, de cei care au primit Cuvântul și au recunoscut că la El sunt cuvintele vieții veșnice. Mereu va fi această rămășiță credincioasă. La ea trebuie să privim când ne cuprinde descurajarea și prin bucuria ei de a primi cuvintele vieții să regăsim puterea și îndrăzneala de a proclama Cuvântul vieții.

În cap.7 mă impresionează luciditatea lui Isus. El știe ce este în inima oamenilor și care este adevăratul motiv pentru care ei Îl resping. Tocmai din această pricină El nu își pierde încrederea în puterea predicării. El nu Se lasă derutat sau descurajat de împotrivirea sau disprețul mulțimii. Ba mai mult, El știe că doar cine va avea să facă voia lui Dumnezeu va ajunge să cunoască adevărul despre Sine. Îmi aduc aminte de acel glorios pasaj din Evanghelia după Luca:

„În ceasul acela, Isus S-a bucurat în Duhul Sfânt, și a zis: Tată, Doamne al cerului și al pământului; Te laud pentru că ai ascuns aceste lucruri de cei înțelepți și pricepuți, și le-ai descoperit pruncilor, Da, Tată, fiindcă așa ai găsit Tu cu cale. Toate lucrurile Mi-au fost date în mâini de Tatăl Meu; și nimeni nu știe cine este Fiul afară de Tatăl, nici cine este Tatăl afară de Fiul, și acela căruia vrea Fiul să i-L descopere. Apoi S-a întors spre ucenici, și le-a spus de o parte: fericite de ochii care văd lucrurile pe care le vedeți voi! Căci vă spun că mulți prooroci și împărați au vrut să vadă ce vedeți voi și n-au văzut, să audă ce auziți voi și n-au auzit.” (Luca 10:21-24)

Isus Se întristează când oamenii resping adevărul. Dar iată că Se și bucură și Îl laudă pe Domnul pentru dreptate Sa. Domnul ascunde adevărul de cei mândri și Îl descoperă doar celor smeriți, doar celor ce recunosc că nu știu și îl caută cu adevărat. Aceștia pot fi oameni simpli și neînvațați. Dacă sunt cu adevărat prunci, vor descoperi ceea ce este ascuns de linia celor mai învățați, dar care nu sunt prunci. Isus nu este frustrat de cei ce nu pricep adevărul în ciuda clarității Sale. Uneori este frustrant într-un dialog să vezi cum partenerul de dialog se ține cu dinții de părerea lui în ciuda argumentelor clare pe care i le aduci. Te întrebi: de ce nu pricepe? Dar iată că Isus știe răspunsul la această întrebare, și acest răspuns Îl conduce la închinare. Domnul pune o mahramă pe inima celor mândri și descoperă adevărul doar celor smeriți. Problema nu se pune în termenii: cine poate înțelege, ci în termenii: cui

vrea Tatăl să descopere adevărul despre Fiul? Noi ca și credincioși purtăm multe mahrame. Nu este vorba de mahrama pe care o poartă cei necredincioși care nu-l cunosc pe Fiul (vezi 2 Cor.3:7-18), CI DE MAHRAME CARE NE ÎMPIEDICĂ SĂ PRIMIM ANUMITE ADEVPRURI DESPRE Dumnezeu și planurile Sale. Anumite zone ale teologiei noastre sunt eronate. Ele nu afectează mântuirea, dar sunt o piedică în cunoașterea mai profundă a Celui Prea Înalt. Sunt interpretări greșite pe care le-am învățat de la alții, sau concluzii pripite de care ne-am alipit inima fără să verificăm cu atenție și smerenie în Scriptură. Din pricină că nu am fost cu adevărat prunci, Domnul ne-a pus anumite mahrame. Ori cât am încerca să pricepem, nu vom putea până când Domnul nu ne va ridica aceste mahrame. Și o va face, în dreptatea Sa, doar atunci când ne vom reîntoarce ca pruncii înaintea Sa, când vom fi gata să ne modelăm teologia după adevăr și să căutăm cu perseverență și smerenie profundă adevărul. Pentru a nu fi derutați, descurajați, copleșiți de întristare sau frustrare, atunci când cei de lângă noi nu vor înțelege niște lucruri atât de clare și importante din Scripturi, să ne aducem aminte de pasajul din Luca și să laudăm dreptatea lui Dumnezeu care ascunde slava Sa de cei care nu sunt prunci. Înaintea unei predici în fața unui auditoriu divers, te poți autoîncuraja rugându-te: Doamne, fie ca pruncii să vadă slava Ta, iar cei ce se cred înțelepți să nu vadă și să nu înțeleagă, după cum este scris: „*Vouă v-a fost dat să cunoașteți taina Împărăției lui Dumnezeu; dar pentru cei ce sunt afară din numărul vostru toate lucrurile sunt înfățișate în pilde pentru că măcar că privesc, să privească și să nu vadă, și măcar că aud, să audă și să nu înțeleagă, ca nu cumva să se întoarcă la Dumnezeu, și să li se ierte păcatele.*” (Marcu 4:11-12). Deși Dumnezeu dorește ca toți să fie mântuiți, El nu negociază modalitatea prin care se intră în corabia mântuirii. El este drept și demn și vrea ca doar cei ce se smeresc să fie mântuiți. El nu Se milogăsește de oameni, ci Îi cheamă cu demnitate. Trebuie să învățăm din demnitatea și dreptatea Creatorului atunci când vestim Adevărul oamenilor. Deși ne dorim ca toți să înțeleagă, nu toți trebuie să înțeleagă și nu toți vor înțelege. Cine are urechi de auzit, să audă. Uneori noi ne dorim ca toți să înțeleagă pentru a primi recunoaștere, apreciere din partea mulțimii și a evita confruntarea cu disprețul și comentariile răutăcioase din partea acesteia. Capitolul 7 din Ioan ne îndeamnă să nu căutăm slava mulțimii, ci să fim demni și să laudăm dreptatea Celui ce orbește pe cei ce se cred înțelepți: *Cine vorbește de la sine, caută slava lui însuși, dar cine caută slava Celui ce l-a trimis, acela este adevărat și în el nu este strâmbătate.* Și slava Celui ce te trimite strălucește și atunci când cei mândri și înțelepți sunt orbiți. Orbirea lor ne aduce nouă dispreț și împotrivire, dar aduce Celui ce ne-a trimis slavă și cinste. Dreptatea Sa strălucește cu putere. Fie ca ea să fie o mângâiere pentru noi atunci când vom renunța la slava mulțimii și vom avea parte de acuzele ei nedrepte.

Isus, Lumina lumii!

– 8:1-8:59 –

Dacă în capitolul 7, autorul face o călătorie prin mulțime de la Ierusalim și ne invită în inima celor care îl ascultau pe Isus pentru a înțelege confuzia, împietrirea, ipocrizia și încăpățânarea lor, în cap.8, Isus, Lumina lumii, pătrunde în inima lor pentru a scoate la iveală întunericul din ei. În nici un capitol din Evanghelia după Ioan, Isus nu-i osândește mai mult pe Iudei. În celelalte Evanghelii găsim acele discursuri de la sfârșitul lucrării Sale rostite împotriva liderilor religioși sub formă de vaiete. Doar aceste discursuri (vezi Matei 23) mai concurează discursul din Ioan 8. Versetul cheie pare a fi: „*Am multe de zis și de osândit în voi.*” (8:26). O parte din lucrarea Sa era osândirea păcatului din oameni. În cap. 7 Isus ne-a spus deja că lumea Îl urăște pentru că mărturisește despre faptele ei că sunt rele. Isus, Ca lumină a lumii, scoate la iveală întunericul din om. Și exact acest lucru îl face în capitolul 8.

Discursul Său este precedat de binecunoscuta întâmplare cu femeia prinsă în preacurvie. Nu se putea găsi o întâmplare mai potrivită ca aceasta care să preceadă un discurs atât de aspru la prima vedere. Într-adevăr, Isus rostește în cap. 8 niște afirmații șocante despre Iudei:

- Voi judecați după înfățișare.
- Nu Mă cunoașteți nici pe Mine, nici pe Tatăl Meu.
- Voi sunteți de jos, din lumea aceasta.
- Veți muri în păcatele voastre.
- Voi sunteți robi ai păcatului și aveți nevoie de eliberare.
- Voi aveți de tată pe diavolul și faceți faptele tatălui vostru.
- Nu sunteți din Dumnezeu.
- Sunteți niște mincinoși și ucigași, ca și tatăl vostru.

În mod cert, Isus ca Lumina a lumii, scoate la iveală răul și păcatul din oameni. Întâmplarea cu femeia prinsă în preacurvie ne descoperă însă spiritul și scopul cu care El făcea acest lucru. El dorea să scoată la iveală păcatul nu pentru a umili, condamna și nimici pe oameni. El dorea să scoată la lumină păcatele ascunse ale oamenilor spre pocăință și pentru a le oferi iertare, eliberare și viață. Fariseii au încercat să Îi întindă o capcană. Dacă Isus ar fi aprobat verdictul din Legea lui Moise, atunci Iudeii L-ar fi părât romanilor care nu îngăduiau iudeilor să realizeze execuții fără aprobarea tribunalului roman (vezi 18:31). Dacă Isus nu ar fi aprobat execuția, Iudeii l-ar fi acuzat că El nu respectă Legea lui Moise. Aparent, Isus nu avea ieșire. Dar El nu era doar un simplu om. El era Ful lui Dumnezeu și găsește o soluție divină și le rostește: „*Cine dintre voi este fără păcat, să arunce cel dintâi cu piatra în ea*”. Doar nu au fost doar niște cuvinte, ci au fost cuvinte rostite de Cel ce era fără păcat, de Cel ce era Lumina lumii.

Lumina a luminat în ei și conștiința lor a răspuns luminii. Ei s-au simțit muștrați de cugetul lor și nu au îndrăznit să ridice vreo piatră. Ei și-au dat seama că nu pot fi în postura de judecători, pentru că la rândul lor au păcătuit împotriva Marelui Judecător. Acest pasaj ne descoperă că într-adevăr, Isus era Lumina lumii. Cei care erau acolo erau vrăjmașii Lui, cei care îi doreau moartea, cei care îndrăzneau în nebunia lor să Îl ispitească pe Fiul lui Dumnezeu. În ciuda întunericului și împietririi în care trăiau, cuvintele rostite de Isus aduc înaintea conștiinței lor propriile lor păcate și ipocrizia lor. Ce forță au avut cuvintele lui Isus de au zdrobit piatra și falsa religiozitate din ei! El era cu adevărat Lumina, iar în

ei exista cu adevărat acea conștiință pusă de Dumnezeu și care avea capacitatea să recunoască glasul Luminii. Și ce se întâmplă este de necrezut: **fiecare lasă piatra și pleacă**. Primii sunt cei mai bătrâni. Aceștia au trecut prin mai multe experiențe prin care au putut descoperi limitele neprihănirii lor și cât de slabi sunt în fața compromisului și ispitelor vieții. Cei tineri erau mai încrezători în neprihănirea lor și nu se confruntaseră încă cu marile examene ale vieții, examene care scot la iveală cine ești cu adevărat. Până la urmă însă, Lumina a cercetat și întunericul din ei. Isus în mod sugestiv scrie pe pământ. Nu ni se spune ce scria, dar ar fi câteva interpretări interesante. Una din ele este că Isus scria cele 10 porunci sau cel puțin le amintea de ele. Cele 10 porunci fuseseră scrise de degetul lui Dumnezeu. Acum Isus, Fiul lui Dumnezeu, scria cu degetul ceva. Oare să fi scris cele 10 porunci?

O altă interpretare ne aduce aminte de pasajul din Ieremia 17:13. „*Cei ce se abat de la Mine vor fi scriși pe pământ, căci părăsesc pe Domnul, izvorul de apă vie*”. Oare Isus făcea aluzie la acest pasaj când scria pe pământ? El tocmai se declarase în cap. 7 Izvorul de apă vie, iar cei ce Îl ispитеau în cap.8 tocmai se îndepărtau de acest Izvor.

Îmi place delicatețea și blândețea Luminii. Ea nu vrea să îi umilească și să-i strivească pe cei din întuneric cu intensitatea strălucirii sale. El vrea să-i cerceteze pentru viață, pentru reabilitare, pentru recăpătarea demnității. Isus nu este condamnatorul și justițiarul. El este Cel ce vrea să dăruiască iertarea și vindecarea. Dar ca să poată face acest lucru întâi trebuie să conștientizăm cât de bolnavi suntem. Isus Lumina rămâne singur cu femeia prinsă în preacurvie. El nu avea păcat. El avea dreptul să ridice piatra. Dar nu o face, ci îi rostește niște cuvinte care au menirea să îi redea femeii demnitatea pierdută prin păcat: „*Femeie, unde sunt pârașii tăi? Nimeni nu te-a osândit?...Nici Eu nu te osândesc.*” Oare cum au răsunat în mintea femeii cuvintele: *Nici Eu nu Te osândesc*. Oare cum a rezonat inima femeii în fața Luminii? Iată că Lumina a scos la iveală răul din inima celor ipocriți și îmbrăcați cu haina religiozității. Dar care a fost efectul Luminii asupra celei care fusese prinsă când comitea adulterul? În mod cert rușinea și sentimentul de vinovăție în prezența lui Isus s-a amplificat și mai mult. Ceilalți au plecat. Dar, Isus, Lumina, Cel fără de păcat a rămas. El avea dreptul să ridice piatra. O va face? În această tensiune și liniște apăsătoare, ea aude, din partea Luminii, cuvintele aducătoare de viață: ***Nici Eu nu te osândesc***. Lumina osândește și totuși nu osândește. Iată paradoxul capitolului 8. Mai târziu Isus în cap.8 același Isus va spune: *am multe de osândit în voi*. Deci, El osândește sau nu osândește? În versetul 15 El ne spune că nu judecă pe nimeni, dar apoi rostește judecăți aspre asupra Iudeilor. Cum să înțelegem aceste lucruri?

Isus nu osândește pe cel care își recunoaște vina, dar osândește pe cel care este fățarnic și se arată drept neprihănit; și chiar în acest caz El nu osândește pentru judecată și pedeapsă, ci pentru pocăință și reconciliere. Oamenii pot primi viața doar după ce au recunoscut moartea care este în ei. Iudeii nu recunoașteau această moarte din ei. Ei considerau că sunt bine, că sunt plăcuți înaintea lui Dumnezeu, că sunt neprihăniți și nu păcătoși ca neamurile. Isus, ca Lumină a lumii, va osândi păcatul lor, dar acum știm că o va face cu aceeași blândețe și dragoste pe care a manifestat-o față de acuzatorii femeii prinse în adulter și față de femeia însăși.

Între tabloul cu femeia prinsă în preacurvie și discuția cu Iudeii, găsim minunata afirmație a lui Isus: „*Eu sunt Lumina Lumii; cine Mă urmează pe Mine, nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.*” Oamenii trăiesc în întuneric și minciună. Ei nu cunosc adevărul despre Dumnezeu, despre ei înșiși, despre semenii, despre viață și lume, despre trecut și viitor. Ei nu știu de unde vin și unde se duc. Ei trăiesc în întuneric. Isus, Lumina lumii, ne descoperă adevărul despre Dumnezeu, despre noi înșine, despre Universul în care trăim. Urmându-L pe El, ne putem orienta în acest labirint al vieții și putem lua deciziile cele bune. Isus rămâne sursa luminii pe care trebuie să o urmăm mereu. El nu ne dă Lumina și apoi noi devenim surse de Lumină. Doar El rămâne adevărata Lumină și noi trebuie mereu

să Îl urmărim pe El pentru a rămâne în lumină și a nu reveni din nou în întuneric. Isus a rostit aceste cuvinte lângă visteria Templului, după încheierea sărbătorii corturilor. Unele comentarii ne spun că în acest loc ardeau candelile care aminteau de norul de foc care l-a călăuzit pe Israel în pustie. Se pare că aceste candelile ardeau în tot timpul sărbătorii corturilor. Din informațiile pe care le avem din capitolele 7 și 8, înțelegem că în capitolul 8 acțiunea are loc în dimineața primei zile de după sărbătoarea corturilor. Deci, probabil, când candelile care au ars în timpul sărbătorii nu mai ardeau, Isus rostește: *Eu sunt Lumina Lumii!* Isus folosește diferitele contexte ale sărbătorilor pentru a oferi mai multă claritate și semnificație cuvintelor Sale.

Evreii erau foarte atenți la cuvintele lui Isus. Ei și-au adus aminte de afirmația Sa din 5:31 și i-au atras imediat atenția Mântuitorului: „*Tu mărturisești despre Tine Însuși: deci mărturia Ta nu este adevărată*”. Isus însă nu mărturisea doar El despre Sine. Mărturia Sa nu se baza doar pe cuvintele Sale despre Sine. Despre El mărturisea și Tatăl și o făcea prin lucrarea lui Ioan, prin lucrările pe care i le dădea să le facă Fiului și prin Scriptură. În acest context avea sens și mărturia Sa despre Sine. Într-un proces iudaic și mărturia celui acuzat avea valoare și importanță. Mărturia lui Isus despre Sine are valoare cu atât mai mult cu cât aceasta este mărturia pe care Tatăl l-a poruncit să o rostească. Isus nu era singur. Tatăl era cu El și conferea autoritate mărturiei Lui despre Sine. Isus nu judeca pe nimeni în spiritul în care-L judecau pe El iudeii. El judeca doar sub autoritatea Tatălui, cu scopul de a îndrepta și nu cu scopul de a condamna, umili și distruge. Sunt uimit de cât de direct este Isus în acest dialog. El își exercită funcția de lumină și rostește adevărul despre ascultători cu scopul de a-i elibera din întunericul și minciuna în care trăiau. El afirmă că modul lor de a judeca și interpreta este eronat: ei judecă după înfățișare și nu după adevăr. Ei se încredeau foarte mult în discernământul lor, dar Isus le atrage atenția că modul lor de a judeca este eronat.

El le descoperă și cauza erorilor din judecata lor: „*voi nu Mă cunoașteți nici pe Mine, nici pe Tatăl Meu!*” Necunoașterea lui Dumnezeu cauzează o judecată și interpretare eronată asupra realității. Iată de ce ei nu credeau în El, nu înțelegeau și nu-L recunoșteau: pentru că ei NU-L cunoșteau pe Dumnezeu. Necunoașterea lui Dumnezeu te face rob întunericului, îți umple mintea de minciuni și judecata ta nu poate fi dreaptă. Nu există cale de mijloc. Dacă mintea nu este plină de adevărul despre Dumnezeu, în mod cert este plină de minciuni și erori. Dar Isus nu se oprește aici, ci le spune și care este **consecința acestui mod de a fi**, cum îi va afecta pe viitor această poziționare a lor față de Dumnezeu: veți muri în păcatele voastre. El le repetă de două ori acest lucru care presupune că ei trăiau în păcat, că nu primiseră iertarea și neprihănirea, că nu aveau o relație cu Dumnezeu. Isus le oferă și **soluția** pentru a ieși din starea lor: când veți înălța pe Fiului Omului, atunci veți crede că Eu sunt. Credința în El putea să le dea viața. Este interesant faptul că înainte de a crede în El, ei mai aveau de făcut un lucru: să-L înălțe pe Fiul Omului. Într-adevăr, versetul 28 ne sugerează că înălțarea Fiului Omului precede cunoașterea și credința în Isus. Dar cum poți înălța pe cineva pe care nu-L cunoști și în care nu crezi? Interpretarea care îmi vine în minte este legată de decizia lor de a se smeri în fața lui Dumnezeu și a Scripturii pe care El a dăruit-o. Expresia Fiul Omului este o expresie consacrată în Vechiul Testament. Daniel 7 ne arată că toată slava o va primi acest Fiul al Omului care este deopotrivă de natură umană și divină. Aceasta era marea fisură din teologia și practica lor. În teologia lor, ei nu recunoșteau natura divină a fiului lui David, iar, în practica lor, erau interesați de slava lor și nu de slava Fiului Omului și a lui Dumnezeu. Doar dacă aveau să se smerească înaintea lui Dumnezeu și înaintea teologiei revelate de Acesta în Vechiul Testament (adică să Îl înălțe pe Fiul Omului), puteau să-L cunoască pe Isus și să recunoască că a fost trimis de Tatăl.

Deci dacă ar fi să facem o recapitulare a asaltului Luminii asupra întunericului din ei din versetele 13-28, am avea:

- **Problema:** *judecata voastră despre Mine și viață este eronată!*
- **Cauza:** *necunoașterea lui Dumnezeu!*
- **Consecința:** *veți muri în păcatele voastre!*
- **Soluția:** *să credeți că Eu sunt!*
- **Condiția accesării soluției:** *să vă smeriți înaintea Scripturii și să-L înălțați pe Fiul Omului.*

În urma acestui discurs, mulți au crezut în El. Dar este vorba iarăși de acea credință înșelătoare, și nu de credința mântuitoare, autentică. Isus nu căuta popularitate și nu se lăsa impresionat de mulțimile care-l urmau, ci El era preocupat cu adevărat de mântuirea celor ce-L ascultau. De aceea, El vrea să le deconspire falsa credință și să-i cheme spre adevărata credință. El împlinește funcția Luminii de a scoate la iveală minciuna, păcatul și ce este ascuns în întuneric. De data aceasta este vorba de un grup de oameni care a crezut în El.

Cum le va dovedi acestora că încă nu s-au suit în corabia mântuirii? Cum poți convinge pe cineva care se crede bine și care crede în tine, că el este de fapt în moarte? Vestea bună este că Lumina lumii are această capacitate de a scoate la iveală ce este ascuns în întuneric, și nici cea mai groasă și strălucitoare haină a religiozității nu poate ascunde necredința. Deci putem spune că Lumina, luminează de trei ori în capitolul 8:

- luminează **întunericul acuzatorilor** femeii prinse în adulter;
- luminează **inima Iudeilor care nu credeau în El** (v.12-29);
- luminează **inima Iudeilor care au crezut în El** (v.30-59).

În ultima parte a capitolului 8 Lumina demonstrează Iudeilor care au crezut în El că, ei, de fapt, nu au crezut în El. Demonstrația are doi pași. Mai întâi El le dovedește că ei **nu credeau în adevărul rostit de Isus despre starea lor spirituală** (v.30-47), și apoi că ei **nu credeau în divinitatea Sa** (v.48-59). Deci problema nu este dacă crezi în Isus, ci ce anume crezi despre El. Ești gata să accepți ce spune El despre tine și apoi ce spune El despre El însuși?

Iudeii au crezut poate că El este Mesia sau este un prooroc de la Dumnezeu. Ei au crezut doar o parte a mesajului lui pe care au încercat să îl înghesuie în teologia lor. Dar ei nu au înțeles tot mesajul lui Isus despre ei și despre Sine. Când îl vor înțelege, vor mai crede ei în El?

În v.30-47 Isus le rostește adevărul despre ei înșiși, adevăr pe care ei nu au vrut să îl accepte. Problema lor era că ei se credeau bine d.p.d.v. spiritual și nu întrezăreau nevoia unei schimbări majore în viața lor. Ei erau dumnezeii vieții lor și trăiau în păcat și pentru acum și aici. Însă erau îmbrăcați în haina religiozității, se mândreau că veneau din Avraam și acum iată că au crezut și în Isus care le mai tulbura liniștea cu discursurile lor. Ei se convinseseră pe ei înșiși că sunt plăcuți lui Dumnezeu, deci nu este nevoie de nici o schimbare majoră. Ei trăiau într-o mare minciună cu privire la sine și starea lor spirituală. Isus, Lumina, dorește să Îi elibereze din acest întuneric și le rostește cu blândețe, compasiune dar și fermitate adevărul despre ei înșiși: „*Dacă rămâneți în Cuvântul Meu sunteți cu adevărat ucenicii Mei; veți cunoaște adevărul și adevărul vă va face slobozi*”. Semnul distinctiv al ucenicului lui Isus este rămânerea în Cuvântul Lui, aceasta însemnând o teologie după Cuvântul Lui și o viață după Cuvântul Lui. Este vorba de un proces care are la bază disponibilitatea schimbării: disponibilitatea de a-ți schimba filosofia de viață și modul de viață. Dacă avem disponibilitatea acesta, atunci Adevărul ne va face slobozi. Eliberarea presupune o robie anterioară. Despre ce robie să fie vorba? Isus ne explică:

este robia tatălui minciunii și robia păcatului. Cine trăiește în întuneric, cine nu este călăuzit de Lumina vieții, are mintea plină de minciuni. Aceste minciuni îi conduc viața și îl țin în robia neascultării de Dumnezeu. Adevărul aduce eliberarea: ne scapă din captivitatea minciunilor celui rău și ne împuternicește să trăim o viață nouă, să fim biruitori asupra păcatului. În afara adevărului, nu avem nici o șansă să biruim păcatul. Suntem lipsiți de puterea de a ne opune lui și suntem mereu amăgiți de minciunile celui rău care ne conduce spre păcat. Este de fapt o bătălie pentru inima noastră, o bătălie între Adevăr și Minciună. Eliberarea are loc la nașterea din nou, dar ea continuă și după nașterea din nou. La nașterea din nou aflăm adevărurile majore despre noi, Dumnezeu și viață, dar călătoria de-abia a început. Mintea noastră este plină de neadevăruri despre Dumnezeu, noi înșine, ceilalți. Adevărul va deconspira rând pe rând minciunile celui rău. Este vorba și de un proces de eliberare continuă.

Vom fi din ce în ce mai liberi. Vom scoate tone de întuneric și praf din mintea noastră și ne vom elibera de mii de poveri false. Secretul constă într-o căutare permanentă a Adevărului și o smerire neîncetată înaintea Sa. Să fii mereu gata să-ți schimbi teologia și viața după adevăr. Dacă vei refuza acest lucru, procesul eliberării se va bloca, se va împotmoli. Dumnezeu mereu mai are așa de multe lucruri pe care vrea să ni le descopere. Știm noi lucrul acesta? Sau credem că la nașterea din nou s-a rezolvat pentru totdeauna războiul cu minciunile celui rău?

Iudeii nu aveau disponibilitatea schimbării. Ei se credeau bine. Ei trăiau de fapt în minciună. Deși erau robii minciunilor celui rău și păcatului, ei se considerau urmașii spirituali ai lui Avraam. Observăm faptul că ei au înțeles că Isus vorbește despre o eliberare spirituală, căci ei răspund: *noi nu am fost niciodată robii nimănui!* Dar ei tocmai erau robi romanilor și în Scripturile lor era prezentată robia babiloniană! Da, dar ei aveau în vedere ideea unei robbi spirituale. Descendența fizică din Avraam era pentru ei o garanție a descendenței spirituale din Avraam. Isus, prin discursul Său, spulberă această falsă garanție: dacă ați fi copii ai lui Avraam, ați face faptele lui Avraam. Faptele din viața unui om vorbesc mai mult decât vorbele sale, decât ritualurile pe care el le împlinește, decât teologia pe care el o invocă. Faptele noastre scot la iveală adevărata noastră teologie care ne conduce viața. Eu pot predica despre Dumnezeu care poartă de grijă, dar apoi să mă fac rob îngrijorărilor când îmi pierd serviciul. Îngrijorările vor scoate la iveală adevărata mea teologie: eu mă încred în mine și în vizibil, iar Dumnezeul meu este mic și neputincios. Avraam s-a smerit mereu în fața Adevărului, chiar când acest lucru a fost greu. Melhisedec a fost un om care i-a spus adevărul lui Avraam și el a acceptat acest adevăr și nu a luat nimic din bogățiile Sodomei și Gomorei pentru sine (vezi Gen.14). Avraam a acceptat adevărul din partea lui Dumnezeu atunci când acesta i-a spus să îl alunge pe Ismail. Ei însă doreau să îl omoare pe Isus pentru că le spunea adevărul despre ei înșiși. Reacția celui din întuneric față de Lumină este mereu una brutală, necruțătoare. Cel din întuneric urăște Lumina, urăște adevărul, pentru că acesta mărturisește că lucrările lui sunt rele. Iudeii, nu doar că nu doreau să primească cuvintele lui Isus, dar doreau să îl omoare pe Isus.

Ei invocă un alt argument pentru a demonstra că ei au de fapt o stare spirituală foarte bună: noi avem un singur Tată: pe Dumnezeu. Isus spulberă și acest argument. Cine are ca Tată pe Dumnezeu, iubește pe Cel trimis de Dumnezeu. El recunoaște ce vine de la Dumnezeu și iubește ce vine de la Dumnezeu. Isus S-a dus la Tatăl, dar a lăsat pe pământ Biserica Sa. Cel care are ca Tată pe Dumnezeu, iubește Biserica Domnului. În primul rând o recunoaște, apoi o primește în inima sa, apoi o îndrăgește, o slujește, se jertfește pentru ea. Faptele noastre față de Biserica lui Hristos reflectă cel mai bine dacă suntem sau nu din Dumnezeu (vezi Matei 25:31-46). Iudeii încearcă să se amăgească pe ei înșiși prin vorbele lor frumoase despre Dumnezeu. Este vorba și de un mecanism de apărare: laudăm, apărăm prin vorbe adevărul pe care-l călcăm în picioare în viața noastră. Astfel, încercăm să ne convingem că

suntem de partea adevărului. Isus revine mereu la faptele lor, la viața lor. În discursul Său, Lumina invocă faptele lor și nu Se lasă impresionată de frumoasele lor vorbe despre Dumnezeu:

- Trăiește în păcat.
- Voi faceți ce ați auzit de la tatăl vostru.
- Ați face faptele lui Avraam.
- Căutați să Mă omorâți...Avraam nu a făcut așa ceva.
- Vreți să împliniți poftele tatălui vostru.

Omul are două teologii. O teologie frumoasă prin care încearcă să se convingă pe sine că este bine, de partea adevărului, și o teologie întunecată, care îi conduce viața, dar care este ținută ascunsă. Viața, faptele concrete, și mai ales situațiile de criză și confruntarea cu Adevărul o scot la iveală.

Isus le rostește și dovedește adevărul despre ei înșiși, dar ei îl refuză. În ciuda faptului că discursul genial al lui Isus le-a demască falsă neprihănire și ei nu aveau cum să dovedească că El greșește, ei Îi aruncă niște acuze incredibile: „*Nu zicem noi bine că ești Samaritean și că ai drac?*” Cei care aveau drept tată pe diavolul declară Adevărul ca fiind demonizat! Cât de mare era întunericul și minciuna în care ei trăiau. Citind aceste acuze incredibile, capăt curaj în proclamarea adevărului. Dacă Isus, Adevărul Însuși, a primit asemenea acuze, oare la ce să ne așteptăm noi? Dacă El le-a suportat și a acceptat să poarte ocările îndreptate asupra Tatălui, oare de ce să nu purtăm și noi ocară Lui? Isus nu Se lasă nici intimidat, nici ațâțat de aceste acuze. El răspunde cu demnitate și își continuă discursul și asaltul Luminii împotriva întunericului din ei. De data acesta El va insista asupra adevărului despre Sine. Dacă ei L-au acuzat că este posedat, El Îi șochează prin răspunsul Lui: „*dacă păzește cineva Cuvântul Meu, în veac nu va vedea moartea!*” Este un contrast tulburător între acuza lor și afirmația Lui despre Sine. Isus nu ezită să rostească adevărul despre Sine, la fel cum nu a ezitat să rostească adevărul despre ei înșiși. El Se declară mai mare ca proorocii și mai mare decât însuși Avraam. Isus rostește niște cuvinte despre un eveniment, o trăire din viața lui Avraam, pe care nu o găsim în mod explicit menționată în Scripturile Vechiului Testament: „*Avraam a săltat de bucurie că are să vadă ziua Mea: a văzut-o și S-a bucurat*”. Isus are curajul să adauge noi informații la revelația Vechiului Testament. Unul singur avea acest drept, această autoritate: doar Dumnezeu. Isus este coerent și Se declară apoi pe Sine în mod explicit și cât se poate de direct ca fiind Dumnezeu: înainte ca să se nască Avraam sunt Eu! Isus nu doar afirmă că a existat înainte de Avraam ci se identifică cu Yahwe. Atunci când Dumnezeu l-a trimis pe Moise pentru a-și chema poporul să iasă din Egipt ca să-I slujească, i-a zis lui Moise: *Eu sunt Cel ce sunt*. Vei răspunde copiilor lui Israel astfel: *Cel ce se numește Eu sunt, m-a trimis la voi*. (Exod 3:14) Iudeii înțeleg bine trimiterea la Exod capitolul 3 și încearcă să-L omoare cu pietre. Dar oare de ce vroiau ei să Îl omoare cu pietre? Erau interesați să împlinească Legea lui Moise care condamna la moarte pe cei care huleau Numele Domnului? În mod cert nu.

Este interesant că acest capitol începe cu un grup de iudei cu pietre în mâini și se încheie cu un grup de iudei tot cu pietre în mâini. Dacă la început, femeia păcătoasă era cea acuzată, acum Isus ia locul femeii păcătoase și este ținta pietrelor lor. Dar la începutul capitolului am înțeles foarte clar că ei nu erau interesați de împlinirea dreptății lui Dumnezeu în Israel, ci vroiau să Îl ispitească pe Isus. Nici la sfârșitul capitolului Iudeii nu sunt interesați de împlinirea Legii lui Dumnezeu. Ei folosesc Legea lui Dumnezeu ca pretext pentru a-și împlini poftele și interesele lor. Dar dacă ei nu erau motivați de împlinirea Legii să Îl omoare pe Isus, ce i-a motivat oare? **Afirmația Eu sunt!** Era o chemare care aștepta un răspuns. Nu era doar o afirmație, ci o chemare la supunere și ascultare. Era chemarea Creatorului pentru fiecare făptură. Ei au reacționat de fapt la această chemare. Inima lor rebelă, natura

lor răzvrătită care nu dorea să se supună Creatorului, care ura pe Cel care cerea drept de proprietate asupra lor, nu a suportat chemarea din spatele afirmației Eu sunt! Și a răbufnit față de această chemare.

Capitolul 8 din Ioan ne explică mai bine ca orice alt capitol din Evanghelie, poate și din Scriptură, de ce oamenii nu se întorc la Dumnezeu, de ce nu cred cu adevărat în Dumnezeu. Ei nu se întorc din pricină că nu au dovezi sau pentru că Lumina are o intensitate prea slabă pentru a-i atrage, ci pentru că NU VOR! În încăpățânarea îndumnezeirii din ei, nu vor să accepte adevărul despre sine și despre Dumnezeu, nu vor să se smerească și să se schimbe după Adevăr! Ei cred că făcând acest lucru vor evita o capitulare rușinoasă și vor scăpa de o tragedie și că își vor păstra bucuria de a se desfăta din plăcerile de o clipă ale păcatului. Dar, prin alegerea lor, ei se îndepărtează de Izvorul de apă vie, de Cel care le poate potoli setea pe acest pământ și pentru veșnicie. Capitolul 8 este o ilustrație desăvârșită a adevărului rostit de Mântuitorul lui Nicodim: *oricine face răul, urăște lumina, și nu vine la lumină, ca să nu i se vădească faptele.*

Finalul capitolului 8 pare să reliefeze un eșec al Luminii. Lumina a luminat, iar iudeii, în loc să se întoarcă la Domnul au pus mâna pe piatră pentru a-Și omorî Creatorul. Dar nu este chiar așa. Este adevărat că ei nu s-au întors la Domnul așa cum Și-ar fi dorit și Isus, dar partea bună este că întunericul a fost condamnat, că răul a fost scos la iveală de sub masca înșelătoare a religiozității. Isus le-a spus că ei au drept tată pe diavolul pentru că fac faptele lui și din faptele acestuia El a pomenit de crimă și de minciună. Ei au respins această afirmație și s-au bătut cu pumnul în piept că sunt copiii lui Dumnezeu.

Dar, doar peste câteva minute ei s-au surprins pe ei înșiși plini de minciună și ipocrizie cu pietre în mâini gata să omoare un om fără să fi fost judecat și fără să fi avut posibilitatea să demonstreze existența măcar a unui păcat din viața acestuia. Atunci când au pus mâna pe piatră, adevărul despre ei înșiși a fost scos la iveală și cercetarea din inima lor a putut atinge un apogeu. Cuvintele lui Isus s-au dovedit adevărate: iată ce bine semănau ei cu cel ce era tatăl minciunii și ucigaș de la început! De fapt a fost o victorie a Luminii care a reușit să demaște răutatea ascunsă în inima lor.

Isus, Lumina lumii! – 9:1-9:41 –

În mod cert în cap.9, autorul dezvoltă tema capitolului 8: Isus, Lumina lumii! De această dată însă, autorul nu mai insistă pe dialogul dintre Lumină și iudei, ci pe discuția dintre cel luminat de Lumină (orbul vindecat) și autoritățile religioase ale vremii. În cap.8 Isus a afirmat despre Sine că este Lumina lumii. Acum El face o minune pentru a ilustra acest adevăr despre Sine, și anume, vindecă un om care s-a născut orb. Dacă analizăm cu atenție pasajul, vom identifica două minuni sau două vindecări. Nu doar ochii fizici capătă vindecare, ci și ochii inimii. Acest om nu își capătă doar vederea, ci și ajunge la concluzia că Isus este Fiul lui Dumnezeu. Ioan accentuează mai degrabă vindecarea spirituală decât cea fizică. Vindecarea fizică este o oglindire a celei spirituale.

Înainte de vindecare, Ioan ne relatează întrebarea ucenicilor despre orbul din naștere: cine a păcătuit, omul acesta sau părinții lui de s-a născut orb? Din întrebarea ucenicilor, înțelegem că ei considerau că boala este consecința directă a unui păcat specific. Ei nu puneau în calcul și o a treia variantă, cu siguranță cineva păcătuisese! Singurul lucru care mai trebuia lămurit era: cine a comis păcatul? Dar Isus le explică faptul că nu întotdeauna boala este o pedeapsă de la Dumnezeu pentru un păcat anume. Răspunsul lui Isus este în perfectă armonie cu revelația Vechiului Testament. Cartea Iov ne demonstrează cât se poate de clar că suferința nu înseamnă întotdeauna o pedeapsă divină. Iov a suferit enorm, dar nu din pricină că păcătuisese, ci pentru ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu. Exact din această pricină, acest om se născuse orb. Dumnezeu avea un plan cu acest om și faptul că s-a născut orb nu era întâmplător. Suferințele sau lucrurile pe care nu le înțelegem din viața noastră au un rost. Ele sunt, pentru ca într-un anume ceas să se arate în noi lucrările lui Dumnezeu. Orbul nu a înțeles multă vreme de ce Domnul a îngăduit să se nască orb. Domnul însă știa acest lucru. El avea să fie vindecat de Fiul lui Dumnezeu și avea să fie un martor al luminii, a cărei mărturie avea să străbată secolele și avea să încurajeze pe milioane de credincioși. În viață întâlnim multe întrebări fără răspuns. Acestea nu trebuie să ne îndepărteze de Domnul. Trebuie să avem credință că există un răspuns, și acesta este minunat. Să așteptăm cu răbdare și la vremea potrivită vom înțelege, măcar în parte, planul lui Dumnezeu cu viața noastră.

Înainte de a face minunea, Isus afirmă din nou despre Sine că este Lumina lumii. De această dată însă aduce nuanțe noi, diferite de cele din cap.8

Ioan 8:12	Ioan 9:4-5
<i>Eu sunt Lumina lumii; cine Mă urmează pe Mine nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.</i>	<i>Cât este ziuă, trebuie să lucrez lucrările Celui ce M-a trimis; vine noaptea când nimeni nu mai poate lucra. Cât sunt în lume, sunt Lumina lumii.</i>

Dacă în cap.8 Isus insistă pe beneficiile pe care le are cel care Îl urmează pe El, Lumina, în cap.9, Isus subliniază că lucrarea Sa de a lumina lumea este o lucrare limitată în timp. Isus anticipează o vreme când El va pleca din lume. Isus vorbește de un moment în care va veni noaptea, și nimeni nu va mai putea lucra. Oare despre ce noapte să fie vorba? Se pare că este vorba despre momentul plecării sale din lume. Într-adevăr, El lucrează cât este ziuă, și luminează cât este în lume. Deci expresia a fi

ziuă și expresia a fi în lume par a vorbi despre una și aceeași perioadă. Expresia vine noaptea când nimeni nu mai poate lucra, se potrivește cel mai bine cu momentul plecării Sale din lume, cu ceasul răstignirii Sale. În Luca 22:53, Isus le spune celor care au venit să Îl prindă: „În toate zilele eram cu voi în Templu, și n-ați pus mâna pe Mine. Dar acesta este ceasul vostru și puterea întunericului”. În Ioan 12:35-36a Isus a zis celor ce-L ascultau: „Lumina mai este puțină vreme în mijlocul vostru. Umblați ca unii care aveți lumina, ca să nu vă cuprindă întunericul: cine umblă în întuneric nu știe unde merge. Câtă vreme aveți lumina printre voi, credeți în lumină ca să fiți fii ai luminii.” Când Isus a fost răstignit, totul s-a întunecat și nimeni nu a mai putut lucra. Nici ucenici Lui, fiii Luminii nu au mai luminat până la învierea lui Isus, ci au fugit speriați și dezorientați.

Cuvintele lui Isus ridică următoarea întrebare: cine va mai lumina după ce Tu vei pleca din lume? Și aici nu este vorba de Lumina care era în lume de la Adam, de mărturia adusă de Domnul prin creație, Lege și conștiință, ci de o Lumină specială adusă de Domnul prin oameni speciali și prin lucrări deosebite. Știm din alte pasaje ale Scripturii, că Biserica va împlini această funcție de lumină a lumii. În Matei, Isus le spune ucenicilor: „Voi sunteți Lumina lumii!”, iar în Fapte 13:47: „Căci așa ne-a poruncit Domnul: te-am pus ca să fii Lumina Neamurilor ca să duci mântuirea până la marginile pământului”. Isus era **Lumina Însăși**. Biserica este o oglindire a Luminii, sau cea prin care Lumina luminează și după ce a plecat din lume. Biserica continuă slujba Luminii pe pământ. Într-un fel, tabloul cu orbul din cap.9 anticipează acest lucru. Autorul insistă foarte mult pe discuția orbului cu fariseii, pe mărturia celui vindecat înaintea celor necredincioși. Această discuție sintetizează de fapt întreaga lucrare a Bisericii de pe pământ. Isus știa de acel ceas al întunericului, care va veni și lucra cu putere cât mai era ziuă pentru a-i pregăti pe ucenici, dar și pe evrei pentru încercare care avea să vină peste ei când aveau să îl vadă pe Fiul răstignit și aparent învins.

Isus, la fel ca în Ioan 5 face minunea într-o zi de Sabat și include elemente care intrau în contradicție cu interdicțiile vremii cu privire la Sabat. El face tină și îi spune orbului să meargă până la scâldătoarea Siloamului și să se spele. Nu întâmplător, scâldătoarea înseamnă *trimis*. Orbul de fapt avea să fie trimis într-o misiune, în cea mai măreață misiune, și anume aceea de a mărturisi despre întâlnirea sa cu adevărata Lumină. Un alt detaliu interesant este legat de distanța pe care trebuia să o străbată orbul până la scâldătoarea Siloamului. Isus tocmai ieșea din Templu când s-a întâlnit cu orbul. Deci, se pare că, orbul era undeva la intrarea Templului. Distanța în linie dreaptă de la Templu la scâldătoarea Siloamului era de 875 metri, distanță care se pare că depășea distanța admisă în ziua de sabat de tradițiile evreilor (circa 1000 de pași). Dar distanța nu putea fi străbătută în linie dreaptă, deci era mai mult de 875 de metri. Orbul ascultă pe Isus. Acest lucru oglindește credința sa. Nu este plăcut să ți se pună tină cu scuiat pe ochi și nu este ușor să găsești oameni care să te călăuzească în ziua de Sabat. Dar orbul a crezut. Ba mai mult, după ce a fost vindecat, s-a întors la locul în care s-a întâlnit cu Isus. Astfel, el a mers cu siguranță mai mult decât i se permitea într-o zi de sabat. El a decis să calce interdicțiile tradiției iudaice din dorința de a-L căuta pe Isus și de a povesti cunoscuților lui minunea. Este un contrast evident între slăbănogul vindecat în Ioan 5 și orbul tămăduit în Ioan 8.

Slăbănogul (Ioan 5)	Orbul (Ioan 9)
Bolnav din pricina unui păcat specific	Orb nu din pricina vreunui păcat, ci ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu
Vindecat într-o zi de Sabat și chemat de Isus să încalce interdicțiile tradiției iudaice	Vindecat într-o zi de Sabat și chemat de Isus să încalce interdicțiile tradiției iudaice
Vindecat lângă scâldătoarea Betsaida, dar fără ca Isus să implice și scâldatul în procesul de	Vindecat lângă scâldătoarea Siloamului; spălarea pe ochi cu apă din scâldătoare face

vindecare	parte din procesul vindecării.
Interogat de iudei.	Interogat de farisei
Se teme de iudei și apoi se duce la ei și le spune că Isus l-a vindecat.	Nu se teme de iudei, îi confruntă cu curaj și este batjocorit și respins de aceștia.
Isus îl caută și Îl cheamă la ascultare de Dumnezeu, dar el respinge această ofertă.	Isus îl caută și îl cheamă la credința în Fiul lui Dumnezeu și el acceptă această ofertă.

Orbul are cu adevărat credință și ia testele pe care slăbănogul nu le-a luat. Ioan insistă cel mai mult în acest capitol pe curajul și luciditatea orbului din dialogul cu fariseii. Ioan ne menționează și reacția părinților lui, pentru a înțelege cât de mare era presiunea din partea iudeilor și care erau implicațiile pentru cei care mărturiseau că Isus este Hristosul. Deși era fiul lor care fusese vindecat, și ca părinți ar fi trebuit să fie plini de recunoștință față de Isus și să-i ia apărarea, totuși ei se feresc chiar și să pronunțe numele lui Isus de față cu fariseii. Împotrivirea acestora față de Isus era foarte mare, iar oamenii erau robiți de teama de a nu fi excluși din sinagogă. Excluderea din sinagogă era o mare rușine și presupunea și dificultăți financiare pe măsură. Fiind exclus din sinagogă, cei din comunitate nu mai erau deschiși să te ajute, să facă afaceri cu tine, să apeleze la serviciile pe care tu le puteai oferi. Era deci o teamă atât față de opinia publică, cât și față de dificultățile ce puteau surveni pe plan material. Majoritatea oamenilor trăiau în această robie. Dar orbul vindecat este atât de liber. Ca orb din naștere, el a experimentat marginalizarea încă de mic copil. Acum însă nu tânjea cu orice preț să fie acceptat de comunitate. El era gata, de dragul adevărului, să experimenteze marginalizarea și ca persoană văzătoare. Pur și simplu mă impresionează curajul lui din dialogul cu fariseii. Deși știa împotrivirea acestor față de Isus, el le spune cât se poate de direct:

1. *Este un proroc!*
2. *Acum v-am spus, și nu mă ascultați....doar nu ați vrea să vă faceți și voi ucenicii Lui.*
3. *Dacă omul acesta nu ar veni de la Dumnezeu, nu ar putea face nimic.*

Ioan evidențiază și un contrast între luciditatea orbului vindecat și confuzia fariseilor. Fariseii se ceartă între ei, îl întrebă de două ori același lucru și se contrazic singuri în discursul lor. Contradicția este reliefată de sfârșitul dialogului: pe de o parte din pricina faptului că era orb din naștere, ei îi spun orbului că s-a născut cu totul în păcat, dar pe de altă parte deși orbul a fost vindecat de Isus, ei nu recunosc că Isus trăia în neprihănire și venea de la Dumnezeu. Deci, dacă infirmitatea fizică era o consecință a păcatului și o pedeapsă a lui Dumnezeu, atunci și vindecarea trebuia să fie o consecință a neprihănirii și realizate prin intervenția divină. Ei sunt incoerenți, și sunt incoerenți pentru că ei nu doreau să afle adevărul. În demersul lor de a-l interoga pe orbul vindecat, ei erau motivați de invidia față de Isus. Ei nu erau gata să accepte că Isus ar putea veni de la Dumnezeu. Ei doreau doar să găsească argumente ca să dovedească că El nu venea de la Dumnezeu.

Orbul nu știe răspunsul la toate întrebările lor, și nu se ferește să răspundă:” Nu știu.” Acest lucru însă nu îl intimidează. Pentru el este important ce știe, experiența sa miraculoasă a întâlnirii cu Isus: eu una știu, că eram orb, și acum văd. El este gata să accepte și să afirme adevărul chiar dacă acest lucru îi va aduce pierderi. Fariseii îl batjocoresc, îi aruncă cuvinte jignitoare: “Tu ești cu totul născut în păcat”, și-l dau afară (probabil afară din sinagogă). Fariseii sunt insensibili la minunea din viața orbului. Ei nu acceptă ca cineva (chiar Dumnezeu însuși) să le calce tradițiilor lor. Prin amenințarea cu darea afară din sinagogă pe cei care Îl mărturiseau pe Isus, se dovedește că ei porneau de la premisa că Isus nu este Mesia și nu-I dădeau în mintea lor lui Isus nici o șansă. Varianta că Isus ar putea veni de la Dumnezeu trebuia exclusă. Le-ar fi adus pierderi prea mari: pierdeau din popularitate, trebuiau să se

smerească și să își schimbe teologia și viața. Observ faptul că Ioan și în acest capitol insistă foarte mult pe motivele care au stat în spatele respingerii lui Isus de către liderii religioși și de către comunitatea iudaică. Se pare că în vremea de atunci, faptul că Isus a fost respins de Israel, în frunte cu liderii religioși, era unul dintre contra-argumentele cele mai puternice aduse împotriva lui Isus. În Evanghelie Ioan ne prezintă nu doar ce a făcut și spus Isus, ci și reacția oamenilor față de El. El ne explică cu lux de amănunte de ce unii au crezut și ce i-a convins să creadă, și de ce alții l-au respins și de ce nu au crezut. Aceasta este o temă nu secundară, ci majoră a Evangheliei. Mai mult ca celelalte Evanghelii la un loc, Ioan ne invită în inima celor care s-au întâlnit cu Lumina. Avem foarte multe exemple în care ne putem regăsi. Cel ce citește Evanghelia lui Ioan nu doar că simte cercetarea Duhului care îl convinge pe măsură ce citește că Isus este Fiul lui Dumnezeu, dar el își și poate regăsi reacția față de această cercetare în personajele prezentate în Evanghelie. Astfel, dacă el crede și ceilalți din jur îl disprețuiesc, și el crede chiar dacă nu are răspuns la toate întrebările iscoditoare ale celor din jur, se poate identifica atât de bine în orbul vindecat din cap.9. Dacă el ezită din pricina presiunii celorlalți, și nu din pricină că adevărul nu ar avea suficientă putere să îl convingă, el se poate identifica cu cei care, de teama iudeilor, nu -l mărturiseau pe față ș.a.m.d. Ioan vrea să înțelegem nu doar puterea adevărului de a ne convinge, dar și de ce oamenii nu primesc adevărul, și nu în cele din urmă, de ce noi înșine am putea ezita în a căuta și primi Adevărul.

Capitolele 7-9 par să fie unificate toate de această temă. În capitolul 7 Ioan ne invită prin mulțime pentru a ne descoperi întunericul și confuzia din mintea oamenilor. În cap.8 el ne prezintă asaltul Luminii asupra acestor inimi întunecate prin puterea Cuvintelor lui Isus de a demonstra Adevărul despre ei înșiși și despre Dumnezeu, iar în cap.9 avem un nou asalt al Luminii, dar de această dată, nu prin cuvintele rostite de Isus, ci prin mărturia celui luminat de Isus. Ioan creionează și un contrast izbitor între orbul care s-a lăsat luminat și cei care au respins Lumina. Se demonstrează cât se poate de clar că nu a fost vorba de lipsă de argumente sau de motive întemeiate, ci de rea voință, de dorința de a trăi în păcat și minciună, de reticența la schimbare, de refuzul încăpățânat de a se smeri în fața Adevărului.

Ioan vrea deci, să înțelegem și de ce Îl resping oamenii pe Isus. La începutul capitolului 7, Isus a rostit: *„lumea Mă urăște pentru că mărturisesc despre lucrările ei că sunt rele”*. În cap.7-9 este dezvoltată și exemplificată această afirmație. Un credincios poate fi derutat de faptul că cei mai mulți Îl resping pe Isus, și poate fi contrariat de reacția violentă a oamenilor față de ei și față de Isus. Ioan dorește ca să înțelegem pe cei din jurul nostru. Ei nu vor să vină la lumină pentru că faptele lor sunt rele. Ei urăsc Lumina pentru că ea scoate la iveală adevărul despre ei înșiși. Ei urăsc pe cei credincioși pentru că Lumina luminează prin ei.

Mărturia orbului vindecat surprinde esența mărturiei Bisericii de-a lungul istoriei. Biserica este formată din cei luminați de Lumina, din cei care s-au întâlnit în mod personal cu Lumina și și-au transformat viața în urma acestei întâlniri. Ei înșiși devin Lumini, lucru care atrage respingerea și disprețul din partea lumii. Orbul insistă foarte mult pe experiența sa cu Isus, pe modul în care Isus i-a schimbat viața. Este interesant să ne aducem aminte în acest context de ultimele capitole din cartea Fapte. Dacă în prima parte a cărții Fapte autorul ne descrie procesul desprinderii Creștinismului de Iudaism și apoi proclamarea Evangheliei în lumea păgână, în ultima parte a cărții Luca insistă pe apărarea Evangheliei. Pavel se apără pe sine și mesajul Evangheliei în fața Bisericii, în fața norodului de la Ierusalim, în fața Sinedriului, în fața lui Felix, Festus și Agripa. În acest context, Luca așterne pe hârtie două discursuri mai lungi ale lui Pavel: apărarea înaintea iudeilor (vezi cap.22) și apărarea înaintea neamurilor (vezi cap.26). În ambele discursuri, prezentarea întâlnirii personale cu Mântuitorul ocupă un loc central. Pavel, asemenea orbului, insistă pe modul în care i s-a descoperit Isus și cum

această revelație i-a schimbat radical viața. Înțelegem deci că atunci când vestim Evanghelia relatarea nașterii noastre din nou are un impact cu totul deosebit. Dincolo de argumente raționale, experiența noastră cu Isus constituie cel mai bun argument.

„Isus a auzit că l-au dat afară; și când l-a găsit, i-a zis: crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?” Îmi place atât de mult acest verset. Isus l-a căutat pe orbul vindecat. Mă gândesc, oare ce a fost în inima orbului când a fost data afară din sinagogă. Cu siguranță nu i-a fost ușor: s-a simțit nedreptățit, batjocorit și din nou respins. Se putea îngrijora cu privire la viitorul său. Dacă până acum trăia din cerșit, acum trebuie să muncească. Dar tocmai fusese exclus din comunitatea iudaică. Cine avea să îl angajeze? Firea sa pământescă îi spunea că tocmai a suferit o mare pierdere. Dar Isus îl caută și îl găsește. Pentru că a luat testul, pentru că a iubit mai mult adevărul și slava lui Dumnezeu decât slava oamenilor, Isus îi dă și mai multă lumină. Îi descoperă că este mai mult decât un proroc, îi descoperă că este Fiul lui Dumnezeu. Orbul, asemenea unui copil, crede din toată inima exact ceea ce i-a intrigat așa de tare pe iudeii din Ierusalim (vezi cap.8). Credința orbului judecă și condamnă necredința iudeilor. Observ, că la fel în capitolul 4, Isus își afirmă identitatea prin intermediul cuvintelor Sale: *și cel care vorbește cu tine, Acela este.*

Isus rostește apoi o afirmație care este de fapt concluzia capitolului sau poate chiar concluzia cap.7-10: „*Eu am venit în lumea acesta pentru judecată: ca cei ce nu văd să vadă, și cei ce văd să ajungă orbi*”. Iată că cel ce era orb fusese vindecat, și el l-a recunoscut pe Isus ca Fiul lui Dumnezeu, iar cei care vedeau se comportau ca niște orbi și nu-l recunoșteau pe Isus. În mod cert, Isus folosește drept metafore verbele a vedea și a ajunge orb. El se referă la un discernământ spiritual. Îmi vin în minte două posibile interpretări ale acestei afirmații. Iată prima interpretare: *cei ce nu văd* sunt cei smeriți, cei care recunosc că nu înțeleg, că au nevoie de lumină, cei care recunosc că trăiesc în întuneric și că au nevoie de Lumină, Lumina după care tânjesc. *Cei ce văd* sunt cei care se laudă că văd, care consideră că sunt sănătoși, că sunt deja în lumină și nu au nevoie de vindecare, sunt cei care deja știu și care numesc întunericul în care trăiesc lumină. Cei din prima categorie, când se întâlnesc cu lumina capătă discernământ spiritual, pe când a doua categorie se afundă și mai mult în întuneric.

A doua interpretare ar putea fi formulată prin cuvintele Mântuitorului din altă Evangheliie: vameșii și curvele merg înaintea fariseilor. Spre deosebire de păcătoșii dintre Neamuri, iudeii se bucurau de lumina Scripturii și aveau un discernământ spiritual mai bun. Dar când a venit Lumina, ea a fost primită de cei ce rățăceau prin întuneric, și respinsă de cei care aveau mai la îndemână felinarul Scripturii. Astfel, cei ce nu vedeau, au ajuns să vadă, și cei ce vedeau mai bine, au ajuns orbi.

Este foarte profundă și ultima afirmația a Mântuitorului din acest capitol: dacă ați fi orbi, nu ați avea păcat; dar acum ziceți: Vedem. Tocmai de aceea păcatul vostru rămâne. Afirmația vine drept răspuns la afirmația fariseilor: *Doar n-om fi și noi orbi*. Isus le spune că dacă ar fi orbi, dacă nu ar vedea absolut nimic, atunci nu ar avea păcat, nu ar putea fi socotiți vinovați cu adevărat. Un orb nu poate fi condamnat că nu a citi un semn de circulație de exemplu. Ei nu erau complet orbi. Aveau felinarul Scripturii și lumina lui Dumnezeu din conștiință. De aceea erau vinovați și responsabili de faptele lor. Pe de altă parte, ei nu-și asumau statutul unor oameni orbi, care au nevoie de Lumină. Ei vedeau ceva, dar nu vedeau complet. Ei aveau nevoie de Lumină, dar ei respingeau această nevoie. Ei erau plini de mândrie, ei știau, ei nu aveau nevoie să fie învățați de nimeni, nici măcar de Însuși Dumnezeu. Din această pricină, păcatul lor nu putea fi iertat. Afirmația : dacă ați fi orbi, nu ați avea păcat, ar putea fi interpretată și în sensul: dacă v-ați asuma statul de orb, ați primi lumina, și astfel și iertarea pentru păcatul vostru. Totuși, prima interpretare propusă mi se pare că se armonizează mai bine cu textul.

Din cele două afirmații înțelegem cât de important este să îți asumi statutul de orb. Mândria merge înainte căderii, cel ce crede că deja știe, este sortit rătăcirii. Să accepți că trăiești în întuneric, este primul pas în găsirea luminii. Să accepți că nu știi, iată marea provocare. Trăim într-o lume în care toată lumea știe. Toată lumea știe cum să își trăiască viața, ce decizii să ia, cum să-și întemeieze o familie, cum să își crească copiii, cum să fie plăcut lui Dumnezeu, cu cine să voteze, cum să se antreneze, cum să conducă țara, cum să păstorească o biserică, cum să scoată economia din criză, cine este el și cine sunt oamenii de lângă el, toată lumea știe, toată lumea vede. Dar viața este atât de complexă, și noi știm atât de puțin despre noi, despre ceilalți și despre viață în general. Oare de câte eșecuri avem nevoie, pentru a recunoaște că mergem ca niște orbi și ne izbim cu capul de orice obstacol dinaintea noastră? Îmi aduc aminte de spiritul radiografiat atât de bine de Ioan în cap.7: „*Nu este El Acela, pe care caută ei să-L omoare? Și totuși, iată că vorbește pe față, și ei nu zic nimic! Nu cumva, într-adevăr, vor fi recunoscut cei mai mari că El este Hristosul? Dar noi știm de unde este omul acesta; însă, când va veni Hristosul, nimeni nu va ști de unde este*”. Iată că acești oameni din mulțime, chiar dacă fariseii L-ar fi recunoscut pe Isus ca fiind Mesia, ei tot nu L-ar fi recunoscut, pentru că ei știau... Doamne, păzește-ne de păcatul lui “dar eu știu!”

Capitolul 9 ne descrie un nou asalt al Luminii, o nouă strategie a Luminii. Lumina nu se lasă descurajată de întunericul din inima oamenilor (întuneric descris în cap.7), ci în cap.8, prin discursul Mântuitorului invadează în sufletele întunecate ale iudeilor. Aceștia încearcă să omoare Lumina. Lumina însă nu renunță, și în cap.9 ea inițiază o nouă ofensivă. De această dată strategia este diferită. Atacul Luminii nu se mai realizează prin discursul Mântuitorului, ci prin mărturia unui om luminat de Lumină. Dacă analizăm cu atenție detaliile din capitol, observăm că este o strategie foarte eficientă. Cei care vroiau să răstignească Lumina sunt nedumeriți în fața orbului vindecat. Ei pur și simplu, nu pot ignora atât de ușor minunea, și îl interoghează p orb de mai multe ori. Mărturia orbului vindecat este așa de puternică, încât, în ciuda împietririi lor, ei nu mai pot dormi liniștiți. Ei sunt realmente tulburați și caută tot felul de explicații alternative care să excludă varianta că Isus ar putea veni de la Dumnezeu. Ei erau foarte împietriți. Cu toate acestea nu pot trece la diverse vindecarea și mărturia orbului. Conștiința lor este trezită și ei depun efort consistent pentru a o adormi din nou:

1. *Din nou, fariseii l-au întrebat și ei cum și-a căpătat vederea. (v.15)*
2. *Iarăși au întrebat pe orb: tu ce zici despre El în privința faptului că ți-a deschis ochii? (v.17)*
3. *Iudeii n-au crezut că fusese orb și că își căpătase vederea, până n-au chemat pe părinții lui. (v.19)*
4. *Fariseii au chemat a doua oară pe omul care fusese orb, și i-au zis: Dă slavă lui Dumnezeu: noi știm că omul acesta este un păcătos! (v.24)*
5. *Iarăși l-au întrebat: Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ochii?*

Observăm că iudeii sunt tulburați de mărturia orbului. Ei simt nevoie să îl întrebe de mai multe ori. Iudeii sunt foarte interesați de ce spune orbul despre Isus: *Tu ce zici despre El?* Iudeii încearcă să îl intimideze pe cel vindecat și să îl determine să declare că Isus este un păcătos: *Dă slavă lui Dumnezeu: noi știm că omul acesta este un păcătos!* Expresia *Dă slavă lui Dumnezeu*, nu era folosită în orice context. Ea avea o semnificație specială. Ea ne aduce aminte de cuvintele lui Iosua către Acan: „*Fiule, dă slavă Domnului, Dumnezeului lui Israel, mărturisește și spune-mi ce ai făcut, nu-mi ascunde nimic*”. Dar Iudeii nu doresc să afle adevărul, ci să audă din gura orbului ce ar fi dorit ei să audă. Este folosită expresia atât de sugestivă din cap. 7 noi știm. Dacă omul vindecat ar fi mărturisit împotriva lui Isus, viața fariseilor ar fi devenit mai ușoară, și ei ar fi putut dormi mai liniștiți în păcatele lor. De aceea au încercat ei să îl intimideze pe cel vindecat folosind această formulare solemnă. Dar toate acestea nu

fac decât să ne descopere cât de mare era tulburarea și cercetarea adusă în inima lor de mărturia celui luminat de Lumină.

Un alt lucru reliefat de cap.8 este puterea pe care o primește un om când se întâlnește cu Lumina. Orbul a fost lăsat singur de Isus, ca un miel în mijlocul lupilor. Fariseii erau inteligenți, plini de teologie, aveau și putere, erau și vicleni, aveau toate pârghiile pentru a-l amenința sau intimida. Lui Isus nu i-a fost frică să îl lase pe cel vindecat singur în mijlocul fariseilor. Isus avea încredere în forța Luminii din El și știa că cel vindecat are toate resursele pentru a rezista testului de foc prin care avea să treacă. Și într-adevăr a rezistat. Să nu subestimăm deci puterea Luminii.

Isus, Păstorul cel bun

– 10:1-10:42 –

Observ o legătură foarte strânsă între capitolul 9 și capitolul 10. Deși apare o nouă temă în capitolul 10 (tema Păstorului), începutul capitolului 10 nu reprezintă altceva decât continuarea discuției dintre Isus și Farisei de la finalul capitolului 9. Deci, deși se introduce o nouă temă, trebuie să fim foarte atenți la legăturile dintre acest capitol și capitolul 9. Și într-adevăr, evenimentele din capitolul 9 reprezintă matricea pe care este construit discursul din capitolul 10 despre Păstorul cel bun. Vom ilustra acest lucru pe măsură ce vom comenta pasajele acestor capitole.

În primul pasaj, Isus vorbește despre ușa pe care intră adevăratul Păstor, iar în al doilea pasaj despre Ușa prin care intră adevăratele oi. Oile sunt copiii lui Dumnezeu, și staulul oilor spațiul Împărăției. Isus este Păstorul oilor, pentru că a intrat pe ușă. Oare despre ce ușă să fie vorba? În mod cert se are în vedere Ușa Scripturilor Vechiului Testament. Sunt multe pasaje în Evanghelia după Ioan în care se insistă asupra faptului că Isus s-a lăsat și a fost legitimat de Scripturile Vechiului Testament. Scriptura creiona Ușa pe care trebuia să intre orice profet sau Păstor spiritual al lui Israel, și nu în ultimul rând Ușa pe care trebuia să intre Mesia. Cel care venea de la Tatăl trebuia să împlinească poruncile Tatălui, să fie în armonie cu revelația Tatălui, să împlinească profețiile Tatălui din Vechiul Testament. Isus a făcut în mod desăvârșit aceste lucruri. De aceea, El este Păstorul oilor. În pildă apar și hoții și tâlharii care nu intră pe ușă, ci sar pe altă parte. Și ei sunt atrași și interesați de oi, dar au alte gânduri. Ei vin de fapt să facă rău oilor și să profite de pe urma lor. Diferența fundamentală între aceștia și Păstor, este că aceștia ocolesc mereu Ușa. Dacă privim aceste afirmații prin lentila capitolului 9, îi identificăm imediat pe hoți și pe tâlhari cu Fariseii care vroiau să distrugă credința care se născuse în inima orbului. Fariseii nu au intrat pe Ușa Scripturilor, ci și-au construit o teologie bazată pe tradiție și scrierile rabinice, o teologie falsă care să le justifice un mod de viață păcătos. Ei erau atrași de turma lui Israel. Dar nu doreau să le ofere viața, nici nu puteau să le ofere viață. Ei doreau să profite de aprecierile lor și de banii lor, iar în schimb le dăruiau moartea, o teologie care îi îndepărta de Domnul vieții: „*Vai de voi, învățători ai Legii! Pentru că voi ați pus mâna pe cheia cunoștinței: nici voi n-ați intrat, iar pe cei ce voiau să intre, i-ați împiedicat să intre*”. Isus pornește deci la evenimentele din capitolul 9 pentru a-i ajuta pe Farisei să se identifice cu hoții și tâlharii și să înțeleagă cât de departe sunt de profilul adevăratului păstor spiritual. În acest sens, Isus le mai aduce un nou argument: oile ascultă glasul Păstorului, și nu ascultă glasul străinilor. Dacă citim din nou pilda, descoperim că de fapt aceasta este tema principală a pildei. În v.1-2, Isus face o introducere în care evidențiază contrastul dintre păstor și hoți, dar apoi în v.3-5, el ne prezintă conținutul pildei. Și în acest conținut laitmotivul este reacția oilor la diferitele chemări:

- *Oile aud glasul lui*
- *și ele merg după el, pentru că îi cunosc glasul*
- *nu merg deloc după străin*
- *ci fug de el*
- *pentru că nu cunosc glasul străinilor*

Prin lentila capitolului 9, identificăm atât de ușor oaia adevărată și reacția ei cu orbul cel vindecat. Orbul făcea parte din adevăratele oi ale lui Israel. El a recunoscut glasul lui Isus și l-a urmat. Dar nu a ascultat glasul străinilor în ciuda poziției lor de autoritate, a diplomelor în teologie, a argumentelor și amenințărilor lor. Orbul din naștere a avut capacitatea de a distinge glasul Luminii de glasul

Întunericului. Cei din Israel care aveau o relație autentică cu Dumnezeu revelat în Vechiul testament erau adevăratele oi. Ei Îl cunoșteau pe Tatăl, umblau zilnic cu El ca și Noe, și îi cunoșteau glasul ce răsună atât de clar prin creație, prin Scriptură, și în viața și conștiința lor. Ei urmau doar pe cei prin care se auzea același glas al Tatălui. Ei L-au recunoscut pe Fiul, pentru că Îl cunoșteau pe Tatăl. Ei nu s-au lăsat impresionați de chemarea Fariseilor, pentru că din ei se auzea un glas ciudat, care nu semăna deloc cu glasul Tatălui. Oile sunt cei care umblă cu Domnul și care cunosc glasul Lui. Din această pricină, ei își dezvoltă capacitatea de a recunoaște glasul Tatălui și de a nu-l confunda cu alte glasuri. Glasul Tatălui le este familiar. Orice alt glas este străin, înfricoșător. Orbul a ascultat de glasul lui Isus. Era un glas familiar, pentru că prin Isus glăsuia Tatăl. Orbul nu a ascultat de glasul fariseilor, pentru că era un glas străin. În spatele Fariseilor era tatăl lor, adică diavolul, și chemarea lui era atât de distinctă de glasul Domnului. Să analizăm asemănările și diferențele dintre glasul lui Isus și glasul celui rău (prin farisei) din capitolul 9:

<i>Glasul Tatălui prin Isus</i>	<i>Glasul celui rău prin farisei</i>
Asemănări	
Pretinde că este glasul lui Dumnezeu	Pretinde că este glasul lui Dumnezeu
Invocă autoritatea Scripturii	Invocă autoritatea Scripturii
Folosește argumente din Scriptură	Folosește argumente din Scriptură
Diferențe	
Este blând și oferă libertate reală de alegere	Este zgomotos și exercită presiune, libertatea de alegere fiind pusă în umbră
Este în armonie cu Scriptura	Nu este în armonie cu Scriptura
Transmite dragoste, compasiune	Transmite răceală, dispreț, ură
Este în armonie cu experiențele de viață	Sfidează experiențele de viață
Are logică și coerență	La un moment dat se contrazice

Din nou Evanghelia după Ioan insistă pe capacitatea ființei create de a recunoaște glasul Creatorului. Dar mai mult decât atât, sau mai nuanțat. În capitolul 9 statutul de a fi oaie nu este același cu statutul de a fi ființă creată. În v.26, Isus le spune Fariseilor: dar voi nu credeți, pentru că, după cum v-am spus, voi nu sunteți din oile Mele. Oaie adevărată care recunoaște glasul Păstorului este ființa creată care are deja o relație cu Dumnezeu, sau cea care, chiar dacă nu are o relație cu Dumnezeu, răspunde cercetării divine și are disponibilitatea de a se smeri în fața Adevărului. În v.16, Isus spune: „mai am și alte oi, care nu sunt din staulul acesta; și pe acela trebuie să le aduc”. Aici Isus se referă la cei dintre Neamuri, și cred că putem include atât pe cei dintre Neamuri care aveau deja o relație cu Creatorul, cât și pe cei dintre Neamuri care deși trăiau în întuneric încă aveau disponibilitatea de a veni la Adevăr.

Dar în contextul primului staul (poporul Israel) oile par a fi în special cei care au deja o relație cu Yahwe. Umblând cu Dumnezeu, aceștia își dezvoltă capacitatea de a auzi și recunoaște glasul Domnului. Și acest lucru, nu doar la modul general, ci chiar și în situații specifice de viață. Orbul a auzit un glas care îi spunea să meargă la scaldătoarea Siloam și să se spele pe ochi. Nu i se promitea în mod explicit vindecarea, dar era o poruncă. Cel care rostea această poruncă sfida orânduiriile Sabatului

și îi cerea și lui să le sfideze. Cu toate acestea, orbul ascultă acest glas. Fără să Îl vadă pe Isus, și fără să Îl cunoască prea bine, el recunoaște vocea Domnului și ascultă fără să ezite. Era un context specific de viață. Deci glasul Domnului are în vedere mai mult decât acele principii generale care ne sunt revelate în Scriptură. Glasul Domnului vrea să ne călăuzească în viața noastră de zi cu zi. Cunoașterea Scripturii ne ajută să deosebim această călăuzire specifică, dar în mod cert nu ne putem opri la principiile generale ale Scripturii. Orbul nu găsea nici un pasaj din vechiul Testament care să îi spună că la un moment dat el se va întâlni cu Mesia care îi va porunci să își spele ochii într-o scaldătoare. Dar Scriptura îl putea ajuta să înțeleagă că Sabatul nu este un scop în sine, că Domnul este mai presus de Sabat, și că teologia lui Isus despre boală și suferință (boala nu este întotdeauna consecința unui păcat specific) este în armonie cu învățătura Vechiului Testament (vezi cartea Iov), spre deosebire de teologia falsă a Fariseilor care semăna atât de bine cu învățătura prietenilor lui Iov (boala este întotdeauna semnul că Dumnezeu te-a pedepsit). Orbul recunoaște glasul Domnului. În cele din urmă întreaga revelație a Scripturii are drept premisă capacitatea oilor de a recunoaște glasul Domnului. Avraam, Moise, profeții, cu toții au auzit un glas care pretindea că este glasul Domnului. Ei nu s-au îndoit, și nu s-au întrebat: oare mi-a vorbit cel rău, sau oare a fost imaginația mea sau o tulburare mintală? Nu, ci au fost siguri că Domnul le-a vorbit. Glasul Domnului este inconfundabil pentru oile Sale. Aceasta este premisa fundamentală a credinței. Și este o premisă care poate fi experimentată și testată de oricine. Premisa este atât de puternică, încât faptul că oile recunosc în glasul lui Isus glasul Domnului devine un nou argument pentru mesianitatea lui Isus. Oamenii cu adevărat evlavioși din Israel, cei care aveau credința avraamică, cei care, asemenea orbului, iubeau adevărul și pe Dumnezeu, mai mult decât slava oamenilor L-au recunoscut pe Isus. Este un nou argument că Isus era Mesia. Și faptul că aceste oi au respins învățătura Fariseilor, îi deconspiră pe aceștia ca fiind străini, ca fiind hoți și tâlhari.

Deci prima pildă despre Păstor insistă pe capacitatea oilor de a recunoaște glasul păstorului de glasul străinilor. A doua pildă păstrează această idee, dar de această dată insistă pe profilul Păstorului celui bun. După prima pildă ne întrebăm: cum de recunosc oile glasul Păstorului? Pe baza a ce? De ce l-au recunoscut ele pe Isus? A doua pildă pare să răspundă la această întrebare.

A doua pildă începe tot cu metafora Ușii. Dar de această dată, Isus este Ușa. Cel care a intrat pe Ușa Scripturilor, este El Însuși Ușa pentru mântuirea oilor. Pornind de la această metaforă, Isus creionează primul element din profilul Păstorului celui bun. Observ faptul că el doar creionează acest profil, dar îl pune mereu în contrast cu profilul hoților și tâlharilor. Și într-adevăr, la fel ca în prima pildă, nu se insistă doar pe faptul că oile recunosc glasul păstorului dar și faptul că fug de glasul străinilor:

- v.7: Toți cei ce au venit înainte de Mine, sunt hoți și tâlhari; **dar oile nu au ascultat de ei.**
- v.14: Eu Îmi cunosc oile Mele, și **ele Mă cunosc pe Mine.**

Voi nota într-un tabel elementele care definesc profilul păstorului, precum diferențele fundamentale dintre Păstor și străini:

Nr.	Păstorul	Străinii
1.	Eu am venit ca oile să aibă viață, și să o aibă din belșug.	Hoțul nu vine decât să fure, să junghie și să prăpădească.
2.	Păstorul cel bun Își dă viața pentru oi.	Cel plătit, care nu este păstor, și ale cărui oi nu sunt ale lui, când vede lupul, lasă oile și fuge.

3.	Eu Îmi <i>cunosc oile Mele...</i>	Ale cărui oi <i>nu sunt ale lui...</i>
4.	și ele Mă cunosc pe Mine, ele vor asculta de glasul Meu.	Dar oile n-au ascultat de ei.
5.	Mai sunt și alte oi, care nu sunt din staulul acesta; și pe acelea trebuie să le aduc...și va fi (o singură) turmă...	(cel plătit nu are grijă nici măcar de oile din staulul acesta, adică turma lui Israel...)
6.	Tatăl Mă iubește pentru că Îmi dau viața ca iarăși să o iau. Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau de la Mine.	(cel plătit fuge de lup...)
7.	Și s-a făcut dezbinare între ei: Adevăratul Păstor aduce dezbinare între iubitorii de Lumină și iubitorii de întuneric.	-

Vom analiza pe rând fiecare din cele 7 elemente. Deci în primul rând, păstorul cel bun dă oilor viață din belșug, spre deosebire de hoți și tâlhari care aduc pierdere, durere și moarte. Inima oilor a experimentat și tânjește după adevărata viață. Aceasta înseamnă apropiere de Dumnezeu, cunoașterea lui Dumnezeu și părtășia cu Acesta, slujirea Sa și împlinirea poruncilor Sale. Viața din Dumnezeu este inconfundabilă. Ea împlinește cele mai adânci nevoi ale sufletului, ea satură, ea aduce o fericire și o pace unică, pace și fericire care sfidează necazurile și suferința din viață. Ea se adresează deci, nevoilor adânci ale sufletului și naște sentimente sfinte și unice. Adevărata viață răspunde și nevoilor minții noastre, nevoii de logică, de coerență, de raționalitate. Ea nu înseamnă doar o trăire mistică și atât. Ea este susținută de argumente raționale, logice, coerente care satisfac rațiunea pusă de Dumnezeu în noi. Ea operează cu informații și este în perfectă armonie cu realitatea din noi, din ceilalți, și din viață în general. Ea luminează mintea. Ea ne deschide ochii inimii pentru a cunoaște în profunzime. Este o cunoaștere mijlocită de informații, dar dincolo de acestea. Și când spun aceste lucruri cred că deja am în vedere contopirea sentimentelor sfinte cu gândurile sfinte ce vin de la Duhul Sfânt. Dar adevărata viață mai face un lucru: ea ne smulge din robia păcatului și ne duce pe culmi ale sfințeniei, la care, atunci când eram robi firii pământești, nici nu am fi visat vreodată. Conștiința noastră ne ajută de când suntem mici să deosebim ce este bine de ce este rău. Și cu toate că știm ce este bine, și ce este rău, de foarte, foarte multe ori facem răul. Descoperim în noi o fire care luptă împotriva Legii lui Dumnezeu, și care ne târăște în păcat. Deși ne dorim să facem binele, facem răul. Câtă vreme dorim să fim sinceri și să ascultăm de glasul conștiinței, trăim această zbatere descrisă atât de frumos în Romani capitolul 7:

„Dar eu sunt pământesc, vândut rob păcatului. Căci nu știu ce fac: nu fac ce vreau, ci fac ce urăsc. Acum, dacă fac ce nu vreau, mărturisesc prin aceasta că Legea este bună. Și atunci, nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care este în mine. Știu, în adevăr, că nimic bun nu locuiește în mine, adică în firea mea pământească, pentru că ce-i drept, am voința să fac binele, dar nu am puterea să-l fac. Căci binele, pe care vreau să îl fac, nu-l fac, ci răul pe care nu vreau să-l fac, iacă ce fac!.....O nenorocitul de mine! Cine mă va izbăvi din acest trup de moarte?” (Rom.7:14-20,24)

Chiar dacă descrierea din Romani 7 ar putea avea în vedere în primul rând un creștin cu un păcat nemărturisit, ea oglindește și zbaterea celor necredincioși care rezonază cu glasul conștiinței. Dar când vine adevărata viață, ea ne smulge din această robie și încetul cu încetul urcăm pe culmile de neatins ale sfințeniei lui Dumnezeu. Deci viața din Dumnezeu se adresează și comportamentului nostru, și când spun comportament mă refer și la ce stă în spatele acestuia: motivații, atitudini. Nu este doar o sfințenie exterioară, ci și o puritate interioară, a inimii. Dominanta vieții noastre devine ascultarea și putem face binele pe care dorim să îl facem. Ceea ce nu am putut face o viață acum putem: putem birui mândria,

afirmarea de sine, egoismul, invidia, răutatea, poftele din noi, putem să ne îmbrăcăm cu haina dragostei iertând, iubind necondiționat, jertfindu-ne dezinteresați, iubind chiar pe vrăjmașii noștri; putem avea pace și bucurie în încercări, putem birui frica de suferință, și chiar și adevărata viață. Sfințirea este un proces. Toate aceste lucruri nu se întâmplă peste noapte. Dar imediat după nașterea din nou, intrăm în acest proces, și dacă dorim, viața din Dumnezeu ne inundă din ce în ce mai mult, și suntem transformați din ce în ce mai mult după chipul și asemănarea Fiului Său.

Apoi, adevărata viață ne stimulează și respectă libertatea de alegere. Lumina de sus este suficient de intensă ca să o urmezi cu toată inima, dar și suficient de slabă ca să o poți respinge. Viața din Dumnezeu pune stăpânire pe noi doar în măsură în care noi îi dăm voie. Nu este intrarea într-o transă mistică pe care nu o putem controla. Este o chemare fermă și blândă, care ne întrebă mereu, la fel cum Isus i-a întrebat pe ucenici: Voi nu plecați? Lumina de sus ne cere totul, dar nu ne impune. Dimpotrivă, vrea să vadă dacă ne dorim cu adevărat această viață.

Și nu în ultimul rând adevărata viață generează relații sfinte. Este adevărat că acest element l-am putea include în viața sfântă, faptele sfinte despre care am vorbit mai sus. Dar cred că merită o atenție specială. Omul este o ființă relațională. În el există o nevoie fundamentală după dragoste, unitate, comuniune. Adevărata viață aduce în relațiile prezente adierea dragostei și unității din Edenul de altădată. Acest lucru nu se întâmplă doar în relația personală cu Dumnezeu, ci și în cadrul comunității. O comunitate transformată de adevărata viață experimentează o comuniune, acceptare și părtășie unică și inconfundabilă.

În concluzie, *adevărata viață se adresează ființei umane în integralitatea sa*. Ea se adresează nevoilor noastre adânci, rațiunii din noi, comportamentului nostru, liberului nostru arbitru și relațiilor interumane. Omul simte, gândește, acționează, face alegeri și relaționează. Viața venită din Dumnezeu se adresează și umple toate dimensiunile umanității noastre. Cel care ne-a creat după chipul și asemănarea Sa, ne cunoaște mai bine ca oricine. Viața venită din Cel care ne-a creat răspunde tuturor nevoilor noastre. Păstorul cel bun ne dăruiește această viață. De aceea, oile, adică cei care trăiesc adevărata viață, recunosc pe Păstorul cel bun. Este interesant să ne uităm la fiecare personaj din Evanghelie care se intersectează cu Isus. Fiecare întâlnire evidențiază mai bine una din cele cinci dimensiuni prezentate mai sus. De exemplu, discuția cu Nicodim reliefează mai clar modul în care adevărata viață se adresează rațiunii umane, întâlnirea cu ucenici din capitolul 1 ilustrează cum adevărata viață împlinește nevoile adânci ale omului, iar samariteanca ilustrează schimbarea comportamentului generată de adevărata viață.

Străinii aduc învățături străine. Aceste învățături nu satisfac cele patru dimensiuni ale umanității din noi. Ele sunt amăgitoare, deșarte. Sufletul va rămâne gol, mințit și în robia păcatului. Oile, obișnuite cu învățătura care conduce către viață, se vor îndepărta de învățătura străinilor.

Al doilea element din profilul bunului Păstor este: își dă viața pentru oile Sale. Dumnezeu este dragoste, și oile știu acest lucru. Bunul Păstor trebuie să oglindească dragostea Creatorului. Și El o face, jertfindu-se pentru oile sale. El nu urmărește un câștig anume, ci lui îi pasă de oi. Cei care sunt plătiți, adică cei care au un interes anume, ei nu sunt păstori. Deși simulează a fi păstori, ei de fapt nici nu sunt păstori. Ei sunt motivați de afirmare de sine, câștig material, ambiții personale, nevoie de putere etc. Sosirea lupului îi demască. Necazuri, greutăți, suferințe, obstacole îi pun în postura de a face o alegere: să piardă și să sufere de dragul oilor, sau să evite pierderile personale, iar oile să fie vătămate. După roadele lor îi veți cunoaște, ne spune Mântuitorul. Sunt mulți lupi îmbrăcați în haine de oi, sau mulți străini care simulează a fi păstori. Domnul va îngădui tot felul de evenimente care vor scoate la iveală ce este în inima lor. Adevăratul păstor își dă viața pentru oi. Ei oglindesc dragostea jertfitoare a

Creatorului. Din această pricină, oile recunosc glasul Păstorului. Pentru păstori, oile sunt adevărata comoara. Ele sunt pe primul loc. ele sunt mai presus de propria viață. Ele sunt scopul slujirii sale. Fariseii nu au acceptat pierderi de dragul oilor. Dacă l-ar fi recunoscut pe Isus ca Mesia, ei ar fi pierdut din imagine, popularitate și bani. Ei nu au suportat aceste pierderi, au fugit de ele, iar oile lui Israel au avut de suferit.

Al treilea element al profilului este: Eu Îmi cunosc oile Mele. Păstorul cel bun Își cunoaște oile și le cheamă pe nume. Ele nu poartă un număr, ci un nume. El se raportează la fiecare în parte, și împlinește nevoile fiecăreia. El se raportează la oi ca fiind oile Sale. De aceea este gata să moară pentru ele. Păstorul cel bun are discernământ. El deosebește adevăratele oi de cele care simulează a fi oi. El oglindește grija Creatorului pentru fiecare suflet în parte, dar și puterea Creatorului de a citi gândurile ascunse ale inimii. Adevăratul Păstor își cunoaște oile, și nu le confundă cu cele ce nu sunt adevărate oi. Isus nu s-a lăsat impresionat de religiozitatea liderilor lui Israel sau a poporului Israel. El și-a dat seama că nu au în ei dragoste de Dumnezeu, și le-a spus că tatăl lor este diavolul. Iată că nu doar oile au capacitatea de a-și recunoaște Păstorul, dar și Păstorul are capacitatea de a-și recunoaște oile.

Al patrulea element al profilului este: și ele (oile) Mă cunosc pe Mine. Un argument în favoarea bunului Păstor este că oile Îl recunosc. Cei care Îl iubeau și căutau pe Dumnezeu cu adevărat, L-au recunoscut pe Isus. Dar nu doar că L-au recunoscut pe Isus, dar asemenea orbului vindecat au fugit de glasul Fariseilor. Fariseii s-au dovedit astfel a fi străini, hoți și tâlhari. Versetele 15-16 subliniază capacitatea extraordinară a oilor de a-și recunoaște Păstorul:

- Eu Îmi cunosc oile Mele,
și ele Mă cunosc pe Mine,

AȘA CUM

- Mă cunoaște pe Mine Tatăl,
și cum cunosc Eu pe Tatăl.

Deci Isus ne spune că oile Îl cunosc pe El, la fel cum El cunoaște pe Tatăl. Cum să înțelegem această afirmație? În mod cert, Isus cunoaște mai mult din Tatăl, decât cunoaștem noi din El, și în mod cert Isus era mai plin de încredere în glasul Tatălui decât suntem noi în glasul Lui. Totuși, la ce se referă acest ASA CUM? Da, putem spune că Isus ne cunoaște pe noi, oile Sale, într-o dimensiune absolută, la fel cum Îl cunoștea Tatăl pe El. Dar ce asemănări să fie între modul în care oile Îl cunosc pe Isus, și Isus Îl cunoștea pe Tatăl? Cred că acest ASA CUM vrea să ilustreze capacitatea extraordinară a oilor de a recunoaște glasul Păstorului. Oile pot avea certitudine, și această certitudine este așa de mare, încât, deși nu poate egala certitudinea pe care o are Fiul față de Tatăl, depășește un anumit prag, încât poate fi asemănată cu această certitudine. Esența certitudinii pe care o are Fiul față de Tatăl, este dăruită oilor față de Fiul. Fiul a fost așa de sigur de glasul Tatălui, încât a murit de dragul Lui. Oile sunt așa de sigure de glasul Fiului, încât sunt gata să moară pentru El. Acum Îmi dau seama mai bine ca oricând, că Dumnezeu a pus în oi capacitatea de a recunoaște Adevărul. Evanghelia după Ioan, mai mult ca oricare altă carte din Scriptură, insistă pe aceasta capacitatea a oamenilor de recunoaște glasul Luminii. Ea vrea să ne ajute să descoperim senzorii care sunt deja puși în noi, pentru a-i putea folosi la maxim. Poate nu suntem conștienți de acest dar pe care Dumnezeu l-a pus în noi. Datorită acestui dar putem avea certitudine, putem cunoaște pe Fiul la fel cum Acesta cunoștea pe Tatăl.

Al cincilea element al profilului are în vedere mântuirea neamurilor. Păstorul cel bun oglindește dragostea Creatorului. Dragostea Creatorului nu cunoaște bariere. Orice suflet creat de Domnul se bucură de dragoste necondiționată din partea Acestuia. Păstorul cel bun nu face diferențe între oi. Fie că sunt de departe, fie că sunt de aproape, El le iubește la fel și lucrează cu aceeași bucurie pentru mântuirea lor. El nu se jertfește doar pentru unele. Dacă cel rău așează tot felul de bariere între semeni, dacă generează ura între rase și popoare, și alienarea între semeni, Păstorul cel bun promovează unitatea: și va fi o turmă (o singură turmă, în original). După cum ne învață Efeseni capitolul 2, Hristos, în trupul Lui, a înlăturat vrăjmășia dintre ei, Legea poruncilor, în orânduielele ei, ca să facă pe cei doi să fie în El Însuși un singur om nou, făcând astfel pace; și a împăcat pe cei doi cu Dumnezeu într-un singur trup, prin cruce, prin care a nimicit vrăjmășia. (Ef.2:15-16). Păstorul cel bun readuce între semeni unitatea Edenului de altă dată. El adună pe oameni, și nu îi îndepărtează. El aduce pace, și nu dezbinare între oi. El este gata să se jertfească pentru această unitate.

Al șaselea element al profilului reia dimensiunea jertfitoare a acestuia. Reluarea acestei dimensiuni ne sugerează faptul că acest element al profilului are o importanță aparte. Isus insistă că jertfa pe care o va aduce este o jertfă de bunăvoie. Porunca pe care a primit-o de la Tatăl nu este ca să Își dea viața pentru oi, ci să Își de viața de bunăvoie pentru oi. Isus nu este constrâns de porunca Tatălui, și nici de nimic altceva pentru a-Și da viața pentru oi. Este alegerea Lui și o face din dragoste, din dragoste pentru oi și din dragoste pentru Tatăl. Evanghelia după Ioan vorbește mai mult ca orice altă carte din Scriptură despre dragostea dintre Tatăl și Fiul:

- *Tatăl iubește pe Fiul, și a dat toate lucrurile în mâna Lui. (2:35)*
- *Căci Tatăl iubește pe Fiul, și-I arată tot ce face. (5:20).*
- *Tatăl Mă iubește pentru că Îmi dau viața ca iarăși să o iau. (10:18).*
- *Dar vine (stăpânitorul lumii acesteia) pentru ca lumea să cunoască că Eu iubesc pe Tatăl, și că fac așa cum Mi-a poruncit El! (Ioan 14:31)*

Dragostea lui Dumnezeu pentru noi este necondiționată de dragostea noastră pentru El. El ne-a iubit întâi, și apoi noi am răspuns cu dragoste la dragostea Lui. Dar ce motivează dragostea din sânul Sfintei Treimi? Este tot o dragoste necondiționată? Sau este un alt tip de dragoste? Ioan 10:18 ne spune că Tatăl iubește pe Fiul pentru că Își dă viața pentru oi. Din Ioan 14:31 înțelegem că Fiul Își dă viața din dragoste pentru Tatăl. Deci dacă am contopi cele două afirmații, am putea formula astfel: Tatăl iubește pe Fiul pentru că Fiul iubește pe Tatăl. Evanghelia după Ioan nu ne spune explicit de ce Fiul iubește pe Tatăl, dar de cel puțin trei ori Isus rostește afirmația: Tatăl iubește pe Fiul. Oare Tatăl iubește pe Fiul pentru că Fiul Îl iubește, și Fiul iubește pe Tatăl pentru că Tatăl Îl iubește? Este o dragoste ce există dintotdeauna. Cel care nu are început, a fost dintotdeauna dragoste. Înainte de a fi orice, a fost dragostea: dragostea nemărginită a Tatălui față de Fiul, și o dragoste nemărginită a Fiului față de Tatăl. Ce era în spatele acestei iubiri eterne? Cine ar putea răspunde la o astfel de întrebare? Este cert că era o dragoste reciprocă, și că dragostea Fiului față de Tatăl inspira dragostea Tatălui față de Fiul, și dragostea Tatălui față de Fiul inspira dragostea Fiului față de Tatăl. O iubire eternă, și fără sfârșit. O taină. Dumnezeu a creat căsătoria tocmai pentru a oglindi ceva din taina unității și iubirii din cadrul Sfintei Treimi. Nu doar bărbatul, și nu doar femeia reflectă chipul lui Dumnezeu, ci bărbatul împreună cu femeia reflectă acest chip. Relația dintre cei doi oglindește relația din cadrul Sfintei Treimi. În cadrul căsătoriei, două persoane distincte devin un singur trup. În cadrul căsătoriei, dragostea atinge culmi nebănuite. Și este vorba de o dragoste specială, unică. Este mai mult decât dragostea necondiționată pe care trebuie să o purtăm față de fiecare semen. Celălalt este iubit pentru ce este el. Și dragostea față de celălalt este amplificată de dragostea celuilalt față de tine. Mai întâi iubești pentru că

ai descoperit pe cineva extraordinar, și apoi iubești și mai mult, pentru că acea persoană extraordinară te iubește. Iubești pentru că ești iubit, și ești iubit pentru că iubești. Aceasta este normalitate pe care Dumnezeu a gândit-o pentru fiecare căsnicie. Ea oglindește ceva din dragostea fără sfârșit dintre Tatăl și Fiul. Înțelegem astfel și secretul ca dragostea dintre parteneri să nu se stingă, ci să crească mereu. Mai întâi, fiecare partener trebuie să accepte procesul transformării întru asemănarea cu Hristos. Astfel, partenerul va deveni mai frumos, va fi mereu redescoperit ca o persoană extraordinară. Va fi ușor de iubit, va fi iubit din pricina frumuseții chipului lui Hristos din el. În al doilea rând, fiecare îl va iubi pe celălalt mai mult, și astfel și celălalt îl va iubi mai mult, și tot așa. Și aici, bărbatul, capul familiei, este cel care trebuie să dea tonul. El va aduce plusul de iubire în relație, și relația va crește mereu în dragoste. E ușor să iubești pe cineva frumos. E ușor să iubești pe cine te iubește. Tatăl se minunează de frumusețea Fiului și de dragostea Fiului pentru El. Fiul se minunează de frumusețea Tatălui și de dragostea Tatălui pentru El. Această normalitate a iubirii divine Tatăl și-o dorește în fiecare căsnicie. Dar de unde să aducă bărbatul mereu un plus de iubire în relație? Răspunsul este unul singur: adăpându-se din dragostea eternă a Creatorului. Pavel le spune Corintenilor: lărgiți-vă inima! Inima se lărgeste în dragoste prin cunoașterea Celui ce este dragoste! Dragostea Creatorului este infinită. Cei doi parteneri vor avea mereu de unde să aducă un plus de iubire în relație. Cunoașterea Celui Preaînalt te va face mai frumos, te va umple de mai multă iubire, și nu în ultimul rând, îți va curăța ochii pentru a descoperi adevărata frumusețe a partenerului tău, al celui care a fost creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

Oile poartă în ele dorul după Edenul de altă dată, pentru unitatea și dragostea din Eden. Adevăratul Păstor readuce unitatea și dragostea pierdută. Oile recunosc astfel glasul Păstorului.

Al șaptelea element are în vedere dezbinarea adusă de Bunul Păstor. În mod paradoxal, cel care se jertfește pentru a reface pacea dintre oameni, aduce dezbinare între oameni. Bunul Păstor aduce pace între oi, dar război între oi și capre. Mulți au fost tulburați de dezbinarea pe care a adus-o Isus în Israel, și apoi în istorie. Dar este o normalitate, este o trăsătură definitorie a Bunului Păstor. Bunul Păstor este Lumina. Lumina stârnește întunericul la război, și războiul are loc. Iubitorii luminii trec de partea luminii, iar iubitorii de întuneric se cufundă și mai mult în întuneric. Aceștia urăsc Lumina, dar au o ură specială față de cei care au părăsit întunericul pentru a trece de partea Luminii. Așa se termină primul discurs din capitolul 10: din pricina acestor cuvinte s-a făcut iarăși dezbinare între Iudei.

Oile recunosc deci pe Adevăratul Păstor. Oile sunt cei care umblă cu Dumnezeu și posibil, și cei care au disponibilitatea de a umbla cu Dumnezeu, chiar dacă nu au început încă această minunată experiență a harului. Păstorul cel Bun este recunoscut de oi, deoarece Acesta oglindește gloria Dumnezeului cu care acestea umblă și rezonază cu chipul lui Dumnezeu pus în acestea prin actul creației. Păstorul cel bun are un anumit profil, profil care este recunoscut de oi. Acest profil conține 7 elemente definitorii:

- Păstorul cel bun aduce oilor adevărata viață.
- Păstorul cel bun își dă viața pentru oi.
- Păstorul cel bun își cunoaște oile Lui.
- Bunul Păstor este recunoscut și ascultat de adevăratele oi.
- Păstorul cel bun nu face diferențe între oi își cheamă oile la unitate desăvârșită.
- Bunul Păstor își dă viața de bunăvoie pentru oi și reflectă dragostea Tatălui.
- Bunul Păstor aduce dezbinare între iubitorii de Lumină și iubitorii de Întuneric.

Acesta este profilul recunoscut de oi, familiar oilor. Dar de ce este acest profil familiar oilor? Pe de o parte acest profil oglindește frumusețea Dumnezeului cu care oile umblă și pe care oile L-au cunoscut prin diferite experiențe. Dar pe de altă parte, acest profil împlinește perfect tiparul mesianic zugrăvit de Vechiul Testament. Spuneam că Ușa pe care trebuia să intre Mesia, Bunul Păstor, era Ușa Scripturilor. Cele 7 elemente de mai sus se armonizează perfect cu tiparele mesianice din Scriptură.

Metafora Păstorului nu este străină în Vechiul Testament. Liderii poporului sunt asemănați cu niște păstori. Primul care folosește această metaforă pare a fi Moise. La sfârșitul lucrării sale, El se roagă pentru un nou lider care să îi ia locul: „*Domnul, Dumnezeul duhurilor oricărui trup, să rânduiască peste adunare un om care să iasă înaintea lor, și să intre înaintea lor, care să-i scoată afară și să-i vâre înăuntru, pentru ca adunarea Domnului să nu fie ca niște oi care nu au păstor.*” (Numeri 27:16-17).

Liderii în Israel erau văzuți deci ca niște păstori. Tema păstoririi turmei lui Israel pronunțată de Moise reînvie odată cu David: „*A ales pe robul Său David, și l-a luat de la staulele de oi. L-a luat dindărătul oilor, care alăptau, ca să pască pe poporul Său Iacov, și pe moștenirea sa Israel. Și David i-a cârmuit cu o inimă neprihănită, și i-a povățuit cu mâini pricepute.*” (Ps.78:70-72). David a fost un model de Păstor pentru toți împărații lui Israel care au urmat după El. David a fost un bun Păstor pentru că a urmat modelul Celui care i-a păstorit viața. Pentru David, Domnul era Păstorul lui: „*Domnul este Păstorul meu: nu voi duce lipsă de nimic. El mă paște în pășuni verzi și mă duce la ape de odihnă; îmi înviorează sufletul și mă povățuiește pe cărări drepte, din pricina Numelui Său. Chiar dacă ar fi să umblu prin valea umbrei morții, nu mă tem de nici un rău, căci Tu ești cu mine. Toiagul și nuiua Ta mă mângâie.*” (Ps.23). Dar Domnul nu era doar Păstorul lui David, ci și Păstorul lui Israel: „*Ia aminte, Păstorul lui Israel, Tu care povățuiești pe Iosif ca pe o turmă! Arată-Te în strălucirea Ta, Tu care șezi pe heruvimi!*” (Ps.80:1). Păstorul lui Israel muștra pe păstorii pământești dacă aceștia nu îi urmau exemplul. Capitolul 34 din Ezechiel este Cuvântul Domnului rostit împotriva lui păstorilor lui Israel. În acest capitol Dumnezeu demască pe cei care nu sunt păstori, și prin exemplul Său creionează profilul Bunului Păstor, profil reluat de Isus în Ioan capitolul 10: „*Eu Însumi Îmi voi paște oile, Eu le voi duce la odihnă, zice Domnul. Voi căuta pe cea pierdută, voi aduce înapoi pe cea rătăcită, voi lega pe cea rănită, și voi întări pe cea slabă. Dar voi păzi pe cele grase și pline de vlagă: vreau să le pasc cum se cuvine.*” (Ezechiel 33:16). Sfârșitul capitolului 34 îl zugrăvește pe Mesia ca pe Adevăratul Păstor, care, la fel ca David, va paște pe Israel după voia lui Dumnezeu: „*Voi pune peste ele un singur păstor, care le va paște, și anume pe Robul Meu David; El le va paște, El va fi păstorul lor. Eu, Domnul, voi fi Dumnezeul lor și Robul Meu David va fi voievod în mijlocul lor. Eu, Domnul, am vorbit.*” (Ezechiel 34:23-24).

Ieremia 23 reia ideea că Mesia va fi Bunul Păstor: „*Vai de păstorii care nimicesc și risipesc turma pășunei Mele, zice Domnul. De aceea, așa vorbește Domnul, Dumnezeul lui Israel împotriva păstorilor care pasc pe poporul meu: Pentru că Mi-ați risipit oile, le-ați izgonit și nu v-ați îngrijit de ele, iată că vă voi pedepsi din pricina răutății faptelor voastre, zice Domnul. ...Iată vin zile, zice Domnul, când voi ridica lui David o Odraslă neprihănită. El va împărăți, va lucra cu înțelepciune, și va fac dreptate și judecată în țară. În vremea Lui, Iuda va fi mântuit, și Israel va avea liniște în locuința lui; și iată Numele pe care i-L vor da: Domnul, neprihănirea noastră!*” (Ieremia 23:1-2, 5-6). Este foarte important să observăm că pasajul din Ieremia 23 îl identifică pe Mesia nu doar cu Bunul Păstor, dar și cu Domnul Însușii. Bunul Păstor avea să fie o persoană divină. Da nu doar atât. Bunul Păstor avea să sufere. Capitolele 9-13 din Zaharia ne descoperă că Păstorul Domnului va trece prin momente grele: „*va fi vândut, iar sabia judecării Îl va lovi, iar oile se vor risipi.*” (vezi Zah.13:7).

Cartea Isaia nu uită tema păstorului celui bun (vezi Isaia 40:9-11). Din perspectiva acestei cărți, Mesia, păstorul cel bun va suferi (vezi Isaia 53), dar suferințele Sale nu vor fi doar pentru mântuirea turmei lui Israel, ci și pentru mântuirea neamurilor (vezi Isaia 49:1-7). Cartea Isaia ne spune și faptul că venirea lui Mesia va aduce dezbinare în Israel. Pentru mulți El va fi o pricină de poticnire și o piatră de cădere (vezi Isaia 8:14-15). Este însă pomenită și o rămășiță credincioasă care va asculta de glasul Bunului Păstor (vezi Isaia 8:16-18).

Observăm deci că profilul Bunului Păstor despre care a vorbit și pe care Îl împlinea Isus este descris în amănunt în Vechiul Testament. Bunul Păstor trebuia să își dea viața pentru oi, dar nu doar pentru oile din Israel, ci și pentru oile dintre Neamuri (care nu sunt din staulul acesta...). Bunul Păstor avea să fie recunoscut de oi, dar respins de cei necredincioși din Israel. Bunul Păstor avea să oglindească inima lui Dumnezeu față de turma Sa. Și nu în ultimul rând, Bunul Păstor avea să fie o persoană divină. Deci oile puteau recunoaște glasul Bunului Păstor, și din pricina profețiilor Vechiului Testament care creionau profilul Bunului Păstor. Bunul Păstor trebuia să intre pe Ușa Scripturilor. Oile cunoșteau această ușă, și de aceea puteau recunoaște pe Bunul Păstor.

A doua parte a capitolului 10, deși ne prezintă o discuție pe care Isus a avut-o ceva mai târziu cu Iudeii, și anume de Sărbătoarea Înnoirii Templului, este centrată tot pe tema Bunului Păstor (vezi 10:26-29). De fapt, discuția evidențiază încă cinci elemente esențiale care creionează profilul Bunului Păstor:

- Bunul Păstor nu poate fi crezut de cei care nu sunt oi.
- Oile care ascultă glasul Lui nu pot fi smulse din mâna Sa.
- Bunul Păstor este Una cu Tatăl.
- Bunul Păstor se lasă legitimat de Scripturi.
- Bunul Păstor stimulează discernământul și alegerea liberă și responsabilă.

Primul lucru pe care îl subliniază Isus este: dar voi nu credeți, pentru că, după cum v-am spus, nu sunteți din oile Mele. Cei care nu fac parte din oile Lui nu pot crede, nu-L pot vedea, nu-l pot înțelege și urma pe Bunul Păstor. Acest element este în armonie cu profilul vechi-testamental al Bunului Păstor. Bunul Păstor avea să fie o pricină de poticnire pentru cei cu inima departe de Domnul, pentru cei care nu erau cu adevărat în turma Domnului. Isaia 6 profetește că cei cu inima departe de Domnul aveau să fie orbiți și împietriți. Iată că respingerea lui Isus de către Israel nu este decât o împlinire a unui element al profilului Bunul Păstor. El nu doar că este recunoscut de oile Lui, dar este recunoscut doar de oile Lui. Cele care nu sunt oi, nu Îl vor putea primi. Tatăl nu le va da lumină de sus. Tatăl va descoperi pe Fiul doar pruncilor. Cei înțelepți și pricepuți vor rămâne în întuneric.

Al doilea lucru pe care insistă Isus este că oile Sale vor avea viața și nimeni nu le va smulge din mâna Sa. Oile Sale aveau să fie testate. Aveau să fie lăsate, ca orbul vindecat din capitolul 9, singure în mijlocul lupilor. Rezistența credinței oilor este o nouă dovadă că Isus este Bunul Păstor. Bunul Păstor este legitimat prin capacitatea Sa de a-Și păzi oile. Dacă viața pe care o dă un păstor este din Dumnezeu, ea va rezista tuturor atacurilor celui rău. Isus, ca Bun Păstor Își va păzi oile Sale. Este o promisiune atât de frumoasă în ce privește siguranța mântuirii. Pentru orice oaie (adică pentru oricine crede în El și vrea să asculte glasul Lui) biruința finală este o certitudine. Bunul Păstor va da putere oilor Sale să ajungă până la capăt și să facă față tuturor uneltirilor diavolului. Nimeni nu le va smulge din mâna Lui: nici suferința, nici boala, nici stăpânirile, nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici puterile, nici lucrurile de acum, nici cele viitoare (vezi Romani 8:36-39). Istoria este plină de exemple

care să illustreze acest adevăr. Oile lui Isus au trecut prin cele mai grele încercări. Cu toate acestea, nimeni nu le-a smuls din mâna Lui.

Al treilea lucru pe care îl proclamă Isus este divinitatea Sa: Eu și Tatăl una suntem. La solicitarea iudeilor: Dacă ești Hristosul spune-ne-o deslușit, Isus refuză să răspundă printr-un simplu DA. El vrea să fie identificat prin lucrările pe care le face și prin lentila Vechiului Testament. De aceea le răspunde astfel în v.25-30. Prin aceste afirmații El îi trimite la profilul mesianic prezentat în Vechiul Testament. Elementul esențial pe care Iudeii îl sfidau din acest profil era divinitatea lui Mesia. Isus insistă tocmai pe acest element: Eu și Tatăl una suntem. Iudeii doresc să Îl omoare cu pietre, dar Isus continuă să le explice acest concept.

Este interesant să observăm că această discuție are loc de praznicul înnoirii Templului. Templul a fost profanat de Antioh Epifanes al IV-lea. Acesta a dorit desființarea iudaismului și elenizarea forțată a evreilor. El a ars Scripturile, a interzis ținerea Sabatului și a sărbătorilor, a oprit jertfele levitice și le-a înlocuit cu un sistem păgân de închinare. A jertfit o scroafă în Templu și a adus alte jertfe, jertfe care de fapt îi erau închinare lui. Astfel, el s-a declarat pe sine o persoană divină și a cerut să primească închinare. Această perioadă de opresiune a durat doar trei ani și câteva luni. A urmat răscoala macabeilor care a pus capăt stăpânirii lui Antioh peste Israel în anul 164 î.H., an în care a fost curățit și Templul. De atunci iudeii sărbătoresc praznicul rededicării Templului, numit și hanuka, sau sărbătoarea Luminii. În anul 164 î.H. Iudeii au avut multe discuții despre cum trebuia curățit Templul care fusese profanat. Ce putea fi păstrat și ce nu, ce putea fi curățit și ce nu? Atunci ei au descoperit în templu o candelă care mai ardea în stilul de închinare al evreilor, și au folosit această lumină pentru a reaprinde sfeșnicul. Ei au interpretat astfel. Oricât de întunecate ar fi zilele care vin asupra poporului ales, tot timpul va fi o lumină în Israel. Și într-adevăr, de la scoaterea poporului din Egipt, tot timpul a fost o lumină în Israel în ciuda perioadele de apostazie a poporului sfânt: Moise, Iosua, Judecătorii, Ionatan, David, profeții... De aceea sărbătoarea acesta a fost denumită sărbătoarea luminii. Noaptea, fiecare casă de evrei trebuia să aprindă o luminiță în amintirea și celebrarea acestui adevăr: tot timpul va rămâne o Lumină în Israel. Observăm faptul că Ioan reduce în atenția noastră din nou tema Luminii. Se pare că aceasta este tema unificatoare a capitolelor 7-10.

În acest context Isus spune: Eu și Tatăl una suntem. Oare Isus este un nou Antioh Epifanes care hulește și se declară pe Sine Dumnezeu? Sau poporul Israel se află în întuneric, și El este cu adevărat acea Lumină din Israel? Dar discuția are loc și lângă pridvorul lui Solomon. Solomon era prefigurarea lui Mesia, căci Dumnezeu îi spuse lui David: El (fiul tău) Îmi va zidi o casă și-i voi întări pe vecie scaunul de domnie. **Eu Îi voi fi Tată și El îmi va fi Fiu**; și nu voi depărta bunătatea Mea de la el, cum am îndepărtat-o de la cel dinaintea ta. Îl voi așeza pentru totdeauna în Casa Mea, și în împărăția Mea scaunul lui de domnie va fi întărit pe vecie. (1 Cronici 17:12-14). Solomon a împlinit parțial această profeție. Mesia avea să o îplinească în chip desăvârșit. Mesia avea deci să fie Fiul, bucurându-se de o relație specială cu Dumnezeu. În Psalmul 2 și în Psalmul 110, David Îl consideră pe Mesia, pe acest Fiu una cu Dumnezeu. Întrebarea este deci: când Isus s-a declarat una cu Tatăl, era El un nou Antioh Epifanes sau cu adevărat acel Fiu despre care profetea Vechiul Testament? Dacă citim mai departe în text, Isus nu seamănă absolut deloc cu Antioh Epifanes. Dacă Antioh a ars Scripturile, Isus înalță autoritatea Scripturii: **Și Scriptura nu poate fi desființată**, și o înalță chiar mai presus de El, lăsându-Se legitimat de Scripturi. Apoi, dacă Antioh a impus celorlalți (cu amenințarea morții) să i se închine lui, Isus cheamă la discernământ și la o alegere liberă și matură: Dacă nu fac lucrările Tatălui Meu, să nu Mă credeți. Dar dacă le fac, chiar dacă nu Mă credeți pe Mine, credeți măcar lucrările acestea, ca să ajungeți să cunoașteți și să știți că Tatăl este în Mine și Eu sunt în Tatăl. Din aceste cuvinte strălucește o onestitate dumnezeiască. El Îi cheamă să fie onești, și nu neapărat să îl recunoască pe El. El îi ajută să

fie onești. Dimpotrivă, Iudeii erau în spiritul lui Antiohus Epfanos. Ei aminteau de autoritățile corupte de la Templu care au făcut legământ cu Antioh, și care au părăsit din interes calea adevărului. Ei, asemenea lui Antioh, foloseau amenințarea cu moartea și opresiunea, pe care doreau să fie onești și să înalțe adevărul.

Isus vrea să îi ajute să înțeleagă afirmația: Eu cu Tatăl una suntem este în armonie cu Scripturile Vechiului Testament. Pentru a face acest lucru alege Ps.82. Acest psalm are trei părți:

- V.1-v.4 Mesajul Marelui Judecător către judecătorii nedrepti ai pământului (sau din Israel).
- V.5 Respingerea acestui mesaj de către judecătorii pământului.
- V.6-7 Verdictul divin asupra judecătorilor pământului.
- V.8 Chemarea Marelui Judecător să judece pământul.

Psalmul abordează tema nedreptăților de pe pământ. Dumnezeu transmite un mesaj judecătorilor nedrepti ai pământului (sau din Israel). Cuvântul le vorbește acestor judecători, îi mustră și îi cheamă pe calea dreptății. Judecătorii resping acest mesaj și preferă să rămână în întuneric și minciună. Acest lucru are consecințe dramatice asupra pământului: **de aceea se clatină toate temeliele pământului**. Această metaforă ne sugerează dezordinea, haosul și suferința adusă de lipsa unor judecăți drepte pe pământ. După respingerea Cuvântului, psalmistul (sau poate Însuși Dumnezeu) are un verdict pentru acești judecători ai pământului: Sunteți dumnezei, toți sunteți fii ai Celui Preaînalt. Însă veți muri ca niște oameni (sau ca omul, ca Adam), veți cădea ca un domnitor oarecare (sau: ca una din căpetenii). Expresia **sunteți dumnezei** nu are în vedere divinitatea lor, ci faptul că sunt creați de Dumnezeu, după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, și sunt chemați, ca judecători, să urmeze exemplul Marelui Judecător. Dar în ciuda identității și chemării lor, ei vor fi sortiți morții și căderii, și aceasta pentru că au respins Cuvântul lui Dumnezeu. În finalul psalmului, autorul își pune nădejdea în judecata dreaptă a Creatorului și Îl cheamă pe acesta să se înalțe peste pământ și peste Neamuri pentru a judeca cu dreptate și fără părtinire. Isus folosește expresia **sunteți dumnezei** din acest psalm în dialogul cu Iudeii care erau consternați de afirmația sa: Eu cu Tatăl Una suntem. Cum îi putea ajuta pe Iudei acest psalm să accepte divinitatea lui Isus? În cele din urmă era o diferență majoră dintre modul în care judecătorii pământului erau fiii Celui Preaînalt și modul în care Isus era Fiul Celui Preaînalt. Ei erau creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, pe când Isus era deopotrivă cu Dumnezeu. Este posibil ca Isus să încerce să-i ajute să depășească un blocaj. Ei când auzeau afirmația: Eu cu Tatăl Una suntem!, mintea lor se întuneca și dădea automat un singur verdict: hulă! Ei nu mai încercau să proceseze această afirmație sau să îi înțeleagă semnificația. Ei nu-i dădeau nici o șansă lui Isus, ci de la început porneau de la premisa că El hulește. Ei nu vroiau să pună în calcul măcar o secundă și varianta că Isus spune adevărul și că ar putea veni într-adevăr de la Dumnezeu, iar Mesia ar putea fi o persoană divină. Pentru a-i ajuta să depășească acest blocaj și acest automatism Isus folosește afirmația din Ps.82. Iată că Scriptura a numit dumnezei pe niște oameni. Deci, această idee că un om este Dumnezeu nu este în sine hulă. Ea trebuie analizată și procesată, trebuie să se țină cont de context și să se înțeleagă semnificația. Tocmai acest lucru îi provoacă Isus: fiți flexibili, dați-Mi o șansă, aveți curajul să Mă analizați cu onestitate, dar nu porniți de la început cu ideea preconcepută că hulesc pentru că Mă numesc pe Mine Fiul lui Dumnezeu! Verificați, analizați această afirmație în Lumina Scripturii, dar nu mă respingeți înainte de a face această analiză. Sunt fascinat de înțelepciunea cu care Isus folosea Scriptura pentru a-i ajuta să își depășească propriile prejudecăți și blocaje mintale. El îi provoacă să depășească gândirea simplistă: dacă cineva se numește pe sine dumnezeu sau pe un om dumnezeu hulește. Iată că însăși Scriptura îi numește pe cei cărora le-a vorbit Cuvântul dumnezei.

După automatismul lor mintal și judecata lor simplistă, însăși Scriptura ar fi trebuit să fi acuzată de hulă și omorâtă cu pietre. Iudeii nu au replică în fața argumentelor aduse de Isus, dar nici nu cedează. Ei se încăpățânează și nu renunță la prejudecățile lor, ci vor din nou să Îl omoare. Se dovedește deci că Isus a avut dreptate când a spus: dar voi nu credeți pentru că, după cum v-am spus, nu sunteți din oile Mele. Faptul că acești Iudei Îl resping pe Isus în ciuda mărturiei excepționale a Acestuia nu reprezintă o pricină de a ne îndoii de Isus, ci dimpotrivă, o pricină să credem și mai mult în Isus. Metafora Bunului Păstor din Vechiul Testament ne învață că doar adevăratele oi ascultă de glasul Păstorului.

Cu toate acestea Ioan alege să încheie capitolul 10 cu imaginea unor oameni care au crezut în Isus. Isus Se întoarce dincolo de Iordan, în locul unde botezase Ioan la început. Isus nu face la întâmplare lucrul acesta. El vrea să le aducă aminte de mărturia lui Ioan despre El pentru a-i ajuta pe oameni să creadă în El. De ce era așa important, tocmai în acel moment să le aducă oamenilor aminte de mărturia lui Ioan Botezătorul. Măcar din două motive. Conflictul dintre Isus și autoritățile spirituale din Israel se accentua tot mai mult. Era dificil pentru un evreu de rând să creadă în Isus când Acesta era acuzat de hulă de liderii religioși ai națiunii. Isus își aduce aminte că a fost totuși un mare lider spiritual al națiunii care a fost de partea Lui. Deci nu toți liderii lui Israel au fost împotriva lui. Iar Ioan a avut o mărturie excepțională care a eclipsat de departe toată spiritualitatea celorlalți lideri evrei la un loc. Pe de altă parte, mărturia lui Ioan era mai ușor de primit. El s-a declarat doar un proroc. Isus Se declara Dumnezeu. Totuși, Ioan a declarat el însuși că Isus este Fiul lui Dumnezeu. Amintirea lui Ioan Botezătorul a ajuta pe mulți să creadă în Isus în ciuda împotrivrării liderilor lui Israel.

Capitolul 10 pare a fi o concluzie la capitolele 7-9 care ne prezintă într-un mod unic războiul dintre Lumină și Întuneric din inima omului. Ar putea fi chiar și o concluzie la primele 9 capitole ale cărții. Ideea centrală a capitolului 10 este că Păstorul cel Bun, Cel care intră pe Ușa Revelației este recunoscut de oile Domnului, dar nu poate fi crezut de cei care nu sunt oi. Afirmatia care se repetă cel mai des în acest capitol este: oile Mele cunosc glasul Meu, dar nu ascultă de glasul străinilor. Capitolul 10 ne dezvăluie capacitatea pe care o au oile de a recunoaște glasul unic și inconfundabil al Păstorului. Toate personajele care au crezut până în capitolul 10 sunt exemplificări ale acestui adevăr, iar orbul vindecat este un studiu de caz amănunțit și deosebit. Iudeii nu au negat minunea sau experiența orbului, ci Sursa acesteia: nu putea veni de la Dumnezeu. Aceasta era miza din capitolul 9. În spatele Iudeilor era glasul celui rău care contesta glasul Bunului Păstor. Dar orbul nu s-a îndoit, ci a fost sigur că experiența trăită venea de la Dumnezeu. El a cunoscut glasul Păstorului și nu s-a îndoit chiar dacă toată opinia publică era împotriva lui. Ioan vrea să ne conștientizeze de darul pe care l-a pus Domnul în oi, un dar minunat: capacitatea de a recunoaște glasul unic al Păstorului.

Acest adevăr are relevanță și pentru noi. Isus, și după înviere, este Marele Păstor care păstorește Biserica Sa. El a trimis pe Mângâietorul care să ne călăuzească în tot adevărul și El este capul Bisericii, Cel care hrănește și cârmuiește Biserica Domnului. Sunt mai multe pasaje din Noul Testament care susțin faptul că Isus nu a fost Păstor doar în zilele Sale pământești, ci cu atât mai mult după înviere. Iată doar câteva din ele:

- *Căci erați ca niște oi rătăcite, dar acum v-ați întors la Episcopul și Păstorul sufletelor voastre (1 Petru 3:25).*
- *Dumnezeul păcii, care prin sângele legământului celui veșnic, a sculat din morți pe Domnul nostru Isus, marele Păstor al oilor, să vă facă desăvârșiți în orice lucru bun, ca să faceți voia Lui, și să lucreze în noi ce-i este plăcut, prin Isus Hristos. (Evrei 13:20-21)*

Marele Păstor încă mai vorbește oilor Sale. El dorește să Îi auzim glasul și să ascultăm de El. În cartea Fapte, nu apostolii, ci Duhul Sfânt este cel care conduce Biserica. Duhul descoperă oilor glasul Marelui Păstor. Și observăm că este deopotrivă o călăuzire teologică și o călăuzire contextuală, practică, specifică. Marele Păstor aduce lumina asupra Scripturii, dar și în procesul de dezvoltare a Bisericilor locale. El dă lumină apostolilor la Conciliul de la Ierusalim (vezi Fapte 15), dar îl și călăuzește pe Pavel pas cu pas în ce zone geografice să meargă și unde nu. Rolul prezbiterilor unei Biserici locale nu este altul decât să își smerească urechea în fața glasului Bunului Păstor: mai întâi în interpretarea Scripturii, și apoi în ce privește deciziile practice, contextuale din cadrul Bisericii. Aș insista puțin asupra celui de-al doilea aspect. În Biserică trebuie luate foarte multe decizii care nu le poți desprinde direct din Scriptură. În mod cert ele nu trebuie să contrazică Scriptură, ci să fie în spiritul ei, în armonie cu ea. Cu toate acestea, ele sunt precise, specifice, contextuale: câte predici să avem duminica dimineața, cum să organizăm grupurile de casă, ce carte din Scriptură să mai studiem? Nu putem lua însă aceste decizii de capul nostru. Isus este Marele Păstor. Suntem chemați să ne smerim înaintea Lui și El ne promite că ne va vorbi. El Își iubește Biserica Sa, El vrea să ne vorbească pentru a lua cele mai bune decizii în viața noastră și a comunității. El ne dă capacitatea de a-I asculta și identifica glasul chiar în contextul acestor decizii atât de specifice. Cred că acest capitol 10 ne provoacă ***să ne descoperim darul de a auzi și să-l folosim spre slava Lui.***

Isus, învierea și viața!

– 11:1-11:46 –

În Ioan 11 suntem aproape de paștele în care avea să fie răstignit Isus. În acest capitol este descrisă una din cele mai mari minuni vizibil făcute de Isus în Israel. Este vorba de învierea din morți a unui om mort de patru zile. Această minune nu este urmată de un discurs anume. În schimb ea este precedată de o discuție sugestivă între Isus și Marta. În această discuție descoperim semnificația teologică a minunii: „*Eu sunt învierea și viața. Cine crede în Mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi*” Observ ca lăitmotiv al acestui capitol, tema dragostei lui Isus pentru Lazăr. Această dragoste este recunoscută de toți, dar înțeleasă diferit. Sunt de fapt două perspective asupra dragostei lui Isus către Lazăr: **perspectiva oamenilor**, și apoi **perspectiva lui Isus Însuși**.

Isus iubea pe Lazăr. Este un lucru de necontestat. Lazăr un prieten bun de-a lui Isus, și însuși autorul ne încredințează de sentimentele lui Isus față de Lazăr: și Isus iubea pe Marta, și pe sora ei, și pe Lazăr. Ioan insistă că dragostea lui Isus era pentru toți membrii familiei. Dar cum spuneam, deși nimeni nu contesta dragostea lui Isus pentru această familie, totuși sunt două perspective distincte asupra acestei iubiri:

a) **Perspectiva oamenilor:**

1. Surorile au trimis la Isus să îi spună: *Doamne, iată că acela pe care-l iubești este bolnav.*
2. Marta a zis lui Isus: *Doamne, dacă ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele meu.*
3. Maria I-a zis: *Doamne, dacă ai fi fost aici n-ar fi murit fratele Meu.*
4. *Isus plângea. Atunci Iudeii au zis: Iată cât îl iubea de mult!*
5. *Și unii din ei au zis: El, care a deschis ochii orbului, nu putea face ca nici omul acesta să nu moară?*

Observăm că toți oamenii gândeau la fel: Isus iubea pe Lazăr, deci nu l-ar fi lăsat pe Lazăr să moară, dacă ar fi fost acolo sau dacă ar fi putut preveni acest lucru. Unii chiar sunt contrariați: *dacă a vindecat un orb din naștere, oare nu putea să îl salveze și pe Lazăr?* Observăm că nimeni nu pune în calcul și varianta că dragostea lui Isus față de Lazăr se putea manifesta față de acesta și altfel decât prin salvarea sa de la moarte. Oare dragostea lui Isus față de familie se putea manifesta chiar prin îngăduirea morții lui Lazăr? Ce nu știau și nu credeau oamenii, era că Isus fusese acolo. Isus era una cu Tatăl. Isus era Dumnezeu. Tatăl fusese de față și-L înștiințase pe Isus. Isus a știut de boala lui Lazăr, dar a nu a vrut să vină. El a premeditat să întârzie. Dacă ar fi știut oamenii acest lucru, ce ar fi spus despre Isus? Isus, în cele din urmă, putea să îl vindece și de la distanță. El a mai făcut acest lucru. Dar Maria și Marta nu concep faptul că Isus nu ar fi vrut ca Lazăr să fi salvat de la moarte. Ele găsesc un singur răspuns: nu ai ajuns aici la timp! Dar dacă Isus ar fi venit la timp și Lazăr i-ar fi murit în brațe? Oare ce ar fi spus ceilalți despre Isus? Poate ar fi fost un test prea greu pentru ei. De aceea, Isus preferă să întârzie. El are însă o cu totul altă perspectivă asupra bolii și morții lui Lazăr.

b) **Perspectiva lui Isus:**

1. *Boala aceasta nu este spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu, pentru ca Fiul lui Dumnezeu să fie proslăvit prin ea.*
2. *Lazăr, prietenul nostru doarme: dar Mă duc să-L trezesc din somn.*
3. *Fratele tău va învia.*
4. *Și oricine trăiește și crede în Mine, nu va muri niciodată.*
5. *Nu ți-am spus că, dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?*
6. *Dar vorbesc astfel, pentru norodul care stă împrejur, ca să creadă că Tu M-ai trimis.*

În primul rând pentru Isus moartea nu este tragedia finală. Isus are perspectiva învierii. Și nu doar perspectiva învierii lui Lazăr atunci și acolo, dar și perspectiva învierii în general: *cine crede în El, chiar dacă ar fi murit, va trăi. Cine crede în El nu va muri niciodată.* Pentru Isus moartea este asemenea unui somn. Iar din somn te trezești odihnit și gata pentru o nouă zi. Pentru Isus, moartea celor credincioși este o trecere în adevărata viață, este ajungerea acasă. Acum înțeleg de ce ne sunt date în acest context detaliile cu împotrivirea ucenicilor de a merge în Iudeea: *acum de curând căutau Iudeii să te omoare cu pietre, și te întorci în Iudeea?... și apoi: Haidem, să mergem și noi să mergem cu El!* Ucenicii erau sub robia fricii de moarte. Și pentru ei moartea era sfârșitul. Ba mai mult, nici nu aveau credința că Dumnezeu este stăpân peste viața și moartea omului. În ciuda amenințărilor Iudeilor, Dumnezeu îi putea proteja. Dar Isus are o altă perspectivă asupra morții celor credincioși și are și o altă perspectivă asupra morții lui Lazăr. În același timp, Ioan ni-L prezintă pe Isus la mormânt plângând „*înfiorându-Se în Sine și tulburându-Se*”. De două ori ni se spune că Isus S-a înfiorat în Sine. De ce a plâns Isus? De ce s-a tulburat în duhul Lui la mormânt? Cred că sunt mai multe motive.

În primul rând cred că S-a tulburat de durerea, neputința și disperarea ființei umane în fața morții. În v.33 Ioan ne spune: Isus, când a văzut-o plângând pe ea și pe iudeii care veniseră cu ea, S-a înfiorat în duhul Lui și S-a tulburat. Omul era făptura creată de Dumnezeu, vice-regele creației, cel care stăpânea peste creație. Dar acum vice-regele era înfrânt și umilit de realitatea implacabilă a morții. Vice-regele creației era îngenunchat și doborât de durere. Isus Se tulbură în fața acestui tablou. El empatizează cu durerea lor, suferă împreună cu ei și nu le disprețuiește suferința. Moartea nu a fost în planul Său când a creat lumea. Moartea a intrat în lume din pricina păcatului. Lucrurile nu ar fi trebuit să stea așa cum erau acum. Isus plânge în fața tragediei ființei umane. El Se înfioară în fața realității morții. El era Dumnezeul vieții, iar moartea era consecința păcatului. Creația Sa minunată era supusă putrezirii, decăderii, morții. Creația Sa era în doliu și disperată sub povara perisabilului. El plânge pentru ea, și împreună cu ea. În cartea Levitic și în cartea Numeri ne sunt prezentate ritualurile de curățire pentru oricine se atingea de un mort. Sfințenia lui Dumnezeu este incompatibilă cu păcatul. Moartea era o consecință și un simbol al păcatului. De aceea, oricine se atingea de un mort trebuia să se curățească. Este dificil să intuim ce a simțit Isus când S-a apropiat de mormânt. El era Dumnezeul Creator, Cel viu, Cel preasfânt. Mormântul era reprezentarea păcatului care a intrat în lume și i-a mutilat și umilit minunata Sa creație. Omul fusese creat pentru a se bucura și a fi fericit în prezența lui Dumnezeu. Acum inima omului era plină de durere. Moartea era semnul cel mai evident al înfrângerii vice-regelui și a biruinței păcatului. Pentru Isus, mormântul era mai mult decât un simplu mormânt, iar durerea celor din jur, era mai mult decât lacrimile unor oameni îndurerați. El, Creatorul, vedea dincolo de acestea. El înțelegea adevărata semnificație a tabloului prezent deoarece îl privea prin lentila planului etern al Creatorului.

În v.38 ni se sugerează un alt motiv care L-a tulburat pe Isus. Acesta ar fi necredința evreilor

sau perspectiva lor limitată asupra dragostei lui Dumnezeu.

Dar Isus nu doar plânge cu cei ce plâng. El face mai mult decât atât. El aduce speranța, El aduce biruința asupra morții. Dacă iudeii puteau doar să încerce să mângâie pe familia îndoliată, Isus face mai mult. El biruiește moartea. În fața morții, noi oamenii, suntem cuprinși de neputință, suntem umiliți, înfrânți. Atunci conștientizăm cel mai bine că nu suntem dumnezei, că suntem atât de slabi, că în războiul cu păcatul, cu decăderea suntem învinși. Oricât am încerca, nu putem schimba nimic, banii noștri, puterea noastră, înțelepciunea noastră, relațiile noastre, darurile noastre, toate lucrurile în care ne punem încrederea și care ne dau iluzia puterii, a controlului, a îndumnezeirii, sunt spulberate într-o clipă de realitatea nemiloasă a morții. Putem face doar un singur lucru: să plângem. Să plângem pe cel ce a murit și să plângem împreună cu cei ce plâng.

Isus, este singurul care face mai mult. Primul lucru pe care Îl face este să aducă speranța. Speranța izvorăște din credința în înviere. Învierea schimbă perspectiva asupra morții. Moartea nu mai este sfârșitul tragic, despărțirea pentru totdeauna față de cei dragi. Moartea este o adormire pentru a ne trezi într-o lume mai bună. Moartea este trecerea către adevărata viață. Moartea este ușa către întâlnirea cu Dumnezeu în slavă, este calea către clipa cea mult așteptată. Chiar dacă presupune o pășire în necunoscut, chiar dacă, în sine, moartea aduce fiori și temeri, din perspectiva învierii ea încetează să mai fie o tragedie. Ea devine calea către slavă. Isus Se declară pe Sine învierea și viața: „*Cine crede în Mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri niciodată*”. Deși credința în Isus nu anulează moartea noastră fizică, totuși, cel ce crede în Isus nu va muri niciodată, în sensul morții spirituale, a despărțirii de Dumnezeu. Moartea fizică era înfiorătoare pentru că era consecința păcatului, semnul final al pedepsei divine, despărțirea care anunța eterna despărțire de Creator. Dar pentru cei ce cred în Isus, moartea capătă o altă semnificație. Moartea nu mai este moarte, pentru că cel ce crede în Isus **nu va mai muri niciodată**. Moartea devine doar o trecere, doar o adormire, doar o ușă. Cine crede în Isus nu va muri niciodată. El de fapt nu se va mai confrunta cu experiența morții fizice așa cum a fost ea adusă în ființă de păcat. Doar cei care sunt sub păcat vor trăi cu adevărat această experiență, doar lor moartea fizică le va aduce adevărații săi fiori. Pentru ei moartea va însemna cu adevărat sfârșitul, tragedia finală, începutul pedepsei eterne. În fața morții nu va mai fi nici o speranță, nici un ajutor, nici o mângâiere. Moartea va însemna cu adevărat moarte. Dar cel ce crede în Isus nu va muri niciodată. Este interesant să observăm cum apostolii au fost marcați de limbajul Mântuitorului despre moartea celor credincioși și apoi L-au folosit în epistolele lor către cei credincioși. În Noul Testament, se folosește des expresia de **a adormi** atunci când este vorba de moartea celor credincioși:

1. *Apoi (Ștefan) a îngenunchat și a strigat cu glas tare: Doamne, nu le ții în seamă păcatul acesta! Și după aceste vorbe, a adormit.* (Fapte 7:60)
2. *Nu voim, fraților, să fiți în necunoștință despre cei ce au adormit, ca să nu vă întristați ca ceilalți care nu au nădejde. Căci dacă credem că Isus a murit și a înviat, credem și că Dumnezeu va aduce înapoi împreună cu Isus pe cei ce au adormit în El. Iată în adevăr, ce vă spunem prin Cuvântul Domnului: noi cei vii, care vom rămânea până la venirea Domnului, nu vom lua-o înaintea celor adormiți.* (1 Tes.4:17)

Dar găsim și pasaje care folosesc și expresia **a muri** cu referire la cei credincioși. Un pasaj binecunoscut despre perspectiva asupra morții îl găsim în Filipeni 1:20-24:

Mă aștept și nădăjduiesc cu tărie că nu voi fi dat de rușine cu nimic; ci că acum, ca totdeauna, Hristos va fi proslăvit cu îndrăzneală în trupul meu, fie prin viața mea, fie prin moartea mea. Căci pentru mine a trăi este Hristos și a muri este un câștig. Dar dacă trebuie să mai trăiesc în trup, face să

trăiesc. Și nu știu ce trebuie să aleg. Sunt strâns din două părți: aș dori să mă mut și să fiu împreună cu Hristos, căci ar fi cu mult mai bine; dar, pentru voi, este mai de trebuință să rămân în trup.

Dar Isus nu aduce doar speranța. El efectiv biruiește moartea. El îl înviază pe Lazăr din morți. Este a treia înviere din morți pe care o face Isus din informațiile pe care le avem în Evangheliile. Totuși, somnul de patru zile a lui Lazăr, ne sugerează că aceasta minune a fost cea mai mare. Se pare că fiica lui Iair și fiul văduvei din Nain, au murit maxim cu două zile înainte de minune. Învierea lui Lazăr este o dovadă grăitoare că Isus are putere asupra vieții și morții, că El este învierea și viața. Învierea lui Lazăr devine o prefigurare a învierii fiecărui credincios.

Să revenim la perspectiva lui Isus asupra bolii lui Lazăr: ***Boala acesta nu este spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu, pentru ca Fiul lui Dumnezeu să fie proslăvit prin ea.*** La prima vedere, Isus a întârziat nejustificat. El nu a răspuns prompt la cererea de ajutor din partea surorilor, nu a intervenit să-l salveze pe Lazăr, ci a îngăduit ca acesta să moară. Acest fapt a adus atâta durere în inima Martei și a Mariei. La prima vedere, Isus a fost insensibil față de nevoia lor, a fost lipsit de dragoste, și a întârziat atunci când era nevoie de El mai mult. Dar Isus avea o altă perspectivă. El avea în minte un alt plan, un alt final. Perspectiva lui Isus era mai mare, era cerească. El privea de sus, ceilalți priveau de jos. Isus știa că boala lui Lazăr, deși în prima fază avea să aducă moarte și durere, în cele din urmă avea să înalțe gloria lui Dumnezeu. Dacă Lazăr nu ar fi murit, nici nu ar mai fi înviat. Și dacă Lazăr nu ar fi înviat, oamenii nu ar mai fi văzut o manifestare atât de minunată a gloriei lui Dumnezeu. Este interesant că imediat după v.4 (pe care l-am citat mai sus), urmează versetul care ne spune: ***Și Isus iubea pe Marta, și pe sora ei și pe Lazăr.*** Ne putem întreba: ce fel de dragoste este aceasta care îngăduie atâta suferință în acea familie? Deci, această manifestare a gloriei lui Dumnezeu prin boala lui Lazăr, era o manifestare a iubirii lui Isus pentru această familie. În cele din urmă, pentru cine a fost proslăvit Fiul lui Dumnezeu? Oare nu pentru familia care trecea prin această încercare, și pentru oamenii din Israel? La mormânt, Isus îi spune Martei: *„Nu ți-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?”* Isus îi spune acest lucru deoarece Marta se opunea ca piatra să fie luată de pe mormânt. Oare ce era în inima Martei? Când s-a întâlnit cu Isus, I-a zis: *„Doamne, dacă ai fi fost aici, nu ar fi murit fratele meu! Dar și acum, știu că orice vei cere de la Dumnezeu, Îți va da Dumnezeu”*. Oare ea îi sugera lui Isus să îl învieze pe Lazăr din morți sau doar îi spunea lui Isus că nu și-a pierdut încrederea în El și că știe că este de la Dumnezeu și Dumnezeu îl ascultă. A doua variantă pare mai plauzibilă. Când Isus îi spune: *„Fratele tău va învia.”*, Marta se gândește la Învierea de Apoi. Iar la mormânt, Marta se opune îndepărtării pietrei de la mormânt. Versetul 22 a fost doar o licărire a unei speranțe, care apoi s-a stins sau a fost doar exprimarea faptului că ea nu și-a pierdut încrederea în Isus? Într-adevăr, este de apreciat credința Martei. Ea nu este supărată pe Isus că a întârziat și nu-i contestă autoritatea, ba dimpotrivă, ea crede că Isus este învierea și viața și mărturisește în mijlocul suferinței: ***!Da, Doamne, cred că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care trebuia să vină!*** Este absolut fantastic să vezi această credință din partea unei femei al cărui frate drag tocmai murise, care era doborâtă de întristare, și care nu înțelegea de ce a îngăduit Dumnezeu acel lucru și de ce a întârziat Isus. Deși are sufletul zdrobit de durere, deși nu înțelege planul lui Dumnezeu, deși se simte învinsă de cruda realitate a morții, ea nu se răzvrățește, nu este dezamăgită de Isus, ci are speranța învierii și crede că Isus este Mesia. Marta are credință. Isus o încurajează la mai multă credință: *„Nu ți-am spus că, dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu”*. Minunea este deopotrivă pentru familie și pentru oamenii din jur. Dar Isus are o atenție specială pentru familie. El discută cu Marta și apoi o cheamă pe Maria. Cea care a beneficiat cel mai mult de slava lui Dumnezeu a fost familia îndoliată și încercată. Deși minunea a fost și pentru ceilalți din jur, slava a strălucit cel mai mult peste cei care au trecut prin durere.

Să revenim la manifestarea dragostei lui Dumnezeu prin această boală. Isus a întârziat și nu le-a

răspuns la rugămintea **pentru că i-a iubit**. Se puteau întâmpla două lucruri bune: Lazăr să fie vindecat, sau el să moară și apoi să fie înviat și slava lui Dumnezeu să strălucească astfel într-un mod cu totul special. Isus alege lucru cel mai bun. Dragostea adevărată este aceea care dăruiește nu doar ce este bun, ci și ce este cel mai bun. Înțelegem că cel mai bun lucru pentru un om este o cunoaștere mai profundă a gloriei lui Dumnezeu. Noi ne gândim că vindecarea și rezolvarea problemei, curmarea suferinței este cel mai bun lucru. Dar Domnul știe că cel mai bun lucru pentru om este o cunoaștere mai profundă a gloriei lui Dumnezeu. Acest lucru este cel mai bun lucru și nu doar din perspectiva răsplătirii viitoare, ci și din perspectiva vieții de pe pământ: **cunoașterea gloriei lui Dumnezeu** ne dăruiește adevărata împlinire și ne dă putere să trecem peste încercările ce vor veni peste noi. Da, Isus a întârziat, pentru că îi iubea, pentru că dorea ca ei să beneficieze de cel mai bun lucru: o cunoaștere mai profundă a gloriei lui Dumnezeu.

Dar, oare, această glorie nu se putea vedea fără a trece prin valea umbrei morții, fără a avea sufletul zdrobit de durere? Oare Isus nu putea revela gloria lui Dumnezeu, fără ca această familie să cunoască o suferință atât de adâncă? Oare Isus nu le putea spune de la început planul Tatălui și de ce întârzie? Oare nu le-ar fi fost mult mai ușor așa? Se pare că însă că trecerea prin valea umbrei morții este absolut necesară pentru a putea vedea și mai bine gloria lui Dumnezeu. Ne aducem aminte de 1 Samuel și de formarea lui David. Slava Domnului strălucește pentru ochii noștri cu maximă claritate atunci când noi suntem în situații de criză, când suntem zdrobiți de disperare, durere și neputință, când nu știm și nu înțelegem voia Domnului, când suntem în cele mai întunecate prăpăstii, când nu mai vedem nici o șansă de salvare, și apoi, totuși, Dumnezeu intervine cu puterea Sa și aduce izbăvirea într-un fel sau altul. Minunea a fost și pentru cei din jur, care nu erau așa de afectați de moartea lui Lazăr. Cu toate acestea, familia îndoliată a beneficiat cel mai mult de arătarea gloriei divine.

Sunt situații în care izbăvirea vine din partea lui Dumnezeu în chip vizibil: o vindecare, o înviere, rezolvarea problemei. Dar uneori izbăvirea este dincolo de soluționarea vizibilă a situației. Uneori vindecarea nu vine, problema nu se rezolvă. Și cu toate acestea, adevărul rostit de Isus rămâne valabil: *Boala acesta nu este spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu*. Chiar când boala unui credincios duce la moartea fizică a acestuia, fără ca el să mai beneficieze de o înviere asemănătoare cu a lui Lazăr, adevărul rostit de Isus rămâne valabil: boala nu este spre moarte. Moartea nu va reprezenta pentru cel credincios nimic altceva decât pășirea spre adevărata viață. Boala nu va fi spre un sfârșit tragic, ci spre slava lui Dumnezeu. De fiecare dată, moartea unui credincios este spre slava lui Dumnezeu. Faptul că el moare în credință și pășește în veșnicie ca și copil răscumpărat, acest fapt aduce bucurie întregului Cer. Dar mai mult decât atât, Domnul va lucra prin moartea celui credincios la inima celor din jurul lui care rămâne în viață. Pavel spune: *„Hristos să fie proslăvit fie prin moartea mea, fie prin viața mea”*. Pavel știa că, dacă Domnul alege să îl cheme acasă, acest fapt este spre gloria lui Dumnezeu. Și nu trebuie să murim ca Ștefan, pentru ca să putem spune că moartea noastră este spre gloria lui Dumnezeu. Dumnezeu ne orânduiește moartea ca un instrument pentru încurajarea și cercetarea celor din jur. Modul prin care trecem spre lumea cealaltă și cum reacționăm în fața morții poate fi o mărturie și o încurajare pentru ceilalți. Moartea noastră le poate aduce aminte celor din jur cât sunt de trecători. Reacția celor credincioși față de moartea noastră poate fi o mărturie excepțională pentru cei necredincioși. Sunt multe moduri prin care moartea noastră îl poate proslăvi pe Fiul lui Dumnezeu.

În cele din urmă, dacă toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce îl iubesc pe Dumnezeu, moartea noastră va lucra spre binele celor ce îl iubesc pe Dumnezeu din jurul nostru. Chiar dacă, la început va fi o pricină de întristare și tulburare, în cele din urmă acest eveniment se va dovedi a fi o minunată daltă din mâna Creatorului care va modela inima celor din jur și care vor vedea apoi și mai bine slava lui Dumnezeu. Moartea unui credincios nu este niciodată un accident. Ea are loc pentru

ca Hristos să fie proslăvit prin ea. Dacă Dumnezeu ne cheamă acasă, Pavel ne spune că este un lucru bun, căci cu Hristos, este mult mai bine, incomparabil de bine. Dar apoi, ca Pavel, ne putem gândi că poate ar fi mai de folos pentru cei din jurul nostru să rămânem în viață și să îi slujim. Totuși, dacă Dumnezeu ne cheamă acasă, El o face pentru ca Hristos să fie proslăvit în noi spre binele celor din jurul nostru. În mod paradoxal, nu este doar un lucru bun pentru noi, ci și pentru ei. Chiar dacă noi nu putem înțelege cum va lucra moartea noastră ca ei să vadă gloria lui Dumnezeu trebuie să ne încredem în înțelepciunea și dragostea Celui care ne-a creat. Isus, care iubea pe Marta, Maria și pe Lazăr, a întârziat și a îngăduit moartea celui iubit *din dragoste* pentru această familie.

Observăm că acest eveniment (învierea lui Lazăr) are o importanță specială în lucrarea publică a lui Dumnezeu. Poporul evreu avea două erori teologice fundamentale despre venirea lui Mesia: nu recunoștea divinitatea lui Mesia și nu acceptau că acesta va suferi. Isus, în lucrarea Sa, încearcă să corecteze cele două erori. Prin învierea lui Lazăr, Isus dorește să le corecteze teologia despre suferință. Putem spune că acest lucru l-a făcut și în cap.9. Observăm o asemănare dintre mesajul de la începutul cap.9 cu mesajul de la începutul cap.11:

9:3	11:4
<i>N-a păcătuit nici omul acesta, nici părinții lui; ci s-a născut așa, ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu.</i>	<i>Boala aceasta nu este spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu, pentru ca Fiul lui Dumnezeu să fie proslăvit prin ea.</i>

Isus vrea deci să le corecteze teologia eronată despre suferință. Evreii erau cu inima legată de aici și acum, de un confort în această lume. Suferința era dușmanul lor, și era semnul blestemului divin. Deci, cum adică Mesia să sufere? Dar Isus le descoperă că suferința poate veni și peste cel neprihănit, și peste cel pe care Dumnezeu îl iubește. Și acesta nu este semnul că Dumnezeu l-a părăsit, ci este o manifestare a dragostei lui Dumnezeu. În urma suferinței celui credincios, Dumnezeu este proslăvit. Deci, dacă Mesia va suferi, va suferi pentru ca Dumnezeu să fie proslăvit. Ba mai mult, moartea nu înseamnă neapărat o înfrângere. Pentru cel credincios, este pășirea spre adevărata viață. Evrei erau cu inima lipită de această lume. Isus, prin învierea lui Lazăr, vrea să le lărgească perspectiva. Adevărata viață este, de fapt, după moarte. Există nădejdea învierii.

După cum moartea lui Ioan Botezătorul pregătește moartea lui Isus, la fel și moartea lui Lazăr are un rol în pregătirea acestui eveniment. În ce sens? Pe de o parte, este pregătită inima poporului pentru evenimentul crucificării lui Isus, iar pe de altă parte este pregătită însăși inima lui Isus pentru jertfire. Inima poporului are șansa să își corecteze teologia despre suferință și moarte. Domnul poate îngădui suferința și moartea în viața celor neprihăniți. Aceasta nu înseamnă că El nu îi iubește sau nu este credincios. Suferința lor va proslăvi Numele lui Dumnezeu. Și apoi, moartea nu este pentru credincios o tragedie. Este ușa pentru adevărata viață. Există înviere! Moartea lui Ioan prefigurează moartea lui Isus. Tot după trei ani și ceva de lucrare El este martirizat din pricina credinței. Învierea lui Lazăr prefigurează învierea lui Isus. Inima poporului este deci pregătită pentru momentul crucificării lui Mesia. Dar când Isus a murit pe cruce unii au fost dezamăgiți, iar alții L-au ironizat: „*Să-L mântuiască Dumnezeu, dacă Îl iubește!*”

Dar nu doar inima poporului este pregătită pentru evenimentul crucificării, ci însăși inima lui Isus. Moartea lui Lazăr, care proslăvește pe Fiul și este îngăduită de dragostea Fiului față de Lazăr, prevestește moartea Sa, care va proslăvi pe Tatăl și care este îngăduită de dragostea tatălui față de Fiul. Isus este acum în poziția în care va fi Tatăl în momentul crucificării. Lazăr este în poziția în care va fi Isus în momentul crucificării. Isus este acum în poziția Celui care are puterea de a izbăvi, dar întârzie și îngăduie suferința și moartea în sânul unei familii. El știe un plan nevăzut și este Cel în care ceilalți

trebuie să se încreadă. Isus, la cruce, va fi El Însuși în poziția celui care nu primește ajutor de sus, și trebuie să se încreadă în voia desăvârșită a Tatălui. Este cert că această experiență din Ioan 11 L-a ajutat pe Isus să accepte planul Tatălui, a cărui voie însemna sorbirea unui pahar. Învierea lui Lazăr este o dovadă a credincioșiei și puterii Tatălui și este și garanția propriei Sale învieri. Oare, când Isus a privit spre durerea familiei îndoliate a văzut în duhul durerea Familiei Sfintei Treimi ce va fi adusă de despărțirea (temporară) dintre Tată și Fiul? Marta credea că îl va vedea pe Lazăr la Învierea de Apoi. Cu toate acestea, despărțirea, deși temporară, este despărțire. Și despărțirea de cel drag aduce o durere legitimă. Și Avraam, tatăl credinței, cel ancorat cu atâta putere în nădejdea învierii din morți și a lumii viitoare, mai bune, a plâns-o și a jelit-o pe Sara. Plânsul este cât se poate de legitim. Dar nu este plânsul celui lipsit de nădejde, pentru care moartea înseamnă o tragedie și un sfârșit, ci este plânsul celui care știe că trebuie să se despartă pentru o vreme de cel pe care îl iubește așa de mult. Este adevărat că, cu cât realizăm că lumea de dincolo este mai reală decât cea de aici, și că timpul zboară ca un sunet, și deci că despărțirea nu va fi așa de lungă, cu atât suferința despărțirii va fi diminuată. Cu toate acestea, suferința adusă de despărțire, este o suferință profundă și legitimă. Ea oglindește în mic suferința din sânul Sfintei Treimi. Tatăl și Fiul știau că părtășia lor va fi refăcută după moartea pe cruce, dar despărțirea, din pricina păcatelor noastre, a fost reală și dureroasă. O durere pe care noi nu ne-o putem imagina. Este interesant că familia din Ioan 11 are tot trei membrii: Marta, Maria și Lazăr. Oare să fi intenționat Duhul Sfânt în Ioan 11 o prefigurare a durerii din sânul Sfintei Treimi? Oare Isus plângea și din pricina faptului că vedea în durerea familiei îndoliate prevestirea durerii din sânul Sfintei Treimi? Spuneam că nu ne putem imagina durerea cauzată de despărțirea adusă dintre Tatăl și Fiul. Durerea este cu atât mai mare cu cât legătura dintre persoanele implicate este mai puternică, și cu cât despărțirea este mai lungă. Oare cât de strânsă este legătura dintre Cei care sunt în mod desăvârșit Una din veșnicie? Oare cât de lungă a fost despărțirea dintre Tatăl și Fiul, dacă Fiul a luat asupra Lui iadul cel veșnic pe care Îl meritam noi? Durerea din sânul unei familii unite aduse de pierderea unui membru al familiei este covârșitoare. Familia oglindește totuși atât de puțin din taina unității Sfintei Treimi, și totuși durerea din sânul ei este atât de mare.

Despărțirea din sânul Sfintei Treimi are ceva unic. Este deopotrivă o despărțire dintre Tatăl și Fiul, și deopotrivă o despărțire dintre Fiul și Tatăl. Atunci când un credincios moare sufletul lui merge la Dumnezeu, și de acolo din cer, cred că poate viziona desfășurarea planului lui Dumnezeu de pe pământ. Deci, deși nu poate comunica cu cei dragi de pe pământ, cel puțin îi poate vedea. Doar cei de pe pământ sunt cu adevărat despărțiți de persoana iubită. Pentru o vreme, nu o mai poate vedea, auzi. Isus a fost făcut păcat pentru noi. Separarea adusă de păcat a fost totală. Durerea a fost fără margini. Separarea a fost atât din perspectiva Tatălui față de Fiul, cât și din perspectiva Fiului față de Tatăl.

Să revenim asupra unor verste din pasaj. În v.2, Maria este descrisă ca fiind cea care a uns pe Domnul cu mir. Acest verset ne sugerează din nou că cititorii cunoșteau deja acest eveniment din viața Mântuitorului. Deci, cel mai probabil, destinatarii principali ai Evangheliei au fost creștinii. În al doilea rând, acest verset ne aduce aminte cât de mult iubea Maria pe Isus. Deci nu este vorba doar despre o familie care era iubită de Isus, ci și despre o familie care iubea nespus de mult pe Isus. Isus nu i-a pedepsit din dragoste pentru ceva rău din viața lor întârziind. Ei erau curați înaintea lui Dumnezeu și iubeau mult pe Isus. Acest verset întărește faptul că ideea centrală a acestui capitol este legată de îngăduirea suferinței în viața celor ce Îl iubesc pe Domnul și sunt iubiți de Domnul.

Versetul 9 readuce în atenția noastră tema luminii. Oare ce vrea să le comunice Isus prin acest verset? Ar fi mai multe posibilități de interpretare. Isus aduce în discuție ideea de poticnire. Aici se pare că îi are în vedere pe ucenici. Ei se poticneau de dorința lui Isus de a merge în Iudeea. Traducerea literală folosește termenul de a se împiedica, care sugerează ideea de pericol. Ucenicii se temeau. Se

credeau în pericol în Iudeea. Dar ei mergeau în Iudea cu Isus și la porunca Lui. Ei, cu alte cuvinte, umblau în lumină. Isus era Lumina, era Ziua. Dacă umblau sfidând poruncile lui Isus, de-abia atunci intrau în noapte și aveau de ce să se teamă. Isus le sugerează, că atâta vreme cât umblă cu El, nu au de ce să se teamă. Pe de o parte, Tatăl va fi cel care îi va păzi chiar și fizic (și așa a fost), iar pe de altă parte, chiar dacă vor suferi din punct de vedere fizic, ei vor fi păziți de cel rău, iar suferința va lucra spre binele lor. Deci, ei nu aveau de ce să se teamă. Oare nu era Isus Păstorul cel bun? Ce spunea David în Ps.23: „*Domnul este Păstorul meu: nu voi duce lipsă de nimic... Chiar dacă ar fi să umblu prin valea umbrei morții, nu mă tem de nici un rău, căci Tu ești cu mine*”.

Iată că Păstorul cel bun nu ne garantează că nu ne va duce prin Valea Umbrei morții, dar ne promite că va fi cu noi, și ne va păzi de orice rău. Dar oare de ce să își ducă Păstorul cel bun oile prin Valea Umbrei morții? De mult ori, drumul spre pășunile cele mai bune, trece prin drumuri întunecoase și periculoase. Păstorul nu are ca scop suferința și tulburarea aduse de umbrele din Valea morții, ci privește spre rod, spre pășunea cea bună în care vom intra după ce vom traversa alături de El valea durerii. Deci dacă umblăm în lumină, nu trebuie să ne temem. Trebuie să ne temem, dacă nu umblăm în lumină. Ucenicii ar fi fost cu adevărat în pericol, dacă nu L-ar fi urmat pe Isus în Iudeea. Deși aparent, ar fi fost mai în siguranță departe de dușmanii lui Isus, ei ar fi fost de fapt în pericol. Isus i-a chemat să Îl urmeze în Iudeea, într-o vale a umbrei morții pentru ei. Dar era chemarea lui Isus, și Isus acolo mergea. Alături de Isus erau cu adevărat în siguranță. Departe de Isus, erau o pradă ușoară pentru cel rău, și nu doar d.p.d.v spiritual, ci chiar d.p.d.v fizic. Isus nu ne garantează doar protecție spirituală, ci și protecție fizică. Chiar și perii din cap ne sunt numărați și nici unul nu cade fără voia Tatălui din ceruri. Nici o suferință fizică străină nu va veni peste cei ce umblă în lumină. Va veni doar suferința îngăduită de Domnul și cu un scop anume. Domnul are planuri cu noi pe pământ, și pentru a le împlini ne păzește, chiar fizic, de multe rele. Să privim la Pavel, care a fost prigonit din cetate în cetate, care a fost mușcat de năpârcă, care a stau o noapte și o zi pe fundul mării, care a fost zdrobit o dată de pietre. Dar planul lui Dumnezeu cu el pe acest pământ nu era împlinit. Domnul l-a păzit și chiar se pare că L-a înviat de două ori. Pavel, era în mâna Lui. Doar când lucrarea Sa cu el pe acest pământ s-a încheiat Domnul a îngăduit moartea sa, plecarea sa acasă. Sosise momentul când lucrarea lui Pavel pe pământ se încheiase. Sosise momentul ca Domnul să fie proslăvit prin moartea lui. Iată ce ne scrie el înainte de martiraj:

- *La întâiul meu răspuns de apărare, nimeni nu a fost cu mine, ci toți m-au părăsit. Să nu li se țină în socoteală lucrul acesta! Însă Domnul a stat lângă mine, și m-a întărit, pentru ca propovăduirea să fie vestită pe deplin prin mine și să o audă toate Neamurile. Și am fost izbăvit din gura leului. Domnul mă va izbăvi de orice lucru rău, și mă va mântui ca să intru în Împărăția Lui cerească. A lui să fie slava în vecii vecilor! Amin (2 Tim.4:16-18).*
- *Te rog fierbinte, înaintea lui Hristos Isus, care are să judece viii și morții, și pentru arătarea și Împărăția Sa: propovăduiește Cuvântul, stăruiește asupra lui la timp, și ne la timp, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată blândețea și învățătura. Căci va veni vremea când oamenii nu vor putea să sufere învățătura sănătoasă; ci îi vor gâdila urechile să audă lucruri plăcute, și își vor da învățători după poftele lor. Își vor întoarce urechea de la adevăr, și se vor îndrepta spre istorisiri închipuite. Dar tu fii treaz în toate lucrurile, rabdă suferințele, fă lucrul unui evanghelist, și împlinește-ți bine slujba. Căci eu sunt gata să fiu turnat ca o jertfă de băatură și clipa plecării mele este aproape. M-am luptat lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credința. De acum mă așteaptă cununa neprihănirii, pe care mi-o va da, în ziua aceea, Domnul, Judecătorul cel drept. Și nu numai mie, ci și tuturor celor ce vor fi iubit venirea Lui. (2 Tim.4.1-8)*

Lucrarea fiecărui credincios de pe pământ are un început și are un sfârșit. Lucrarea nu ne-o facem noi, ci ne este dată de sus. Omul nu poate primi decât ce îi este dat de sus. Lucrarea noastră este scrisă în amănunt înainte de întemeierea lumii. Îi este scris și începutul și sfârșitul. Lucrarea noastră face parte din marea lucrare a Domnului pe pământ, din marele puzzle al Bisericii Sale. Noi suntem o piesă unică, o mică piesă din acest plan mareț. Deci orice lucrare are un sfârșit. Sfârșitul este atunci când lucrarea pe care Domnul a hotărât-o pentru noi pe pământ s-a isprăvit. Sincronizarea este desăvârșită. Sfârșitul este atunci când trebuie să fie. Pavel știa acest lucru, și de aceea nu are regrete, nu are ezitări în a accepta planul lui Dumnezeu și sfârșitul lucrării sale pe pământ. Ne putem gândi că și o zi dacă o mai petrecea pe pământ marele apostol, cât de folositoare ar fi fost pentru Biserică. Dar nu este așa. Planul lui Dumnezeu este desăvârșit. Plecarea are loc în momentul cel mai bun. În mod paradoxal, pentru Biserică era mai bine ca Pavel să plece. Sosise momentul. Planul lui Dumnezeu nu depindea de Pavel. El avea să meargă și fără el. Timotei era ucenicul lui care avea să propovăduiască Cuvântul și după moartea lui Pavel. Domnul își are vasele Sale pregătite pentru fiecare secol. Fiecare vas este pentru o anumită perioadă și lucrare. Urmează alte lucrări și alte vase. Slujba lui Pavel se încheiase. Putem spune deci, că devenea inutil pe pământ. Sosise momentul plecării și planul era desăvârșit. Pavel nu mai vrea să stea pe pământ, și aceasta chiar dacă știa că urmează martirajul. Pavel era gata de plecare: „*sunt gata să fiu turnat ca o jertfă de băutură și clipa plecării mele este aproape*”. Pavel pleacă cu bucurie. El nu se îngrijorează de Biserica ce rămâne pe pământ. Știa că este pe mâini bune – mâinile lui Hristos Însuși. Erau deja alți viteji ca și Timotei gata să ducă Lumina mai departe. Domnul știa că nu mai avea în plan să lucreze prin el pentru păzirea Bisericii Sale de pe pământ. Locul lui nu mai era pe pământ. El nu este nici zdrobit de melancolie, nici de regrete. El, știe, că de sus, îi va vedea cu bucurie pe cei dragi. Putem, apoi crede că el nu are regrete pentru că a avut o slujire excepțională. Da, a avut. Dar tot timpul se poate mai bine, nu? Pavel a făcut și el greșeli ca orice om. Și apoi, înainte de convertire a prigonit Biserica Sa! Pavel nu are regrete și nu este tulburat de gândul care apare înaintea morții: ce a-și mai fi putut face pentru cei din jur? Acum nu mai am timp... Oh, câte aș mai fi putut face!!! E normal să regreti ce ai greșit, dar nu e normal ca regretul să te doboare și să îți fure bucuria. În cele din urmă, nu noi trebuie să fim în centru, cu harul Lui! În cele din urmă, Sursa bucuriei noastre este harul Lui și nu performanțele noastre spirituale. Pentru ce am greșit harul Lui ne-a iertat în mod desăvârșit. Ce nu am făcut noi pentru cei dragi din jur, a făcut harul Lui. Dacă noi am uitat să facem ceva, harul dragostei Sale nu a uitat. Harul nu doar că ne-a iertat pentru ce am făcut, dar ne-a iertat și pentru ce n-am făcut. Harul nu doar că ne-a iertat și pentru ce n-am făcut, dar a făcut el în locul nostru ce trebuia și puteam să facem noi. Aceasta este nădejdea noastră care aduce biruință asupra oricărui regret. Pavel este liniștit și plin de pace. Alipirea de harul Lui îi dă această pace în fața morții. Harul Lui a avut grijă de Biserica Sa în timpul vieții Lui și harul Lui va avea grijă și după plecarea lui.

Pavel are pace, dar nu doar atât. El pleacă cu bucurie. El nu privește spre ce lasă spre bucuriile care pot fi pe pământ, ci el privește spre ce vine, și spre ce va primi. Lumea în care va intra el este cu mult mai bună. Pavel va intra în slavă. Acesta a fost în cele din urmă scopul alergării sale pe pământ: **plecarea acasă**. Pavel nu pleacă acasă, ci ajunge acasă. Acesta a fost scopul alergării sale, motivul pentru care a trăit și pentru care a suferit, căci dacă ne punem nădejdea în Hristos doar pentru pământul acesta suntem cei mai nenorociți dintre oameni. Plecarea lui Pavel era de fapt momentul său de glorie! Pavel era bucuros, căci se pregătea de nuntă. Era logodnica credincioasă de pe pământ, care în cele din urmă a fost chemată în slăvita nuntă. Oare cum se bucură o mireasă înainte de nuntă? Pavel, avea să-l vadă în sfârșit pe mărețul Mire, avea să se unească cu El în slavă și pentru totdeauna! Avea să se dezbrace de cortul pământesc, de trupul supus putrezirii. Avea să se dezbrace de firea pământescă, de cea care îl ispita să-L trădeze pe Mirele cel iubit și de cea care punea o barieră între el și cel Nevăzut. Bariera, cumplita perdea de țărână avea să fie dată în sfârșit la o parte. Pavel era în ultimele pregătiri de

nuntă. Pavel pleca acasă. Pavel era biruitor. Era momentul său de glorie, timpul său, clipa cea mult așteptată. Nu era loc pentru regrete sau tristețe. Pavel pășea spre slavă!

Isus Mielul de jertfă – 11:47-12:50 –

Acest pasaj dezvoltă ideea zugrăvită în capitolul 11a. Isus avea El Însuși să urmeze traseul lui Lazăr: avea să moară pentru ca apoi să învieze. Moartea lui Lazăr anticipează moartea lui Isus. La fel cum moartea lui Lazăr nu a însemnat că nu este iubit de Domnul și a avut un rol în planul măreț al Creatorului, la fel avea să fie și moartea lui Isus. Dacă în capitolul 11a se anticipează moartea lui Isus, în 11b-12 Ioan ne vorbește deslușit despre ea. Când L-a recunoscut pe Isus ca și Mesia, Ioan Botezătorul a rostit două lucruri fundamentale despre El:

- El este Fiul lui Dumnezeu!
- Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii!

Ioan, prin aceste afirmații, punctează cele două erori fundamentale din teologia lui Israel despre Mesia. Evreii nu recunoșteau natura divină a lui Mesia și nu se așteptau ca Acesta să sufere și să moară. În discuția lui Isus cu Nicodim Isus reia aceste două idei teologice cheie: **identitatea lui Mesia și natura lucrării Sale**. El încearcă să corecteze în teologia lui Nicodim cele două erori fundamentale. În același timp Isus mai punctează două adevăruri despre Mesia: El a venit și pentru Neamuri și va fi respins de ai Săi. Deși aceste două lucruri fuseseră profețite cu claritate în vechime, evreii nu le integrău în teologia lor. Este interesant că din capitolul 3b până în capitolul 10, Ioan insistă pe identitatea lui Mesia și pe motivele pentru care a fost respins de ai Săi. Cu alte cuvinte, El se focalizează pe identitatea lui Mesia și respingerea Sa de către ai Săi, dar nu acordă mare atenție sacrificiului pe care avea să-L facă Isus. El este menționat de câteva ori direct sau indirect, dar nu reprezintă o temă majoră în narațiunea Evangheliei. Să ne aducem aminte referirile la suferința și moartea lui Isus din capitolele 3b-10:

- **6:51** – *este trupul Meu pe care Îl voi da pentru viața lumii* (deși am văzut că acest verset poate suporta și o altă interpretare).
- **7:33** – *Mai sunt cu voi puțină vreme, și apoi Mă duc la Cel ce M-a trimis.*
- **8:21** – *Eu mă duc, și Mă veți căuta...*
- **10:17** – *Tatăl Mă iubește pentru că Îmi dau viața ca iarăși să o iau.*

Observăm că de-abia în capitolul 10 Ioan ne oferă un verset care ne vorbește în mod direct de lucrarea de jertfă a Fiului lui Dumnezeu. Înțelegem deci că Ioan până în capitolul 10 insistă pe divinitatea lui Isus, iar începând din capitolul 11 insistă pe lucrarea Sa de jertfă. El își organizează teologia în Evanghelie pornind de la următoarele două întrebări:

- Cine trebuia să fie Mesia?
- Ce trebuia El să facă?

Și vom vedea că o va adăuga și pe a treia:

- Și cum trebuia să reacționeze Israel față de Mesia?

Subsecțiunea 11b-12, în mod cert, are ca și temă centrală suferința și moartea lui Mesia. Ioan ne vorbește acum în mod direct și deslușit despre lucrarea de jertfă a Fiului. Fiecare pasaj din această subsecțiune înalță ideea morții și suferinței lui Mesia. Mai sunt însă două teme centrale în această subsecțiune, și anume:

- Respingerea lui Isus de către ai Săi, respingere profețită cu mult înainte.
- Mărturia și rolul unor personaje, actori inconștienți în pregătirea momentului jertfirii Fiului lui Dumnezeu.

Vom regăsi cele trei teme unificatoare în pasajele subsecțiunii. Primul pasaj 11:47-57 este superb. L-am putea intitula: înainte de Paște, Marele Preot alege Mielul de Jertfă. Gândul de a-L omorî pe Isus era în inima liderilor lui Israel de multă vreme. Însă acum, după învierea lui Lazăr, gândul devine mult mai puternic, iar ei sunt mai hotărâți ca niciodată. Ioan nu uită să insiste asupra adevăratelor lor motive. Ei nu căutau adevărul și nici nu erau sinceri în a analiza cu atenție identitatea lui Isus. Ei voiau să își ia partea în această lume, iar Isus le stătea în cale. Partea lor în această lume însemna gloria și banii mulțimii. Dar, după învierea lui Lazăr, mulțimea, ca niciodată, mergea către Isus. Ei erau plin de invidie și pizmă, și robiți de frica că își vor pierde din partea lor în această lume. Argumentele pe care le invocă Fariseii sunt copilărești: *Dacă-L lăsăm așa, toți vor crede în El, și vor veni Romanii și ne vor nimici locul nostru și neamul.* Ei vor să pară prin decizia lor salvatorii neamului. Ei de fapt sunt salvatorii propriului loc scaun. Poate temerea de ura romanilor era reală, dar nu soarta poporului îi îngrijora pe ei, ci propria lor soartă. Fără popor, de unde glorie, de unde bani? Caiafa pune însă punctul pe I: Voi nu știți nimic; oare nu vă gândiți că este în folosul vostru... Aceasta era de fapt problema în discuție: nu adevărul, nu Dumnezeu, nu poporul, ci folosul lor. Caiafa rostește fără să vrea niște cuvinte atât de adevărate despre moartea lui Isus: să moară un singur om pentru norod, și să nu piară tot neamul? Ioan ne spune că acel lucru nu l-a spus de la el, ci fiindcă era mare preot în anul acela, a proorocit că Isus avea să moară pentru neam. Este fantastic modul în care a lucrat Dumnezeu. Caiafa ocupa o funcție foarte importantă în Israel, cea mai importantă de fapt. Din pricina funcției, el trebuie să îl valideze pe Mesia. Dar Caiafa nu era interesat de împlinirea funcției Sale înaintea lui Dumnezeu, ci de folosul său în această lume. Cu toate acestea, din pricina funcției și în pofida urii sale față de Isus, Dumnezeu îi pune pe buze exact acele cuvinte care să îl autentifice pe Isus ca Mesia, Mielul de jertfă. Să nu uităm contextul în care se petrec aceste lucruri. Versetele 11:55-57, ne descoperă că suntem chiar înainte de Paște. Isus avea să fie adevăratul Miel Pascal spre eliberarea lor din robia păcatului și a întunericului. Înainte de Paște, oamenii vorbeau despre Isus. Înainte de Paște, mielul ce trebuie pregătit cu grijă era în centrul preocupării Iudeilor. Iată că acum Isus era în centrul preocupărilor lor. Fără să își dea seama ei erau cu ochii pironiți înainte de Paște spre Adevăratul Miel. Marele Preot era Cel care împlinea cele mai importante ritualuri de la Templu. Erau anumite ritualuri pe care le împlinea însuși Marele Preot. Paștele era o sărbătoare specială. Iar rolul Marelui Preot era esențial. Orice preot verifica înainte de jertfire animalul pentru jertfă pentru a vedea dacă este fără cusur și dacă este potrivit pentru jertfă. Acum, Marele Preot a decis că Isus este Mielul potrivit pentru Jertfa Pascală, și el însuși s-a implicat pentru a-L jertfi. Dumnezeu este stăpân peste istorie! El guvernează peste orice detaliu din viața unui om. Și El își va duce la îndeplinire planurile chiar prin aceia care Îl urăsc și care se luptă cu toată puterea împotriva Lui! Ce măreț este Dumnezeul nostru!

După decizia pe care au luat-o Iudeii, Isus a hotărât să plece într-o cetate numită Efraim. Cred că este momentul să ne oprim și să medităm asupra încercărilor pe care le-a avut Isus în cei trei ani și jumătate de lucrare publică. Au fost trei ani plini de încercări și dureri. Una din ele a fost amenințarea morții și ura Fariseilor. Trei ani el a trăit sub amenințarea morții. Fariseii Îl urmăreau și doreau să-L prindă și să-L omoare. De mai multe ori au uneltit în ascuns, alteori au pus mâna pe pietre să arunce în El, alteori au trimis soldați ca să fie prins. Isus cunoștea planurile lor, se încredea în Tatăl, dar umbla cu prudență prin Israel. De multe ori se ascundea și umbla pe ascuns. Ura oamenilor și amenințarea morții i-au tulburat deseori sufletul. Psalmii mesianici oglindesc atât de bine frământările sufletești ale lui Mesia. Și El s-a luptat cu frica, cu durerea adusă de împotrivirea și ura oamenilor. Prin Tatăl, El a biruit. El a crezut că Tatăl Îl va proteja, și că El va muri doar când lucrarea Sa publică se va fi încheiat.

Isus se duce în cetatea Efraim. El știa că trebuia să moară de Paște, deoarece moartea Sa era mai mult decât moartea unui martir. Ea avea o semnificație teologică distinctă. Era o moarte unică. Era aducerea adevăratei jertfe pentru păcat.

Marele Preot era un actor inconștient. Oamenii care se pregăteau de Paște de asemenea. Urmează să intre în scena un alt actor care nu era conștient de rolul pe care îl juca în măreața piesă a Creatorului. Este vorba de Maria care unge picioarele lui Isus cu un nard de mare preț. Nardul valora cât câștigul unui evreu pe un an întreg. Deci cu acea sumă de bani un evreu își putea întreține familia un an. Ce a motivat-o pe Maria să facă acest gest aparent necugetat? Maria Îl iubea pe Isus. După învierea lui Lazăr Îl iubea și mai mult și avea mai multă recunoștință față de El. Ea a vrut să facă ceva cu totul special pentru Isus, să facă ceva care să o coste, care să însemne o jertfă adevărată, care să oglindească dragostea ei nespusă pentru Isus. Iuda intervine să o mustre pe Maria. Prin el glăsuia cel rău care vroia să o descurajeze pe Maria și să o facă să se îndoiască de valoarea gestului ei. Iuda este un alt actor inconștient din piesă. El avea să îl vândă pe Isus. Ioan ne descoperă cine era cu adevărat Iuda: un hoț care fura din pungă. Dacă unii încearcă să îl pună într-o lumină cât de cât pozitivă pe Iuda și emit ipoteze de genul: El a dorit de fapt să îl constrângă pe Isus să Își folosească puterea împotriva romanilor, Ioan exclude o astfel de ipoteză. El ne spune că era un drac, și că fura din banii care erau strânși în Numele Domnului pentru săraci. Cei 30 de arginți au cântărit enorm în decizia lui Iuda de a-l vinde pe Isus. Cu toate acestea, prin el s-a împlinit Scriptura și planul Tatălui. Deși el avea cu totul alte motivații, și nu urmărea nici negru sub unghie să îplinească planurile Scripturii, prin El S-a împlinit Scriptura.

Isus intervine să o apere pe Maria. Pentru Isus gestul ei nu a fost necugetat, nu a fost o risipă. Ne aducem aminte de acel minunat pasaj din Evanghelia după Luca când Isus intră în casa Fariseului Simon și o femeie păcătoasă a început să îi stropească picioarele cu lacrimile ei și să le ștergă cu părul capului ei, să le sărute mult și să le ungă cu mir. În acel context, în care Simon gândea rău împotriva lui Isus pentru că acceptă așa ceva din partea unei femei păcătoase, Isus a zis lui Simon: Vezi tu pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta, și nu Mi-ai dat apă pentru spălat picioarele; dar ea Mi-a stropit picioarele cu lacrimile ei, și Mi le-a șters cu părul capului ei. Tu nu Mi-ai dat sărutare; dar ea, de când am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele. Capul nu Mi l-ai uns cu untdelemn; dar ea Mi-a uns picioarele cu mir. (Luca 7:44-46). Isus nu doar aprobă gestul femeii, dar îi spune lui Simon că, de fapt, la fel ar fi trebuit să reacționeze și el. Reacția femeii este reacția normală a oricărui păcătos în fața Dumnezeului care îi dăruiește iertarea. Și nu doar că este o reacție normală, dar este o reacție pe care Isus o așteaptă. El știe că această reacție aduce pace în sufletului celui ce Îl adoră, și în același timp aduce bucurie în inima Sa, bucuria pe care o simte orice tată când este iubit și recunoscut de fiul lui. Isus îi ia și apărarea Mariei.

Când este vorba să răspundem cu dragoste la dragostea Lui, când este vorba să ne manifestăm dragostea față de Isus nici o dată nu va fi prea mult, nu va fi suficient, nu vom fi în situația să facem risipă. El merită să fie iubit. Și dragostea noastră pentru El, și jertfele pe care le vom aduce pentru El, nu se vor apropia niciodată de meritele Lui, de ceea ce el merită să primească cu adevărat din partea noastră. Noi nu știm, și nu vom ști de fapt niciodată cu adevărat, ce a însemnat jertfa Sa pentru noi. În veșnicie vom explora această taină, dar niciodată nu o vom putea cuprinde. Cu cât ne vom cufunda în eternitate cu atât vom fi mai uimiți de dragostea dintre Tatăl și Fiul și unitatea lor desăvârșită, și cu atât vom începe să înțelegem cât de dureroasă a fost despărțirea adusă de cruce. Cum să putem răspunde cu adevărat, în mod echitabil cu dragoste la dragostea Celui ce ne-a iubit, dacă mereu, dimensiunea dragostei Sale va fi veșnic dincolo de ce putem înțelege și de ce ne putem imagina cu privire la dragostea Lui. Iată de ce Isus o încurajează pe Maria în jertfa adusă de ea. Maria nu a făcut ceva

exagerat, nesăbuit. Aceasta este de fapt normalitatea, sau eternul drum spre normalitate. Gestul Mariei avea și o însemnătate teologică profundă de care ea nu era conștientă: La-o în pace, căci ea l-a păstrat pentru ziua îngropării Mele. Isus anunță prin aceste cuvinte moartea Sa. De fapt, gestul Mariei anunța moartea Sa. Era un obicei al Iudeilor ca trupurile celor morți să fie înfășurate în fâșii de pânză de in cu miresme (vezi Ioan 19:40).

Unii teologi vorbesc despre o ungere profetică a lui Isus ca Mare Preot sau Împărat. Este adevărat că preoții înainte să intre în slujbă erau unși cu untdelemn, inclusiv pe picioare. Deci ar putea acest gest să anunțe și intrarea lui Isus în slujba de Preot. El avea să fie Preot după rânduiala lui Melhisedec după ce avea Să se dea pe Sine jertfă pentru noi. Este cert, că gestul Mariei anunța moartea lui Isus despre care Isus vorbește cât se poate de deschis. Și este cert că Maria nu era conștientă de valoarea profetică a gestului ei. Astfel se alătură și ea în rândul actorilor care jucau fără să fie conștienți un rol important în scena răstignirii Fiului. Dar Maria este diferită de ceilalți actori. Deși nu este conștientă de valoarea profetică a gestului ei, ea Îl iubește pe Isus, și îi vrea binele. Gestul ei este o mângâiere și o încurajare pentru Isus.

Maria se jertfește pe sine pentru Isus? Oare Isus nu va face același lucru pentru ea? Deși dragostea lui Dumnezeu pentru noi este necondiționată, cu toate acestea dragostea rămășiței credincioase pentru Dumnezeu este o mare bucurie pentru El. Ne aducem aminte că Avraam a fost gata să Îl jertfească pe Isaac de dragul lui Dumnezeu. Oare ce a gândit în acele clipe Tatăl? Oare a gândit în felul următor: Dacă ea țărâna este gata să Își jertfească fiul pentru Mine, oare Eu Domnul dragostei nu voi fi gata să Îmi jertfesc Fiul de dragul ei? În Isaia 53, profetul ne spune că Mesia a văzut rodul suferinței și S-a înviorat. Rămășița cea credincioasă era bucuria care Îi era pusă înainte. Jertfa Sa nu a fost în van. Noi eram sensul jertfei. De aceea, dragostea curată a Mariei, în contrast cu ura celorlalți oameni a însemnat enorm pentru Isus. Când toți oamenii te urăsc și te resping, te poți întreba: ce rost are să mor pentru ei? Dacă ei, oricum nu se vor întoarce la Domnul, ce rost mai are jertfa? Dar era o rămășiță credincioasă. Ea dădea sens suferinței Fiului. Maria, făcea parte din această rămășiță și o reprezenta în chip simbolic prin gestul ei. Gestul ei, jertfa ei, anunța în mod profetic toate sacrificiile pe care aveau să le facă cei credincioși în istorie de dragul lui Isus. Isus putea vedea acest lucru în jertfa Mariei. Deși, Domnul ne iubește necondiționat, El așteaptă de la noi acea dragoste curată, din toată inima, ca a Mariei. El ne iubește necondiționat într-un anumit sens. Dar în același timp ne iubește condiționat. Iar dragostea Sa necondiționată nu este eternă. Cei ajunși în iad nu vor mai avea parte de dragostea Creatorului. Creatorul nu îi va mai iubi pe cei ce vor fi călcat în picioare pe Fiul Său Preaiubit. Sunt multe pasaje în Scriptură care ne spun că Domnul iubește pe cei care Îl iubesc și urăște pe cei ce Îl urăsc. Dragostea noastră contează! Da contează enorm pentru inima Lui, așa cum a contat dragostea Mariei pentru Isus. Să ne aducem aminte doar de Ps.91: Fiindcă Mă iubește, zice Domnul, de aceea îl voi izbăvi; îl voi ocroti, căci cunoaște Numele Meu. Când Mă va chema, îi voi răspunde; voi fi cu el în strâmtoare, îl voi izbăvi, și-l voi proslăvi. Îl voi sătura cu viață lungă, și-i voi arăta Mântuirea Mea.

Gestul Mariei și obiecția lui Iuda ridică o întrebare interesantă: care este legătura dintre dragostea de Dumnezeu și dragostea de oameni? Scriptura ne învață că dragostea de Dumnezeu se reflectă în dragostea de semenii, și că de fapt, iubirea aproapelui este dovada necesară a iubirii lui Dumnezeu. Cu toate acestea, gestul Mariei ne aduce aminte că cele două iubiri nu se confundă, deși sunt strâns legate. Dumnezeu este o Persoană și dragostea pentru El este ceva special, aparte. Și iată că uneori dragostea de Dumnezeu intră la prima vedere în contradicție cu dragostea de oameni. Dar doar în aparență. De fapt, contradicția nu există niciodată. Însă, sunt anumite situații în care deciziile luate din dragoste de Dumnezeu nu sunt înțelese de cei din jur, și aduce acestora suferință și pierderi. Cu

toate acestea, decizia noastră neînțeleasă de a-l iubi pe Dumnezeu este mereu spre binele celor din jur, este cel mai bun lucru pe care îl putem face în acel moment pentru ei. Chiar dacă Maria a privat mulți săraci de ajutor financiar, prin gestul ei ea a deschis pentru toți cei din jur (și apoi pentru milioane de credincioși de-a lungul istoriei) o perspectivă nouă asupra dragostei pentru Isus. Oare ce înseamnă a-L iubi pe Isus? Oare ce înseamnă a-L iubi mult pe Isus? Gestul ei ne deschide noi perspective. Devenim conștienți că putem iubi mai mult, că putem jertfi mai mult. Gestul Mariei este o piesă dintr-o minunată expoziție.

Este vorba de expoziția celor care L-au iubit pe Dumnezeu într-un chip special. Expoziția începe cu jertfele sfinților din Scriptură, pentru a continua apoi cu jertfele aduse în istoria Bisericii. Expoziția nu este încă finalizată. Mai este loc pentru noi declarații de iubire, pentru noi vase de nard curat? Apropo, care este vasul tău cu mir sau care este pricina ta de laudă, ca să folosim cuvintele apostolului Pavel:

*„Tot așa a rânduit Domnul ca cei ce propovăduiesc Evanghelia, să trăiască din Evanghelie. Dar Eu nu m-am folosit de nici unul din aceste drepturi. Și nu vă scriu aceste lucruri ca să cer să se facă așa cu mine; **căci aș vrea mai bine să mor decât să-mi ia cineva pricina mea de laudă.** Dacă vestesc Evanghelia, nu este pentru mine o pricină de laudă, căci trebuie să o vestesc; și vai de mine, dacă nu vestesc Evanghelia! Dacă fac lucrul acesta de bună voie, am o răsplată. Chiar dacă-l fac de silă, este o isprăvnicie care mi-a fost încredințată. Care este atunci răsplata mea? Este să vestesc fără plată Evanghelia pe care o vestesc, și să nu mă folosesc de dreptul meu în Evanghelie. Căci, măcar că sunt slobod față de toți, m-am făcut robul tuturor ca să câștig pe cei mai mulți.” (1 Cor.9:15-19)*

Întrebarea fundamentală a vieții de credință este dacă Îl iubești pe Isus și cât de mult Îl iubești? Gesturi ca ale Mariei ne ajută să ne radiografiem dragostea noastră pentru Isus și ne provoacă să ne lărgim inimile și să Îl iubim și mai mult pe Domnul Isus.

Pasajul se încheie cu decizia Iudeilor de a-l omorî și pe Lazăr. Ioan nu uită să demaște și mai mult motivația din inima liderilor religioși. Ei erau cu adevărat niște hoți și tâlhari. Nu erau interesați de dreptate, de adevăr, de Dumnezeu. Adevărul lor era interesul lor, partea lor în această lume, parte pentru care erau gata să facă orice, chiar să omoare un om nevinovat ca Lazăr, care avea singura vină că a fost înviat din morți. Aceste detalii oferite la finalul pasajului întărește și mai mult interpretarea că învierea lui Lazăr a avut menirea să pregătească inima poporului pentru moartea lui Isus. Este minunea cu cel mai mare impact, și este făcută cu puțin timp înaintea crucificării. Vom observa că însăși primirea care I s-a făcut lui Isus în Ierusalim era datorată în cea mai mare parte de semnul cu învierea lui Lazăr: *„Toți cei ce fuseseră împreună cu Isus, când chemase pe Lazăr din mormânt și-l înviase din morți, mărturiseau despre El. Și norodul I-a ieșit în întâmpinare pentru că aflase că făcuse semnul acesta”.* (12:17-18).

Mulțimea L-a întâmpinat cu mare bucurie. De fapt, ei l-au primit ca pe Mesia: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului, Împăratul lui Israel! Dar, deși învierea lui Lazăr a fost menită să le corecteze teologia greșită despre suferință și despre lucrarea lui Mesia, poporul rămâne rob unei teologii idolatre despre venirea lui Mesia. Deși poate mulți erau dezamăgiți de Isus, iată că învierea lui Lazăr și manifestarea puterii lui Dumnezeu prin Isus, le-a redat speranța: El va fi cel care ne va elibera de Romani și va face pe Israel capul națiunilor. Ei nu-L iubeau nici pe Dumnezeu, nici pe Isus, ci pe ei înșiși. Isus era doar un mijloc prin care ei puteau ajunge la confortul după care tânjeau atât de mult. Dar Isus nu venise să le rezolve aceste probleme, ci o problemă mai adâncă: problema păcatului și a apropierii lor de Dumnezeu. Tocmai de aceea El intră pe un măgăruș pentru a împlini profeția din Zaharia 9.

Este important să înțelegem contextul acestei profeții. Prima parte a capitoului 9 din Zaharia ne prezintă pedepsirea și curățirea Neamurilor din jurul Israelului, după care profeția continuă astfel:

„Voi tăbări în jurul Casei Mele ca s-o apăr împotriva unei oștiri, împotriva celor ce se duc și vin, și nu va mai trece asupritorul peste ei, căci acum Mă uit cu ochii Mei. Saltă de veselie, fiica Sionului! Strigă de bucurie, fiica Ierusalimului! Iată că Împăratul tău vine la tine; El este neprihănit și biruitor, smerit și călare pe un măgar, pe un mânz, pe mânzul unei măgărițe. Voi nimici carăle de război din Efraim și caii din Ierusalim, și arcurile de război vor fi nimicite. El va vesti Neamurilor pacea și va stăpâni de la o mare la cealaltă, și de la râu până la marginile pământului.” (Zah.9:8-10)

În profeție este un contrast izbitor între evenimentul pedepsirii Neamurilor și Împărăția păcii care va fi instaurată după aceea, și venirea lui Mesia, blând și smerit, pe mânzul unei măgărițe. Cum să interpretăm această profeție? În cărțile profetice descoperim două tipuri de profeții despre venirea lui Mesia. O parte din profeții îl prezintă venind în slavă, pedepsind Neamurile și instaurând o domnie a păcii și dreptății. Cealaltă parte din profeții îl înfățișează fără strălucire, respins, prigonit și în suferință. În mod evident cele două tipuri de profeții evidențiază două etape distincte din lucrarea lui Mesia. Mai este și un al treilea tip de profeție. Acest tip suprapune cele două faze distincte ale lucrării lui Mesia. Ele privesc în ansamblu lucrarea lui Mesia, și cele două etape sunt alăturate în cadrul aceleiași profeții. Exact așa se întâmplă și în Zaharia 9. Venirea lui Mesia, blând și smerit, vizează prima etapă a lucrării Sale, iar pedepsirea neamurilor și instaurarea unei împărății a păcii are în vedere a doua etapă a lucrării sale. Al treilea tip de profeție stârnește confuzie, dacă nu este interpretată în lumina primelor două tipuri de profeții, care delimitează foarte clar cele două etape din lucrarea lui Mesia. Al treilea tip de profeție nu are însă rolul să ne încurce, ci să ne deschidă mintea și să privim la lucrarea lui Mesia ca un tot. Sunt două etape, dar este o singură lucrare. Lucrarea este completă și are sens doar din perspectiva ambelor etape descrise. Este interesant că mulțimea care îl întâmpină pe Isus, citează din Ps.118: Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului! Ps.118 est un psalm mesianic, dar acest psalm evidențiază în primul rând prima etapă a lucrării lui Mesia. Împăratul care avea să vină este înfățișat cuprins de suferință și de legăturile morții, și într-un final izbăvit și înălțat de Dumnezeu. Concluzia istoriei suferinței și înălțării lui Mesia este redată de celebrul verset:

„Piatra, pe care au lepădat-o zidarii, a ajuns să fie pusă în capul unghiului clădirii.” (Ps.118:22).

Acest verset nu doar că subliniază traseul din viața lui Mesia: suferință și apoi slavă, dar ne descoperă că respingerea și suferința avea să vină chiar din partea zidarilor, care nu puteau fi decât cei din poporul ales. Măcar că au citat din Ps.118, poporul nu s-a smerit în fața adevărurilor evidente despre lucrarea lui Mesia creionate în acest psalm. Ioan aduce în atenția noastră Ps.118 și Zaharia cap.9 tocmai pentru a ne aduce aminte că lucrarea de jertfă a lui Isus era în perfectă armonie cu profețiile vechi-testamentale despre Mesia. Și acest pasaj introduce noi actori inconștienți care împlineau planul Tatălui.

Mulțimea strigă de bucurie, ucenicii găsesc măgărușul pentru Isus, iar Fariseii devin și mai decizi să îl omoare pe Isus. Mulțimea și ucenicii nu știau că tocmai împlineau profeția din Zaharia 9, iar fariseilor nici prin creasta minții nu le trecea că prin hotărârea lor ei împlinesc profeția din Ps.118 care anunța că Piatra (Mesia) avea să fie lepădată chiar de zidari.

Pasajul despre intrarea lui Isus în Ierusalim deschide minții câteva lucruri esențiale despre natura umană. Suntem șocați atunci când ne dăm seama că aceiași oameni care L-au ovaționat pe Isus peste câteva zile aveau să îl răstignească. Mulțimea este schimbătoare, iar slava ei deșartă! Noi căutăm de obicei slava mulțimii și aprecierile oamenilor. Dar mare atenție! Cel idolatrizat de mulțime, poate la

fel de ușor să fie răstignit a doua zi. Doar atunci când oamenii Îl slăvesc pe Dumnezeu în urma lucrării noastre ne putem bucura. Dacă ne slăvesc pe noi, suntem în mare pericol. Înseamnă că noi suntem un idol pentru ei, și de la orice idol sunt multe așteptări. Când aceste așteptări nu vor fi împlinite, idolul va fi lepădat cu o ură mai mare decât iubirea care i s-a oferit în prima fază. Iar noi suntem oameni, și nu dumnezei. Niciodată nu vom putea împlini așteptările idolatre ale mulțimii. Cel idolatrizat va sfârși prin a fi martirizat. Deci nu te bucura când mulțimea te adulează! Ești în pericol de moarte! Când oamenii te apreciază, fii cu ochii în patru, nu fi naiv, și întreabă-te de ce o faci? Văd în tine lucrarea lui Dumnezeu în fața căruia I se închină, sau te idolatrizează, sau încearcă să te manipuleze? Nu fii naiv, ci înțelege natura umană.

Reacția Fariseilor ne deschide și ea minte și ne atrage atenția asupra invidiei. După cădere, invidia este primul păcat care este evidențiat de Scriptură. Da, nu crima ci invidia, căci invidia l-a împins pe Cain să îl omoare pe Abel. Crima nu face decât să ne ajute să înțelegem cât de mare a fost această invidie. Deci primul păcat: uciderea lui Abel – înfăptuit din invidie. Apoi, cel mai grav păcat: răstignirea Fiului lui Dumnezeu – aceeași motivație: invidia. Natura umană este profund marcată și robită de invidie. Invidia este cea care explică o mulțime din reacțiile și faptele oamenilor care de altfel par de neînțeles, fără sens. Nu minimaliza forța invidiei. Nu disprețui forța invidiei nici din inima ta, dar nici din inima celorlalți. Veghează în primul rând asupra inimii tale ca nu cumva invidia să pună stăpânire pe tine. Dar apoi fii lucid și cu ochii în patru și în relațiile cu ceilalți. Cauți înălțarea? Cauți succesul și realizările mari? De ce? De ce vrei să îți complici singur viața? Oare ce îți va aduce înălțarea? Crezi că îți va aduce slavă și apreciere? Oare chiar crezi că oamenii te vor aprecia cu adevărat și se vor bucura de succesele tale? Nu fi naiv. Trezește-te. Te vor slăvi cei care vor avea un folos de pe urma înălțării tale, și poate cei de departe care nu se simt amenințați de înălțarea ta. Dar cei mai mulți te vor invidia, iar cei care vor fi puși în umbră de înălțarea ta te vor urî de moarte. Vrei nu vrei, înălțarea ta va umbri pe alții din domeniul înălțării tale, și acest lucru va atrage mulți dușmani. Dacă, în schimb, duci o viață liniștită și fără succese care să atragă atenția ești mai ferit de ura lumii. Deci de ce îți dorești înălțare? Sufletul își găsește împlinirea cu adevărat în relația cu Dumnezeu și slujirea Lui în lucrurile mici. Înălțarea te va face în sine mai fericit? Nu. Ci îți va aduce mai multe necazuri ca înainte. Înălțarea nu trebuie dorită, dar trebuie acceptată atunci când ea este în planul lui Dumnezeu cu viața ta, și are ca și scop glorificarea Numelui Său.

Când eram mai mic tânjeam după succese și înălțare. Credeam undeva în inima mea că ele mă vor face mai fericit și că mă voi bucura de recunoașterea din partea celorlalți. Acum am descoperit adevărata împlinire în relația cu Domnul și în credincioșia în lucrurile mici. Chiar dacă ceilalți nu știu, Domnul care vede în ascuns te apreciază și se bucură nespus de slujirea ta. Și acest lucru îți este de ajuns. David, după ce este zdrobit de Domnul prin încercări renunță la gândurile de înălțare atât de specifice celor tineri, descoperă adevărata smerenie, și în același timp adevărata împlinire:

„Doamne, eu n-am o inimă îngâmfată, nici priviri trufașe, nu mă îndeletnicesc cu lucruri prea mari și prea înalte pentru mine. Dimpotrivă, sufletul îmi este liniștit și potolit, ca un copil înțărcat, care stă lângă mamă-sa; da, sufletul meu este ca un copil înțărcat. Pune-ți nădejdea în Domnul, Israele, de acum și până în veac!” (Ps.131)

Am început să descopăr această împlinire și dorințele de înălțare au fost răstignite. Nu îmi mai doresc să ajung în lumina reflectoarelor. Oare pot acolo primi mai mult decât îmi dă Dumnezeu acum prin relația cu El? Cu siguranță nu! Oare mai pot crede acum în aprecierile sincere ale oamenilor? Nu! Înălțarea va aduce mai multe încercări: Pe de o parte ei, care te vor idolatriza, îți vor ispiti inima să se îngâmfe. Pe de altă parte, vei atrage invidia și ura multora. Dacă odată tânjeam după înălțare, acum îmi este teamă de ea. Și tocmai pentru că îmi este teamă de ea, îmi este teamă că s-ar putea chiar să vină.

Îmi aduc aminte de inima zdrobită a lui Moise. Când era tânăr, era plin de avânt și mergea înaintea planurilor lui Dumnezeu. Când a fost smerit și era bătrân, sufletul lui era liniștit și potolit. Când Domnul îl chemă să fie izbăvitor, el refuză și preferă să rămână la păzitul oilor. Să ți se ofere cârmuirea unui popor și tu să preferi să rămâi păstor de oi? Pare o nebunie! Cu atât mai mult cu cât Domnul este Cel care te cheamă! Nici nu te simți vinovat că tu îți dorești înălțarea: Domnul vrea să te înalțe! Moise era fericit, era împlinit. Moise nu mai era naiv. El știa că această funcție îi va aduce multe necazuri din pricina inimii schimbătoare a poporului. Domnul Îl asigură că poporul îl va crede de această dată. Și așa se întâmplă, dar doar până la trecerea Mării Roșii. Apoi inima poporului se schimbă și se întoarce împotriva lui Moise. În cele din urmă Moise a avut dreptate. Temerile lui s-au confirmat: era mai ușor pentru el să păstorească o turmă de oi decât poporul Domnului. Cu toate acestea, Domnul a insistat ca El să intre în lucrare, și s-a mâniat când Moise a persistat în ezitarea sa. Iată că Domnul dorește uneori să te înalțe, chiar dacă tu nu îți dorești acest lucru! Și iată și singurul lucru care ne poate motiva să acceptăm și să ne dorim înălțarea: voia lui Dumnezeu pentru acest lucru. Și oare de ce dorește Dumnezeu acest lucru? Înălțarea noastră este mereu de dragul altora. Domnul vrea să Își descopere slava prin înălțarea noastră și să crească impactul mărturiei noastre făcută până atunci în ascuns. Umblarea cu Domnul în ascuns, alegerile noastre din cămăruță, credințioșia noastră în lucrurile mici ne fac frumoși, ne modelează după chipul Său. Domnul poate dori ca, încă din această viață, cei din jur să cunoască slava Sa, nestematele pe care El le-a pus prin harul Lui în noi. În tot timpul istoriei, Domnul a avut în planul Său vase pe care le-a înălțat nespuse de mult: Iosif, Moise, Iosua, David, Daniel. Iată ce îi spune lui Iosua:

„Astăzi, voi începe să te înalț înaintea întregului Israel, ca să știi că voi fi cu tine cum am fost cu Moise.” (Ios.3:7)

Înălțarea este un test și aduce multe ispite și necazuri. Cu toate acestea, ea are un rol important în planul lui Dumnezeu și trebuie acceptată de cei aleși. Aceștia însă, trebuie să vegheze și mai cu luare aminte asupra sufletului lor ca nu cumva înălțarea să le pricinuiască pieirea și căderea, așa cum a fost cazul lui Saul. Domnul vrea să Își confirme vasele prin care El lucrează, pentru ca toți să știe acest lucru și să primească mesajul și darurile pe care El vrea să le dea. Același lucru l-a făcut și cu Isus. Isus a rămas în ascultare de Domnul, a biruit ispita înălțării și și-a păstrat împlinirea în relația cu Domnul.

După cum spuneam, actorilor inconștienți li se adaugă mulțimea, ucenicii și Fariseii care împlinesc, fără să știe, ceea ce fusese prevestit de mult cu privire la Mesia. În următorul pasaj intră în scenă, tot ca actori inconștienți, niște Greci care vor să îl vadă pe Isus. Acești Greci se suiseră la praznic. Deci erau prozeliti. Erau dintre Neamuri, dar recunoscuseră că Yahwe este Dumnezeu cel adevărat și veneau să I se închine. Filip și Andrei au comunicat lui Isus intenția acestor greci, iar Isus îi ia prin surprindere și le răspunde: A sosit ceasul să fie proslăvit Fiul omului. Isus interpretează cererea Grecilor ca pe un semn care anunța că momentul răstignirii era aproape. Nu găsesc în vechiul Testament o profeție anume pe care Grecii să o fi împlinit. Pot doar să văd în dorința Grecilor de a-L vedea pe Isus anticiparea următoarei faze din planul lui Dumnezeu: după ce Isus a fost respins de ai Săi, Neamurile L-au primit și printre ele a început o trezire spirituală fără precedent în istorie, trezire care continuă și până în ziua de azi. În acest sens ar putea fi un semn: a sosit ceasul! În același timp, știm că Isus se bucura de o relație specială cu Tatăl, de o călăuzire specială din partea Lui. Chiar dacă nu era o profeție anume, Isus a recunoscut în cererea grecilor un semn din partea Tatălui care Îl anunța că vremea este aproape, că sosisese ceasul. La fel cum gestul Mariei nu fusese profețit, dar era un semn, și dorința grecilor de a-l vedea pe Isus era tot un semn. Gestul Mariei anticipa moartea lui Isus, iar gestul grecilor noua etapă din planul lui Dumnezeu care avea să fie adusă de moartea și învierea lui Isus: vremea Neamurilor. În Isaia sunt niște profeții fascinante despre Mesia. Ele nu anunțau doar

faptul că Mesia avea să fie respins de ai Săi, ci și că El avea să fie primit de Neamuri care vor cunoaște o trezire spirituală fără precedent în istorie. Aceste profeții păreau fără logică și părea imposibil să se împlinească: cum adică ai Săi, care aveau Legea și Legămintele și care-L așteptau pe Mesia să Îl respingă, iar Neamurile care umblau în întuneric, care de mii de ani sfidau pe Yahwe și chemarea Lui, și care nu așteptau nici un Mesia, să Îl primească? Și să facă acest lucru exact în momentul în care martorul lui Dumnezeu din istorie, Israel, avea să fie lepădat? Și iată că exact așa s-a întâmplat. Isus a împlinit profeții incredibile făcute cu sute de ani înainte. Și aceste profeții nu vizau doar evenimentele din viața Lui ci și mersul lumii, cursul întregii istorii. Cum să nu credem că Isus care a împlinit aceste profeții este Fiul lui Dumnezeu?

Îmi place atât de mult răspunsul lui Isus după ce primește acest semn de la Tatăl. El nu spune: a sosit ceasul să moară Fiul Omului, ci *a sosit ceasul să fie proslăvit Fiul Omului*. Ce perspectivă înaltă avea Fiul lui Dumnezeu. El nu era centrat asupra suferinței ce avea să vină, ci asupra slavei ce avea să fie adusă de suferințele Sale. El are o perspectivă completă asupra planului lui Dumnezeu. În fața unei încercări, noi de regulă ne centram asupra durerii și întunericului din încercare și dorim să evităm încercarea sau să se termine cât mai repede.

Isus privea mai departe. El știa că încercarea vine din partea Tatălui, că ea are un rol important într-un plan mareț și că ea nu prezintă finalul poveștii, ci doar începutul ei. Finalul avea să fie altul, unul glorios. Îmi aduc aminte de replica genială din filmul lui Gibson despre patimile Mântuitorului. Când Isus cade sub povara crucii, iar Maria vine să Îl ajute, El se întoarce spre ea și cu o strălucire aparte în ochi îi zice: Vezi, mamă, acum înnoiesc toate lucrurile! Isus nu își asumă nici rolul de victimă, nici de învins. Pentru El drumul Golgotei era drumul biruinței, calea către slavă. După ce Isus le țintește privirile ucenicilor spre slava ce avea să vină, El actor conștient în planul Tatălui le arată și calea spre slavă, singura de altfel:

„Adevărat, adevărat vă spun că, dacă grăunțele de grâu, care a căzut pe pământ nu moare, rămâne singur; dar dacă moare aduce multă roadă”.

Isus se folosește de o imagine din creația lui Dumnezeu pentru a-i ajuta să înțeleagă necesitatea morții sale. Taina vieții, a rodului mult dorit stă tocmai în moartea grăunțelului. Iar Fiul nu a vrut să rămână singur, fără mireasă. Ne aducem aminte că Isus și-a început lucrarea la Nunta din Cana. Acolo El și-a arătat slava, iar ucenicii Lui au crezut în El. El, de fapt, își curta Mireasa. Deși relația cu Tatăl era suficientă, și Dumnezeu își este suficient Sineși, cu toate acestea, noi suntem fiii Lui, făpturile mâinilor Sale. Noi suntem din El, iar El ne iubește ca pe Sine Însuși. El nu a dorit să rămână singur. Și chiar dacă singura posibilitate ca noi să devenim Mireasa Lui, să facem parte din roadele Sale, a fost moartea Sa, El nu a dat înapoi, ci a mers hotărât înainte. De ce a făcut acest lucru. Mai ales când El putea trăi și fără noi pe deplin fericit, iar noi ne merităm soarta pieirii? Un singur răspuns: dragostea, dragostea dumnezeiască! Pur și simplu El ne-a iubit și ne-a dorit ca Mireasa Sa pe veci. Oare ce taină purtăm în noi, dacă Fiul ne-a dorit ca Mireasă a Sa pe veci, și pentru a face posibil acest lucru, S-a adus pe Sine jertfă pentru noi? Ah, dacă am cunoaște dragostea Lui pentru noi, bucuria Lui pentru noi, cât de mult ne dorește și cum își găsește desfătarea în noi, atunci tristețea, amărăciunea, mâhnirea ar fugi, și am cunoaște că este posibil să împlinești îndemnul paulinic: **bucurați-vă întotdeauna!** Dacă încerci să îți tragi seva bucuriei din propriile performanțe spirituale, ești sortit tristeții, dar dacă înțelegi taina deci, cauți bucuria din desfătarea pe care El și-o găsește în Tine, în ciuda imperfecțiunilor și ruinelor din tine, atunci nu doar că te vei putea bucura, dar vei găsi și puterea să trăiești pe calea sfințeniei. Cu cât ne centram mai mult pe El, cu atât devenim mai frumoși, și aceasta spre slava Lui. Cu cât ne centram mai mult pe noi, pe dorința de a deveni mai frumoși, cu atât șchiopătăm mai mult și ne îndepărtăm de frumusețea după care tânjim. Marea întrebare care rămâne este: dorim să fim frumoși spre slava Lui

sau spre a noastră!

Isus deci le așintește ucenicilor privirea spre slava viitoare a Fiului Omului. Apoi, le descoperă calea, unica cale pentru a ajunge într-acolo însoțit de rod și de o Mireasă. Dar discursul lui Isus nu se încheie aici. El le dă o veste nu prea plăcută pentru ucenici: ca și ucenici ai Lui, ei înșiși vor trebui să pășească pe urmele Lui și să guste moartea și suferința:

„Cine își iubește viața o va pierde; și cine își urăște viața în lumea aceasta, o va păstra pentru viața veșnică. Dacă Mă slujește cineva, să Mă urmeze... - iar Isus pășea spre moarte. Adică, să Îl urmeze pe Isus pe calea jertfirii de sine.”

Ce înseamnă să îți iubești viața? De ce este greșit să îți iubești viața? Trebuie să ne urâm viața și să ne dorim să murim cât mai repede? Despre ce viața este vorba? Despre viața în lumea aceasta. Lumea aceasta, condusă de Stăpânitorul întinericului, ne momește să ne luăm partea în această lume, ne face o ofertă seducătoare. Ne cheamă spre fericire într-o lume fără Dumnezeu, în care noi suntem dumnezei, în care noi hotărâm, în care ne împlinim dorințele și poftetele, în care trebuie să ne simțim bine și să avem parte de tot confortul, în care suferința trebuie evitată cu orice preț. Chiar cu prețul compromisul și călcării în picioare a valorilor. Aceasta este viața trăită în și pentru lumea aceasta: urmează-ți setea, totul va fi bine, totul va fi confort și fără greutate. Această viață este total opusă vieții pe care n-o propune Domnul. El ne învață că doar cu El și în supunere față de El, doar dacă El este centrul, atunci vom fi împliniți. Nu dorințele noastre, ci mai întâi Domnul să ne fie desfătarea. Învățăm că viața în această lume nu e totul. Este doar o trecere spre adevărata viață. Învățăm că această viață este plină de necazuri. Învățăm că suferința nu e dușmanul de moarte, ci drumul spre slavă. Învățăm că de dragul relației cu El și al valorilor, trebuie deseori să renunțăm la confort și la împlinirea dorințelor noastre. Învățăm să renunțăm la dreptatea noastră, să ne dăm jos de pe tronul de dumnezeu și să recunoaștem că este un singur Dumnezeu. Aceasta înseamnă să pierzi, să accepți pierderi în această lume. Poți pierde bani, casă, relații, sănătatea și însăși viața. Cine își va pierde în acest mod viața, o va câștiga pentru viața veșnică. Îmi place verbul folosit de Isus: și cine își urăște viața în această lume o va păstra pentru viața veșnică. Viața fără Dumnezeu, viața dominată de confort și care ocolește suferința și lepădarea de sine, moartea spre rodire, nu trebuie doar respinsă, ci și urâtă. Trebuie să ne fie groază de ea, să o vedem ca pe cel mai mare rău, ca pe dușmanul de moarte. Da, ca pe dușmanul de moarte, căci chiar este. În spate este cel rău care vrea să ne facă să risipim oferta lui Dumnezeu, cea a rodirii prin moarte. O viață de confort, de bine și fără necazuri trebuie urâtă. Căci nu aceasta este oferta lui Isus. Chiar dacă viața cu Isus este plină de bucurii și roade, necazurile nu lipsesc. Și nu lipsesc cu un rost: ele sunt singurul drum spre slavă.

În fața chemării Sale de a-L urma pe drumul crucii, ne putem teme, putem fi ispitiți să dăm înapoi. De aceea, avem nevoie de un model, și de aceea Isus își încheie discursul aducând în atenția noastră deopotrivă temerile și hotărârea Lui:

„Acum, sufletul Meu este tulburat. Și ce voi zice? Tată, izbăvește-mă din ceasul acesta? Dar tocmai pentru aceasta am venit până la ceasul acesta! Tată, proslăvește Numele Tău!”

Ca Isus, Fiul lui Dumnezeu să poată fi un model cu adevărat motivant, este important să înțelegem cât de greu I-a fost să pășească pe drumul crucii. Dacă vedem în Isus Fiul Atotputernic care a pășit fără prea multe frământări spre o suferință care oricum nu-L putea tulbura căci El era Fiul Cel Atotputernic, atunci nu vom găsi mângâiere și îmbărbătare în exemplul lui Isus. Isus era Fiul. Cu toate acestea, El ne mărturisește că sufletul era tulburat. Deci să nu ne speriem când sufletul va fi tulburat înaintea încercărilor ce vor veni. Iată că și Isus a fost tulburat, a fost cuprins de o întristare de moarte și S-a rugat cu lacrimi fierbinți: Tată, dacă e cu puțință, depărtează de la Mie paharul Acesta! Totuși,

facă-Se nu voia Mea, ci voia Ta!

Ne gândim că tulburarea și suferința își găsesc sursa și explicația în umanitatea lui Isus. Și în parte, așa este: El era om, și era îmbrăcat într-o fire asemănătoare cu a păcatului prin care putea fi ispășit, prin care putea gusta suferința. Dar să nu uităm în același timp că Golgota presupunea o încercare și durere unică: nu suferințele fizice, nu batjocura oamenilor erau ceea ce Îl tulbura pe Isus, ci purtarea fărădelegii omenirii și despărțirea de Tatăl. Și aici nu doar umanitatea, ci însăși divinitatea Sa striga: Nu! Depărtează de la Mine acest pahar? Oare nu era legitim ca Fiul, Cel care era Una cu Tatăl, să Își dorească să păstreze această părtășie sfântă din eternitate și să nu mai aibă loc despărțirea? Oare nu era legitim ca Fiul, Cel Preasfânt să Își dorească să nu fie făcut păcat, să nu Se identifice cu fărădelegile întregii lumi? Iată că nu doar umanitatea Sa, dar Însăși divinitatea Sa era sursă a tulburării și temerilor din sufletul Său. Astfel, înțelegem că tulburarea Sa a fost cu atât mai mare decât tulburarea pe care o vom încerca noi. Tatăl nu ne va da niciodată o încercare care să ne despartă de El. Chiar dacă în anumite încercări El poate părea departe, El este acolo ca să ne dea pacea Sa și să ne îmbărbăteze. Dar Fiul avea să rămână singur. Isus rămâne hotărât. El nu dă înapoi. El merge înainte. El este conștient că aceasta este singura cale că noi să devenim Mireasa Sa, că nu este altă opțiune, altă posibilitate. De aceea, El nu caută alte soluții, mai simple, sau alternative. Și mai crede un lucru: că bucuria de a ne avea pe noi ca Mireasă este cu mult mai mare decât suferința însăși, că slava și bucuria de după jertfa Îl vor reabilita, Îl vor mângâia, și va fi pe deplin împăcat cu decizia pe care a luat-o, și nu va regreta niciodată că a urmat planul Tatălui.

Isus Își încheie discursul Său cu decizia de a merge înainte. El primește semnul din partea tatălui că vremea este aproape, și El rostește cu hotărâre: Da, vreau să merg până la capăt. Dar, din nou, formulează decizia de a pași în moarte într-un mod surprinzător: Tată, proslăvește Numele Tău! Isus își începe discursul vorbind despre slavă, și Îl încheie vorbind despre același lucru:

- **Început:** *Tată, a sosit ceasul ca să fie proslăvit Fiul omului!*
- **Sfârșit:** *Tată, proslăvește Numele Tău!*

El are privirile ațintite spre răsplătire, nu spre moartea grăuntelui de grâu, ci spre rodul cel mult așteptat. El știe că jertfa sa este deopotrivă spre slava sa și spre slava Tatălui. Isus ne descoperă secretul biruinței:

*Să ne uităm țintă la Căpetenia și Desăvârșirea credinței noastre, adică la Isus, care, **pentru bucuria care-I era pusă înainte**, a suferit crucea, a disprețuit rușinea, și șade la dreapta scaunului de domnie a lui Dumnezeu. (Ev.12:2)*

Isus privea înainte, spre final. Așa a biruit, doar așa putem birui și noi.

Isus explică auditoriului cum anume va fi proslăvit Numele Tatălui prin jertfa Sa. El subliniază două elemente:

- *Stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară.*
- *Voi atrage la Mine pe toți oamenii.*

Jertfa lui Isus avea să facă posibilă judecarea diavolului și mântuirea lumii.

Am dezvoltat ambele elemente când am scris comentariul pe Apocalipsa. Acum voi relua doar câteva puncte esențiale. Cel rău nu putea fi judecat fără jertfa lui Isus. Cei ce erau socotiți neprihăniți în vechime, făcuseră și ei păcate, iar păcatele lor nu erau ispășite, soluționate. Diavolul făcuse și el rele. Dacă Dumnezeu nu îi judeca pe ceilalți, cum să Îl judece pe el? Ba mai mult, diavolul avea acces în ceruri din această pricină (vezi Iov cap.1-2). Prin jertfa lui Isus, păcatele sfinților din vechime au fost

ispășite și ei au fost judecați în Hristos. Acum putea fi judecat și cel rău. Curățirea Templului ceresc prin jertfa lui Isus (vezi Evrei 9) a îndepărtat temelul accesului diavolului în cer și acesta a fost aruncat afară din cer (vezi Apoc.12). Iar lumea putea fi mântuită în mod desăvârșit. Jertfa lui Isus aduce ispășire definitivă pentru orice păcat. Numele Tatălui avea să fie proslăvit prin biruința asupra dușmanului Său de moarte, satan, și prin mântuirea celor ce aveau să creadă în Isus. Isus avea să atragă spre Sine pe toți oamenii. Oamenii răzvrățiți, care Îl urau pe Creator și se îndoiau de dragostea Sa, aveau să primească o nouă provocare: dragostea Creatorului oglindită în moartea Fiului pe cruce. Toți aveau să fie atrași spre Dumnezeu prin această dragoste. Cu toate acestea nu toți aveau să creadă. Deși atracția crucii este imensă, Domnul nu a vrut ca liberului arbitru să fie strivit. Libertatea de alegere va fi reală, în ciuda minunatei iubiri revelate prin cruce. Moartea lui Isus nu avea să fie o simplă moarte. Isus nu a fost un martir. Moartea Sa a fost unică, ea a fost o jertfă pentru păcat, și avea să aibă consecințe unice: Vorbind astfel, arăta cu ce moarte avea să moară.

Auditoriul este derutat de perspectiva lui Isus asupra înălțării Fiului Omului de pe pământ: Noi am auzit din Lege că Hristosul rămâne în veci; cum dar zici Tu că Fiul Omului trebuie să fie înălțat? Cine este acest Fiul al omului? În teologia lor exista doar a doua venire a lui Mesia. Când va veni a doua oară, Mesia avea să rămână în veci cu poporul Său. Dar acum El avea să plece dintre ei. Isus le răspunde cât se poate de clar la nedumerirea lor: Lumina mai este puțină vreme în mijlocul vostru. Prezența Fiului printre ei a fost un har imens, inimaginabil. A fost, dacă vreți, cel mai mare har de care s-ar putea bucura vreun om pe acest pământ. Să te întâlnești cu Dumnezeu Întrupat, cu Însăși Lumina! Ce har! Dar odată cu harul vine și responsabilitatea: Umblați ca unii care aveți Lumina, ca să nu vă cuprindă întunericul. Respingerea Luminii, aduce mai mult întuneric, aduce împietrire de moarte. Cu cât oferta Luminii este mai mare, cu atât împietrirea este mai profundă, și întunericul ce vine mai dens. Acum, oferta Luminii era maximă! Ei aveau în fața lor nu pe cineva care să le vorbească despre Lumină, ci Însăși Lumina! Acest verset ne responsabilizează să răspundem la chemările Luminii și să nu disprețuim harul din viața noastră, care uneori poate fi unul special. Cu toții beneficiem de har. Unii beneficiază însă de un har special. Dar să nu uităm că, dacă cineva primește mai mult, lui i se va cere mai mult. Niște părinți deosebiți, o biserică sănătoasă, lucrători cu har, vase ale Luminii cu care Dumnezeu îți intersectează viața, toate acestea pot creiona un har special de care ai parte. Îl vei risipi sau vei aduce roadă mult așteptată de Dătătorul harului?

Ioan încheie capitolul 12 cu un pasaj în care reia tema necredinței Iudeilor. De data aceasta adaugă un element nou. Spuneam, că respingerea lui Isus de către Israel era unul din cele mai de temut argumente împotriva lui Isus în secolul 1. Ioan insistă în Evanghelie pe adevăratele motive ale respingerii.

La sfârșitul lui Ioan 12 subliniază și faptul că respingerea lui Isus de către Israel este în perfectă armonie cu profețiile mesianice. Într-adevăr, în cartea Isaia fusese profețit cu mult timp înainte că Mesia avea să fie respins de Israel. Deci așa trebuia să se întâmple. Dacă Israel l-ar fi recunoscut pe Isus, atunci El nu ar fi putut fi Mesia pentru că nu se încadra profilului creionat de Vechiul Testament. În acest profil respingerea Sa de către Israel era o trăsătură clară. Ioan folosește expresii șocante:

- *Tot nu credeau în El, ca să se împlinescă vorba pe care o spusese prorocul...*
- *De aceea nu puteau crede, pentru că Isaia a mai zis....*

La prima vedere am zice că este vorba de predestinare, în sensul că, chiar dacă ar fi fost disponibili credinței, Dumnezeu tot nu i-ar fi lăsat să creadă pentru a se împlini profețiile. Așa să fie? Continuare pasajului ne propune o cu totul altă perspectivă. Următoarele versete insistă din nou pe alegerea greșită pe care au făcut-o iudeii și pe motivația din spatele necredinței lor:

„Totuși, chiar dintre fruntași, mulți au crezut în El; dar de frica Fariseilor nu-l mărturiseau pe față ca să nu fie dați afară din sinagogă. Căci au iubit mai mult slava oamenilor decât slava lui Dumnezeu.”

Deci chiar dacă prin necredința lor s-a împlinit o profeție, necredința lor are ca și cauză alegerea lor de a iubi mai mult slava oamenilor decât slava lui Dumnezeu. Ioan insistă apoi și pe faptul că vor fi judecați pentru că L-au respins pe Isus. Isus le spune că El nu a vorbit de la Sine, ci de la Tatăl, El a oglindit toată slava Tatălui, a fost Lumina trimisă de El în lume, a rostit cuvintele Tatălui. De aceea, cel care nu crede în El nu are nici o scuză, ci va fi osândit și judecat. Nu poți osândi sau judeca pe cineva care nu a avut posibilitatea reală să creadă pentru că era rostită deja o profeție care trebuia să se împlinească întocmai. Nu poți osândi pe cineva care s-a născut sub păcat și care nu a avut șansa reală de a crede în lume. Dacă ei s-au născut în păcat și apoi Domnul i-a orbit ca să se împlinească profeția din Isaia, cum mai pot fi ei judecați? Pentru ce anume? Isus spune exact opusul: Eu am oglindit slava Tatălui și am fost o lumina ca oricine crede în Mine să creadă și să nu umble în întuneric. Cu alte cuvinte, oferta lui Isus a fost cât se poate de reală și credibilă. Tocmai din această pricină este legitimă osândirea și judecata:

„Dacă aude cineva cuvintele Mele și nu le păzește, nu Eu îl judec; căci Eu n-am venit să judec lumea, ci să mântuiesc lumea. Pe cine Mă nesocotește și nu primește cuvintele Mele, are cine-l osândi: Cuvântul, pe care l-am vestit Eu, acela îl va osândi în ziua de apoi.”

Isus reia tema Cuvântului. Cuvintele Sale erau din Dumnezeu, și au adus Lumina, au putut fi recunoscute de faptele create. Dacă cineva nu le-a primit, înseamnă că a nesocotit pe Fiul lui Dumnezeu. Dacă cineva a respins cuvintele venite din Dumnezeu, nu are nici o scuză, nici un temei pentru dezvinovățire. Este pe deplin responsabil de situația sa și vinovat pentru alegerea de a respinge de dragul întunericului o lumină atât de intensă și atât de clară. Isus avea să le spună ucenicilor mai târziu:

„Dacă n-aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, n-ar avea păcat; dar acum n-au nici o dezvinovățire pentru păcatul lor. Cine Mă urăște pe Mine, urăște și pe Tatăl Meu. Dacă n-aș fă făcut între ei lucrări pe care nimeni altul nu le-a făcut, n-ar avea păcat; dar acum le-au și văzut și M-au urât și pe Mine și pe Tatăl Meu. Dar lucrul acesta s-a întâmplat ca să se împlinească vorba scrisă în Legea lor: M-au urât fără temei.” (Ioan 15:22-25).

Isus nu invocă profețiile care prevesteau respingerea Sa de către Israel pentru a înălța predestinarea și a demonstra că nu există liber arbitru și capacitatea intrinsecă de a alege a ființei umane, ci dimpotrivă pentru a evidenția opusul. Chiar dacă a profețit mai dinainte, aceasta nu înseamnă că ei pur și simplu nu aveau altă opțiune deoarece așa era profeția. Alegerea lor a fost reală și fără temei. Au avut toate motivele și dovezile să creadă în Isus. Sunt responsabili și nu se pot dezvinovăți, nu pot găsi nici o scuză pentru respingerea lui Isus. Ba mai mult, Isus nu doar le aduce aminte ucenicilor că respingerea Sa a fost profețită mai dinainte ci că s-a profețit mai dinainte că această respingere va fi fără temei, și deci fără scuză, că va fi o alegere liberă și responsabilă, care nu va avea circumstanțe atenuante, care nu va putea fi scuzată de nimic, deci nici de faptul că trebuia să se împlinească profețiile din vechime. Este atât de clar în Evanghelie că autorul nu înălță predestinarea acestei generații pentru pieire, ci preștiința lui Dumnezeu. Dumnezeu a crezut respingerea lui Isus de către Israel. El știa mai dinainte ce avea să aleagă Israel și a profețit acest lucru, și l-a integrat în planul Său cu un rost anume (vezi Romani 11).

Ioan 11b-12 ne atrage atenția asupra trei teme principale:

- Moartea lui Isus

- Împlinirea profețiilor și anticiparea morții lui Isus prin personaje inconștiente de rolul lor în planul lui Dumnezeu
- Rațiunea respingerii lui Isus de către Israel

Aș vrea să mai comentez puțin a doua temă. Observăm că Isus este singurul actor conștient, iar toate cele personaje sunt inconștiente. Cu toate acestea ele împlinesc fără să știe și fără să își propună acest lucru planul Tatălui cu Isus. Să revedem lista cu actorii fără voce:

- Marele Preot profetește moartea lui Isus pentru norod.
- Înainte de Paște, evreii vorbesc despre Isus: el este în centrul atenției.
- Maria îl unge pe Isus cu mir și anticipează moartea și îngroparea Sa.
- Iuda avea să Îl vândă, împlinind astfel profețiile.
- Mulțimea Îl întâmpină pe Isus încălecat pe un măgăruș ca pe Mesia.
- Ucenicii găsesc măgărușul și împlinesc fără să știe profeția din Zaharia cap.9
- Fariseii sunt cuprinși de invidie și se pregătesc să împlinească fără să știe profeția din Ps.118: piatra lepădată de zidari...
- Grecii care vin să îl vadă pe Isus împlinesc un semn din partea Tatălui pentru Isus și anticipează următoarea perioadă din planul Tatălui: perioada neamurilor.
- Iudeii nu cred în Isus, și prin aceasta împlinesc ce fusese profețit cu sute de ani înainte de Isaia.

Și în tot acest context este fascinant că autorul insistă că libertatea de alegere a fost una reală. Și aceasta este fascinant în planul lui Dumnezeu. El nu are niște roboței cărora le învârte cheița de la spate și astfel piesa este jucată exact cum a planificat-o Tatăl. Oamenii sunt lăsați liberi. Dar Tatăl, pe de o parte, prevede alegerile lor, pe de altă parte le integrează fără voia acestora în planul Său, după cum ne spune proverbul: Domnul a făcut toate lucrurile pentru o țintă, chiar și pe cel rău pentru ziua nenorocirii. (Pv.16:4). Dumnezeu lasă libertatea de alegere tuturor oamenilor, însă indiferent dacă Îl vor alege pe El sau nu, ei tot vor lucra pentru împlinirea planului Său. Secretul constă în preștiința și înțelepciunea Sa de a potrivi lucrurile, astfel încât alegerile celor răzvrățiți să lucreze în cele din urmă tot gloria Sa și împlinirea planului Său. Pavel ne spune în Romani 9:

„Nu este olarul stăpân pe lutul lui ca din aceeași frământătură de lut să facă un vas pentru o întrebuințare de cinste și un alt vas pentru o întrebuințare de ocară? Nu cumva vasul de lut va zice celui ce l-a făcut: Pentru ce m-ai făcut așa? Și ce putem spune, dacă Dumnezeu, fiindcă voia să Își descopere mânia și să-și descopere puterea, a suferit cu multă răbdare niște vase ale mâniei, făcute pentru pieire; și să Își arate bogăția slavei Lui față de niște vase ale îndurării, pe care le-a pregătit mai dinainte pentru slavă (despre noi vorbesc)?”

Domnul știa mai dinainte ce vei alege, de aceea, de la început îți fixează rolul în planul Său. Dacă Îl vei respinge, El Își va arăta prin tine răbdarea și apoi judecata Sa. Dacă Îl vei alege, El Își va arăta prin tine bunătatea și slava. De la Început, Domnul a știut dacă ești făcut pentru slavă sau pentru pieire. Orice vei alege, Domnul Se va descoperi prin tine, și în cele din urmă vei împlini planul lui Dumnezeu. Paguba va fi de fapt a ta: tu nu vei lua parte și nu te vei bucura de acest plan minunat. Fariseii care nu au primit botezul lui Ioan Botezătorul au zădărnicit planul lui Dumnezeu pentru ei, dar prin ei, planul lui Dumnezeu s-a împlinit.

Este fascinant în cap.11b-12 să descoperi cum fiecare personaj are un rol în împlinirea planului Tatălui cu Isus. Indiferent dacă Îl iubeau sau Îl urau pe Isus, indiferent dacă știau sau nu știau planul lui Dumnezeu cu Isus, indiferent de motivațiile pe care le aveau, fiecare devine o unealtă în mâna Tatălui spre împlinirea lucrării Sale. Toate lucrurile erau în mâna Tatălui și lucrau spre împlinirea planului Său cu Isus, iar planul Său pentru Isus, chiar dacă presupunea suferință, era un plan minunat pentru Isus, era

pentru binele și gloria Sa:

„Doamne, Dumnezeule, multe sunt minunile și planurile tale pentru mine: nimeni nu se poate asemăna cu Tine. Aș vrea să le vestesc și să le trâmbițez, dar numărul lor este prea mare ca să le povestesc.” (Ps.40:5 – psalm mesianic)

Isus se putea detașa de reacția oamenilor față de Sine deoarece era ancorat la o perspectivă superioară. El nu cădea sub povara disperării a celui care ia ofensele și nedreptățile într-un mod personal și este dezamăgit de ceilalți. El știa că Tatăl are toate lucrurile în mâini. Tatăl avea să judece pe cei care îi vroiau răul, dar în ce privește planul Tatălui pentru El, toți aveau un rol, fiecare putea fi ca o daltă în mâna Tatălui prin care Acesta împlinește ce are de împlinit. De multe ori cei din jurul nostru ne sunt dați și de multe ori nu țin de noi dacă ei ne vor iubi sau urî. Dacă ne vor aprecia sau ignora. De multe ori reacțiile celor din jur sunt pentru noi un motiv de tulburare și apare dorința să ne schimbăm contextul relațional. Uneori acest lucru este posibil, alteori nu. Este adevărat că Pavel scrie: *Dacă poți să te slobozești, slobozește-te*, dar în același timp el ne scrie ca fiecare să rămână în starea în care L-a chemat Domnul. De multe ori ne închipuim că problema este la cei de lângă noi, și dacă ne schimbăm contextul relațional va fi bine. De cele mai multe ori problema este la noi și în bolile din inima noastră. Tocmai de acel context avem nevoie pentru ca boala din noi să iasă la iveală și apoi să fie vindecată. Dacă acceptăm rolul lui Isus: Cel care acceptă cu orice preț voia Tatălui în viața Lui, atunci ne bucurăm de această promisiune: toate lucrurile vor lucra spre binele nostru, și deci la fel cum a fost și pentru Isus, toate reacțiile oamenilor și tot ce vor face ei pentru noi sau împotriva noastră, vor lucra de fapt spre împlinirea planului minunat al Tatălui cu viața noastră. Deci, putem să afirmăm: noi, de fapt, nu mai avem nici dușmani, nici oameni care să ne facă rău. Chiar dacă ei ne vor urî și ne vor vrea răul. Tatăl în înțelepciunea și slava Lui, îi va folosi ca unelte pentru a împlini ce este mai bun și frumos în viața noastră. Aceasta nu înseamnă că întotdeauna va fi ușor. Uneori vor fi vase ca Maria prin care Domnul ne va mângâia, alteori vor fi vase ca Iuda care ne vor trăda. Totuși, toate reacțiile celor din jur vor lucra spre binele celor ce Îl iubesc pe Domnul. Dar mare atenție, pentru a beneficia de acest har, este o condiție: ***să accepți ca și Isus, voia Tatălui în viața ta, cu orice preț.***

Spălarea pe picioare și chemarea la dragoste

– 13:1-13:38 –

Odată cu cap. 11 asistăm la o schimbare de macaz în Evanghelia după Ioan. Dacă în cap.5-10 autorul insistă în mod special pe divinitatea lui Isus, începând cu cap.11 Ioan se focalizează pe o temă nouă: lucrarea de jertfă a lui Mesia. Minunea cu Lazăr anticipează moartea și învierea lui Isus și ne deschide fereastra spre o nouă perspectivă asupra dragostei lui Dumnezeu pentru cel neprihănit: dragostea se poate manifesta și prin îngăduirea unui necaz în viața celui ce-L iubește pe Domnul. Cap.12 ne vorbește deslușit despre moartea lui Isus: pentru a nu rămâne singur, grăunțele de grâu trebuie să moară, iar acest lucru este în perfectă armonie cu profețiile din Vechiul Testament și cu semnele din partea Tatălui din cer. Cap.13-17 dezvoltă această temă a morții și plecării lui Isus din lumea aceasta. Dacă la sfârșitul cap.11 se pare că avem ultimul discurs public din lucrarea de pe pământ a lui Isus, în cap.13-17 Ioan ne descrie ultimele cuvinte pe care le-a rostit El ucenicilor înainte de răstignire. În mod cert, prin aceste cuvinte El îi pregătește pentru ceasul răstignirii și îi ajută să înțeleagă necesitatea plecării Sale din lume.

Evreii așteptau cu toții venirea lui Mesia și ei știau din Scripturi că Mesia avea să rămână cu ei în veac (vezi 12:34). Aceasta era teologia lor. Isus Hristos avea însă să plece din lumea aceasta. Acest fapt era de neconceput și de neînțeles pentru ei. Isus le explică ucenicilor de ce pleacă din această lume și îi pregătește pentru lucrarea pe care ei o vor avea de îndeplinit după plecarea Sa din această lume. Într-adevăr, laitmotivul cap.13-17 este: Eu (Isus), voi pleca din această lume:

- *Isus, ca Cel care știa că I-a sosit ceasul să plece din lumea aceasta la Tatăl.. (13:1)*
- *Copilașilor, mai sunt puțin cu voi... (13:33)*
- *Tu nu poți veni acum după Mine, unde Mă duc Eu; dar mai târziu vei veni. (13:36)*
- *Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine. (14:2-3)*
- *Știți unde Mă duc și știți și calea într-acolo. (14:4)*
- *Ba încă, va face altele și mai mari decât acestea; pentru că Eu mă duc la Tatăl. (14:12)*
- *Nu vă voi lăsa orfani, Mă voi întoarce la voi. Peste puțină vreme, lumea nu Mă va mai vedea, dar voi Mă veți vedea. (14:18-19).*
- *Ați auzit că v-am spus: Mă duc și Mă voi întoarce la voi. Dacă M-ați iubi, v-ați fi bucurat că v-am zis: Mă duc la Tatăl; căci Tatăl este mai mare decât Mine.*
- *Acum Mă duc la Cel ce M-a trimis; și nimeni din voi nu Mă întreabă: Unde Te duci? (16:5)*
- *Totuși vă spun adevărul: Vă este de folos să Mă duc; căci, dacă nu Mă duc Eu, Mângâietorul nu va veni la voi; dar dacă Mă duc, vi-L voi trimite. (16:7)*
- *Am ieșit de la Tatăl, și am venit în lume; acum las lumea, și Mă duc la Tatăl. (16:28)*
- *Eu nu mai sunt în lume, dar ei sunt în lume, și Eu vin la Tine. (17:11).*

Isus vrea să îi pregătească pe ucenici pentru momentul plecării Sale din lume. Pentru aceasta Isus:

- Le spune mai dinainte lucrurile ce se vor întâmpla cu El și cu ei, pentru ca atunci când se vor întâmpla, să creadă și să nu fie pentru ei o pricină de cădere.
- Le explică rațiunea plecării Sale la Tatăl.
- Le explică în ce va consta lucrarea lor după ce El va pleca la Tatăl, și anume:
 - Iubiți-vă unii pe alții cum v-am iubit Eu, și:
 - Fiți o mărturie față de lume!

În cap. 13, deși este anunțată plecarea Sa la Tatăl, Isus insistă pe lucrarea pe care ei vor trebui să o facă pe pământ după ce El va pleca la Tatăl, și anume: Să vă iubiți unii pe alții! Aceasta este de fapt lucrarea pe care trebuie să o facă Biserica pe pământ. Acesta este scopul. **Ținta poruncii este dragostea.** Toate celelalte sunt mijloace, unelte pentru atingerea acestui scop. Rodul mult așteptat, de fapt singurul, așa cum am învățat și în Romani 12-14 este dragostea! Tot în Romani am învățat că mereu vom fi ispitiți să ne defocalizăm și să uităm care este rodul așteptat de Hristos de la Biserica Sa. Isus știa acest pericol, de aceea în Ioan 13, El face niște gesturi extraordinare tocmai pentru a immortaliza această poruncă în inima ucenicilor. Care sunt acestea?

În primul rând să ne amintim că aceasta este ultima discuție pe care a avut-o Isus cu ucenicii înainte de răstignire. Atmosfera era cu totul specială, unică. Pe de o parte era o căldură și intimitate deosebită, pe de altă parte cu toții știau că era ultima discuție cu Isus, că erau ultimele Sale cuvinte înainte să plece la Tatăl. În general, ultimele cuvinte ale celor ce sunt pe patul de moarte au o rezonanță deosebită în inima celor ce rămân viață. Și aceasta cu atât mai mult cu cât persoana ce moare este una dragă sufletului lor, și aceasta cu atât mai mult cu cât Cel care rostește cuvintele este Mesia, Fiul lui Dumnezeu. Ce au rostit diferite personalități pe patul de moarte? Care au fost ultimele sfaturi pe care le-au rostit ucenicilor lor și celor ce aveau să continue ce ele începuseră? Isus este aparte de toți aceștia. Înainte să moară El repetă în mod obsedant parcă ucenicilor Săi: **iubiți-vă unii pe alții.** Într-adevăr, dintre cele trei teme enunțate mai sus, cantitatea cea mai mare de text din secțiunea 13-17 este alocată acestei chemări: *iubiți-vă unii pe alții, așa cum v-am iubit Eu.*

Capitol 13 începe cu dragostea lui Isus pentru ucenici. Acest lucru nu este întâmplător. Sursa iubirii dintre noi este dragostea lui Isus pentru noi. Isus știa că în curând El avea să plece din lume la Tatăl, și mai știa că ucenicii Lui, că ai Săi, aveau să rămână în lume fără El. Pentru Isus lucrarea pe pământ era pe sfârșite. Pentru ucenici, într-un fel, de-abia începea. Deși erau cele mai grele momente pe care le trăia Isus pe pământ, și anume tulburarea sufletului înainte de cruce, El găsește resurse să fie preocupat de ceilalți din jur și să Se dăruiască pe Sine ucenicilor. Înainte de un examen greu, sau de o operație foarte dureroasă, ne panicăm și suntem concentrați pe noi și nevoile noastre. Isus nu a fost așa. El era înaintea celei mai mari suferințe care e existat vreodată. Poate ar fi preferat să stea singur și să Se roage neîncetat, sau El să fie cel îmbărbătat și mângâiat de ucenici (în cele din urmă suferința cea mare era a Lui și nu a lor). Isus însă îi îmbărbătează și mângâie pe ucenici. Tabloul este absolut sublim! Isus iubea pe ai Săi, și I-a iubit până la capăt. El nu a uitat și nu a încetat nici în ultimele clipe, nici în cele mai grele să îi iubească pe ucenici. Și cum i-a iubit în aceste clipe în mod concret? I-a îmbărbătat, i-a mângâiat, le-a dăruit cuvintele și adevărul care să le protejeze credința de atacurile celui rău ce aveau să vină în curând, i-a pregătit pentru lucrarea pe care ei trebuia să o facă pe pământ după plecarea lui Isus.

Observăm deci că a iubi nu înseamnă doar a mângâia și îmbărbăta cu cuvinte pline de dragoste și căldură, sau doar a împlini o nevoie fizică a celuilalt, ci a iubi înseamnă și a dăruia celuilalt cuvintele adevărului care îi pot întări credința, care îi pot deschide perspective noi asupra frumuseții Tatălui, care îl pot pregăti pentru încercări, și care Îi pot oferi călăuzire în lucrarea creștină. Să nu uităm această dimensiune a dragostei, și nici să nu le neglijăm pe celelalte. Este o dimensiune a dragostei pe care o recunoaștem foarte repede și care este de obicei foarte apreciată: ea se manifestă prin căldura sufletească a celuilalt și slujirea noastră în nevoile noastre imediate. Astfel, cel car ne iubește ne dăruiește un zâmbet, o îmbrățișare, cuvinte pline de blândețe și bunătate, iertare, timp, bani, bunuri materiale. Dar mai este și cealaltă dimensiune a dragostei. Cea mai mare nevoie a omului este nevoia de Dumnezeu. În ce măsură viața ta croiește cărări drepte pentru ceilalți, și în ce măsură cuvintele tale dăruiesc celuilalt din Adevărul despre Dumnezeu și căile Lui? Alături de căldura noastră, ceilalți au nevoie de Adevăr, de Adevărul care îi poate face slobozi și de Adevărul care le poate crește și păzi

credința. Ceilalți au nevoie de modele și de învățături duhovnicești. Este nevoie să îmbrăcăm ambele dimensiuni ale dragostei. Isus le împletește în mod desăvârșit pe cele două.

Versetul 2 ne descoperă ce L-a motivat pe Isus să spele picioarele ucenicilor:

„Isus, fiindcă știa că Tatăl îi dăduse toate lucrurile în mâini, că de la Dumnezeu a venit și la Dumnezeu Se duce...”

Dacă noi am ști că Dumnezeu ne-a dat toate lucrurile în mâini, ce am face? Dar ce înseamnă să ai toate lucrurile în mâini? Probabil înseamnă a avea putere, autoritate peste toate lucrurile. Dar ne întrebăm: oare Isus nu a primit această autoritate de-abia după înviere? El le-a spus după înviere ucenicilor: Toată puterea Mi-a fost dată în cer și pe pământ. (Matei 28:18). Sunt pasaje din Noul Testament care ne sugerează că Isus a primit puterea și slava în toată plinătatea ei de-abia după înviere:

„Dar pe Acela, care a fost făcut pentru puțină vreme mai prejos decât îngerii, adică pe Isus, Îl vedem încununat cu slavă și cinste din pricina morții pe care a suferit-o; pentru ca, prin harul lui Dumnezeu, El să guste moartea pentru toți. Se cuvenea, în adevăr, ca Acela pentru care și prin care sunt toate, și care voia să ducă pe mulți fii la slavă, să desăvârșească prin suferințe pe Căpetenia mântuirii lor.” (Ev.2:9-10).

Pasaje similare găsim în Filipeni 2:5-11 și Efeseni 1:20-23. În Evanghelia după Ioan însă autorul ne vorbește despre Isus ca și cum, într-un fel, înălțarea a avut deja loc. Isus are deja toate lucrurile în mâini, are deja autoritate să judece și să mântuiască. Este mai dificil să înțelegem aceste lucruri și ce a însemnat întruparea. La ce a renunțat Fiul prin întrupare? Ce S-a întâmplat după înălțare? Vom relua mai târziu această temă.

Este cert că autoritatea pe care Isus a primit-o de la tatăl, și faptul că știa că vine de la Tatăl și că la Tatăl merge, l-a îndemnat nu să se comporte ca un dictator, ci ca să îi slujească în dragoste pe ucenici. Pentru noi acest fapt pare a fi un paradox. Pentru Isus era ceva firesc. Tatăl era dragoste, Tatăl era dragostea care se dăruia pe Sine pentru ceilalți. Acest Tată i-a dat toate lucrurile în mâini, de la acest Tată venea și spre El se îndrepta. Isus dorea să Îl reprezinte pe Tatăl. Tatăl era acum Sursa puterii Lui. Tot ce făcea El venea de la Tatăl. Tatăl era dragostea agape. Ca unul care știa acest lucru, Isus Se ridică de la masă pentru a Se face pe Sine slujitorul ucenicilor și a-i iubi până la capăt. Tatăl i-a dat Fiului toate lucrurile în mâini tocmai pentru că știa că Fiul avea să facă doar voia Lui. Iar voia Lui era dragostea, dragostea agape. Isus spală picioarele ucenicilor. Deși era mai mare decât ei, deși era Dumnezeu Însuși, El nu le cere ca ei să îi spele picioarele, El Însuși le spală picioarele.

Acum ne aducem aminte de Maria care spală picioarele lui Isus, iar Isus nu o oprește ci încurajează gestul ei. Deci era absolut normal, firesc ca ucenici să spele picioarele Mântuitorului. Cu toate acestea, acum, Isus vrea ca El însuși să le spele lor picioarele. Este un gest de smerenie și lepădare de sine. Picioarele ucenicilor erau pline de praf și urât mirositoare. Nu era chiar un lucru plăcut să le spele picioarele. Ba mai mult, în cultura vremii, robul era cel care făcea această slujbă. Isus vrea să îi șocheze pe ucenici și să le transmită un mesaj.

Știm din alte Evanghelii că în această perioadă ei se certaseră întrebându-se care dintre ei va fi socotit mai mare. Isus le explică faptul că în Împărăția Tatălui cel mai mare este cel mai mic, cel mai mare este slujitorul tuturor. El le propune o cu altă paradigmă despre cine este cel mai mare. El, Cel mai mare, era Cel care slujea la masă. Pe de o parte, le-a spălat picioarele, pe de altă parte avea să le dăruiască cu răbdare cuvintele vieții, cuvinte de mângâiere și îmbărbătare pentru a-i ajuta să treacă peste încercările ce aveau să vină. Isus le spune: *„Dacă Eu, Domnul și Învățătorul vostru, v-am spălat picioarele, și voi sunteți datori să vă spălați picioarele unii altora”*. Oare Isus se aștepta ca de atunci

acolo, ucenicii la fiecare masă împreună să își spele fizic picioarele? Isus avea în vedere mai mult decât atât. El avea în vedere slujirea creștină. În slujirea creștină, alegi să te smerești ca celălalt să fie înălțat, alegi să te jertfești spre binele celuilalt, alegi să renunți la confortul tău pentru ca celălalt să fie vindecat.

Este interesantă discuția dintre Isus și Petru. Petru, inițial, refuză să fie spălat de Mântuitorul. Isus îi răspunde: „*Dacă nu te spăl Eu, nu vei avea parte deloc cu Mine*”. Și cred că aici Isus are în vedere mai mult decât spălarea cu apă. Cred că aici spălarea cu apă de praful de afară ar putea anticipa spălarea cu sângele lui Isus de întinăciunile acestei lumi. Al doilea răspuns al lui Isus pare să întărească această interpretare: „*Cine s-a scaldat, n-are trebuință să își spele decât picioarele, ca să fie curat de tot; și voi sunteți curați, dar nu toți*”. Cel născut din nou este curat înaintea lui Dumnezeu. Totuși, umblând prin această lume, apar nevegheri, reacții, gânduri care nu sunt voia lui Dumnezeu. Aceste întinăciuni ar fi asemenea prafului care se depune pe picioare. După cum picioarele trebuie mereu spălate de praful de afară și noi trebuie să ne spălăm cu sângele lui Isus ori de câte ori păcătuim. Dacă nu acceptăm ca El să ne spele de aceste întinăciuni, chiar dacă suntem deja născuți din nou, verdictul este clar: nu vom avea deloc parte cu El. Spălarea trupului are loc la nașterea din nou. Apoi, urmează o spălare continuă, atunci când ne cerem iertare de păcatele pe care la mai comitem după nașterea din nou. Din această perspectivă înțelegem că Isus ne spală picioarele și acum. Ori de câte ori, venim la El și ne cerem iertare, El ne spală cu răbdare și bucurie în baza sacrificiului Lui de la Golgota.

Atunci când Isus i-a spălat pe ucenici pe picioare, murdăria lor se așeza mai întâi pe mâna Lui. Era o anticipare în chip simbolic a faptului că El va purta în trupul Lui, pe lemn, fărâdelegile noastre. Din această perspectivă ce ar însemna: să vă spălați picioarele unii altora? Noi nu suntem chemați să ne purtăm păcatele unii altora sau să oferim iertarea de păcate celor din jur. În ce ne privește, spălarea picioarele cred că vizează slujirea creștină în general, cu toate aspectele ei. Și aici ne aducem aminte, că un aspect al slujirii creștine este să muștrăm și să sfătuim în dragoste pe frații noștri care se abat de la adevăr. Uneori este mai ușor să tăcem și să închidem ochii la greșelile fraților noștri. Să muștri în dragoste un frate pare a fi una din cele mai mari provocări din Biserică. Dar este un act de slujire, este o spălare de picioare. Slujirea înseamnă de multe ori sacrificiu. De multe ori când te apropii de bolile spirituale ale fratelui tău, este o mare jertfă. Intri într-un univers al durerii și povara lui devine într-un fel și a ta, deși nu trebuie niciodată să ne asumăm mai mult decât ne cere Domnul. Boala se vindecă în timp, și atunci trebuie să ai răbdare și să perseverezi. Este un sacrificiu. Este o spălare pe picioare. Spălarea pe picioare este o metaforă atât de frumoasă pentru lucrarea slujirea creștină. Cel ce spală picioarele celuilalt, nu este în poziția stăpânitorului, a arogantului, a celui ce privește de sus. Nu, ci este slujitorul, cel care îl cinstește pe celălalt și îi dă înțâietate. Din pricina investiției pe care a făcut-o Domnul în frații noștri trebuie să ne apropiem cu smerenie, cu frică și cutremur de ei, într-un fel ca de Dumnezeu Însuși, căci ei sunt Templul lui Dumnezeu, și Dumnezeu locuiește în ei. Deci când ne apropiem de ei, ne apropiem de Templul Domnului, de capodopera Marelui Artist. Cartea Levitic ne vorbește despre sfințenia Cortului Domnului și de atitudinea cu care trebuie să ne apropiem de Domnul. Cu aceeași atitudine trebuie să ne apropiem de frații noștri căci Domnul locuiește în ei. Acest lucru ne va motiva să le spălăm picioarele. Ce este mai ușor să speli picioarele lui Isus sau ale fraților tăi?

Este interesant că în cap.12 Maria spală picioarele lui Isus, iar în cap.13 Isus spală picioarele ucenicilor Săi și îi cheamă să facă același lucru unul față de celălalt. Ce a-i alege: să speli ca Maria picioarele lui Isus sau să speli picioarele celor care-L urmează pe Isus? Noi înclinăm spre prima variantă, dar uităm că, de fapt, este o singură variantă. Să ne aducem aminte de minunatul pasaj din Matei despre judecată. Isus le spune celor neprihăniți?

„Atunci Împăratul va zice celor de la dreapta Lui: Veniți binecuvântații Tatălui Meu de moșteniți Împărăția, care v-a fost pregătită de la întemeierea lumii. Căci am fost flămând, și Mi-ați dat de mâncat; Mi-a fost sete, și Mi-ați dat de băut; am fost străin, și M-ați primit; am fost gol, și M-ați îmbrăcat; am fost bolnav, și ați venit să Mă vedeți, am fost în temniță, și ați venit pe la Mine. Atunci cei neprihăniți Îi vor răspunde: Doamne, când Te-am văzut noi flămând, și Ți-am dat să mănânci? Sau fiindu-Ți sete, și Ți-am dat de ai băut? Când Te-am văzut noi străin și Te-am primit? Sau gol, și Te-am îmbrăcat? Când Te-am văzut noi bolnav sau în temniță și am venit pe la Tine? Drept răspuns, Împăratul le va zice: Adevărat, adevărat vă spun că ori de câte ori ați făcut aceste lucruri unuia din acești foarte neînsemnați frați ai Mei, Mie mi le-ați făcut.” (Matei 25:34-40).

Cei credincioși, care știu pasajul din Matei, în slavă, în fața frumuseții și sfințeniei lui Hristos, tot vor întreba: Când Ți-am făcut aceste lucruri? Se pare că unele lucruri sunt mai greu de crezut dacă nu vedem decât dacă vedem. Cei credincioși cred pasajul din Matei, că Isus locuiește și se identifică cu fiecare frate. Dar când vom ajunge în cer și vom vedea cine este Hristos, atunci va fi mai greu să credem: Chiar Tu, plin de măreție și glorie, ai locuit în fiecare și Te-ai identificat cu fiecare în ciuda imperfecțiunilor noastre?

Chemarea la spălarea picioarelor fraților noștri în ciuda imperfecțiunilor lor este împotriva firii noastre și dincolo de puterea noastră. De aceea tabloul începe cu modelul lui Isus. Doar în Isus putem găsi puterea de a merge pe calea spălării picioarelor unii altora. Fără modelul lui Isus și viața care vine din El suntem morți, neputincioși și în fața chemării de a iubi cu adevărat. În mod concret, cum ne motivează modelul și dragostea lui Isus la slujire autentică?

- Isus ne-a iubit cu adevărat. El S-a jertfit pentru noi. Dragostea Lui fără margini ne cheamă să Îl iubim și noi. El ne spune, că ne putem manifesta iubirea față de El slujind pe aceia pe care El îi iubește și prețuiește! Chiar dacă în celălalt nu găsim motivații suficiente pentru a le spăla picioarele. O facem din pricina lui Isus, pentru că Isus, îi iubește, pentru că locuiește în ei și Se identifică cu ei.
- Dacă ni se pare greu să ieșim din zona noastră de confort și să îi slujim pe cei de lângă noi, ne aducem aminte că Isus a făcut acest lucru pentru noi. El, Domnul, ne-a spălat picioarele. El S-a întrupat și a murit pentru noi. Dacă El, Domnul, a făcut lucrul acesta, cu atât mai mult trebuie să Îl facem noi robii. Dacă El Domnul a făcut acest lucru pentru noi, și noi, robii, la rândul nostru trebuie să Îl facem pentru ceilalți.
- Dacă mi se pare josnic sau greu să spăl picioarele fraților mei, să îmi aduc aminte că Isus le-a spălat picioarele și încă le spală. Isus ca Mare Preot și Păstor, continuă să slujească cu răbdare și prețuire pe fiecare credincios. Dacă El face acest lucru cu pasiune și nu Și-a pierdut răbdarea și nădejdea, oare cum arăt eu înaintea Lui prin faptul că refuz să fac alături de El, cea ce El a făcut cu bucurie pe pământ, și apoi de 2000 de ani după înălțare? Este important să înțelegem că deși a căpătat o altă dimensiune, Isus continuă să slujească pe fiecare credincios. Și acest lucru, deși este o bucurie pentru El, nu este întotdeauna ușor. Noi, cei credincioși, de-atâtea ori întristăm pe Duhul Sfânt care locuiește în noi când ascultăm vocea firii pământești. De atâtea ori Îi punem la încercare răbdarea când nu primim lecția Lui și umblăm tot după pornirile inimii noastre. Dar El nu ne leapădă, ci ne iartă și cu blândețe continuă să lucreze la vindecarea bolilor din inima noastră. Da, El continuă să ne spele picioarele fiecăruia din noi.

Structura cap.13 ridică anumite întrebări. După tabloul cu spălarea pe picioare, părea firesc să urmeze pasajul despre dragostea frățească. Însă, înainte de acest pasaj Ioan ne relatează descoperirea lui

Iuda, și apoi, după acest pasaj, înștiințarea lui Petru. Întrebarea este dacă aceste pasaje (cu Iuda și Petru) se subordonează temei centrale a spălării picioarelor sau propun o nouă temă?

Tabloul cu demascarea lui Iuda ridică mai multe întrebări. Ne gândim de ce l-a răbdat Isus pe Iuda așa de mult timp? Isus știa cu mult înainte cine era Iuda și ce avea să facă. Este posibil ca atunci când l-a ales Iuda să fi avut o inimă curată și căderea lui să fi avut loc chiar în timpul umblării Sale cu Isus, și aceasta pentru a se arăta că libertatea de alegere este cât se poate de reală iar pericolul căderii la fel de real. Iată că Iuda a stat peste trei ani de zile cu Fiul lui Dumnezeu, cu Însăși Lumina și a respins-o. Lumina, deși intensă, oferă libertate reală celor din jur. Isus l-a răbdat pe Iuda ca să se împlinească Scriptura. Se pare că Isus nu a vrut de la început să se folosească de capacitatea Sa de a citi ce este în inima omului pentru a-l demasca pe Iuda. El știa că Scriptura trebuia să se împlinească. La fel cum David a fost trădat de Ahitofel și prietenii lui apropiați, la fel avea să fie trădat și Mesia (vezi Ps.41:9). Deci, în acest domeniu nu putem urma exemplul Mântuitorului în situații similare. Isus, știa că avea să fie omorât la Ierusalim, și totuși nu fuge. Ba mai mult, el nu răspunde la acuzațiile ce i se aduc. Dar El le spune ucenicilor ca, atunci când vor fi prigoniți să fugă din cetate în cetate și ca atunci când vor fi interogați să mărturisească despre ei. Pavel în Fapte, pe de o parte, face tot ce ține de el ca să își scape viața, pe de altă parte răspunde cu inteligență la toate acuzațiile ce i se aduc. Isus era Mielul de jertfă. Pavel era martorul învierii. Isus nu era un martir. Pavel avea să fie. Deci, pentru că Isus avea o funcție specială și trebuia să împlinească profeții specifice din Scriptură, El nu poate fi imitat în tot ce a făcut. La fel cred că este și comportamentul Său față de Iuda. În Matei 18 suntem învățați să confruntăm în dragoste pe frații care păcătuiesc și să luăm atitudine față de răul din adunare. Putem învăța din dragostea și răbdarea Mântuitorului față de Iuda, dar nu putem lua ca aplicație amânarea cu câțiva ani a confruntării unui frate care persistă într-un păcat evident asemenea lui Iuda. De ce existau totuși aceste profeții în vechime? De ce a gândit Domnul ca Mesia să fie trădat chiar de unul din ucenicii Lui? Care este mesajul pe care îl poartă Iuda. Destinul lui Iuda ne învață că:

- Libertatea alegerii este reală.
- Războiul spiritual este real și pericolul căderii la fel de real.
- Poți să mergi alături de Isus, și totuși să fii străin de Isus. Poți mima religiozitate, dar inima sa fie departe de Domnul.
- În Biserică pot fi lupi răpitori care să joace un teatru extraordinar ca Iuda, însă, în cele din urmă, Domnul va aduce la lumină păcatele ascunse.
- Isus a suferit mult, și ne putem identifica cu El și să ne găsim alinare când privim la El, ori de câte ori suntem trădați de cei apropiați.
- Dragostea lui Isus pentru Iuda ne poate inspira, ne poate motiva și provoca să ne iubim vrăjmașii.

Într-adevăr, în acest pasaj strălucește dragostea lui Isus pentru Iuda. În primul rând, Isus îi spală picioarele și lui Iuda. El oferă slujirea Sa și celui care vroia să îl vândă pentru 30 de arginți. Oare ce-o fi simțit Iuda când Isus îi spăla picioarele? Isus s-a tulburat din pricina lui Iuda. Oare ce l-a tulburat? Probabil a fost tulburat de destinul tragic al lui Iuda. Să nu uităm că Isus era Creatorul întrupat. Iuda nu era doar un ucenic, Iuda venea din Dumnezeu, fusese creat de Dumnezeu pentru ceva nobil și frumos. Iuda avea potențial. Iuda primise o șansă unică, la care mulți din istorie au visat. Și cu toate acestea, Iuda s-a lăsat ademenit de stăpânitorul acestei lumi și nu s-a lăsat curățit de Cuvânt.

Isus nu doar că reușește să nu-l urască pe Iuda, dar se tulbură și se frământă pentru destinul lui. Deși știe că Iuda avea să persiste în fărâdelegea lui, Isus face tot ce ține de El ca să îl recupereze. El îi spală picioarele, apoi, îi dă de înțeles că știe ce avea de gând să facă, și apoi îl demască într-un mod deosebit. Isus nu îl muștră pe Iuda cu mânie sau ură. El nici nu spune direct: Iuda este! Ci, îi întinde

bucățița. Oare să fi fost acest gest o ultimă chemare a lui Iuda la pocăință? Isus i-a dat din pâinea muiată în vin, ea simboliza jertfa Sa pentru lume. Este adevărat că prin acest gest s-a împlinit în mod literal profeția din Ps.41: „*Cel ce mănâncă pâine cu Mine a ridicat călcâiul împotriva Mea*”. Dar în același timp a fost un gest plin de iubire. Isus nu l-a demascat arătându-l cu degetul sau ridicând piatra ci *oferindu-i* o bucățiță de pâine. Demascarea era de fapt o ofertă a harului, o ultimă invitație pentru Iuda ca să fie părtaș cu Hristos. Deși gestul și cuvintele lui Isus sunt clare ucenicii nu înțeleg că este vorba despre Iuda. Oare de ce? Poate pentru că Iuda jucase atât de bine teatrul, sau poate că ei încă nu puteau accepta că Mesia avea să sufere și să fie dat pe mâna păcătoșilor. Sau poate pentru că Isus a vorbit atât de frumos și cu atâta dragoste cu Iuda, încât ei nu puteau concepe că Iuda ar putea fi un vânzător: doar nu se vorbește așa cu vânzătorii! Iuda a luat bucățița și a plecat în noapte. El a părăsit Lumina și s-a afundat pentru totdeauna în întuneric. Este greu să pricepem ce a fost în inima lui de a continuat trădarea chiar dacă Isus l-a demascat de față cu toți. Știm că Iuda din Ioan 6 este numit un drac. Știm că el lua din pungă. Apoi, Satana i-a pus în inimă gândul să-l vândă. Apoi, Satana a intrat în Iuda. Iată că poți fi condus de un demon fără să fii posedat ca cei descriși în celelalte Evanghelii și din care Isus a scos draci. În cap. 2 vorbeam de actorii inconștienți care împlinesc planul lui Dumnezeu. Iată că acum li se alătură acestor actori însuși diavolul. Deși el urmărea cu totul altceva, el trage la carul de slavă al lui Dumnezeu. În mod cert, diavolul nu urmărea împlinirea Scripturii. Dar ce urmărea el atunci? El miza probabil pe faptul că Fiul va ceda în fașa suferințelor, și fie va da înapoi, fie se va răzvrăti față de Tatăl. El miza că prin suferință Îl va învinge. Deși vedea că prin actul lui Iuda se împlinește Scriptura, el spera ca să Îl învingă pe Isus. Dar nu a fost așa. Isus era Fiul lui Dumnezeu. Fiul lui Dumnezeu nu putea pierde. Dumnezeu este Atotputernic și Atotștiutor. El câștigă întotdeauna.

Prin gestul lui Isus, Dumnezeu a fost proslăvit în El. Pe de o parte, Isus a spus din nou DA! Drumului spre cruce, pe de altă parte, Isus a oglindit din nou dragostea Tatălui pentru omenire. Dumnezeu este proslăvit în noi ori de cât ori noi îi facem voia, îi împlinim planul și îi oglindim frumusețea. Gloria lui strălucește, Numele lui este înălțat ori de câte ori un om se încrede în El și merge pe drumul Lui în ciuda suferinței. Tot la fel, la fiecare pas pe care noi îl face înainte pe drumul crucii Dumnezeu este proslăvit. El Se bucură pentru fiecare pas și gloria Lui strălucește. În același timp este adevărat că sunt pași cheie, mai dificili, cum a fost cel pe care l-a făcut Isus iubindu-l pe Iuda până la capăt și acceptând din nou paharul suferințelor ce aveau să vină.

Isus îi anunță deschis în acest moment că mai este puțină vreme cu ei, după care le spune: Să vă iubiți unii pe alții cum v-am iubit Eu. Porunca este și veche și nouă în același timp. Este veche pentru că esența Legii era: iubește-ți aproapele ca pe tine însuși! Este nouă pentru că acum trebuie să iubim *cum a iubit Isus*. Standardul este unul nou, mai înalt. Isus revelează omenirii o nouă dimensiune a dragostei. După Isus, termenul de dragoste capătă noi valențe, noi semnificații. Creștinii nu sunt chemați doar să nu se certe, sau doar să trăiască în pace și nici doar să se iubească. Ei sunt chemați să se iubească unii pe alții *asa cum i-a iubit Isus*. Versetul 35 surprinde esența creștinismului, esența rolului Bisericii pe pământ. Ținta poruncii este dragostea. În mod tragic, Biserica are de multe ori cu totul alte priorități, care nu sunt rele de altfel, dar care pun în umbră esența creștinismului.

Din veșnicie era o Familie, cea dintâi Familie, Sfânta Treime. În ea era o dragoste, unitate și armonie desăvârșită. Ea a dorit să oglindească această taină în lucrurile create. Crearea omului a adus ceva special. Cei doi, bărbatul și femeia aveau să devină UNA. Aveau să aibă și copii și să fie o familie minunată, și să reflecte ceva din taina Sfintei Treimi. Dar a intervenit căderea. Care a fost prima consecință a căderii? Apare un zid, o barieră între Adam și Eva: Atunci li s-au deschis ochii la amândoi; au cunoscut că erau goi, au cusut laolaltă frunze de smochin și și-au făcut șorțuri din ele. Apoi Adam a dat vina pe femeie. Apoi Dumnezeu a anunțat faptul că bărbatul avea să stăpânească

peste femeie, în loc să manifeste dragostea ce venea din Dumnezeu. Apoi, Cain îl omoară pe Abel. Atacul celui rău s-a manifestat în primul rând asupra familiei și unității și dragostei dintre oameni. Din această perspectivă, ce sugestiv prezintă pecetea a doua din cartea Apocalipsei momentul căderii în păcat:

„Și s-a arătat un alt cal, un cal roșu. Cel ce sta pe el a primit puterea să ia pacea de pe pământ pentru ca oamenii să se înjunghie unii pe alții și i s-a dat o sabie mare.” (Apoc. 6:4)

Isus vine să aducă restaurarea. El vrea să aducă din nou pacea dintre oameni, El vrea ca relațiile interumane să reflecte din nou dragostea din sânul Sfintei Treimi. Și El vrea ca acest lucru să înceapă încă de pe acum, în mijlocul creației decăzute și mutilate de păcat. Pentru aceasta vine cu modelul Său, cu jertfa Sa, cu o nouă resursă pentru a iubi. Iată de ce esența creștinismului este: iubiți-vă unii pe alții așa cum v-am iubit Eu! Isus vedea în aceasta și secretul și esența mărturiei creștine: Prin aceasta vor cunoaște **toți** că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragostea unii pentru alții. Iată că mai mult decât argumentele raționale, mai mult decât discuțiile apologetice, ceea ce are impact asupra lumii este dragostea dintre cei credincioși. Oare de ce? Omul tânjește după dragoste. El a fost creat de un Dumnezeu al dragostei ca să iubească și să fie iubit. Omul poartă în inima lui dorul pentru Edenul de altădată, după unitatea și armonia din Eden. El se naște într-o lume decăzută și este el însuși decăzut. Deși nu a fost niciodată în Eden, el își poate închipui o lume mai bună și știe cum ar trebuie să fie lucrurile. El are în el însuși acest senzor al luminii, acest dor după Edenul iubirii. Când comunitatea celor credincioși trăiește în dragoste și pace, sufletul omului are o revelație: aici este Edenul cel căutat! Aici este acasă! Aici vreau să fiu!

Dragostea creștină este un argument apologetic fundamental. Isus a venit să restaureze creația. El ne spune că are putere să o facă și o va face în mod desăvârșit la a doua Sa venire. De unde știm că este adevărat? Privim la Biserica, la cei care urmează învățăturile Lui! Restaurarea are deja loc acum și aici sub ochii noștri! Ce nimeni nu a reușit face, ce nici o religie, filozofie sau stăpânire nu a putut face, Isus face acum și aici sub ochii noștri. Ce părea imposibil de realizat într-o creație decăzută și robită de egoism, Isus poate face: oameni imperfecti se iubesc unii pe alții, și în ciuda imperfecțiunilor merg pe drumul de a fi una, de a fi o familie. Oameni care nu se cunoșteau, care erau străini, sau proveneau din țări și culturi diferite, aleg să fie Una. Este o minune! Este ceva mai mareț decât unitatea desăvârșită din Eden! În Eden unitatea era o normalitate. În lumea de acum, unitate este o minune care îi taie răsufarea! Isus nu este un basm, o legendă care ne dă doar speranță în restaurare pentru că așa e frumos și bine: să sperii. El ne oferă certitudine! El poate să restaureze, El a început deja restaurarea! Este adevărat că Biserica poate lepăda chemarea iubirii, dar mereu va fi rămășița credincioasă. Mereu vor fi comunități care nu doar că vor fi politicoși și civilizați unii cu alții, ci se vor iubi cum i-a iubit Hristos, adică:

- Cu toată inima!
- Fără rezerve!
- Fără suspiciuni!
- Fără răceală!
- Fără dosare din trecut!
- Cu Căldură!
- Cu fapta și cu Adevărul!
- Cu jertfire!
- Cu lepădare de sine!
- Cu bucurie!

Ioan 13 se încheie cu discuția dintre Isus și Petru. Petru are curajul să Îl contrazică pe Mântuitorul. Oare ce mândrie să fie în inima ta dacă ai curajul să îl contrazici pe Fiul lui Dumnezeu și să spui că tu știi mai bine? Isus i-a spus că acum nu poate veni unde merge El. Petru îi spune că Îl va urma oriunde, chiar și în moarte. Da, Petru îl iubea pe Isus și era sincer în acel moment. Chiar ar fi vrut

să moară pentru Isus. Dar Petru pe de o parte era plin de mândrie, și se baza pe voința și puterea din el și nu pe harul lui Dumnezeu, iar pe de altă parte nu înțelegea semnificația drumului crucii. El nu era pregătit să pășească pe drumul crucii. Pe drumul crucii pășești dacă îl înțelegi, și apoi dacă te smerești, dacă îți accepți neputința și te încrezi în harul fără margini al lui Dumnezeu. Isus este plin de răbdare și dragoste pentru Petru. Nu îl bruschează, dar îi spune cu blândețe adevărul despre el însuși: Petre, în situația în care te afli, ești în mare pericol: nu ești pregătit pentru încercarea care va veni! Dacă ți-ai schimba atitudinea față de Mine și față de tine, ai putea trece altfel prin încercarea care va veni. Dacă Petru s-ar fi pocăit și dacă s-ar fi smerit înaintea cuvintelor Mântuitorului, ar fi putut trece altfel prin încercare, și nu s-ar mai fi lepădat. Dar el persistă în mândria lui, și mândria lui îi va aduce căderea.

Cap. 13 are următoarea structură:

- SPĂLAREA PE PICIOARE
 - Confruntarea lui IUDA
- CHEMAREA LA DRAGOSTE
 - Confruntarea lui PETRU

Înclin să cred că toate pasajele sunt unificate de tema tabloului principal: spălarea pe picioare. Înainte de plecarea Sa, Isus vrea să immortalizeze în inima ucenicilor esența creștinismului, esența lucrării ce vor trebui să o facă pe pământ: iubirea după modelul Lui! Astfel chemarea la iubire pare a fi sinonimă cu chemarea la a ne spăla picioarele unii altora. Spălarea pe picioare surprinde jertfire și lepădarea de sine definitivă pentru dragostea creștină. Dragostea creștină este unică, inconfundabilă, diferită de dragostea lumii. Dragostea creștină este agape, este dragostea care se jertfește necondiționat de dragul celuilalt. Isus a spălat picioarele lui Iuda, a spălat picioare tuturor ucenicilor, în ciuda imperfecțiunilor lor. Acest lucru nu a fost ușor, nu a fost plăcut. Aceasta este calea pe care El ne cheamă să umblăm în fiecare zi.

Ce îmi place în cap. 13 este că această chemare nu este exprimată doar în chip simbolic (prin spălarea picioarelor), ci și în chip practic, concret prin confruntarea lui Iuda și a lui Petru. Isus îi slujește cu răbdare și dragoste și pe Iuda, și pe Petru. Prin confruntarea lor, El de fapt le spală picioarele. În acest context, putem reveni la întrebarea: spălarea pe picioare evidențiază un aspect al slujirii creștine, sau este o metaforă pentru slujirea creștină în general? Cred că și una și alta. Chemarea la dragoste din v.34 și modul în care este folosită această expresie în alte pasaje din Scriptură (de exemplu 1 Timotei 5:10) îmi sugerează că spălarea pe picioare este o metaforă pentru iubirea și slujirea creștină în general. În același timp, discuția cu Petru din v.6-10 și cele două pasaje cu confruntarea lui Iuda și a lui Petru, îmi sugerează că metafora spălării pe picioare evidențiază și un element specific al dragostei creștine: ajutorul pe care îl dau celuilalt când praful păcatului s-a așezat pe sufletul lui. Nu cred că acest element este subliniat la întâmplare. Aici, în acest domeniu, este testul adevărat al dragostei. Aici dragostea este solicitată cel mai mult și aici strălucește ea în toată măreția ei.

Iuda era un vrăjmaș al lui Isus și îi plănuia cu sânge rece pe ascuns moartea. Petru era un prieten dar unul mândru care îl contrazicea și cultiva în inima sa necurăție și praf. Isus spală picioarele și lui Iuda și lui Petru. Testul final al iubirii este în relația cu vrăjmașii noștri și apoi cu frații care păcătuiesc. Dragostea creștină nu este doar dragostea care iartă și închide ochii. Dimpotrivă este dragostea care are ochii deschiși, care este curajoasă, care confruntă, care nu evită conflictele. Dar le abordează cu demnitate, noblețe, cu blândețe, cu compasiune. Isus nu are pietre, ci cuvinte adevărate care cheamă la pocăință. În Isus nu era ură, ci o dragoste de neînțeles care cheamă la reconciliere. Dragostea creștină

este testată în relațiile cu cei care îți greșesc sau care greșesc. Aceste contexte scot la lumină cât de bogat sau de sărac ești în dragoste și har.

Plecarea lui Isus: spre binele ucenicilor! – 14:1-14:31 –

Dacă în cap. 13 Isus le vorbește despre esența lucrării lor ca și ucenici ai Lui, în cap. 14 Isus le explică de ce trebuie să plece și de ce inimile lor nu trebuie să se tulbure de plecarea Lui. Într-adevăr cap. 14 începe și se încheie cu afirmația:

- *Să nu vi se tulbure inima.* (14:1)
- *Să nu vi se tulbure inima și nici să nu vi se înspăimânte.* (14:27)

Ucenicii îl iubeau pe Isus și credeau în El. Conform teologiei lor, Mesia nu ar fi trebuit să plece dintre ei. Din acest punct de vedere, anunțarea plecării lui Isus îi ia prin surprindere. Dar nu doar atât. Ucenicii Îl iubeau cu toată inima pe Isus. El le adusesse cuvintele vieții, El era speranța și nădejdea sufletului lor. Toate speranțele lor erau legate de El. Ne aducem aminte din fapte, că atunci când Pavel a anunțat prezbiterii Bisericii din Efes că nu se vor mai vedea la față pe acest pământ, aceștia au fost cuprinși de o mare întristare:

„Și au izbucnit cu toții în lacrimi, au căzut pe grumazul lui Pavel și l-au sărutat. Căci erau întristați mai ales de vorba, pe care le-o spusese el, că nu-i vor mai vedea față.” (Fapte 20:37-38).

Acum să ne gândim că Isus era Fiul și că ucenicii nu se așteptau ca El să plece. Le-a fost foarte greu când Isus le-a dat vestea plecării Sale. Isus era Cel care îi iubea, accepta, care îi călăuzea, învăța, care îi păzea de cel rău, care le arăta calea spre adevărata viață, care i-a ajutat să se desprindă de un sistem religios ipocrit, era Cel care le dăduse sens vieții lor și i-a ajutat să trăiască cu adevărat. Isus era Cel pentru care ei lăseseră tot, pentru care acceptaseră riscul de a fi excluși din sinagogă și de a-și pune viața în pericol și a-și atrage asupra lor ura și disprețul autorităților din Israel. Și iată că, acum Isus le spunea că avea să mai rămână puțină vreme cu ei și că va pleca curând. De ce să plece Isus? Ce vor face fără El? Cum vor face față presiunilor lumii? Cine îi va iubi, păzi și călăuzi? Cine îi va îmbărbăta și încuraja? Deodată viitorul care părea luminos alături de Isus, s-a întunecat și înaintea lor era doar noapte și negură deasă. Aveau toate motivele să se teamă și să li se tulbure inima. În acest context, Isus începe să le vorbească: *Să nu vi se tulbure inima...* În acest capitol Isus le răspunde la de ce-urile și frământările lor, tocmai pentru ca inima lor să nu se înspăimânte și să nu se tulbure. El nu doar le dă porunca: nu vă tulburați! Ci le dă și resursele de care au nevoie. Din această pricină am putea să intitulăm acest capitol: **resurse ca să nu ni se tulbure inima**. Aceste resurse au fost date mai întâi ucenicilor pentru ca să nu li se tulbure inima de plecarea lui Isus dintre ei. Însă ele sunt relevante pentru noi. Vom analiza mai întâi semnificația lor pentru ucenicii de atunci și acolo.

Prima resursă este **credința**: „*Aveți credință în Dumnezeu și aveți credință în Mine*” este de fapt principala resursă, temelia tuturor celorlalte resurse. Celelalte resurse constau în adevăruri despre semnificația și necesitatea plecării lui Isus. Dar pentru a fi resurse cu adevărate, ele trebuie crezute. Credința este cheia împotriva tulburării inimii. Pentru ucenici plecarea lui Isus părea o eroare, ultimul lucru care ar fi trebuit să se întâmple, un lucru care le va aduce doar suferință și necaz. Dar dacă Dumnezeu era bun și îi iubea și El hotărâ plecarea lui Isus dintre ei, înseamnă că acest lucru nu doar că era un lucru bun, ci era cel mai bun lucru care li se putea întâmpla. Cât de ciudat li se părea planul lui Dumnezeu: cum să fie plecarea lui Isus dintre ei cel mai bun lucru care li se putea întâmpla? Nu avea sens! Isus trebuia să rămână cu ei: iată cel mai bun lucru pentru noi, glăsuia cu toată puterea rațiunea

din ei. Dar totuși plecarea lui Isus făcea parte din planul Tatălui. Ei nu înțelegeau acest plan încă, dar pentru că era planul Tatălui care era mai înțelept, care știa mai bine, și care îi iubea, ei trebuia să creadă că așa era cel mai bine. Când faci acest pas al credinței, inima se liniștește, tulburarea este îndepărtată și se naște pacea. Chiar dacă nu înțelegem, putem avea pace pentru că tot ce vine de la Tatăl, vine din dragoste și este desăvârșit, este binele maxim pentru noi din acel moment. Încercarea credinței ucenicilor a fost foarte mare din acest punct de vedere. Cum să accepți că este *mai bine pentru tine* ca Isus să plece de lângă tine? Acceptăm diferite pierderi, chiar dacă nu înțelegem planul lui Dumnezeu, cu speranța că ele vor lucra spre cel mai mare bine al nostru, și anume: **apropierea de Dumnezeu**. Să pierzi pe cineva drag este foarte greu. Poți spera că acest context te va aduce mai aproape de Dumnezeu și acest lucru este cel mai mare bine al tău. Dar dacă Dumnezeu te-ar anunța că este mai bine pentru tine că El să plece de lângă tine, atunci ce raționament ai alica pentru a accepta acest mai bine? Până acum mai binele era să fii mai aproape de Domnul. Acum mai binele vine tocmai din faptul că Domnul Se va depărta de tine. Nu a fost deloc ușor pentru ucenici. Cum să creadă și să accepte ei că era mai bine pentru ei ca Isus să plece și să îi lase singuri pe pământ? Și aceasta cu atât mai mult cu cât ei încă nu înțelegeau necesitatea jertfirii pentru păcat. Și aici este un lucru extraordinar! În aceste capitole Isus nu le spune că El de fapt trebuie să moară pentru păcatul oamenilor. Isus evită să le vorbească despre semnificația morții Sale, despre ceea ce dădea cu adevărat sens plecării Sale de pe pământ. El nici măcar nu folosește termenul moarte, ci doar de plecare sau ducere la Tatăl. De ce face Isus acest lucru? De ce omit tocmai informația care i-ar fi ajutat să înțeleagă necesitatea indispensabilă a morții Sale?

Răspunsul este simplu: **dragostea lui Isus pentru ucenici**. Isus este delicat, gingaș cu sufletele sensibile ale ucenicilor. Oare cum s-ar fi simțit ei dacă El le-ar fi spus în aceste momente că El de fapt trebuie să moară din pricina păcatelor lor, deci din pricina lor? Ei erau deja doborâți de întristare pentru că Isus trebuia să plece, trebuia să moară. Ce ar fi însemnat ca Isus să le spună că tocmai ei sunt de vină și responsabili pentru această plecare și pentru moartea ce avea să vină? Isus nu vrea să îi strivească cu Adevărul, nu vrea să îi umilească și să îi zdrobească. El alege doar acele adevăruri pe care ei le puteau purta. El însuși le va spune că mai sunt multe lucruri de spus, dar că ei încă nu pot să le poarte pe toate. Înțelegem deci de ce și în Vechiul Testament se vorbește mai mult de suferința lui Mesia prin respingerea din partea oamenilor decât de jertfirea Sa pentru păcat și de ce în timpul lucrării Sale publice Isus nu prea vorbește de faptul că moartea Sa este pentru păcatul lumii. Se pare că Domnul Se aștepta de la evrei să înțeleagă că Mesia va suferi, dar nu neapărat și ideea de jertfă pentru păcat. Acest lucru apare mai degrabă ceva tăinuit și descoperit de-abia apoi după înviere și după pogorârea Duhului Sfânt. Un motiv pentru care Dumnezeu ține ascunsă această taină este acela de a proteja pe cei care aveau să asiste la suferințele lui Isus. A fost foarte greu pentru cei ce Îl iubeau pe Isus să Îl vadă suferind și murind pe cruce. Dar ar fi fost cumplit de greu, insuportabil de greu să Îl vadă murind pe cruce, știind că El în acel moment poartă păcatele lor, și deci moare din pricina lor. Iată de ce, de-abia după înviere și după pogorârea Duhului Sfânt, de-abia în epistole ni se vorbește direct și deschis despre Isus ca Jertfă pentru păcat. Ioan Botezătorul primește această descoperire atunci când rostește: „*Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii!*” Însă el nu avea să prindă în viața de pe acest pământ Patimile Mântuitorului.

Deci, ucenicii trebuie să creadă că este mai bine pentru ei ca Isus să plece fără să aibă acces la informațiile care explicau dimensiunea de jertfă pentru păcat a morții lui Isus. Isus însă le explică acest mai bine folosind alte informații, alte explicații. Totuși aceste explicații capătă cu adevărat sens doar în lumina jertfei. Ucenicii sunt înștiințați de Isus că nu pot pricepe tot și că vor fi lucruri care le vor înțelege mai târziu. Ei trebuia să creadă că sunt informații la care ei nu au acces și care ar oferi și mai multă claritate mai binelui cauzat de plecarea lui Isus dintre ei. Ei poate se întrebau oare de ce Isus nu le dă toate informațiile atunci, în mijlocul încercării, ca să le fie mai ușor? Ar fi putut răspunde că Isus

proceda așa ca să le încerce credința. Și este adevărat că de multe ori Domnul ne ascunde anumite informații în timpul încercării (informații care ar da sens încercării care pare fără noimă pe moment) pentru a ne testa, curăți și întări credința. Dar iată că Domnul ascunde anumite informații și ca să ne protejeze, ca să nu ne strivească. Adevărul despre noi ne poate strivi, zdrobi. Domnul ni-l descoperă cu grijă și delicatețe, la momentul potrivit, atunci când suntem pregătiți. Deci, dacă sunt lucruri pe care nu le știm, înseamnă că nu trebuie să le știm. În viață avem multe de ce-uri fără răspuns. Dacă nu înțelegem anumite lucruri, înseamnă că așa e *cel mai bine* pentru noi, ca să nu cunoaștem acele lucruri. În economia Lui, Domnul are grijă ce informații să nu ajungă și ce informații să ajungă la noi, și să ajungă doar la momentul potrivit. Adevărul ne face slobozi, dar adevărul ne este descoperit treptat. Pe de o parte, doar pe acest drum credința noastră poate fi testată. Dar nu doar testată, ci și curățită, întărită și lăudată. Credința crește atunci când după ce ne încredem în Dumnezeu fără să înțelegem vine momentul când înțelegem și nu regretăm, ci ne bucurăm nepus de mult că i-am dat credit lui Dumnezeu și că am mers pe mâna Lui. Pe de altă parte, acest drum ne protejează identitatea și personalitatea. Capacitatea noastră de a suporta adevărul este limitată. Domnul ne va da timp și ne va pregăti pentru a înțelege anumite adevăruri. Atunci când avem de ce-uri și cerul tace și ne întrebăm: De ce taci, Doamne?, să ne aducem aminte de Ioan 14 și să ne gândim că poate nu suntem pregătiți să aflăm răspunsul la întrebările noastre. Când va fi timpul și când vom fi pregătiți, Domnul ne va oferi răspunsul pe care trebuie să îl știm.

În momentul despărțirii, Isus îi mângâie vorbindu-le de rațiunea plecării Sale și de nădejdea revenirii: „*Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine.*”

Despărțirea de Isus avea să fie temporară. El avea să vină înapoi și să îi ducă și pe ei la Tatăl. Și totuși, de ce despărțire? Isus trebuia să plece mai întâi pentru a le pregăti un loc. Poate ucenicii doreau un loc bun în această lume și doreau ca Isus să rămână cu ei. Isus le îndreaptă privirea spre lumea ce va veni, spre Casa Tatălui unde sunt multe locașuri. Oferta lor era ca Isus să rămână cu ei în această lume. Oferta lui Isus era să plece într-o lume mai bună și apoi să îi ducă și pe ei acolo. Isus pleca pentru ei, de dragul lor, ca să le pregătească un loc în casa plină de slavă a Tatălui. Templul pământesc era o umbră a Celui ceresc. Pe pământ cel mai privilegiat loc era în Templul de la Ierusalim. Doar preoții puteau intra, iar în Sfânta Sfintelor doar Marele Preot o dată pe an. Isus le promitea ucenicilor un loc nu în Templul pământesc, ci în templul Tatălui din ceruri. Iar acest loc avea să fie chiar în Sfânta Sfintelor, chiar pe tronul Celui Veșnic. Dar ca ei să ajungă acolo, Isus trebuia să plece înainte și să le pregătească un loc. Oare ce înseamnă să le pregătească un loc? Ucenici nu puteau încă înțelege semnificația teologică a acestei afirmații, dar trebuia să creadă pe Isus și să accepte că doar plecarea lui Isus putea să pregătească un loc pentru fiecare din ei în Templul ceresc.

Noi știm că templul ceresc trebuia mai întâi curățit și că locul în Casa Tatălui pentru cei păcătoși de pe pământ putea fi pregătit doar în baza jertfei ispășitoare a lui Isus. Dacă Isus nu pleca, ei în veci nu ar mai fi avut un loc în Casa Tatălui, Isus pleca pentru ei, de dragul lor, ca să le pregătească un loc. Era spre binele lor etern ca Isus să plece. Deci despărțirea de Isus avea să fie temporară, și, chiar dacă părea de necrezut, era cel mai bun lucru pentru ei. Plecarea lui Isus făcea posibilă rezervarea pentru veci a unei camere de slavă în Casa Tatălui din ceruri. În această casă sunt *multe* locașuri. Tatăl nu este zgârcit, ci fără margini de generos. El își deschide Casa pentru întreaga omenire. Este loc pentru toți. Și aceste locașuri sunt așa de minunate încât visul cel mai înalt al unui om este să ajungă acolo. Îmi place așa de multe afirmații: ***Dacă nu ar fi așa, v-ași fi spus.*** Isus este onest și spune adevărul. El nu vrea să facă reclamă gratuită cerului sau Tatălui. Dacă ar fi fost altfel, El ne-ar fi spus. Dacă era un loc mai bun pentru noi decât în Casa Tatălui, dacă în Casa Tatălui nu ar fi fost aceste minunate

locașuri, El ne-ar fi spus. El ne iubește și ne vrea binele. Dacă ar fi fost un mai bine pentru noi, El ne-ar fi spus. De vreme însă ce Isus nu ne-a spus să căutăm fericirea în altă parte, înseamnă că ea nu este în altă parte. Dacă ar fi fost, El ne-ar fi zis. În Eden a apărut tocmai această ispită: dacă în afara autorității lui Dumnezeu este mai bine, dacă tocmai acolo se ascunde adevărata fericire? Și această ispită apare mereu în sufletul nostru. Când apare, să ne aducem aminte de cuvintele lui Isus: *dacă nu ar fi așa, v-ași fi spus*. Dacă uneori ne întrebăm cum va fi în cer, și dacă va fi așa de frumos cum ni se promite, să ne aducem aminte din nou de cuvintele lui Isus: *dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus*.

După ce le aduce aceste explicații, Isus comută discuția pe partea lor, pe responsabilitatea lor. Planul lui Dumnezeu era bun, era desăvârșit și avea sens: Isus pleca ca să le pregătească un loc ca să ajungă și în Casa Tatălui. Ispita pe care o trăiau ucenicii era să se frământa atât de mult cu rațiunea planului Tatălui și să neglijeze tocmai partea lor. De mult ori privim spre planul Tatălui și ne îngropăm cu de ce-uri? Planul Tatălui este minunat și se va împlini. Marea întrebarea este: voi avea eu parte de El? Isus le atrage atenția asupra căii pe care ei trebuie să umble ca să ajungă la Tatăl:

- *Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.*
- *Credeți-Mă că Eu sunt în Tatăl, și Tatăl este în Mine.*

Există acest pericol al defocalizării în mijlocul încercării. Putem să analizăm prea mult posibilele raționamente cerești și să uităm să ne analizăm viața, dacă este ea după voia lui Dumnezeu. Ne putem întreba atât de mult dacă planul lui Dumnezeu este bun și să uităm să ne mai întrebăm dacă noi umblăm pe calea care ne dă posibilitate să luăm parte la binecuvântările planului ceresc. Cred că din această pricină Isus comută discuția pe responsabilitatea lor. Ucenicii par să fie însă defocalizați și dezorientați: „*Doamne, nu știm unde Te duci: cum putem să știm calea într-acolo?*”

Care era partea lor de responsabilitate? Să creadă că Isus era în Tatăl și că Tatăl era în Isus și să umble pe calea pe care le-o arăta Isus. Calea era El însuși. Prin El, și doar prin El, puteau ajunge la Tatăl. El era Jertfa. El era obiectul credinței mântuitoare. El era modulul de viață ce trebuie urmat. Atât din punct de vedere obiectiv (împlinirea dreptății lui Dumnezeu), cât și din punct de vedere subiectiv (credința și ascultarea omului), Isus era singura Cale spre cer. În acest context Filip vrea să îl vadă pe Tatăl. Oare câtă tristețe a simțit Isus la cererea lui Filip? După atâta timp de stat în preajma lui Isus, încă nu se clarificase definitiv în mintea lor identitatea lui Isus. Am putea să le oferim circumstanțe atenuante. Nu este ușor să crezi că omul de lângă tine este Dumnezeu întrupat. Este greu de crezut acest lucru. Mai degrabă crezi că este un vas special, un om extraordinar prin care Dumnezeu face lucruri nemaipomenite. Dar să crezi că acel Om este una cu Tatăl, este o imensă provocare. Cu toate acestea, Isus are așteptarea ca ei să fi cunoscut acest lucru. Ei au avut harul să trăiască cu Isus peste trei ani de zile. El a trăit o viață desăvârșită, nu a comis nici un păcat, a făcut lucruri pe care nimeni altul nu le-a făcut, a oglindit toată frumusețea și slava Tatălui. Ei ar fi trebuit să Îl recunoască pe Tatăl în Isus. Isus deci comută discuția de pe rațiunea plecării Sale și a planului Tatălui, pe partea lor din acest plan: ***credința în El!*** Și vom observa că în acest capitol există o alternanță permanentă între rațiunea planului lui Dumnezeu și sublinierea părții umane din acest plan. Dacă la începutul capitolului această parte, condiție, este prezentată în termenii credinței, apoi este prezentată în termenii ascultării și iubirii: „*dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele*”. Această alternanță din cap.14 ne oferă un mesaj foarte important:

- Preocuparea pentru a înțelege rațiunea planului lui Dumnezeu ne poate defocaliza de la preocuparea pentru a ne împlini partea noastră în acest plan. Nu trebuie să ne îngrijorăm de responsabilitățile Tatălui (oare este bine ce a decis El?), ci mai degrabă să fim atenți la propriile noastre responsabilități (oare Îl iubesc cu adevărat și păzesc poruncile Lui?).

În v.12 Isus comută discuția de pe responsabilitatea ucenicilor pe rațiunea planului Tatălui. Într-adevăr, Isus pleca să le pregătească un loc și le promitea că se va întoarce pentru a-i duce în slavă la Tatăl. Dar ce se va întâmpla între timp? De ce nu Se întorcea imediat? Isus le oferă răspunsuri și la această întrebare. În această perioadă de timp, când ei vor fi pe pământ fără prezența fizică a lui Isus, iată ce avea să se întâmple:

„Adevărat, adevărat ă spun că, cine crede în Mine, va face și el lucrările pe care le fac Eu; ba încă va face altele și mai mari decât acestea; pentru că Eu mă duc la Tatăl.”

Plecarea lui Isus la Tatăl îi împuternicește pe cei credincioși de pe pământ să facă lucrări mai mari decât lucrările făcute de Însuși Fiul lui Dumnezeu când era pe pământ! Este absolut incredibil! Ce înseamnă lucrări **mai mari**? Și de ce acestea pot fi făcute **tocmai pentru că** Isus pleacă la Tatăl? În mod cert nimeni nu va putea oglindi slava Tatălui și va putea rosti învățăturile Tatălui așa cum a făcut-o Isus! Cu toate acestea, Biserica avea să facă lucrări mai mari! Ce înseamnă o lucrare mai mare? Oare să se refere la minuni mai mari sau la lucrări extinse pe o arie geografică mai mare? Sau se are în vedere numărul oamenilor mântuiți și transformați de Evanghelie? Ioan nu ne detaliază ce înseamnă lucrări mai mari. Eu înclin să cred că aceste lucrări mai mare au în vedere omenii transformați și mântuiți de Evanghelie. Într-adevăr, marile treziri spirituale, marile transformări din viețile oamenilor se găsesc cu prisosință nu în Vechiul Testament, nu în timpul lucrării lui Isus, ci după învierea lui Isus. Plecarea lui Isus la Tatăl aduce adevărata ispășire și inaugurează o nouă fază, cea mai înaltă, din revelația lui Dumnezeu pentru oameni. Plecarea lui Isus face posibilă pogorârea Duhului Sfânt. Aceasta nu înseamnă că Duhul nu lucra și până la Rusalii pe pământ. El lucra, dar învierea lui Isus face posibilă o revărsare specială a Duhului Sfânt pe pământ. Aceasta înseamnă o putere mai mare de cercetarea și transformare a oamenilor. De ce mai mare? Vom detalia răspunsul mai târziu. Acum voi menționa doar atât: după înviere, Duhul Sfânt poate revela inimii umane frumusețea lui Dumnezeu oglindită la cruce. Aceasta înseamnă o cunoaștere nouă, superioară, care generează o putere nouă în a trăi după voia lui Dumnezeu.

Prin mărturia Bisericii oamenii de pretutindeni au fost mântuiți și transformați de Evanghelie. Învierea lui Isus și Rusaliile aveau să inaugureze o trezire spirituală printre neamuri fără precedent în istorie. Această trezire continuă și în zilele noastre. Într-adevăr, Biserica a făcut lucrări mai mari decât cele a lui Isus. Ele au fost posibile însă tocmai pentru că Isus a plecat la Tatăl. Dacă Isus rămânea cu ei, în mod paradoxal, nu ar mai fi putut face lucrări atât de mari. Biserica are mai multă putere dacă Isus este la Tatăl, decât dacă El ar fi rămas cu ea pe pământ. Înțelegem și de ce Isus nu se întoarce imediat la ucenici pentru a-i lua la Tatăl. Plecarea lui la Tatăl face posibilă revărsarea unui har special pe pământ. Ucenicii trebuia să rămână pe pământ pentru a fi vasele prin care acest har să se manifeste pentru mântuirea altora. Pentru ucenici era o jertfă. Dar această jertfă avea să mântuiască noi suflete și avea să înalțe nespus de mult gloria lui Dumnezeu. Gloria lui Dumnezeu strălucește nespus de mult prin ascultarea oamenilor aici pe pământ, în mijlocul ispitelor și sub presiunea ofertei celui rău pe care o calcă în picioare. Deși pentru ucenici ar fi fost mai ușor să plece cu Isus la Tatăl, gloria lui Dumnezeu avea să strălucească mai mult prin rămânerea lor pe pământ. Și dacă Dumnezeu avea să fie proslăvit prin ei și ei aveau să fie proslăviți în Dumnezeu. Dumnezeu avea să facă lucrări speciale prin ei și astfel, avea să le poată oferi și o răsplătire specială în acea Casă cu multe locașuri.

Pentru că Isus este la Tatăl, orice vom cere în Numele Lui vom primi. Isus este Mijlocitorul nostru, la dreapta Tatălui. Tatăl Însuși vrea să ne asculte rugăciunile. Cu atât mai mult o va face atunci când ne vom ruga în Numele Fiului Său, iar acesta va mijloci pentru noi. Observ că nu înseamnă că orice vom cere vom primi. Ci că orice vom cere în Numele Lui vom primi. Și a cere în Numele Lui nu înseamnă doar a rosti o formulă magică: în Numele lui Isus. Înseamnă mai mult decât atât! Înseamnă a

cere ceva după voia Lui și în lumina revelației aduse de Fiul pe pământ. Nu poți cere în Numele lui Isus ceva care nu este după voia Lui. Iar atunci când ceri ceva în numele cuiva, te gândești la ce reprezintă acesta și ce influență ar putea avea asupra celui aia față de care îți manifesti rugămintea. Atunci când ne rugăm Tatălui în Numele Fiului ne gândim la relația specială dintre Tatăl și Fiul și căpătăm siguranță că Tatăl ne va asculta rugăciunea de dragul Fiului și pentru ca Tatăl să fie proslăvit în Fiul. Și atunci mă întreb: oare atunci când ne rugăm în Numele Fiului, Tatăl este mai sensibilizat să ne asculte sau noi suntem mai dispuși să credem că El ne va asculta rugăciunea? Cap. 16 ne sugerează că este mai degrabă vorba de a doua variantă:

„În ziua aceea nu Mă mai veți întreba de nimic. Adevărat, adevărat vă spun că, orice veți cere de la Tatăl, în Numele Meu, vă va da. Până acum n-ați cerut nimic în Numele Meu: cereți și veți căpăta pentru ca bucuria voastră să fie deplină. V-m spus aceste lucruri în pilde. Vine ceasul când nu vă voi mai vorbi în pilde, ci vă voi vorbi deslușit despre tatăl. În ziua aceea, veți cere în Numele Meu, și nu zic că voi ruga pe Tatăl pentru voi. Căci tatăl Însușii vă iubește pentru că M-ați iubit și ați crezut că am ieșit de șa Dumnezeu.” (Ioan 16:23-27).

Dacă nu este nevoie ca Fiul să roage pe Tatăl, pentru că Tatăl oricum îi iubește pe ucenici și vrea să le asculte rugăciunile, de ce este mai eficientă rugăciunea în Numele Fiului? Se pare că rugăciunea în Numele Fiului nu Îl face pe Tatăl mai dispus să ne asculte, ci ne face pe noi mai dispuși să credem că ne va asculta! Or, credința condiționează răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunile noastre. Dacă ne rugăm cu credință, El ne va asculta. Dacă ne rugăm în Numele Fiului, credința noastră primește o resursă nouă, atât de mare pentru a crede! Orice rugăciune rostită cu adevărat în Numele Fiului este o rugăciune rostită cu credință! Iar rugăciunea rostită cu credință este ascultată:

„Isus a luat cuvântul și a zis: Aveți credință în Dumnezeu! Adevărat vă spun că, dacă va zice cineva muntelui acestuia: Ridică-te și aruncă-te în mare!, și dacă nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ce zice se va face, va avea lucrul cerut. De aceea vă spun că, orice lucru veți cere, când vă rugați, să credeți că l-ați și primit, și-l veți avea.” (Marcu 11:22-24).

Atunci când ne rugăm în Numele Fiului, ne rugăm în lumina a ceea ce ne-a relevat Fiul despre Tatăl și în mod irezistibil vom crede că Tatăl ne va asculta. Dacă Tatăl Îl iubește atât de mult pe Fiul, dacă prin Fiul suntem socotiți neprihăniți înaintea lui și de drept și de fapt, dacă El L-a dat pe singurul lui Fiu pentru noi, cum nu ne va da, împreună cu El, toate lucrurile? (vezi Rom.8b) Cum să nu credem că El nu ne va asculta rugăciunile spre binele nostru și spre slava Lui?

Sună frumos: orice veți cere în Numele Meu, vă voi da! Cu toate acestea fiecare dintre noi are atâtea rugăciuni care par a fi neascultate. Fiecare din noi am cerut multe lucruri care nu ne-au fost date. Poate cineva s-a rugat în Numele Fiului ca o rudă bolnavă să rămână în viață și acea rudă a murit. Și aceste experiențe aduc îndoială și confuzie în inima noastră. Cum să nu te îndoiești deloc, cum să mulțumești ca și cum aveai deja acel lucru, dacă au fost atâtea rugăciuni chiar rostite cu credință, care nu au fost ascultate. Nu ne răzvrătim când Dumnezeu nu ne ascultă rugăciunile, căci credem că El știe ce este mai bine pentru noi. De multe ori ne rugăm pentru lucruri care nu sunt bune pentru noi, sau nu reprezintă acel **cel mai bine** pe care Dumnezeu vrea să îl aducă în viața noastră. În Romani 8, însuși marele apostol Pavel mărturisește:

„Și tot astfel și Duhul ne ajută în slăbiciunea noastră: căci nu știm cum trebuie să ne rugăm. Dar Însuși Duhul mijlocește pentru noi cu suspine negrăite. Și Cel ce cercetează inimile știe care este năzuința Duhului; pentru că El mijlocește pentru sfinți după voia lui Dumnezeu.” (Rom.8:26-27).

Adevărul este că noi nu știm cum trebuie să ne rugăm. Viața este prea complexă, iar noi suntem chemați să trăim prin acest labirint prin credință fără să știm multe din planul lui Dumnezeu cu viața

noastră. De aceea, este imposibil să știm ce să cerem pentru noi sau pentru ceilalți în mod sigur că acel lucru este după voia lui Dumnezeu și reprezintă ceea ce avem cu adevărat nevoie. Deci putem fi siguri că Domnul ne ascultă rugăciunile cu mențiunea că Duhul Sfânt le traduce (dacă putem spune așa) pentru a le acorda cu planul lui Dumnezeu cu viața noastră. În domeniul spiritual, putem fi siguri că, dacă ne rugăm cu credință El ne ascultă. Atunci când ne rugăm pentru întoarcerea oamenilor la El, pentru credința fraților noștri, pentru întărirea noastră spirituală, El ne ascultă și lucrează cu putere. Noi nu știm mijloacele pe care El le folosește, dar știm că El lucrează cu putere. Știm că voia Lui este să mântuiască lumea și să întărească pe frații noștri. Însă, atunci când este vorba de domeniul material sau al lucrurilor concrete de pe acest pământ, noi nu știm de multe ori care este voia Lui. De aceea este legitim să rostim asemenea Mântuitorului: **Totuși, făcă-Se voia Ta, și nu a noastră!** Domnul ne ascultă și nu va face voia noastră, dacă aceasta nu este în armonie cu planul lui Dumnezeu. Orice rugăciune rostită în Numele Lui în sfera lucrurilor despre care nu știm care este voia Lui poartă cu sine această disponibilitate oglindită în cuvintele: Voia Ta, și nu a mea! Când este vorba de serviciu, casă, căsătorie, mașină, sănătate, nu știm întotdeauna ce este mai bine pentru noi. Ne rugăm pentru anumite lucruri, dar Îl lăsăm pe Domnul să ia decizia finală. Deci o rugăciune care nu a fost ascultată, este de fapt tot o rugăciune ascultată. Pe de o parte, Domnul ne-a ascultat cuvintele: totuși nu voia mea, ci a Ta, din rugăciune, iar pe de altă parte Domnul nu disprețuiește binele din acea rugăciune, ci ia din el ce se potrivește cu planul Său și apoi Îl completează cu un bine și mai mare. Te poți, de exemplu, ruga pentru un serviciu anume și să nu-L primești. Domnul îți va da mai târziu un alt serviciu, care va fi mai bun. Și exemplele pot continua.

Observăm că Isus le explică rațiunea plecării Sale de pe pământ și le descoperă planul Tatălui. Mai întâi le spune că El pleacă de dragul lor ca să le pregătească un loc, și că se va întoarce pentru a-i aduce și pe ei în casa Tatălui. El folosește metafora căsătoriei. În cultura ebraică, după logodnă, bărbatul finalizează locuința și o pregătea pentru noua familie, și apoi când era gata, avea loc nunta și cei doi soți se mutau în casa pregătită cu grijă și dragoste. Isus pleacă din această lume pentru a le pregăti un loc mai bun în casa Tatălui din ceruri. El este Mirele, ei sunt mireasă. El îi iubește, și pleacă, pentru că îi iubește. Lucrurile par să aibă sens. Totuși, apare întrebarea: de ce nu Te întorc mai repede? De ce ne mai lași singuri, fără Tine pe pământ? Ce sens are această perioadă de așteptare? Cât îți ia Ție ca Fiul al lui Dumnezeu să ne pregătești un loc acolo sus?

Isus le răspunde și la aceste frământări. El le oferă două răspunsuri principale, și anume:

- *Vă las pe pământ pentru ca să faceți lucrări mai mari decât Mine. Acest lucru este posibil pentru că Eu Mă duc la Tatăl, și acest lucru va face ca Tatăl să fie proslăvit în Tatăl într-un mod unic și minunat!*
- *Nu vă voi lăsa orfani: prin Duhul Mă voi întoarce la voi și voi cu voi.*

Deci această perioadă de așteptare are sens în planul lui Dumnezeu și nu este o perioadă de singurătate și despărțire totală pentru Mireasa de pe pământ. Tatăl are un plan minunat. El este proslăvit într-un mod unic atunci când oamenii **de pe pământ**, în ciuda ispitelor și suferinței de acolo, Îl ascultă și se încred în El. Puterea lor de a asculta este direct proporțională cu cunoașterea lui Dumnezeu. Isus, prin lucrarea Sa, a inaugurat o nouă fază în revelarea de Sine a frumuseții Creatorului. El este apogeul revelației. Resursele dăruite de această nouă cunoaștere sunt imense, fără precedent în istorie. Folosindu-Se de ele, cei credincioși pot face lucrări mari, mai mari decât cele din viața Mântuitorului. Dacă acum (imediat după înviere), Isus s-ar întoarce și ar pune capăt istoriei, ar fi păcat, ar fi o risipă în planul Lui. Acum înțeleg de ce perioada Bisericii, să o numim așa, a fost și este așa de lungă. Trezirea spirituală adusă de învierea lui Isus avea să străbată istoria și avea să includă atâtea povești minunate

ale oamenilor transformați prin cruce. De aceea, trebuiau ucenicii să mai rămână pe pământ fără Isus. Era o nouă fază atât de măreață și importantă din planul lui Dumnezeu și pe care El a pregătit-o cu atâta trudă și migală, cu atâta jertfă și pasiune. Îmi aduc aminte de câteva pasaje din epistolele lui Pavel:

- *Vreau să zic: taina ținută ascunsă din veșnicii și în toate veacurile, dar descoperită acum sfinților Lui, cărora Dumnezeu a voit să le facă cunoscut care este bogăția slavei tainei acesteia între Neamuri, și anume: Hristos în voi, nădejdea slavei. (Col.1:26-27)*
- *În El avem răscumpărarea, prin sângele Lui, iertarea păcatelor, după bogățiile harului Său, pe care l-a răspândit din belșug peste noi, prin orice fel de înțelepciune și de pricepere; căci a binevoit să ne descopere taina voiei Sale, după planul pe care Îl alcătuisese în Sine Însuși, ca să-l aducă la îndeplinire la plinirea vremurilor, spre a-Și uni iarăși într-unul în Hristos toate lucrurile: cele din ceruri și cele de pe pământ. (Efes. 1:7-10)*

Observăm faptul că în planul Tatălui nu era doar venirea Fiului în lume pentru a muri pentru păcat și a restaura toate lucrurile. El a dorit și ca oamenii, **încă de pe pământ**, să priceapă această taină. Și s-o priceapă nu oricum, că în toată înțelepciunea. El a dorit ca, de pe pământ, să cunoaștem profunzimile acestei taine. Pentru aceasta a așteptat atât de mult până L-a trimis pe Fiul în lume. El a pregătit prin istorie și Scripturile Vechiului Testament venirea Fiului în lume, pentru ca oamenii să Îl poată recunoaște și să poată înțelege în profunzime ce a făcut El pentru noi. Și de ce a dorit Dumnezeu atât de mult acest lucru și s-a trudit mai bine 4000 de ani să îl pregătească? Fiul putea veni în lume și să moară pentru păcat imediat după cădere. Oamenii nu L-ar fi înțeles, dar nici nu era nevoie. Important era ca El să moară pentru păcat. Oamenii puteau fi mântuiți prin credința în Dumnezeu (ca Avraam) fără neapărat să trebuiască să Îl înțeleagă și să creadă în El. Astfel, Satana ar fi fost aruncat mai repede din cer și Domnul nu ar mai fi trebuit să rabde 4000 de ani păcatele neispășite și vizitele nerușinate ale celui rău (vezi Iov cap.1). Istoria păcatului ar fi fost încheiată mai repede și lucrurile ar fi revenit la normal, să spunem așa, mult mai repede. De ce însă Domnul a trudit cu răbdare 4000 de ani pentru ca omul să poată pricepe încă de pe pământ taina? Ne aducem aminte de Apocalipsa și comentariile pe care le-am făcut când am studiat această carte despre planul Tatălui și rolul alegerii omului de pe pământ și scopul suferinței din viața omului, suferință care poate avea loc doar pe pământ. Tatăl vroia să aducă mulți fii la slavă și voia să Își arate frumusețea prin ei, astfel ca să închidă orice gură și orice genunchi să se plece înaintea Lui și orice limbă să îi dea slavă. Și astfel, istoria a continuat și continuă. Din această perspectivă ar fi fost absurd ca Isus să îi ia pe ucenici cu El atunci și acolo. Nu, ci ei trebuiau să rămână pe pământ. Ei aveau un rol foarte important pe pământ. Cu noile resurse ei trebuiau să facă lucrări nespuse de mari pentru ca Tatăl să fie proslăvit prin Fiul.

Deși trebuie să ne fie dor de Casă și să dorim să ajungem acasă, în același timp trebuie să trăim cu maximă intensitate pe pământ și să acceptăm cu toată inima această etapă din planul Tatălui. Dacă mai suntem în viață, înseamnă că misiunea noastră nu s-a încheiat. Domnul mai vrea să facă prin noi mari lucrări. Este mai bine atât pentru noi, cât și pentru gloria Tatălui să mai rămânem pe pământ. Tatăl va fi proslăvit prin Fiul într-un mod unic prin viața noastră de pe pământ. Este deci timpul nostru, momentul nostru de glorie, o scurtă perioadă de timp, în care, prin alegerile noastre putem face să strălucească gloria Tatălui într-un mod unic și irepetabil! Alegerile noastre după plecarea pe acest pământ vor aduce slavă lui Dumnezeu. Dar alegerile de pe aceste pământ au ceva unic și irepetabil! Deci, trăiește-ți clipa! Este vorba de un echilibru greu de atins! Noi fie ne lipim prea mult inima de această lume, fie ne dorim prea mult să plecăm acasă! Isus ne cheamă la echilibru: pe de o parte să

înțelegem că a noastră casă nu este aici, ci acolo sus, și să tânjim după ea. Pe de altă parte, să ne aducem aminte că avem o misiune extraordinară în această lume și că trebuie să o împlinim cu pasiune!

Și deși Isus a plecat și trebuie să Se întoarcă să ne ia la El, noi nu suntem singuri. El, prin Duhul, este cu noi. Acesta este al doilea mare adevăr prin care Isus vrea să mângâie și să îmbărbăteze inimile ucenicilor. Isus avea să plece dar Tatăl avea să trimită un alt Mângâietor, Apărător, Ajutor. Duhul deja lucra în viețile lor (rămâne cu voi), dar avea să lucreze și cu mai multă putere în viețile lor (va fi în voi!). Venirea Duhului însemna și reluarea părtășiei cu Isus. Pe de o parte, ei aveau să Î vadă după înviere, dar și după înălțare, prin Duhul, Hristos avea să fie cu ei și ei să se bucure de prezența Lui și de cunoașterea Lui:

„Cine Mă iubește, va fi iubit de Tatăl Meu. Eu Îl voi iubi, și Mă voi arăta lui.” (Ioan 14:21)

Acest **Mă voi arăta lui** cred că se referă la revelarea gloriei lui Hristos prin Duhul oricărui credincios care Î iubește și caută pe Domnul. Isus avea să plece dintre ei. Cu toate acestea El era în ei, și avea să rămână în ei. Acest lucru ucenicii aveau să îl înțeleagă mai târziu: *„În ziua aceea, veți cunoaște că Eu sunt în Tatăl, că voi sunteți în Mine, și că Eu sunt în voi”*. Este extraordinară oferta pe care o face Dumnezeu omului: acesta este chemat în sânul Sfintei Treimi. Este ca și cum Sfânta Treime și-ar deschide sufletul pentru a mai primi o a patra persoană: **mireasa lui Hristos**. Omul, cel creat după chipul lui Dumnezeu și răscumpărat prin sângele lui Hristos, cel modelat prin suferință asemenea Căpeteniei mântuirii sale, se bucură de o părtășie specială, unică cu Creatorul. Și vestea bună, este că această părtășie are loc acum și aici! Deci, în această perioadă, până se va întoarce Mirele pentru a-și duce Mireasa acasă, omul nu este condamnat la singurătate, iar așteptarea nu este disperată! Ucenicii Lui, prin Duhul, au părtășie cu Hristos acum și aici, și Domnul este cu ei! Este adevărat, că părtășia cu Hristos în slavă va fi infinit mai frumoasă, dar și părtășia cu El, prin Duhul, este profundă și autentică. Din această pricină cel credincios se poate bucura de prezent. Este adevărat că bucuria noastră are sursa în primul rând din viitor, din nădejdea întâlnirii cu Mirele și din nădejdea înnoirii tuturor lucrurilor. Cu toate acestea și prezentul aduce bucurie în viața noastră. Părtășia cu Hristos este reală și este acum și aici. În cele din urmă ea este o degustare a părtășiei viitoare. Părtășia prezentă este o garanție a frumuseții părtășiei viitoare! La începutul capitolului Isus le-a spus ucenicilor că se duce să le pregătească un loc în Casa Tatălui, și că după o vreme, îi va aduce acolo. Acum le spune că până atunci, că în această vreme, Isus va veni împreună cu Tatăl să locuiască împreună cu ei! Suntem invitată să locuim împreună cu Dumnezeu! Acum El locuiește la noi, și apoi noi vom locui la El! Viața prezentă nu înseamnă doar suferință mângâiată de speranța unui viitor mai bun. Viața prezentă are bucuriile ei. Și nu este mai mare bucurie sau împlinire pe pământ din viața cuiva decât împlinirea versetului 23: *„Dacă Mă iubește cineva, va păzi Cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi. Noi vom veni la el, și vom locui împreună cu El”*.

Este cea mai mare bucurie a acestei vieți pe care o poate experimenta cineva! Dar dacă pentru noi este o bucurie, oare cum este pentru Dumnezeu să locuiască în noi? Cu siguranță că este o mare bucurie și pentru El! Dar, prin neascultarea noastră, bucuria Lui, se poate preface în întristare. Domnul este Preasfânt. El totuși locuiește în noi. Apostolul Pavel ne spune că mâniile noastre, iuțimile noastre, greșelile noastre întristează pe Duhul care locuiește în noi. Și cum noi greșim destul de des și de mult ori suntem încăpățânați și nu vrem să ne schimbăm, în mod cert, punem de multe ori la încercare răbdarea Celui ce locuiește în noi! Dar ce înseamnă că El locuiește în noi? Înseamnă că într-adevăr, El locuiește **în noi**! Ca să pot începe să înțeleg această taină folosesc următoarea ilustrație: ce ar însemna ca eu să locuiesc în cineva? Îmi închipui că aș fi în el, ca o prezență discretă care nu ar deranja. Aș avea acces la toate gândurile, sentimentele, emoțiile și simțirile acelei persoane. Ba mai mult aș privi ca într-o carte deschisă la toate bolile, darurile, slăbiciunile și nevoile lui. L-aș cunoaște ca pe buzunarul meu,

mult mai bine decât se cunoaște el însuși. Eu aș locui în el discret, fără să îl tulbur, fără să îl forțez sau să îi strivesc identitatea. Însă sunt acolo ca să îl ajut. Eu nu sunt doar un observator, ci sunt conectat la simțirile lui. Simt împreună cu el, trăiesc împreună cu el, mă bucur și mă întristez alături de el. Cum îl pot ajuta fără să îl sperii și fără să îi umbresc libertatea de alegere? Îi pot trimite șoapte sfinte, și pot face lucru acesta mereu, dar cu o condiție, ca și el să fie deschis și să caute aceste șoapte. Ca unul care știu mai bine ce nevoi are el și ce este cel mai bine pentru el, ca unul care îl iubesc și îi vreau binele, îi șoptesc de ce să se ferească și ce alegeri să facă în diferite contexte. Îi șoptesc acestea prin gânduri, emoții, sentimente. Da, pot comunica cu el, pentru că am acces la gândurile și simțirile sale. Nu doar că i le pot citi, dar pot să îi și trimit gânduri, emoții și sentimente care să îl călăuzească spre fericirea sa.

Dar în afara lui mai este cineva, dușmanul lui, care îi trimite și el gânduri, emoții, trăiri care să îl călăuzească spre nefericirea lui. Acest cineva este în afara lui, nu înăuntru ca mine și deși are o mai mică putere de influență asupra lui, oferta lui este reală și intensă. Eu am grijă să îi trimit șoapte cu **amprenta mea** ca să se diferențieze de vocea dușmanului de afară. Da, șoaptele mele sunt unice, și oricât ar încerca dușmanul de afară să mă imite nu va reuși. Pentru cel în care locuiesc, uneori îi va fi mai dificil să deosebească vocea mea de vocea dușmanului, dar dacă va avea răbdare, dacă va fi interesat de vocea mea, dacă o va căuta, va învăța limbajul meu și ce o face unică și o va deosebi din ce în ce mai bine. Pentru mine, cea mai mare bucurie este când cel în care locuiesc se încrede în vocea mea, o caută cu disperare și o ascultă fără rezerve. Uneori nu-i explică toate raționamentele mele. Pentru mine este important să văd dacă el capătă încredere în mine. Îi dau multe motive și multe experiențe ca să se poată încrede în mine. Apoi, îi cer să facă lucruri care par absurde, dar care răspund nevoilor din adâncul lui, nevoi pe care el nu le cunoaște. Pentru el este greu, dar tocmai așa poate căpăta și mai multă încredere în mine și el va fi cel câștigat din toate acestea. Când nu mă ascultă, când nu caută vocea mea, mă întristez și îmi vine gândul să plec. Nu îmi place să fiu un oaspete neinvitat, de nedorit. Totuși, sunt răbdător și mai rămân, poate se va răzgândi și mă va căuta din nou. Ca să audă și mai bine vocea mea discretă din el, am scris și o carte și m-am semnat. În carte am scris care sunt valorile mele și principiile generale pe care îl folosesc pentru a-l călăuzi. Acum mă poate auzi mai bine. Când citește acea carte, mă bucur nespus de mult, și îi deschid mintea ca să înțeleagă exact la ce m-am referit. Cu cât va ști mai bine conținutul cărții cu atât îi va fi mai ușor să deosebească vocea mea. Dar nu-i dau mură în gură. Nu-i descopăr tainele cărții deodată. Vreau să văd dacă are încredere în mine, dacă mă căuta cu adevărat, și aici nu negociez deloc. Descopăr din tainele cărții doar în măsura în care mă căuta. **Cine mă va căuta mai mult, va avea mai mult!**

Această ilustrație/poveste mă ajută să înțeleg ceva din taina faptului că Dumnezeu locuiește în mine. În același timp mă responsabilizează să trăiesc după voia Lui, să îi aduc bucurie și nu întristare, să fiu o gazdă bună, și să se simtă în mine ca acasă!

Deci, până va veni El, ne bucurăm prin Duhul de o părtășie specială cu Hristos. Și această părtășie, într-un fel, este mai deosebită decât cea cu Hristos întrupat. Iată ce ne spune Isus:

„V-am spus aceste lucruri cât mai sunt cu voi. Dar Mângâitorul, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl în Numele Meu, vă va învăța toate lucrurile și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu.” (Ioan 14:25-26)

Observăm faptul că Isus subliniază că funcția principală a Duhului Sfânt pentru Biserică este aceea de a ne descoperi planul Tatălui și frumusețea lui Hristos. Rusaliile aduc o putere nouă pentru că aduc o cunoaștere nouă. Nu este vorba de o energie emoțională impersonală, ci de o cunoaștere nouă a unei Persoane care ne împuternicește să urmăm modelul lui Hristos. Și pentru că este vorba de o nouă cunoaștere, putem spune că este vorba și de o părtășie mai profundă cu Hristos! În mod paradoxal,

părtășia ucenicilor cu Isus, după plecarea Sa la Tatăl, a cunoscut dimensiuni noi și aceasta tocmai din pricina venirii Mângâietorului.

Să recapitulăm puțin ideile principale din cap. 14. Isus vrea să îi ajute să nu își tulbure inima din pricina plecării Sale din lume. El le deschide mintea să înțeleagă planul Tatălui, perspectiva cerului. El le oferă trei argumente principale care să justifice plecarea Sa din lume pentru binele lor:

- *Plec să vă pregătesc un loc în Casa Tatălui și Mă întorc să vă iau și pe voi.*
- *Până atunci trebuie să rămâneți pe pământ pentru a continua lucrarea Mea și pentru a putea face, spre slava Tatălui, lucrări mai mari decât am făcut Eu! Acest lucru este posibil tocmai pentru că Eu plec la Tatăl.*
- *Deși plec la Tatăl, nu înseamnă că despărțirea este totală. Nu vă voi lăsa orfani. Tatăl Îl va trimite pe Duhul Sfânt și prin El voi avea părtășie cu voi și chiar dacă nu Mă veți vedea cum Mă vedeți acum, această părtășie va cunoaște o dimensiune nouă pentru că Duhul vă va învăța toate lucrurile și vă va descoperi lucruri noi și minunate despre Mine!*

Acesta este planul principal al capitolului. Acest plan începe și se încheie cu porunca: Să nu vi se tulbure inima, și este aducător de pace. Această pace nu este ca cea pe care o dă lumea. Cum este pacea pe care o dă lumea?

- Este **falsă** pentru că de multe ori se bazează pe asigurări și promisiuni deșarte!
- Este **fragilă** pentru că depinde de contexte exterioare și de variabile pe care noi nu le putem controla!

Pacea pe care o dă Hristos este:

- **Autentică** deoarece este fondată pe promisiuni care se vor împlini întocmai!
- **Indestructibilă** pentru cel ce crede, deoarece nu depinde de circumstanțe sau de variabilele pe care nu le putem controla!

Dar cum am sesizat acest capitol mai are un plan Acesta vizează sfera de responsabilitate a ucenicilor. Isus nu doar le explică rațiunea plecării sale pentru ca ei să aibă pace, dar El subliniază și sfera lor de responsabilitate, condițiile pe care ei trebuie să le împlinescă pentru a se putea bucura de beneficiile extraordinare duse de plecarea Sa! Iată ce le spune El în acest sens:

- *Aveți credință în Dumnezeu și aveți credință în Mine.*
- *Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.*
- *Credeți-Mă că Eu sunt în Tatăl și Tatăl este în Mine.*
- *Dacă Mă iubiți veți păzi poruncile Mele.*
- *Cine are poruncile Mele și le păzește, acela Mă iubește; și cine Mă iubește va fi iubit de Tatăl Meu.*
- *Dacă Mă iubește cineva, va păzi Cuvântul meu, și tatăl Meu îl va iubi.*
- *Cine nu Mă iubește, nu păzește cuvintele Mele.*

Planul Tatălui este minunat. Plecarea Sa face parte din acest plan și aduce beneficii incomensurabile pentru ucenici. Aceștia se vor putea bucura de ele, doar dacă își vor face partea lor.

Dar care este partea lor? Isus folosește trei cuvinte pentru a defini partea lor: **credință**, **dragoste** și **ascultare**. Ordinea nu este întâmplătoare:

- **Credința**: totul începe cu credința, cu credința în adevărul pe care Dumnezeu ni-l revelează despre Sine!
- **Dragostea**: apoi, urmează dragostea! Ea vine în urma credinței. Adevărul lui Dumnezeu despre Sine ne revelează un Dumnezeu minunat care ne-a iubit atât de mult! Credința în acest Dumnezeu al dragostei, va naște în noi dragoste pentru El! Noi Îl iubim pentru că El ne-a iubit întâi, iar noi am crezut acest lucru.
- **Ascultarea**: dragostea pentru El se va materializa în păzirea poruncilor Lui. De ce dragostea noastră pentru El ne va conduce la împlinirea poruncilor Lui? Vom ști mai întâi că cel care ne-a iubit atât de mult nădăruș porunci din dragoste și doar spre binele nostru. Apoi, vom ști că păzirea poruncilor Lui va aduce bucurie și glorie Celui ce ne-a iubit! Hristos este Mirele iar noi Mireasa! Să nu uităm că El începe cap. 14 cu metafora căsătoriei. Dragostea față soț se manifestă mai întâi de toate prin credincioșie și fidelitate. Păzirea poruncilor Lui nu înseamnă altceva decât credincioșia noastră față de Mirele nostru. Neascultarea înseamnă trădarea Mirelui, și curvie spirituală cu stăpânitorul lumii acesteia, care este menționat la sfârșitul capitolului 14. Deci dacă Îl iubești pe Hristos, mirele inimi Tale, vei păzi poruncile Lui.

Isus definește foarte clar partea noastră. Noi avem mereu tendința să improvizăm și doar se avem impresia că ne-am făcut partea noastră. Partea noastră însă, așa cum o definește Isus, este inconfundabilă: credință, dragoste și ascultare.

Iar în ce privește dragostea față de El, Isus le aduce în atenția ucenicilor la sfârșitul capitolului încă două idei fascinante. Prima este reliefată de v.28: „*Ați auzit că v-am spus: Mă duc și Mă voi întoarce la Tatăl. Dacă M-ați iubi, v-ați fi bucurat că v-am zis: Mă duc la Tatăl; căci Tatăl este mai mare decât Mine*”.

Plecarea lui Isus nu aduce doar beneficii pentru ucenici, ci pentru Isus Însuși. Ei se lăudau că Îl iubeau pe Isus. Deci nu trebuia să fie focalizați doar pe binele lor, ci trebuia să se gândească și la binele lui Isus. Într-o relație, nu te gândești doar la tine și la ce obții sau pierzi din pricina relației, ci și la celălalt. Isus îi invită la o relație. El era Mirele, iar ei Mireasa. Deci nu doar El trebuia să fie preocupat de fericirea și binele lor, dar și ei de fericirea și binele Lui. Pentru El era atât de bine că se ducea la Tatăl. Acest fapt trebuia să aducă mângâiere și bucurie în inimile lor îndurerate. Îmi aduc aminte de o experiență în mijlocul unei încercări când m-am bucurat pentru prima dată că Isus S-a dus la Tatăl. Încercarea era greu și cu multă suferință. Atunci m-am gândit, prin lentila propriei suferințe la cât de mult a suferit Hristos. Și deși suferința mea era încă acolo, mi-am dat seama că suferința lui Isus a luat sfârșit! Și acest gând mi-a adus atâta bucurie și mângâiere, încât m-a ajutat să îmi port mai departe durerea! Eram așa de bucuros pentru Isus, că am ajuns la Tatăl, că suferințele Sale de pe pământ au luat sfârșit pentru totdeauna! Am avut o părtașie cu totul specială în acele momente cu Isus care plecase la Tatăl. Atunci s-au împlinit în viața mea cuvintele rostite de mult de Mântuitorul: *Dacă M-ați iubi, v-ați fi bucurat că v-am zis: Mă duc la Tatăl*. De atunci Duhul îmi aduce aminte de acest adevăr și îmi înviorează Duhul gândindu-mă la bucuria lui Isus care a ajuns la Tatăl!

A doua idee ne este descoperită de cuvintele:

„Nu voi mai vorbi mult cu voi; căci vine stăpânitorul lumii acesteia. El n-are nimic în Mine; dar vine, pentru ca să cunoască lumea că Eu iubesc pe Tatăl și că fac așa cum Mi-a poruncit Tatăl! Sculați-vă, haidem să plecăm de aici!” (Ioan 14:30-31).

În acest capitol, Isus le-a repetat de mai multe ori: dacă Mă iubiți veți păzi poruncile Mele. Dar Isus nu dă nici o poruncă fără s-o fi împlinit El mai întâi. El este modelul desăvârșit și în această privință. El le spune că dragostea autentică se manifestă prin ascultare totală, chiar dacă această ascultare implică suferință. Isus ascultă de porunca Tatălui pentru că Îl iubea. El știa că împlinirea poruncii va aduce infinită bucurie în inima Tatălui. De aceea, din dragoste pentru Tatăl, El a mers până la capăt. Iată că Isus nu se gândește doar la binele Lui, ci și la binele Tatălui. Și, de fapt, bucuria și binele Tatălui, erau bucuria și binele Lui, pentru că cei Doi erau Una, și pentru că Isus iubea pe tatăl. Într-o relație de cuplu bucuria celuilalt este și bucuria ta. Binele celuilalt se confundă cu binele tău. A-l face pe celălalt fericit înseamnă a te face pe tine fericit. Dragostea pentru celălalt se manifesta în sacrificiile pe care le vei face pentru fericirea și bucuria partenerului. Așa trebuie să fie și în relația cu Isus. Deseori suntem idolatri în această relație. Ne gândim doar la noi, la binele nostru, la ce ne iese nouă: iertare, mântuire, pace sufletească, protecție spirituală, îndepărtarea suferinței adusă de păcat, mântuirea celor dragi nouă. Dar cât de des ne gândim la bucuriile inimii Marelui nostru și cât de des ele sunt motorul existenței și faptelor noastre? Dacă Îl iubim vom dori să Îl facem fericit și să nu Îl întristăm nicicum! Dar, cum adică, să Îl facem fericit? El nu este Dumnezeu? Este adevărat că El este Dumnezeu și Își este suficient Sineși și poate fi fericit pe vecie cu sau fără noi! Cu toate acestea, El Își găsește desfătarea în noi, și noi putem să aducem nespūsă bucurie sau întristare inimii Sale. Deci dacă Îl iubim, vom păzi poruncile Sale. Dacă nu păzim poruncile Sale, înseamnă că nu Îl iubim! Și porunca Sa este să ne iubim unii pe alții așa cum ne-a iubit El. Dacă în inima noastră păstrăm judecăți, răceală, rezerve, acuzații față de frații noștri (sau așa zice față de unul singur din cei mai neînsemnați frați ai Lui) înseamnă că nu îl iubim pe Hristos. Lupta celui rău este să disocieze iubirea de Hristos de iubirea de frați. Astfel noi putem să ne convingem că Îl iubim pe Hristos chiar dacă nu Îi iubim pe toți frații Lui. Dar aceasta este o cumplită amăgire. Cuvintele din Ioan 13-14 sunt cât se poate de clare: **măsura iubirii de Hristos este identică cu măsura iubirii de frați!** Vrei să știi cât de mult îl iubește inima ta pe Hristos? Privește atent la ea și vezi în ce măsură ea iubește **pe toți** frații tăi. Așa vei găsi răspunsul!

Roada dragostei poate fi adusă doar prin Hristos – 15:1-15:17 –

În prima parte a capitolului 15, Isus reia chemarea la dragoste. Dragostea este o temă centrală a ultimului discurs al lui Isus către ucenici. Isus a înălțat această temă în cap.13, iar acum simte nevoia să o reia. El știe că repetarea unui lucru îi va accentua importanța în inima auditoriului. Dar nu este doar o simplă repetiție. El aduce și imagini noi și informații noi. Dacă în cap.13 Isus pornește de la metafora spălării picioarelor, acum Isus creionează minunata metaforă a viței. El folosește această metaforă pentru a sublinia totala dependență a ucenicilor de Isus în ce privește rodirea.

Dacă în cap. 13 Isus îi cheamă la rodire, acum subliniază că această rodire poate fi doar prin El: despărțiți de Mine nu puteți face nimic. Rода dragostei nu poate veni din omul decăzut. Este ceva dumnezeiesc, străin de el, prea înalt pentru el. Să iubești cum a iubit Isus este dincolo de puterea omenească. Chiar dacă ai dori să faci acest lucru, vei descoperi în tine o fire pământească care va pune limite iubirii tale. Egoismul din noi, neputința de a ne jertfi pentru celălalt, îndurarea limitată a inimii noastre, dreptatea necruțătoare din noi, toate la un loc vor face ca împlinirea poruncii iubirii să devină doar un basm frumos. Acceptarea neputinței de a iubi este primul pas spre iubirea adevărată. Noi nu suntem sursă de iubire, ci doar vase prin care iubirea Lui se poate manifesta. Rода așteptată este dragostea. Dar dragostea vine din Viță și nu din noi. Noi suntem doar mlădițele. Partea noastră este să rămânem în Viță, pentru ca viața din Viță să rodească în noi. Isus, pentru a putea rodi, ne cheamă să rămânem în El. Dar ce înseamnă să rămânem în El? Din perspectiva cap. 15 a rămâne în El înseamnă:

- Ca ale Sale cuvinte să rămână în noi.
- A păzi poruncile Lui.

Cuvântul Său este viața. Să ne aducem aminte de pilda semănătorului. Nu pământul aduce roadă, ci sămânța care cade în pământ. Pământul însă trebuie să primească și să păstreze sămânța, pentru ca aceasta să rodească. Sămânța este Cuvântul. Dacă cineva primește Cuvântul în inima Lui, cu credință, și se subordonează acestui Cuvânt începe să rodească. Ucenicul trebuie să se expună permanent Cuvântului și să Îl primească cu drag pentru a putea rodi.

Cele două expresii de mai sus evidențiază atât procesul tainic, lăuntric al inimii (cuvintele Lui să rămână în noi), cât și dimensiunea vizibilă a procesului: *dacă păziți poruncile Mele!* Smerirea lăuntrică în fața Cuvântului vieții va fi oglindită de ascultarea de Cuvântul vieții. Și aici descoperim un paradox. Condiția rodirii și roada par să se confunde. Rода este dragostea. Dar păzirea poruncilor Lui (condiția rodirii) nu înseamnă nici altceva decât: *să vă iubiți unii pe alții cum v-am iubit Eu*. Deci, cine iubește, rămâne în El, și va putea iubi! Acest paradox este în armonie cu metafora viței: și pe orice mlădiță care aduce roadă, o curățește ca să aducă **și mai multă** roadă. Deci, cine iubește, rămâne în Hristos, și va iubi și mai mult! Într-adevăr, din metaforă, rămâne în viță, doar mlădița care aduce roadă! Deci, a rămâne în El este echivalent cu a rodi, adică a iubi ca El! Mai înțelegem ceva: împlinirea poruncii să iubești ca Hristos ! este un proces de o viață. Dacă privim la înălțimea standardului, putem

descuraja. Metafora ne învață că este normal să rodim la început puțin și apoi din ce în ce mai mult. Vierul nu este supărat pe mlădiță că la început ea rodește puțin. Este normal să fie așa, și nu poate fi altfel. Mlădița este firavă la început și aduce puțin rod. Dar ca drept răsplată ea este curățită și aduce și mai mult rod. Curățirea este singurul mijloc prin care se poate rodi mai mult. Curățirea se face prin Cuvântul lui Dumnezeu și cel mai adesea în contextul unei încercări. Curățirea presupune o anumită durere, un anumit disconfort. Pe moment produce poate confuzie, aparența unei pierderi și poate chiar ideea că rodim mai puțin. Dar apoi, după curățirea prin încercare, ne bucurăm de rezultat, de beneficii. Iar aceasta înseamnă capacitatea de a iubi mai mult. Răsplătirea celui care iubește este curățirea și aceasta spre a iubi mai mult. De fapt, răsplătirea celui ce iubește este una singură: harul de a iubi mai mult! și este o răsplătire, căci Cel care ne-a creat este dragoste, iar noi am fost creați pentru a fi iubiți și a iubi. Sufletul uman găsește adevărata împlinire doar pe acest drum: a iubi și a fi iubit. Restul este doar o iluzie, doar deșertăciune. Plăcerile, realizările din această lume, faima aduc doar satisfacții de moment, dar în sine ele nu reprezintă nimic. Doar aduse în ecuația iubirii acestea capătă sens și nu mai sunt un izvor înșelător. Unii fug după realizări mari, dar noi suntem ființe relaționale, și împlinirea poate fi găsită doar în relații. Când realizările noastre sunt pentru ceilalți, doar atunci ne pot aduce împlinire autentică. Când realizările sunt un scop în sine, și sunt pentru noi, ele sunt goale și amare.

Dumnezeu ne curățește deseori prin contexte aparent potrivnice. El vrea să ne lărgească inima, așa cum spune și Pavel, ca să iubim mai mult. Pentru aceasta vom intra în contact cu oameni dificili sau care ne vor greși, sau ne vor pune răbdarea la încercare. Prin ei Domnul ne curăță și apoi ne lărgește inima pentru a iubi mai mult. Pe unii oameni îi iubim mai ușor. Dar alții ne provoacă să ne lărgim inima pentru a încăpea și ei acolo. Oamenii dificili de lângă noi nu ne sunt dușmani ci uneltele harului care ne vor ajuta să rodim mai mult. Uneori încercările care aduc curățire nu vin prin oameni dificili. Uneori vin prin boală, criză financiară etc. Ele produc o curățire în alte domenii ale vieții noastre, dar care influențează relațiile pe care le avem cu cei din jur. De exemplu: vulnerabilitatea noastră în fața îngrijorărilor ne face să fim mai puțin preocupați de ceilalți. Un context care va stimula îngrijorările, va aduce pe urmă vindecare în acest domeniu. Noi ne vom îngrijora mai puțin, și vom putea fi mai preocupați de ceilalți chiar în momente de criză. Deci vom iubi mai mult, vom rodi mai mult. Noi suntem asemenea unor vase prin care curge dragostea lui Hristos. Aceste vase pot fi lărgite pentru ca dragostea Lui să se reverse mai mult prin noi. Lărgirea o poate face doar Vierul prin actul curățirii. Dacă nu ar veni încercări care să aducă noi curățiri în viața noastră, am rămâne la un anumit nivel și dragostea noastră ar crește foarte puțin. Ceea ce aduce salturi considerabile în iubire este tocmai încercarea. Fără încercări, oricât de binevoitori am fi, oricât de perseverenți am fi, tot am rămâne la un anumit nivel al iubirii. Curățirea prin încercare nu este plăcută. Dar roada ei este cerească și ne convinge mereu și mereu că a meritat să trecem prin valea umbrei morții.

Deci în ce privește iubirea, dependența de Hristos este totală. El este atât Cel care o generează, cât și Cel ce o mărește în noi prin actul curățirii prin Cuvânt. Acesta este primul element de noutate față de capitolul 13. Dacă în capitolul 13, prin metafora spălării picioarelor, se subliniază chemarea la dragostea cristică, în cap. 15, prin metafora viței, ne este descoperită sursa acestei iubiri: și sursa nu este în noi, ci în Hristos, fără de care nu putem rodi.

Dar cap. 15 mai aduce un element nou, și anume: pericolul de a fi tăiat din viță. În cap. 13 ni se spune doar să iubim, dar nu ni se spune ce se întâmplă dacă nu iubim. Verdictul din cap. 15 este cât se poate de clar:

- „Pe orice mlădiță care este în Mine și n-aduce roade, El o taie”;
- „Dacă nu rămâne cineva în Mine, este aruncat afară, ca mlădiță neroditoare, și se usucă; apoi mlădițele uscate sunt strânse, aruncate în foc și ard”.

Dumnezeu este Sfânt și Drept și plin de demnitate. Doar Cel ce rodește poate rămâne în Hristos. De fapt, semnul că vrei să rămâi cu Hristos este rodirea. Dacă nu răspunzi cu dragostea la dragostea Lui, dacă nu iubești pe cei pe care El i-a iubit, atunci înseamnă, că de fapt nu vrei să fii cu Hristos. Lipsa de dragoste față de frați atrage cu sine un pericol imens. Lipsa rodirii deschide drumul spre moarte, spre despărțirea de Hristos. Dragostea nu este facultativă, și nici măcar opțională: ea este o poruncă. Dragostea lui Hristos pentru noi este amețitoare: *cum M-a iubit pe Mine Tatăl, așa v-am iubit și Eu pe voi*. Este de necrezut: măsura dragostei lui Hristos pentru noi este măsura iubirii Tatălui pentru Hristos. Este deci o dragoste veșnică, copleșitoare! Isus iubea prin Tatăl. Dragostea pe care a primit-o de la Tatăl, El a dat-o mai departe în aceeași măsură ucenicilor. Noi trebuie să facem la fel. Suntem mereu în aventura descoperirii dragostei Lui pentru noi. Dragostea pe care o descoperim că o are Dumnezeu pentru noi, trebuie să o oferim celorlalți, fără să scădem nimic din ea. Dacă Dumnezeu ne iubește așa de mult, în ciuda imperfecțiunilor noastre, și noi suntem datori să îi iubim pe ceilalți din jur, măcar la fel de mult, și aceasta în pofida slăbiciunilor lor. Hristos era desăvârșit și era iubit de Tatăl. Noi eram imperfecți. Cu toate acestea El ne-a iubit cu aceeași măsură fără margini de iubire. Noi suntem imperfecți și suntem iubiți. Cu atât mai mult trebuie să iubim pe cei imperfecți din jurul nostru fără să scădem nimic din dragostea pe care o primim de la Dumnezeu pentru noi! Dar iubirea amețitoare a lui Hristos pentru noi ne-ar putea induce în eroare: dacă ne iubește atât de mult, El nu ne va tăia din viță chiar dacă nu perseverăm în rodire! Isus însă este intransigent: „Rămâneți în dragostea Mea. Dacă păziți poruncile Mele, veți rămâne în dragostea Mea, după cum și Eu am păzit poruncile Tatălui Meu, și rămân în dragostea Lui”.

Dragostea Lui este infinită! Cu toate acestea de noi ține să rămânem în ea sau să o părăsim! și la fel cum și rămânerea Fiului în dragostea Tatălui a fost condiționată de păzirea poruncilor Lui, cu atât mai mult rămânerea noastră în dragostea Fiului este condiționată de păzirea poruncilor Lui! Să nu ne îmbătăm cu apă rece! Dacă nici Fiul nu ar fi rămas în dragostea Tatălui dacă nu L-ar fi ascultat, nici noi nu vom rămâne în dragostea Fiului dacă nu vom împlini poruncile Lui. Prima parte a cap. 15 este pasajul din Scriptură care subliniază poate cel mai bine ideea condiționării. Astfel, conjuncția DACĂ se repetă nu mai puțin de opt ori în 14 versete. Dar ideea condiționării este exprimată în acest pasaj și fără folosirea conjuncției DACĂ, și aceasta cel puțin de patru ori! Dar odată cu condițiile sunt subliniate și beneficiile. Iată de ce beneficiază cel care păzește porunca iubirii:

- Nu este tăiat din Viță!
- Hristos rămâne în El!
- Rodește mult, adică multă iubire!
- Este curățit pentru a rodi și mai multă iubire!
- Orice va vrea, i se va da!

- Tatăl va fi proslăvit prin el!
- Va rămâne în dragostea lui Hristos!
- Bucuria lui Hristos va rămâne în el și va fi deplină!
- Va fi prieten cu Hristos!
- Orice va cere de la Tatăl, i se va da!

Voi comenta puțin două dintre aceste beneficii. Primul se referă la bucuria lui Hristos: *v-am spus aceste lucruri pentru ca bucuria Mea să rămână în voi, și bucuria voastră să fie deplină*. Hristos dorește ca să fim bucuroși, și El vrea ca bucuria noastră să fie deplină. Pentru a fi bucuroși, secretul este ca bucuria Lui să rămână în noi. Dar care este bucuria Lui? Din Ioan 15, putem deduce că bucuria Lui este în primul rând Tatăl, și proslăvirea Numelui Lui. Hristos se bucură când Tatăl se bucură, și se bucură când Tatăl este înălțat și proslăvit. În același timp bucuria Sa sunt ucenicii. Hristos Se bucură nespunând când aceștia păzesc poruncile Lui, aduc roadă și se iubesc unii pe alții. Dacă primești cuvintele lui Isus și le păzești vei fi inundat de bucuria Lui pentru tine, și de bucuria lui pentru Tatăl, pentru faptul că Tatăl este proslăvit prin roada pe care tu o aduci. Această bucurie va fi deplină și nu va putea fi răpită de nimeni, nici de necazurile vieții, nici de ura din partea lumii. După cum dragostea noastră izvorăște din dragostea Lui, la fel bucuria noastră izvorăște din bucuria Lui.

Al doilea are în vedere aparentul cec în alb pe care Isus îl oferă ucenicilor: **orice veți vrea vi se va da** sau **orice veți cere vi se va da**. În cap.15 este evidențiată mai bine condiția ce trebuie împlinită pentru ca această ofertă incredibilă să fie valabilă:

- „Dacă rămâneți în Mine, și dacă rămân în voi cuvintele Mele...”
- „Să aduceți roadă și roada voastră să rămână pentru ca orice veți cere de la Tatăl, în Numele Meu, să vă dea...”

Cine rămâne în El și aduce roadă nu poate cere în Numele Lui decât ceva după voia Lui. Aceste cuvinte din Ioan îmi aduc aminte de celebrul verset din Ps.37: „Domnul să-ți fie desfătarea, și El îți va da **tot** ce îți dorește inima.” (Ps.37:4).

Atunci când Domnul este desfătarea Ta, dorințele Lui vor deveni dorințele tale, și astfel vei primi tot ce îți va dori inima. Cartea Proverbe ne spune că o nădejde amânată îmbolnăvește sufletul. Trăim într-o lume decăzută și avem o fire cu dorințe înșelătoare. Astfel, majoritatea oamenilor sunt frustrați, bolnavi și împovărați din pricina dorințelor neîmplinite. Dar Cel care Îl face pe Domnul desfătarea Lui va nutri dorințe după voia Lui, și aceste dorințe se vor împlini. El va fi împlinit, va avea pace, și inima sa nu se va îmbolnăvi din pricina dorințelor neîmplinite. Dorința celui care Îl iubește pe Domnul va fi ca să fie mai aproape de Domnul și Domnul să fie proslăvit prin el. Toate lucrurile din viața lui vor lucra pentru împlinirea acestor dorințe. În mod cert, ne vom dori multe daruri divine, și nu le vom căpăta pe toate. Dar când vom dori aceste daruri, noi vom adăuga: totuși voia Ta, și nu voia mea!; sau: dacă neprimirea acestui dar Te va proslăvi pe Tine, și mă va aduce mai aproape de Tine, atunci mai bine să nu-l primesc!

Lumea vă va urî, dar voi și Duhul veți mărturisi despre Mine **– 15:18-16:33 –**

În cap.13 Isus îi cheamă să se iubească unii pe alții. Iar apoi în cap.14 le dă resursele de care aveau nevoie pentru a nu fi tulburați și defocalizați de la porunca iubirii din pricina plecării Sale din lume. El le explică planul Tatălui și că este spre binele lor să plece. În cap.15 a. Isus reia chemarea la iubire, însă insistă acum pe proces și pe dependența totală de El în împlinirea acestei porunci dumnezeiești. Dacă metafora spălării picioarelor înalță modelul iubirii cristice și ne arată de ce porunca este nouă, metafora viței descrie procesul prin care se poate urma modelul cristic și insistă pe faptul că se poate iubi doar prin Hristos. Cap.13 ne răspunde la întrebarea CE?, iar cap. 15a la întrebarea CUM?. Cap.15b-16 reia tema surselor de tulburare și defocalizare. Dacă în cap. 14 Isus le vorbește despre plecarea Sa, acum El le prevestește mai întâi ura din partea lumii și apoi revine la plecarea Sa. Deci ura din partea lumii este al doilea motiv de tulburare, de defocalizare, care i-ar fi putut face pe ucenici să lepede credința și să capituleze de la împlinirea poruncii iubirii. Iată ce le spune Isus despre lume și ura ei:

- În primul rând îi anunță mai dinainte că lumea îi va urî.
- În al doilea rând le explică de ce lumea îi va urî.
- În al treilea rând, le ațintește-te privirile spre Mângâietorul, Cel care îi va ajuta să mărturisească despre Hristos lumii și să biruiască lumea!

Isus te cheamă să iubești așa cum a iubit El. Și îți dă toate resursele să faci acest lucru. Și te gândești: ce se va întâmpla după ce vom împlini porunca iubirii Sale? Te poți aștepta desigur ca ceilalți să fie topiți și să răspundă cu iubire și respect. Dar iată că Isus îi șochează și le descoperă că răspunsul lumii va fi cu totul diferit. În cap. 13 ni se spune că prin împlinirea poruncii iubirii, lume va cunoaște că suntem ucenicii lui Hristos. Este adevărat, va cunoaște, va primi această lumină. Dar ce va face după ce o va primi? Unii vor capitula și se vor întoarce la Domnul, dar cei mai mulți se vor încăpățâna și vor rămâne în întuneric. Și în ciuda iubirii divine pe care o manifestă cei credincioși, răspunsul lumii va fi în mod paradoxal: ura! Ucenicii nu se așteptau la un asemenea răspuns. Pe de o parte erau influențați de teologia Vechiului Testament care afirma că atunci când poporul Domnului trăiește în ascultare devine cap și nu coadă, și este apreciat de neamurile din jur, iar pe de altă parte se puteau gândi foarte simplu: dacă iubești, vei fi iubit! Dar iată că nu era deloc așa. Lumea avea să îi urască! Acest lucru i-ar fi putut șoca, lua prin surprindere. Ba mai mult, lumea avea să îi omoare. Din Vechiul Testament ei știau că, de regulă, cei aleși se bucură de protecția fizică a lui Dumnezeu. Dar iată că acum Dumnezeu avea să îi lase în mâinile vrăjmașilor lor. Pentru ca aceste lucruri să nu fie pentru ei un prilej de cădere, pentru ca să nu li se zdruncine credința, Isus le spune dinainte. El este onest cu ei, și le explică cât se poate de clar care vor fi implicațiile statutului de ucenic al Lui. Se pare că a noastră credință este extrem de tulburată atunci când suntem luați prin surprindere de necazuri. Dacă nu includem necazul în teologia noastră, atunci când el va veni ne vom simți părăsiți, dezamăgiți de Dumnezeu. Dar nu de Dumnezeul

cel adevărat, ci de Dumnezeu teologiei noastre adevărate. Dumnezeu, Cel viu ne înștiințează de la început: **în lume veți avea necazuri.**

Privind în istorie observ că nu fiecare credincios a experimentat o prigoană asemănătoare cu cea care s-a abătut asupra primilor creștini. Dar fiecare credincios a fost atacat la un moment dat, într-un fel sau altul de ura lumii. La unii se întâmplă imediat după nașterea din nou, când toți cei din jur se unesc împotriva lui. La alții se întâmplă în anumite momente ale vieții când se intersectează cu anumite persoane tulburate de lumina mărturiei creștine și care vor să distrugă oglinda care îi acuză, asemenea lui Cain de altădată. Uneori ura lumii o simțim atunci când ea se revarsă asupra comunității creștine în care slujim. Ura lumii este reală. Ea nu se manifestă în mod vizibil la fel de intens în fiecare zi, sau în fiecare perioadă de istorie. Dar momentele de tăcere sau aparentă pace să nu ne amăgească. Mântuitorul afirmă cu claritate: lumea vă urăște. În inima lumii zace ascunsă o ură față de Creator. Atunci când v-a sosi momentul și contextul oportun ea se va revărsa fără milă împotriva slujitorului Creatorului. Suntem în război. Cei necredincioși, chiar dacă nu conștientizează acest lucru, poartă în inima lor o ură de moarte Creatorului. Ei nu fac altceva decât să împlinescă poftele tatălui lor, adică diavolul. Acesta urăște pe Creator și pune această ură în inima celor ce sunt de partea lui. Aprecierea din partea lumii este înșelătoare și nicidecum stabilă. Ea ne poate lovi când nu ne așteptăm, de aceea, să avem mintea trează, și să ne bucurăm de vremurile de pace, dar fără să uităm de ura latentă din inima lumii care poate oricând răbufni împotriva noastră. Nu inventa războiul dacă el încă nu a început, dar dacă nu a început încă, nu pune arma jos ca și cum nu ar putea începe niciodată.

Isus nu doar le spune mai dinainte că lumea îi va urî, dar le și explică această ură. Fenomenele pe care nu le înțelegem ne pot defocaliza și pot fi periculoase pentru credința noastră. Și într-adevăr, ce sens ar putea avea ura lumii? De ce să ne urască lumea când noi suntem cinstiți și iubim cu iubirea caldă a lui Isus? Nu are sens, nu are logică. Isus ne învață, că lumea de fapt Îl urăște pe El. Nu trebuie deci să o luăm personal. Lumea Îl urăște pe Fiul, și Îl urăște și pe Tatăl. Noi suntem prinși la mijloc. Isus ne-a explicat deja în cap.3 și cap.7 că lumea iubește întunericul și urăște Lumina pentru aceasta scoate la iveală faptele lor rele. Lumea avea să răstignească Lumina dar ea avea să revină cu putere prin mărturia Bisericii. Biserica deci avea să fie urâtă la rândul ei. Lumea este în război cu Creatorul, Biserica este cea care a trădat lumea, a dezertat pentru a trece în cealaltă tabără: *„Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei; dar, pentru că nu sunteți din lume, și pentru că Eu v-am ales din mijlocul lumii, de aceea vă urăște lumea”*.

În Ioan 8 Isus ne-a învățat că cel rău îi umple pe cei din lume cu poftele lui pentru ca ei să le împlinescă. Ura pe care o are el față de Creator este pusă în inima oamenilor care sunt în întuneric. Deci Isus le explică ucenicilor de ce lumea îi va urî. El insistă în același timp pe faptul că ura lumii este fără teme și este o ură vinovată și condamabilă. Reacția lumii ne poate deruta. Forța acestei reacții este strâns legată de argumentul majorității: dacă cei mai mulți reacționează așa, atunci poate au dreptate? Astfel, uneori ne putem gândi că lumea este o victimă, și că poate argumentele luminii nu sunt suficient de clare și convingătoare, dar Isus ne spune că nu aceasta este rădăcina problemei.

În v.22-25 este unul din cele mai clare pasaje din întreaga Scriptură care afirmă că șansa celor necredincioși a fost una reală, și că aceștia sunt pe deplin responsabili de starea în care se găsesc.

Teoria clasică a predestinării tremură în fața acestui pasaj. Oamenii nu au nici o dezvinovățire pentru păcatul lor. Isus afirmă clar: dacă nu ar fi avut o șansă reală să Mă aleagă, atunci ei nu ar avea păcat, nu ar putea fi învinovați sau condamnați. Astfel, teoria cu oamenii care se nasc morți în păcat și care nu sunt aleși și mor în păcatele lor și ajung în iad, devine o teorie de doi bani. Deși evreii făcuseră multe păcate până să-L cunoască pe Isus, Isus este gata să anuleze toate aceste păcate dacă șansa lor de a se alipi de bine nu ar fi fost una reală:

- *Dacă nu aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, n-ar avea păcat; dar acum nu au nici o dezvinovățire pentru păcatul lor.*
- *Dacă n-aș fi făcut între ei lucrări pe care nimeni altul nu le-a făcut, n-ar avea păcat; dar acum le-au văzut și M-au urât și pe Mine și pe Tatăl lor.*

Dacă păcatele lor derivă doar din faptul că s-au născut morți în păcat, și posibilitatea de a alege binele nu a existat (pentru că nu au fost aleși sau predestinați!), atunci Isus este gata să le anuleze orice vinovăție. Cum ar putea fi cineva condamnat de Judecătorul cel drept la moarte eternă, pentru că s-a născut fără voia lui în întuneric și a fost de la naștere închis în neputință și în robia celui rău care și-a manifestat prin el ura față de Creator, iar șansa de a ieși din această închisoare de fapt nu a existat căci harul fără margini al lui Dumnezeu nu l-a ales și pe el? Isus este drept și onest. El le spune: dacă șansa nu ar fi fost cât se poate de reală și la îndemâna lor să creadă, atunci nu ar avea păcat. Dar tocmai pentru că șansa lor a fost cât se poate de reală, ei nu au nici o dezvinovățire pentru păcatul lor. Este adevărat: ne naștem în păcat și închiși în neascultare. Dar Lumina Cuvântului ne caută și ne cercetează pe fiecare, și o face cu o intensitate foarte mare. Această lumină a harului lui Dumnezeu activează în noi capacitatea de a alege pe Domnul și de a crede în El. Alegerea este cât se poate de liberă, și este a noastră. Dacă o respingem suntem cât se poate de vinovați și responsabili de situația noastră, asemenea evreilor care L-au răstignit pe Isus în ciuda mărturiei Sale dumnezeiești printre ei. Unii oameni încearcă să se apere: Nu L-am cunoscut pe Dumnezeu! Cum mă poate El condamna că am fost împotriva Lui? Dar Isus spune: „*Dacă nu aș fi făcut între ei lucrări pe care nimeni altul nu le-a făcut, n-ar avea păcat; dar acum le-au și văzut, și M-au urât și pe Mine și pe Tatăl Meu*”.

Ura lumii nu are justificare. Dumnezeu este dragoste, și El Se revelează pe Sine cu putere lumii. Atunci de ce lumea Îl urăște? Dacă Dumnezeu ar urî lumea, sau dacă Dumnezeu nu și-ar fi descoperit iubirea, lumea ar mai avea justificare pentru ura ei. Și nu doar evreii din secolul 1 au avut șansa de a fi cercetați de Lumină. Ioan cap. 1 ne spune că Lumina luminează pe orice om care vine în lume, iar în următoarele versete din cap. 15 Isus ne arată cum lucrarea Sa avea să fie continuată de Duhul Sfânt și de ucenici: „*Când va veni Mângâietorul, pe care-L vi-l voi trimite de la Tatăl, adică Duhul adevărului, care porcede de la Tatăl, El va mărturisi despre Mine. Și voi de asemenea veți mărturisi, pentru că ați fost cu Mine de la început*”.

Harul lui Dumnezeu este fără margini. Lumea a respins mărturia ireproșabilă a lui Isus, iar Tatăl trimite Duhul Sfânt cu o nouă mărturie și pe ucenici ca miei în mijlocul lupilor pentru a mărturisi și ei despre Isus. Oamenii răstignesc pe Fiul, iar Tatăl le trimite a treia Persoană a Trinității împreună cu logodnica Fiului. Funcția Bisericii este deci aceea de a mărturisi despre Hristos lumii care L-a răstignit pe Hristos. Până acum afirmasem că singura chemare a Bisericii este să împlinească porunca iubirii.

Dar chiar din cap. 13 este adusă în discuție mărturia față de lume: *prin aceasta...vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei*. Deci roada iubirii cercetează lumea și aduce roada celor ce se întorc la Domnul. Biserica rodește deci dragoste, și prin dragoste oameni transformați și mântuiți. Noi suntem lumina lumii și funcția noastră este aceea de a lumina, de a mărturisi despre adevăr? Ce șansă și ce impact ar putea să aibă mărturia noastră pentru o lume care a respins însăși mărturia Fiului lui Dumnezeu? Ce am putea aduce noi în plus? Uneori ne descurajăm în mărturia pe care o avem de făcut. Împietrirea lumii ne face să ne pierdem încredere în puterea Luminii de a cerceta, sau pur și simplu suntem dezarmați de alegerea liberă a oamenilor de a răstigni din nou Lumina. Dar să nu uităm că nu suntem singuri în această măreață misiune. Duhul este cu noi! Și Duhul este pus mai întâi ca martor, și apoi noi. Deci nu noi conducem mărturia față de Hristos în lume, ci Duhul! Deci nu noi și Duhul mărturisim despre Hristos, ci Duhul împreună cu noi mărturisește! Noi suntem partenerii, aliații Duhului! Dar El este protagonistul principal al mărturiei! El duce greul bătăliei, El poartă povara. Acest lucru ne eliberează de responsabilități false și ne dă mai mult curaj.

Și revenim la întrebarea de mai sus: ce aduce nou mărturia noastră? Isus răspunde la această întrebare în 16:5-15. În acest pasaj Mântuitorul ne explică lucrarea Duhului Sfânt pe pământ. Dacă în cap. 14 El le-a spus că nu-i va lăsa singuri, ci li-L va trimite pe Mângâietor, acum Isus le spune ucenicilor că este mai bine să vină Mângâietorul decât să rămână El alături de ei: „*Totuși, vă spun adevărul: Vă este de folos să Mă duc; căci, dacă nu Mă duc Eu, Mângâietorul nu va veni la voi; dar dacă Mă duc, vi-L voi trimite*”.

Deci era mai bine pentru ucenici să vină Mângâietorul decât să rămână Isus cu ei. Dar nu putea veni și Mângâietorul, și Isus să rămână alături de ei. Mângâietorul putea veni doar dacă Isus Se ducea la Tatăl. De ce le era mai de folos ca să vină Mângâietorul? Isus le explică în ce va consta lucrarea Duhului Sfânt pe pământ. El ne atrage atenția asupra a două elemente fundamentale:

- Lucrarea Duhului de cercetare a lumii
- Lucrarea Duhului de a revela Bisericii frumusețile lui Hristos

Este interesantă ordinea în care Isus așează cele două elemente. Deși, El le spune: *Vă este vouă de folos să vină Duhul*, primul lucru pe care Îl spune despre Duhul este că El va dovedi **lumea** vinovată. Înțeleg din prima funcție a Duhului Sfânt că El este de folos lumii. El va dovedi lumea vinovată spre mântuire și pocăință. Nimeni nu are nevoie de pocăință și reconciliere, de iertare și har dacă nu conștientizează imensa sa vinovăție față de Creator. Duhul operează această conștientizare. Deci nu noi, ci Duhul are responsabilitatea să cerceteze inimile oamenilor. Noi suntem vasele prin care El lucrează, dar lucrarea tainică de convingere nu o facem noi, ci Duhul. Duhul va dovedi lumea în ce privește păcatul, neprihănirea și judecata. Păcatul cardinal al lumii este necredința în Fiul lui Dumnezeu. De aici pornesc toate celelalte rele. Duhul va dovedi că lumea este vinovată pentru că nu crede în Fiul. Fiul le oferă toate motivele să creadă în El, și totuși lumea, fără temei, îi întoarce spatele și Îl urăște. Să Îl urăști pe Cel care te iubește și care a murit pentru mântuirea ta, este un lucru condamnabil. Lumina cercetării Duhului trezește conștiința care ne declară vinovați pentru că nu am crezut în singurul vrednic de crezare. Lumea va fi dovedită vinovată și în raport cu neprihănirea sau dreptatea. Lumea L-a respins pe Fiul, iar cerul L-a primit. Lumea L-a declarat un impostor, dar Tatăl L-

a înviat. În fața reabilitării Fiului lui Dumnezeu lumea este găsită vinovată de toate acuzațiile pe care i le-a adus Fiului lui Dumnezeu. Deci lumea nu doar că nu a crezut în Fiul, dar a și crezut multe lucruri false despre Fiul. Lumea va fi dovedită vinovată și în ce privește judecata, și aceasta prin judecarea stăpânitorului lumii acesteia. Lumea nu crede în Fiul, și nu-L urmează. În schimb are un alt tată și împlinește poftele acestuia. Lumea alege robia celui rău, și se poziționează în tabăra acestuia. Prin cruce acesta este judecat și făcut de rușine. Și odată cu el sunt făcuți de rușine toți cei care au fost de partea lui. Lumea nu conștientizează aceste lucruri. Este nevoie de lucrarea tainică a Duhului pentru a le scoate la iveală. Oare Duhul nu cerceta inimile oamenilor înainte de înviere? Oare El nu dovedea lumea vinovată și înainte de Rusalii?

Sunt pasaje care ne arată că și în Vechiul Testament Dumnezeu prin Duhul Său cerceta inimile oamenilor. Acum este vorba de o nouă cercetare, de o lucrare mult mai intensă a Duhului de dovedire a vinovăției oamenilor. Dacă lumea era dovedită vinovată în raport cu Creatorul care li se revelase prin creație, acum lumea este dovedită în raport cu Fiul care a venit El însuși și a murit pentru ea. Crucea și nu altceva a îngenunchat milioane și milioane de oameni de-a lungul istoriei. În fața crucii, în fața frumuseții și iubirii Fiului ne dăm seamă cât de greșită este poziționarea noastră față de El și față de Tatăl. De ce nu credem în Singurul care ne-a iubit cu adevărat? De ce nu avem încredere în El? De ce Îl considerăm periculos, un dușman pentru viața noastră? De ce Îl urâm și facem lucruri care nu sunt plăcute Lui? De ce nu-L căutăm, și de ce împlinim poftele celui care vrea să ne distrugă cu orice preț?

De ce această lucrare a Duhului este de folos Bisericii? Biserica are misiunea de a mărturisi despre Hristos și de a face lucrări mai mari decât El pe pământ spre slava Tatălui. Acest lucru este cu putință doar prin lucrarea de cercetare a Duhului Sfânt asupra lumii. Pentru împlinirea rolului lor în planul lui Dumnezeu, le era mai de folos ca Isus să plece și să trimită Mângâietorul. Observ faptul că Isus nu le explică acest „mai de folos” începând cu lucrarea de iluminare a Duhului Sfânt asupra Bisericii, ci cu lucrarea Duhului de cercetare a lumii. Astfel, Isus le aduce aminte că binele lor depinde de măsura în care își împlinesc rolul în planul Tatălui, și de faptul că binele lor este legat de dăruirea unul pentru celălalt, pentru mântuirea lumii. Dacă noi înțelegem binele nostru ca împlinire a planurilor noastre și primire a tuturor lucrurilor care sunt pentru asigurarea confortului nostru, suntem pe un drum greșit. Binele nostru este ca noi să ne dăruim celorlalți, este ca noi să ne găsim rolul în planul Tatălui, iar Tatăl să fie proslăvit prin noi.

A doua funcție a Duhului este aceea de a călăuzi Biserica în tot adevărul. Isus mai avea multe lucruri de spus ucenicilor, pe care aceștia nu le puteau purta acum. Care să fie aceste lucruri? Am comentat în cap. 14 că Isus nu le putea spune acum despre semnificația morții Sale ca jertfă pentru păcat. Din Fapte descoperim că un alt lucru greu de purtat era ideea desființării Vechiului Legământ și noile libertăți câpătate în Hristos. Lucruri care pentru ei fuseseră necurate o viață întreagă aveau să fie făcute curate, iar lucrul acesta avea să se întâmple pentru ca Evanghelia să ajungă la neamuri. Dumnezeu avea să folosească o nouă strategie a preoției: nu un popor adunat dintre popoare, ci un popor risipit printre popoare. Dumnezeu mai avea multe surprize pentru ei. Acum nu le puteau purta. Duhul, cu gingășia și blândețea Sa, avea să le descopere aceste lucruri după înviere. Și avea să o facă așa de blând și frumos astfel încât nici să nu fie striviți sau umiliți de adevăr, și nici să nu fie forțată

conștiința lor în dificilul proces al trecerii la un nou legământ. Venirea Mângâietorului înseamnă o nouă etapă în cunoașterea Tatălui și a Fiului. Această nouă cunoaștere înseamnă o nouă puterea. Cu această putere vor putea să împlinescă strategia preoției din Noul Legământ. Acum nu vom mai fi un popor despărțit de celelalte popoare și protejat de orice rău dacă ascultă de Domnul. Acum aveau să fie ca oile în mijlocul lupilor, și de multe ori lupii aveau să-i răpună fără ca Domnul să intervină. Cum puteau ei să împlinescă această nouă strategie a Mielului? Doar cu ajutorul Duhului care avea să li-L descopere pe Fiul ca Miel al lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii. Calea Mielului avea să devină o onoare și singurul drum spre slavă.

După ce descrie lucrarea Mângâietorului, Isus revine la tema plecării Sale. El le descoperă faptul că despărțirea va fi pentru puțină vreme. Isus avea să li se arate după înviere, chiar dacă nu avea să îi ia imediat acasă cu El. Despărțirea era doar pentru puțină vreme. Încercarea avea să fie limitată în timp. Isus folosește tema nașterii pentru a-i ajuta să înțeleagă că întristarea lor se va preface în bucurie. Isus nu condamnă întristarea lor, ci doar le spune că ea este temporară și că se va preface în bucurie, la fel cum întristarea unei mame se transformă în bucurie după naștere. Imaginea nașterii este foarte sugestivă. Ea ne descoperă:

- Legitimitatea întristării
- Limitarea în timp a întristării
- Necesitatea și scopul suferinței
- Faptul că bucuria va fi mai mare decât întristarea

Se creionează de fapt paradigma oricărei încercări. Încercarea aduce suferință și întristare. Este normal să simți tristețe în mijlocul unei încercări; de altfel, fără întristare încercarea nu ar mai fi încercare. Dar tristețea este doar pentru puțină vreme. Și nu doar atât. Ea are un rol. Ea aduce un rod. Nu există altă cale pentru acel rod. Acesta este singurul drum. Iar rodul adus va fi așa de minunat și va aduce așa de multă bucurie încât va topi întristarea în marea uitării. Bucuria adusă de ceea ce a rodit în noi și în ceilalți încercarea, va fi cu mult mai mare decât întristarea din mijlocul încercării. Dacă nu ar fi așa, am trăi cu sentimentul că nu a meritat atâta suferință pentru un rezultat așa de mic. Bucuria poate aduce mângâiere și pace tocmai prin faptul că este mult mai mare decât suferința. Ce ar fi dacă o mamă ar refuza nașterea din teamă de suferință? Ea ar pierde bucuria de o viață de a avea și crește un copil. Puse în balanță suferința de câteva ore din timpul nașterii și bucuria de o viață de a avea și crește un copil, oare unde va înclina balanța? Așa este și cu încercările din viața noastră: ele aduc comori veșnice în sufletul nostru și mântuire eternă oamenilor de lângă noi. Să ne gândim la ultima încercare pe care am avut-o. Cât a durat? Poate o lună, sau mai degrabă mai puțin. Dacă punem în balanță întristarea profundă timp de o lună, și nestematele din chipul Său în noi și oamenii care se întorc la Domnul de care ne putem bucura o veșnicie, oare unde va înclina balanța? Și frumusețea este că deși întreaga noastră viață poate fi văzută ca o întristare pentru puțină vreme înaintea unei bucurii eterne, traseul întristare – bucurie îl parcurgem chiar din această viață. Viața nu este o încercare continuă. Încercările sunt urmate de perioade de mângâiere, bucurie, reabilitare, de degustare din slava adusă de acele încercări. Și frumusețea este că de cele mai multe ori chiar doar degustarea slavei viitoare este

suficientă pentru a compensa pierderile și suferințele experimentate. De cele mai multe ori doar adierea slavei viitoare este mult mai mare decât înfrustrarea din încercare. Așa a fost și pentru ucenici. A fost o încercare de trei zile după care a urmat o bucurie mult mai mare, care nu putea fi răpită de nimeni. Ei nu au trăit toată viața cu trauma adusă de cele trei zile ale dezamăgirii. Trauma a fost depășită de pe acest pământ, chiar imediat după încercare. Petru, inspirat de cuvintele Mântuitorului, ne spune în epistola sa:

„Voi sunteți păziți de puterea lui Dumnezeu prin credință pentru mântuirea gata să fie descoperită în vremurile de apoi. În ea voi vă bucurați mult, măcar că acum, dacă trebuie, sunteți înfrustați pentru puțină vreme, prin felurite încercări, pentru ca încercarea credinței voastre, cu mult mai scumpă decât aurul care pierde și care totuși este încercat prin foc, să aibă ca urmare lauda, slava și cinstea la arătarea lui Isus Hristos.” (1 Petru 1:5-7)

Încercarea ucenicilor în cele trei zile avea să fie unică în viața lor și cea mai mare încercarea care avea să se abată peste credința lor. Chiar Mântuitorul le spune că după ce Îl vor vedea se vor bucura din nou și nimeni nu mai avea să le răpească bucuria. Deci nici toate încercările ce aveau să vină în viața lor nu aveau să le mai răpească bucuria și să readucă înfrustrarea pe care au experimentat-o în cele trei zile de foc. Iată că în viața experimentăm cele mai mari încercări nu neapărat la sfârșitul vieții sau sfârșitul lucrării. Ucenicii au experimentat cea mai grea încercare la începutul lucrării lor. Acest fapt avea să îi ajute să vadă mici încercările ce aveau să vină și să nu se îndoiască de bunătatea, credincioșia și puterea lui Dumnezeu. Dacă despărțirea de Isus s-a dovedit a fi cel mai mare bine pentru ei, dacă cea mai mare dezamăgire pe care au experimentat-o (Cel în care își pusese toată nădejdea le-a înșelat așteptările) s-a transformat în bucurie și sărbătoare, oare cum să li se mai tulbure inima în orice încercare avea să vină? Înțelegem deci de ce Dumnezeu îngăduie uneori ca marile încercări să fie la început de drum. Chiar dacă vom trece prin ele confuzi și tremurând asemenea ucenicilor, ele vor deveni un stâlp de aducere aminte esențial pentru credința noastră și o resursă specială pentru a birui toate celelalte încercări ce vor urma.

Mă impresionează modul în care Isus îi încurajează pe ucenici. De fapt, Lui îi sosise ceasul, de fapt, pilda cu nașterea și cu înfrustrarea prefăcută în bucurie I se aplica în primul rând Lui. Încercarea Sa era incomparabil mai mare decât cea a ucenicilor. Cu toate acestea, El îi încurajează pe ei, ca și cum ei ar avea de dus greul luptei. Cu adevărat, Isus i-a iubit până la capăt. Discursul lui Isus se încheie cu reliefaarea a două momente. Primul moment este ziua aceea când ei Îl vor vedea iarăși, acea zi minunată care aduce cu sine trei elemente:

- O bucurie deplină care nu va putea fi răpită.
- O cunoaștere superioară.
- Harul de a cere orice în Numele Fiului.

Tema bucuriei este importantă în discursul Mântuitorului. El este preocupat de bucuria din inima ucenicilor. El știe că roada dragostei poate să apară acolo unde este bucurie și pace. Tulburarea, înfrustrarea și teama defocalizează și paralizează iubirea. Revederea lui Isus după înviere avea să aducă o bucurie indestructibilă în inima ucenicilor. Ei aveau să înțeleagă planul Tatălui și aveau să primească

nădejdea propriei lor învieri și siguranța unei eternități petrecute alături de Hristos în slavă. Indiferent de dimensiunea necazurilor de pe pământ, în inima lor avea să rămână nădejdea vie a învierii și a revederii lui Isus în slavă. Nădejdea aceasta nu putea fi răpită de nimeni. Ea genera o bucurie care nu va putea fi răpită. Ei văzuseră cu ochii lor calea regală: suferința care duce la slavă. Ei Îl văzuseră cu ochii lor pe Isus pe cruce, și cu aceeași ochi pe Isus înviat într-un trup nou, glorificat. Taina crucii avea să fie adânc întipărită în ei. Astfel, suferințele ce aveau să vină nu puteau nicidecum să le fure nădejdea și bucuria.

Ziua aceea avea să aducă și o nouă cunoaștere. Isus va putea vorbi cu ei deslușit, fără pilde. Acum, ei nu puteau duce toate învățăturile. Din această pricină Isus le vorbea în pilde. Pilda le oferea în prezent informațiile pe care ei le puteau duce, dar putea să le ofere mai târziu și noi semnificații. Din acest punct de vedere anumite pilde erau menite deopotrivă să descopere ceva în prezent și să ascundă ceva ce va putea fi revelat în viitor. Dar în ziua aceea Isus avea să le vorbească deslușit despre Tatăl și planul Lui. Vorbirea avea să fie atât de clară încât ucenicii nu vor mai avea să simtă nevoia să intervină cu tot felul de întrebări ca în aceste capitole.

Ziua aceea avea să aducă și harul rugăciunii în Numele Fiului. Este a patra oară când Isus aduce în discuție în aceste capitole rugăciunea în Numele Lui. Când El repetă ceva înseamnă că importanța aceluia lucru este foarte mare. Am sentimentul că nu am pătruns încă în adevărata semnificație a acestor cuvinte. Știu că ele oglindesc acea putere mai mare pe care o are Biserica după înviere. Totuși, încă ceva nu îmi este clar.

Al doilea moment este cel al încercării care avea să preceadă ziua aceea. Isus îi anunță că în ciuda entuziasmului credinței lor din prezent va veni o încercare care le va zgudui credința. Ei vor fi risipiți fiecare la ale lui, iar Isus va rămâne singur. Isus însă le aduce aminte că ale Sale cuvinte reprezintă resursa spirituală pentru a birui: „*V-am spus aceste lucruri ca să aveți pace în Mine. În lume veți avea necazuri; dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea*”.

Dacă ar fi să facem o mică recapitulare a cap.13-16, am putea sugera următoarea înlănțuire a ideilor teologice:

- Cap.13: ***Iubiți-vă unii pe alții cum v-am iubit Eu!***
(Metafora spălării picioarelor : modelul iubirii!)
 - ***Fără să vi se tulbure inima din pricina plecării Mele, care este spre binele vostru!*** (cap.14)
- Cap. 15a: ***Iubiți-vă unii pe alții rămânând în Mine!***
(Metafora viței: cum să împlinești porunca iubirii!)
 - ***Fără să vi se tulbure inima din pricina urii lumii față de voi după plecarea Mea!*** (cap.15b-16)

Și Mă rog ca ei să fie una!

– 17:1-17:26 –

Isus Își încheie discursul cu o rugăciune. Atunci când mă apropii să studiez această rugăciune, simt nevoia să mă descalț. Am impresia că mă apropii de ceva atât de sfânt și îmi este frică să nu întinez. Privesc la sufletul meu și parcă nu găsesc reverența și umilința cu care ar trebui să mă apropii de această rugăciune. Isus rostește această rugăciune cu voce tare pentru ca ucenicii să o audă și să se așeze și mai profund în inima lor mesajul discursului Său. Tema centrală a cap.13-16 este: iubiți-vă unii pe alții cum v-am iubit Eu! Sunt ultimele cuvinte adresate de Isus ucenicilor înainte de moarte. Ele pătrund cu putere în inima ucenicilor. Dar iată că acum este ultima rugăciune pe care Ei o aud din partea Fiului către Tatăl (în afară de rugăciunea lui Isus de pe cruce pe care nu au auzit-o toți ucenicii). Oare pentru ce Se va ruga Fiul lui Dumnezeu? Este ultima Sa rugăciune de pe pământ? El Se roagă pentru acest lucru:

- ***Pentru ucenicii ca ei să fie una precum Tatăl și Fiul sunt Una!***

Este folosită o altă expresie pentru chemarea dumnezeiască: iubiți-vă unii pe alții cum v-am iubit Eu! Dar este vorba despre aceeași chemare. Oare cât de adânc a pătruns această chemare în inimile ucenicilor? Până la sfârșitul vieții nu au uitat acest lucru. Ei nu și-au pierdut direcția, nu s-au defocalizat și nici nu s-au abătut de la marea chemare. Epistolele lor (Vezi 1,23, Ioan, 1,2 Petru) înalță această supremă chemare, iar viața lor reflectă în permanență împlinirea poruncii iubirii. Deși noi nu am avut acest har al ucenicilor ne bucurăm de lucrarea Mângâietorului. Prin Duhul putem să ne întoarcem în timp și să trăim aievea ce au experimentat ucenicii. Prin Duhul putem să retrăim intens evenimentele din Evanghelie, Îl putem vedea pe Fiul Omului ridicând ochii către cer și putem auzi glasul Lui rugându-Se fierbinte: Tată, mă rog ca ei să fie una precum și noi suntem una!

Înainte de a Se ruga pentru ucenici, Isus Se roagă pentru Sine. Dacă Isus nu și-ar fi dus până la capăt propria lucrare, rugăciunea pentru ucenicii nu mai avea sens. Lucrarea Sa era temelia lucrării ucenicilor. Isus cere putere de la Tatăl pentru a finaliza lucrarea Sa pe pământ:

- ***Tată, proslăvește pe Fiul Tău ca și Fiul Tău se te proslăvească pe Tine!***

Isus în fața crucii are ochii ațintiți spre slavă. Ca și în cap.12, El vorbește despre finalul lucrării sale în termenii slavei și nu în cei ai suferinței. Cererea Sa nu este: Tată, dă-Mi putere să sufăr! Ci: Proslăvește pe Fiul Tău! El cere Tatălui să Îl proslăvească. El cere de la Tatăl slava pe care o avea la El înainte de a fi lumea. Întruparea a presupus o smerire profundă, o dezbrăcare de slava pe care o avea din vecie. Acum, Isus cere înapoi această slavă. Dar ca să poată căpăta aceasta slavă ca om, era o singură cale: crucea! Ca Fiu al lui Dumnezeu avea tot dreptul să primească această slavă. Dar El era și Fiul omului și alege să Se dezbrace de această slavă, să ia chip de rob, și să fie cu adevărat om. El cerea acum această slavă din poziția Fiului Întrupat. Pe ce bază omul Isus avea să primească slava Fiului lui Dumnezeu? Pasajele din Biblie sunt foarte clare în această privință: nu divinitatea Sa, ci jertfa Sa a fost temeiul pentru care Fiul întrupat a primit slava pe care o avea ca Dumnezeu înainte de întemeierea lumii. Iată doar câteva pasaje:

- *La înfățișare a fost găsit ca un om, S-a smerit și S-a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce. De aceea și Dumnezeu L-a înălțat nespus de mult, și I-a dat Numele care este mai presus de orice nume... (Filipeni 2:8-9)*

- *Dar pe Acela care a fost făcut pentru puțină vreme mai prejos decât îngerii, adică pe Isus, Îl vedem încununat cu slavă și cu cinste **din pricina morții** pe care a suferit-o; pentru ca, prin harul lui Dumnezeu, El să guste moartea pentru toți. (Evrei 2:9)*
- *Ei cercetau să vadă ce vreme și ce împrejurări avea în vedere Duhul lui Hristos, care era în ei, când vestea mai dinainte patimile lui Hristos și slava de **care aveau să fie urmate**. (1 Petru 1:11)*
- ***De aceea** Îi voi da partea Lui la un loc cu cei mari, și va împărăți prada cu cei puternici **pentru că S-a dat pe Sine Însuși la moarte și a fost pus în numărul celor fărădelege, pentru că a purtat păcatele multora și S-a rugat pentru cei vinovați.** (Isaia 53:12)*

Isus a primit după înviere slava pe care o avea înainte de a fi lumea nu din pricină că era Fiul lui Dumnezeu ci din pricina jertfei pe care a adus-o. Deci nu din pricina identității Sale eterne ci ca răsplată pentru sacrificiul pentru păcat. Sacrificiul deci a fost atât de mare încât singura răsplată vrednică de acest sacrificiu a fost cea maximă, adică însăși slava dumnezeirii! Atunci când Isus cere ca Tatăl să Îl proslăvească El își exprimă de fapt hotărârea de merge pe drumul crucii și cere de la Tatăl sprijin pentru a păși pe acest drum. El face această cerere tot din dragoste față de Tatăl, pentru ca Tatăl să fie proslăvit prin Fiul El nu pune doar: proslăvește pe Fiul Tău!, ci : proslăvește pe Fiul Tău **ca și El să te proslăvească pe Tine!** Tot ce primește Fiul de la Tatăl Îl dăruiește înapoi spre Tatăl, și tot ce primește Tatăl de la Fiul Îl dăruiește înapoi spre Fiul! Cea mai frumoasă relație care a fost descrisă vreodată în scrierile de pe pământ este relația dintre Isus și Tatăl Său. Omul cu toată imaginația Sa și cu tot dorul lui după Eden nu și-a putut închipui ceva mai frumos. Citind doar rugăciunea din Ioan 17 întrezărești dimensiunile eterne ale dragostei, unității, comuniunii, profunzimii părtășiei dintre Fiul și Tatăl. Noi ca oameni suntem atât de departe de sensul autentic a ceea ce înseamnă **o relație**. Noi mergem de multe ori fiecare pe drumul lui și încercăm să fim unii lângă alții. Fiul însă era în Tatăl, iar Tatăl era în Fiul. Ei erau Una. Tot ce făcea Fiul era pentru Tatăl, și tot ce făcea Tatăl era pentru Fiul. Relația lor era un scop în sine. Nu era doar un mijloc pentru ceva. Relația era, dacă vrei, temeiul și sensul existenței Lor din eternitate. Nu relația slujea unor planuri. Planul era Însăși Relația. Noi, de multe ori, avem planuri și obiective, iar relațiile își au rolul lor pentru atingerea acestor obiective. Din perspectiva cerului, relațiile sunt scopul, iar celelalte obiective și planuri se subordonează și slujesc relațiilor. Dacă noi sacrificăm relațiile de dragul obiectivelor noastre, cerul ne cheamă ca toate obiectivele noastre să slujească relațiilor. Orice obiectiv care nu slujește relațiilor este un idol, este ceva urâcios, atât de străin de Dumnezeu și împărăția Sa. Însăși viața veșnică înseamnă Relație:

- ***Și viața veșnică este aceasta; să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos, pe care L-ai trimis Tu.***

Isus vorbește despre lucrarea Sa de pe pământ ca fiind încheiată. Totuși, cea mai importantă parte a lucrării Sale de-abia urma. Cum să înțelegem această afirmație? Sunt două posibile interpretări: fie Isus avea în vedere lucrarea Sa publică de predicare a Evangheliei, fie din pricina deciziei pe care o luase în inima Sa de a merge până la capăt, El putea vorbi la trecut despre lucrarea pe care I-o dăduse Tatăl. Mă tulbură conștiința lui Isus despre rolul Său în lume. Pentru El prezența în lume este ceva trecător, o mică paranteză în veșnicie: Am ieșit de la Tatăl, și am venit în lume. Acum las lumea și Mă duc la Tatăl. Iar în această mică perioadă de timp El știe care este voia Tatălui și după aceasta Se lasă ghidat:

- ***Eu Te-am proslăvit pe pământ, am sfârșit lucrarea pe care Mi-ai dat-o s-o fac.***

Isus nu a venit pe pământ pentru a avea o viață fericită și împlinită, pentru a-Și face voia. El a venit cu un gând precis și unic: să împlinescă lucrarea pe care i-a dat-o Tatăl să o facă. El nu a venit să inventeze lucrări. El știa că Tatăl l-a trimis în lume pentru o lucrare desăvârșită și precisă în planul Său glorios! Cât de diferiți suntem noi. Și noi am venit din Dumnezeu în această lume. Noi însă încercăm să facem din această lume locul în care să ne împlinim visele și dorințele. Noi căutăm să face din această lume raiul nostru. Și în strădania noastră noi avem idei, avem planuri, avem lucrări. Dar venirea noastră în lume nu a fost un hazard, o întâmplare: „*Când nu eram decât un plod fără chip, ochii Tăi mă vedeau; și în cartea Ta erau scrise toate zilele care-mi erau rânduite înainte de a fi vreuna din ele.*” (Ps.139:16)

Lumea este locul în care noi ar trebui să descoperim lucrarea specifică pentru care am fost creați, nu locul în care ar trebui să venim cu planurile și lucrările noastre înaintea cerului cu cererea de a fi semnate și binecuvântate. Dar oare Creatorul a dormit la facerea lumii? Oare El nu are lucrări, nu are planuri? Oare El nu te-a adus în această lume cu un scop? Și oare crezi că lucrarea pe care ți-o dorești poate fi mai bună ca a ta? Viața este aventura în care descoperim lucrarea pentru care am fost trimiși în lume, și nu locul în care să ne împlinim propriile noastre planuri și lucrări. Doamne, pentru ce m-ai trimis în această lume? Faptul că sunt încă în viață înseamnă că lucrarea pe care mi-ai încredințat-o nu am terminat-o. Doresc să primesc cu bucurie fiecare zi pe care mi-o dăruiești pe acest pământ pentru a duce la bun sfârșit lucrarea prin care vrei să te proslăvesc pe pământ.

Cea mai mare parte din rugăciune este dedicată ucenicilor. Începutul rugăciunii reprezintă rugăciunea Fiului pentru Sine. Ea reflectă de fapt temeiul unității creștine. Lucrarea ucenicilor se zidește peste temelia așezată de lucrarea lui Hristos. Dacă Isus nu și-ar fi finalizat lucrarea, nu mai avea sens să mai vorbim de misiunea Bisericii. În același timp ne simțim atât de responsabilizați să împlinim chemarea la unitate. Temelia pusă de lucrarea lui Hristos ne constrânge să ne iubim unii pe alții. Noi suntem de fapt chemați să continuăm cea mai minunată lucrare de pe pământ. Fiul a renunțat la slava Sa pentru ca apoi să Și-o recapete în urma jertfei aduse pentru păcatul nostru. Aceasta este temelia pe baza căreia se clădește unitatea creștină. Temelia și slava ei ne responsabilizează.

Înainte de a se ruga efectiv pentru ucenici El îi prezintă Tatălui ca fiind aceia care au crezut în El. Isus le validează credința. Ei erau ai Tatălui înainte de a Se întâlni cu Hristos. Aveau o relație cu Dumnezeu și Dumnezeu, prin Isus, i-a provocat printr-o nouă fază a revelației la o apropiere și mai mare de El. Aceștia au acceptat provocarea. Iată elementele prin care Isus argumentează autenticitatea credinței lor:

- Au păzit Cuvântul tău.
- Au cunoscut că tot ce Mi-ai dat Tu vine de la Tine.
- Ei au primit cuvintele Tale.
- Au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit.
- și au crezut că Tu M-ai trimis.

Iată că în ciuda ezitărilor lor și stângăciilor lor, ucenicii sunt lăudați pentru credința lor. Credința lor strălucește și este validată de Însuși Isus. Contextul în care se născuse credința lor era extrem de întunecat. Ei erau contemporani cu cea mai împietrită și ipocrită generație a poporului evreu. Ei stătuseră împotriva curentului și trecuseră de partea lui Isus în ciuda presiunii mulțimii. Ei au primit cuvintele lui Isus și le-au ascultat. Ei crezuseră cu adevărat că Isus venise de la Tatăl. Credința ucenicilor, deși încă firavă, strălucește cu putere în întunericul lumii și îi face pe aceștia niște nestemate de mare preț:

- Ei erau ai Tatălui.
- Tatăl îi dăruiește Fiului.
- Fiul îi păzește ca pe lumina ochilor Lui.
- Fiul este proslăvit în Ei.

Este șocantă afirmația: Nu Mă rog pentru lume, ci pentru aceia pe care Mi i-ai dat Tu. Deși Isus moare pentru lume, El nu Se roagă pentru lume, ci doar pentru ucenici. Oare de ce? A doua parte a rugăciunii ne descoperă că lumea va putea crede în Fiul doar prin mărturia unității Bisericii. Domnul a ales să lucreze *prin Biserică* la mântuirea lumii. De aceea El Se roagă pentru Biserică. Ea este cheia mântuirii lumii. Aici va se va da marea bătălie spirituală. Dacă Biserica o va câștiga, lumea va cunoaște dragostea lui Dumnezeu și va putea fi smulsă din brațele celui rău. Afirmația lui Isus: nu mă rog pentru lume, ne deschide mintea să înțelegem cât de legată și condiționată este mântuirea lumii de mărturia Bisericii. Mărturia Bisericii nu este ceva în plus, o anexă neglijabilă la lucrarea de cercetare a Duhului Sfânt. Biserica este Vasul prin care lucrează Duhul pe pământ. Mărturia Bisericii este Însăși mijlocul de mântuire a lumii.

Începând cu v.11 Isus Se roagă pentru ucenici. Tema centrală a rugăciunii este unitatea. Rugăciunea ar putea fi rezumată astfel: Mă rog ca ei să fie Una, precum suntem și Noi una! Celelalte afirmații par să se subordoneze acestei teme centrale și să evidențieze diferite fațete ale unității creștine. Le vom analiza pe fiecare în parte.

Unitatea Bisericii este tinta atacului spiritual

Isus nu Se roagă doar: păzește pe aceia pe care Mi i-ai dat, ci: păzește pe aceia pe care Mi i-ai dat pentru ca ei să fie una, cum suntem și noi una. De ce să îi păzească de cel rău? Ne-am aștepta să fi spus: pentru ca să nu piară și ei ca fiul pierzării. Însă El spune: pentru ca ei să fie una. Înțelegem deci că ținta atacurilor spirituale ale celui rău este tocmai unitatea Bisericii. El știe mai bine ca noi câtă putere are unitatea noastră. Prin ea Tatăl și Fiul sunt proslăviți într-un mod unic și special, iar lumea trezită din împietrire și chemată către viață. El nu se mulțumește cu înfrângerea noastră ca și indivizi, ci el vrea să distrugă unitatea comunităților creștine. Pentru aceasta el folosește două tipuri de atacuri: unul direct și altul indirect. Atacul direct se evidențiază prin gânduri de judecată față de frații mei. Acolo unde ei îmi greșesc mult, el va înălța dreptatea mea personală și mă va chema la răzbunare, judecată și lipsă de iertare. Acolo unde frații îmi greșesc puțin, tatăl minciunii va exagera și hiperboliza greșelile lor, și pe mine mă va înălța ca marele martir al istoriei. Acolo unde ei nu greșesc, amăgitorul va inventa greșeli peste greșeli. El îmi va descoperi imperfecțiunile fraților mei și mi le va argumenta ca un motiv să fiu reținut, suspicios și distanțat față de ei. Apoi, mă va mandata într-un mesager al său poruncindu-mi să spun și altora marile mele descoperiri despre imperfecțiunilor fraților mei. Atacul indirect precede de multe ori atacul direct. Acesta are în vedere sfințirea mea personală. Cel rău vrea să aducă necurății în viața mea. Acestea nu au legătură directă cu relația dintre frați. Poate fi vorba de compromisuri la serviciu, sau de împlinirea unor poftă păcătoase. Dacă însă îi urmez voia, păcatul din viața mea mă dă pe mâna celui rău. Păcatul diminuează protecția spirituală a harului lui Dumnezeu și mă expune minciunilor celui rău. Păcatul din viața mea îmi atacă mintea. Și când îmi atacă mintea, o țintă sigură este raportarea la frați. Păcatul este un teren legitim pentru cel rău, pe baza căruia el îmi va turna în minte gândurile și ura Sa față de frați. Mă voi trezi în robia urii sale, și aceasta din pricina păcatului care îl împuternicește să mă ia în stăpânire. Chiar dacă voi încerca să lupt, să mă împotrivesc nu voi izbuti. Atât timp cât păcatul este în mine, întunericul va fi mai puternic în viața mea decât lumina. Dacă

voi ști că distrugerea unității este ținta atacului celui rău, atunci voi avea mintea trează și mă voi alipi cu toată inima de Domnul pentru a nu face voia celui rău. Voi deveni un actor conștient și nu voi face, în numele dreptății mele personale, voia nocivă a diavolului.

Unitatea Bisericii trebuie să strălucească în mijlocul lumii

Ucenicii aveau să slujească Domnului într-un legământ nou, după o strategie nouă a preoției. Dacă Israel era un popor despărțit de celelalte popoare, Biserica avea să fie un popor printre popoare. Isus știe că în mijlocul lumii vor fi expuși la maxim războiului spiritual. Pe de o parte, ura lumii le va aduce frică, pe de altă parte spiritul veacului îi va seduce. Stăpânitorul lumii nu era altcineva decât Ispititorul, cel care l-a amăgit pe Iuda. Moartea spirituală a lui Iuda rămâne o dovadă vie a realității războiului spiritual și a libertății de alegere a individului. Iuda a fost lângă Mântuitorul. Însuși Isus a încercat să Îl păzească. Cu toate acestea atacul spiritual a fost necruțător, iar Iuda învins. Protecția spirituală din partea lui Isus nu anulează războiul spiritual și nici nu poate substitui alegerea pe care trebuie să o facă omul. Soarta lui Iuda este un avertisment pentru toți cei care Îl urmează pe Isus. Suntem în război. Cel rău va specula orice slăbiciune, neveghere, orice cochetare cu păcatul.

În ciuda intensității războiului spiritual din mijlocul lumii, Isus nu Se roagă ca Tatăl să îi ia din lume. El nici nu Se roagă ca Tatăl să îi răpească la cer, nici să i izoleze de lume. Rolul lor, funcția lor avea sens tocmai în mijlocul lumii. Unitatea lor trebuie contemplată de întreaga lume. Când privești în istorie observi o tendință constantă a Bisericii de a se izola de lume, de a așeza tot felul de bariere culturale între ea și lume. Această tendință este antagonică noii strategiei a preoției. A fi în lume, înseamnă a dezvolta relații apropiate cu cei necredincioși, a umbla printre ei, a interacționa cu ei. Pentru ca mesajul tău să fie înțeles, te vei adapta formelor culturii în care trăiești, neconfundând sfințenia cu forme exterioare de manifestare, și nici valorile morale cu elemente pur culturale care se modifică de la secol la secol, sau de la deceniu la deceniu.

Resursa pentru unitatea Bisericii: sfințirea prin Cuvânt

Cum poate rezista Biserica în mijlocul lumii? Cum poate unitatea ei să nu fie infectată de spiritul lumii? Prin ce se mai diferențiază Biserica? La aceste întrebări Isus răspunde prin a ne focaliza atenția asupra Cuvântului. Iuda era din lume, pe când ucenicii nu erau din lume. Diferența dintre Iuda și ucenici a fost aceea, că ucenicii și-au deschis inima larg și au primit Cuvântul vestit de Isus. Ei s-au smerit înaintea Adevărului și au lăsat ca Adevărul să îi transforme și să dea rod în ei. Aceasta a și atras ura lumii asupra lor. Cuvântul din inima lor îi face ca ei să nu fie din lume. Tot acest Cuvânt îi va păzi și-i va ajuta să nu devină parte din lume deși trăiesc în mijlocul lumii. După ce Isus Se roagă Tatălui să-i păzească de cel rău, El Se roagă Tatălui să-i sfințească prin Cuvântul Lui. Oare actul păzirii nu se manifesta tocmai prin sfințirea produsă de Cuvântul cel Sfânt? Viața este în Cuvânt. Ceea ce ne face diferiți de lume și ce ne protejează în același timp de ispitele lumii, este tocmai viața din Dumnezeu ce rodește în noi prin Cuvânt. Cuvântul vieții este pâinea noastră spirituală care dezvoltă viața pusă de Dumnezeu în nașterea din nou. Despărțiți de El nu putem face nimic. Unitatea nu o putem realiza prin noi înșine. Bunele intenții și voința nu sunt suficiente. Avem nevoie de har. Unitatea la care ne cheamă Dumnezeu este diferită de unitatea promovată de lume. Este ceva divin, străin de firea noastră. Războiul spiritual din mijlocul lumii este prea aprig ca să putem sta singuri în picioare. Doar dacă Hristos rămâne și rodește în noi putem birui. Și El S-a revelat în Cuvântul Lui. Strângând în inima

noastră Cuvântul Lui ne alipim mai mult de El. Cuvântul este resursa principală prin care putem fi păziți în mijlocul lumii și prin care putem rodi unitate.

Unitatea liderilor, precede unitatea Bisericii

Observăm faptul că Isus Se roagă mai întâi pentru unitatea celor 11 ucenici, ca mai apoi, să se roage pentru unitatea întregii Biserici din istorie. Nu cred că acest lucru este la întâmplare. Unitatea unei comunități are la bază unitatea liderilor acesteia. Unitatea Bisericii are drept temelie unitatea prezbiterilor Bisericii. Știm din 1,2 Samuel că Dumnezeu a ales să lucreze prin lideri. Nici obiectivul unității nu poate fi împlinit făcând abstracție de rolul liderilor în planul lui Dumnezeu. Iată că Isus Se roagă mai întâi pentru unitatea apostolilor Bisericii, și apoi pentru unitatea Bisericii Sale. Dumnezeu a lăsat ca liderii să aibă impact și influență asupra comunității. Liderii au deci capacitatea să cheme Biserica la unitate sau să o dezbine. Deci ținta specială a atacului spiritual al celui rău va fi unitatea dintre lideri. Dacă această unitate este afectată, în mod cert unitatea Bisericii va fi afectată și ea. Cel rău va ispiti pe lideri cu spiritul lui Saul. Întrebarea: cine-i mai mare? va fi cartea sa de joc favorită. Duhul Sfânt ne va chema să umblăm în duhul lui Ionatan. Liderul care umblă după slava sa va vedea mereu o amenințare în succesul altui lider. Și atunci reacția firească va fi să-i caute nod în papură și să-l denigreze. Și odată cu aceasta, unitatea se va prăvăli în mocirla mândriei. De aceea nu este de mirare că orice lider va fi vizitat de nenumărate ori de gânduri de judecată la adresa celorlalți lideri și mai ales la adresa celor din echipa în care slujește. Liderul conștient nu se va speria, va înțelege dimensiunea războiului spiritual și miza bătăliei. El va alege să moară, pentru ca unitatea să trăiască. El se va lepăda de sine în fiecare zi, și va păstra unitatea Duhului. Liderul inconștient va face lucrarea celui rău, va aduce moarte prin gândurile și vorbele sale, va aduce răceală și suspiciune în echipă, va munci cu spor împotriva mântuirii oamenilor de lângă el.

Roadă unității este mântuirea lumii

De ce Se roagă Isus pentru unitatea Bisericii de peste veacuri? Tot El răspunde la această întrebare:

- Pentru ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis.
- Ca să cunoască lumea că Tu M-ai trimis și că i-ai iubit, cum M-ai iubit pe Mine.

Sufletul uman tânjește după dragostea și armonia din Eden. Când Biserica trăiește în unitate ea readuce Edenul pe pământ. Dragostea din mijlocul Bisericii devine cea mai eficientă armă apologetică. Evanghelia după Ioan este scrisă pentru ca noi să credem. Dragostea unică din mijlocul Bisericii devine resursa cheie pentru credința noastră. Ea nu doar că ne ajută să ajungem la credință, dar ne ajută și să ne păstrăm credința. Ori de câte ori sufletul nostru găsește alinare, mângâiere, desfătare în dragostea Bisericii, credința noastră poate fi din nou întărită. Dragostea cerească din mijlocul Bisericii este dovada vie a prezenței lui Dumnezeu în mijlocul comunității și a dragostei lui Dumnezeu pentru noi. Prin dragostea Bisericii noi putem cunoaște că Dumnezeu ne-a iubit așa cum L-a iubit pe Fiul! Afirmatia este șocantă! Iată că Dumnezeu ne-a iubit cu aceeași dragoste cu care L-a iubit pe Fiul! Este de necrezut! Fiul este desăvârșit și este din veșnicie cu Tatăl. Noi suntem păcătoși și de-abia am apărut în existență. Cu toate acestea, Domnul împărtășește aceeași dragoste pentru noi ca și pentru Fiul. Acest lucru îl putem cunoaște în mijlocul Bisericii care trăiește în unitate. Dragostea din mijlocul ei izvorăște din Dumnezeu. Deci, dragostea Bisericii ar trebui să reflecte dragostea fără margini a lui Dumnezeu.

Prin ea lumea va putea cunoaște dragostea lui Dumnezeu. Isus nu Se roagă pentru lume, dar Se roagă pentru unitatea Bisericii pentru mântuirea lumii. El știe că mântuirea lumii va fi prin mărturia Bisericii. Iar din mărturia Bisericii elementul cel mai convingător nu va izvorî din argumentele apologetice ci din calitatea relațiilor dintre frați. Iată ce conferă unicitatea Bisericii pe pământ. Biserica nu este o instituție religioasă, sau o comunitate civilizată, sau un organism cu discursuri moralizatoare și lucrări sociale. Biserica este o familie, este familia în care coboară dragostea divină. Este locul în care Cerul Se unește cu pământul. Dacă acest lucru se întâmplă cu adevărat, atunci argumentul este suficient:

„Dar dacă toți prorocesc și intră vreun necredincios sau vreunul fără daruri, el este încredințat de toți, este judecat de toți. Tainele inimii lui sunt descoperite, așa că va cădea cu fața la pământ, se va închina lui Dumnezeu, și va mărturisi că, într-adevăr, Dumnezeu este în mijlocul vostru.” (1 Corinteni 14:24-25)

Sunt mereu uimit de reacția celor care ne vizitează Biserica. În cele din urmă suntem niște oameni obișnuiți care cântăm și ascultăm un mesaj din Biblie. Nu se fac demonstrații amănunțite, ci se proclamă adevăruri din Scriptură. De ce au ele așa de mare impact asupra celor care ne vizitează? De ce fără să le spună nimeni să ia o decizie pentru Dumnezeu, ei își pun deja această problemă în inima lor? De ce nu privesc totul ca pe un spectacol religios mediocru realizat de amatori? Pentru că Biserica este mai mult decât o comunitate cu valori morale și civilizată. Ea este comunitatea în care locuiește Dumnezeu cu scopul de a se descoperi lumii.

Chemarea la unitate străbate secolele

Unitatea nu a fost doar esența creștinismului primului secol. Nu a fost ceva relevant doar pentru nevoile lumii de atunci. Unii s-ar putea gândi că lumea s-a schimbat și că acum trebuie abordată altfel pentru a fi adusă la credință. Isus Se roagă însă pentru toți creștinii care vor intra în istorie, și Se roagă ca ei să fie una pentru ca lumea să creadă. Unitatea și dragostea vor rămâne esența creștinismului până la sfârșitul Bisericii. Sunt valori eterne, imuabile, care nu pot fi substituite. Ele sunt veșnic relevante pentru nevoile lumii. Indiferent de mulțimea descoperirilor științifice, a schimbărilor la care fa fi supusă lumea, chemarea fundamentală a Bisericii va fi aceeași: să fie Una, iar punctul vulnerabil al lumii împietrite va rămâne același: dragostea irezistibilă din sânul Bisericii.

Standardul unității creștine este unitatea din sânul Sfintei Treimi

Isus nu Se roagă doar ca noi să fim Una, ci să fim Una după modelul unității din sânul Sfintei Treimi. Standardul unității creștine este amețitor, și dintr-o anumită perspectivă chiar descurajant. A nu judeca și a nu urî pe fratele tău, a nu avea nimic cu el, și a-i uita greșelile nu înseamnă neapărat unitate. Orice răceală sau reținere afectează unitatea, căci aceasta are ca standard unitatea Sfintei Treimi. Aceasta înseamnă să îți lărgești inima, să îți deschizi inima față de frații tăi, să te contopești cu durerile și bucuriile lor. Să le oferi încredere și să trăiești nu doar alături de ei, ci împreună cu ei. Să onorezi lucrarea Duhului Sfânt din viețile lor, să te apropii cu frică și cutremur de ei, căci Dumnezeu locuiește în ei. Să îți pese de ei la fel cum îți pasă de tine, să plângi cu cei ce plâng și să te veselești cu cei ce se veselesc. Să te doară inima pentru înfrângerile lor, și să sari de bucurie pentru biruințele lor. Când privesc spre faptul că suntem cu toții născuți sub păcat, spre egoismul feroce din firea noastră pământească, spre înclinația noastră de a judeca, spre percepțiile noastre atât de subiective și eronate cu privire la noi și la ceilalți, spre dreptatea noastră pe care o idolatrizăm și de dragul căreia suntem în stare să îl arestăm pe Creator Însuși, spre vulnerabilitatea noastră și gândurile rele cu care ne

bombardează Ispitorul, spre greșelile pe care le facem atât de des unii altora, parcă mă simt descurajat, și mă întreb: oare ce a gândit Mântuitorul când S-a rugat ca noi să fim Una? Oare pe ce a mizat? Oare a sperat cu adevărat că noi vom deveni Una? Dacă Isus S-a rugat pentru acest lucru, El știa că este posibil. Și într-adevăr, dacă analizăm primele capitole din Fapte vom descoperi că ei erau Una, că toți erau o inimă și un gând, că ei vindeau averile și le puneau laolaltă la picioarele apostolilor, și nici unul dintre ei nu ducea lipsă.

Pentru a deveni Una, Isus ne-a dat slava Sa

Unitatea creștină nu este doar un ideal de neatins. Isus se raportează la ea ca la un fapt realizabil. El privește spre resursa pe care a oferit-o ucenicilor Săi. În prima parte a rugăciunii resursa era Cuvântul. Acum, resursa este slava Sa. Nu sunt două lucruri distincte, ci de fapt, fațete ale lucrării tainice a Duhului Sfânt din inima omului.

- ***Eu le-am dat slava, pe care Mi-ai dat-o Tu, pentru ca ei să fie Una, precum și noi suntem Una.***

Oare despre ce slavă să fie vorba? Ar putea fi mai multe interpretări. Cea mai pertinentă mi se pare cea care vede în această slavă Duhul Sfânt. În aceste capitole, Mângâietorul este marea resursă, cea care îi va împuternici pe ucenici să facă lucrări mai mari decât Mântuitorul. El este Duhul slavei care Se odihnea peste Fiul Omului. Același Duh al slavei avea să lucreze cu putere în Biserică. Prin Duhul are loc o taină:

- ***Eu în ei, și Tu în Mine, pentru ca ei să fie în chip desăvârșit Una.***

Iată de ce unitatea creștină nu este doar un ideal irealizabil. Întreaga Sfânta Treime este la lucru în noi pentru împlinirea unității. Duhul ne poate descoperi dragostea lui Dumnezeu pentru frații noștri, ne poate curăța ochii cei răi, ne poate ajuta să învingem gândurile de judecată, ne poate ajuta să ne focalizăm pe chipul lui Hristos din frații noștri, și nu pe imperfecțiunile lor, pe glorie și nu pe ruine. Este așa de frumoasă această metaforă: frații noștri sunt niște ruine glorioase. Ruinele unei cetăți îți vorbesc pe de o parte despre gloria de altădată ținutului respectiv dar în același timp și despre decăderea ce a avut loc. În frații noștri vom găsi lucruri minunate din pricina lucrării Duhului în ei, dar și lucruri care ne vor dezamăgi, din pricina imperfecțiunilor lor și firii lor. Vom descoperi deopotrivă glorie, deopotrivă ruine. Marea întrebare este: spre ce ne vom focaliza privirea? Duhul ne va chema să privim spre identitatea lor în Hristos. Astfel, vom începe nu doar să nu-i judecăm, ci să ne găsim desfătarea în ei. În ciuda imperfecțiunilor lor, Isus Își găsește desfătarea în frații noștri și se bucură nespus de ei? Oare aceasta este și atitudinea noastră? Oare noi suntem mai presus de Marele Judecător, de cel de trei ori Sfânt pentru a ne permite luxul unei alte opinii și atitudini? Este adevărat, Dumnezeu se întristează când ai Săi copii păcătuiesc, dar nu-i abandonează cu dispreț la prima greșală, și atât timp cât ei își cer iertare și revin pe calea ascultării, El îi socotește albi ca neaua. Dacă lăsăm slava lui Hristos să lucreze în noi vom fi conduși spre taina unității creștine. Resursa există. Întrebarea este ce vom face noi cu ea? Cel rău va încerca mereu ca să folosească imperfecțiunile reale sau imaginare ale fraților noștri pentru a pune bariere și răceală între noi și ei. Duhul va folosi aceleași imperfecțiuni pentru a revărsa harul. Vom fi mereu curțați de cele două împărății. Întrebarea este: ce vom alege?

Chemați să fim Una cu Biserica Universală

Isus se roagă ca toți să fie Una. Pasul spre împlinirea acestei porunci începe cu siguranță prin a fi Una cu Biserica locală în care slujești. Dar apoi el trebuie să continue cu celelalte Biserici locale pe care le cunoști, și apoi și cu Bisericile locale pe care nu le cunoști. Apropiindu-Te de inima lui Dumnezeu vei fi conectat la suferința și bucuria creștinilor din lumea întreagă, Chiar dacă nu îi cunoști, vei fi cu ei în duh, te vei ruga pentru ei și vei ști că ești alături de ei în Marea Bătălie a istoriei. Ca într-o armată numeroasă așezată pe fronturi care se află la distanțe mari unul de altul. Un soldat nu îi cunoaște pe soldații din celelalte fronturi, dar știe că ei sunt acolo și primește vești despre soarta celorlalte fronturi. El știe că luptă alături de o mare armată, și că de victoria celorlalte fronturi depinde însăși viața sa. El nu poate fi nepăsător de ce se întâmplă pe alte fronturi. Cu inima și sufletul va fi și acolo, va fi într-un fel alături de tovarășii săi de arme. Isus ne cheamă să fim Una cu Biserica Sa universală, și nu cu toate bisericile care pretind a fi a lui Hristos. Aici este nevoie de discernământ spiritual. Nu poți fi una cu bisericile care se abat de la Evanghelie și nu-L vestesc pe Hristos. Suntem chemați să fim una doar cu cei care vor crede Cuvântul Său! Celelalte fronturi, ori cât ar pretinde, că sunt de partea noastră și luptă același război, reprezintă de fapt fronturile vrăjmașului de care trebuie să ne detașăm.

Răsplătirea celor ce aleg să fie Una: contemplarea slavei lui Hristos!

Împlinirea chemării la unitate are și o mare răsplătire:

„Tată, vreau ca acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia, pe care Mi i-ai dat Tu, ca să vadă slava Mea, slavă, pe care Mi-ai dat-o Tu; fiindcă Tu M-ai iubit înainte de întemeierea lumii.”

Cei care aleg să își răstignească firea pământească și dreptatea personală, de dragul unității creștine nu vor rămâne fără răsplată. Isus vrea ca aceștia să fie răsplățiți de Tatăl, și Se roagă încă de pe pământ pentru acest lucru. Oare ce răsplată mai mare poate fi decât aceea să vadă slava lui Hristos? Isus știe că nu este răsplată mai mare, fericire mai mare decât cunoașterea lui Dumnezeu! De aceea, lucrul pe care El Îl cere de la Tatăl este ca urmașii Lui să poată vedea slava Sa! Isus saltă de bucurie gândindu-Se la fericirea noastră atunci când Îl vom vedea pe El așa cum este! Oare cum va fi atunci? Oare ce vom vedea? Imaginația noastră este atât de limitată! Adevărul este că nici măcar nu ne putem imagina o fărâmə din slava lui Hristos! Dar putem crede că Isus a rostit adevărul, și că atunci când vom vedea slava lui Hristos nu vom mai avea nevoie de nimic, că vom cunoaște o fericire fără margini, divină, eternă, și că nu vom regreta nici un sacrificiu făcut de dragul unității creștine! Vom considera că într-adevăr întristările ușoare de o clipă nu sunt vrednice să fie puse alături de bucuria de a-L vedea pe Hristos în slavă! Dar faptul că Îl vom vedea, nu va fi doar o contemplație! Noi vom fi părtași acestei slave, vom fi ca El, vom fi Una cu El, vom fi Mireasa Lui! Mă gândeam la tema unității din sânul Sfintei Treimi și la dorința lui Dumnezeu de a revela această unitate în lucrurile create de El. Apogeul revelației este familia: bărbatul și soția sa devin una, și au copii pe care îi cresc după chipul și asemănarea lor. Știm însă că după înviere vom fi ca îngerii, și nu vom mai fi soți și soții și nu vom mai avea copii. Și atunci apare parcă un regret: ceva atât de frumos, familia umană va dispărea din planul lui Dumnezeu. Pare o înfrângere în planul lui Dumnezeu. Dar oare așa să fie? Biblia începe cu unitatea din Eden dar se încheie cu nunta Mielului. Sfârșitul este mult mai glorios. Dacă relația unitatea divină era reflectată de relația dintre Adam și Eva, acum această unitate este experimentată în relația dintre Biserică și Fiul lui Dumnezeu. De data această Biserica este invitată în însăși unitatea Sfintei Treimi. Dacă Adam și Eva oglindeau unitatea din sânul Sfintei Treimi, Biserica este chiar acolo, în inima Sfintei

Treimi. Nu trebuie să minimalizăm semnificația expresiei: nunta Mielului. După cum relația dintre om și femeie aduceau ceva cu totul nou în revelația de Sine a lui Dumnezeu, la fel relația dintre Biserică și Hristos este unică și înseamnă o dimensiune cu totul nouă de relaționare dintre făptură și Creator. Doar noi, cei răscumpărați suntem Mireasa Mielului. Fiul nu are mai multe mirese. Noi nu suntem doar slujitori, doar prieteni, suntem Mireasa sa, chemați să fim una cu Fiul, să împărțim alături de El, să fim acel eben-ezer de altădată. Cartea Efeseni ne șochează atunci când afirmă că Biserica este plinătatea Celui ce plinește totul în toți! Fiul pare incomplet fără Mireasă. La fel cum nu era bine pentru Adam să fie singur, la fel (dar dintr-o altă perspectivă!), nici pentru al doilea Adam nu era bine să fie singur. Noi, cei răscumpărați, prin Hristos umplem „golul”. Uneori medităm prea puțin asupra statului nostru de Mireasă a lui Hristos. Uneori uităm că vom fi mai presus de îngeri. Îngerii sunt pe deplin împliniți în pielea lor și îl slujesc pe Domnul într-un mod minunat. Uneori când privim spre cerul ce ne așteaptă ne imaginăm că Îl vom sluji pe Domnul asemenea îngerilor, sau ca niște îngeri mai mari sau mai speciali. Dar relația noastră cu Fiul are ceva cu totul special. Iată ce ne spune Pavel în Efeseni:

*„Bărbaților, iubiți-vă nevestele cum a iubit și Hristos Biserica și S-a dat pe Sine pentru ea, ca s-o sfințească după ce a curățit-o prin botezul cu apă, prin Cuvânt, ca să înfățișeze înaintea Lui această Biserică, slăvită, fără pată, fără zbârcitură sau altceva de felul acesta, ci sfântă și fără prihană. Tot așa trebuie să-și iubească bărbații nevestele, ca pe trupurile lor. Cine își iubește nevasta, se iubește pe sine însuși. Căci nimeni nu și-a urât vreodată trupul lui, ci îl hrănește, îl îngrijește cu drag, ca și Hristos Biserica; **pentru că noi suntem mădulare ale trupului Lui, carne din carnea Lui și os din oasele Lui.** De aceea, va lăsa omul pe tatăl său, și se va alipi de nevasta sa și cei doi vor fi un singur trup. De aceea, va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de nevasta sa, și cei doi vor fi un singur trup. **Taina aceasta este mare – (vorbesc despre Hristos și Biserică).**” (Efeseni 5:25-32)*

Oare ce înseamnă că vom fi Mireasa Fiului și vom fi primiți în cea mai înaltă și nobilă Familie a Veșniciei? Noi suntem eben-ezer pentru Fiul lui Dumnezeu! Noi suntem din El, una cu El și pentru El! Oare ce va însemna să îi fim un ajutor potrivit pentru eternitate? Oricum, va fi ceva dincolo de imaginația noastră și cu o mai mare slavă decât cea a familiei edenice.

Dumnezeu renunță la unirea dintre un bărbat și o femeie în planul Său, dar o înlocuiește cu ceva mai frumos: unirea dintre Fiul și Mireasa Sa! Taina aceasta este mare!

Capitolul 17 din Ioan înalță chemarea la unitate într-un mod unic în toată Scriptura. Iată conceptele fundamentale ale unității creștine:

- ***Temelia unității creștine este lucrarea Fiului lui Dumnezeu spre slava Tatălui!***
- ***Unitatea Bisericii este ținta atacului spiritual***
- ***Unitatea Bisericii trebuie să strălucească în mijlocul lumii***
- ***Resursa pentru unitatea Bisericii: sfântirea prin Cuvânt***
- ***Unitatea liderilor, precede unitatea Bisericii***
- ***Roadă unității este mântuirea lumii***
- ***Chemarea la unitate străbate secolele***
- ***Standardul unității creștine este unitatea din sânul Sfintei Treimi***
- ***Pentru a deveni Una, Isus ne-a dat slava Sa***
- ***Chemați să fim Una cu Biserica Universală***

➤ **Răsplătirea celor ce aleg să fie Una: contemplarea slavei lui Hristos!**

Este timpul pentru o scurtă recapitulare a cap.13-17. Iată principalele idei teologice ale acestei secțiuni și o posibilă înlănțuire logică a acestora:

- Cap.13: **Iubiți-vă unii pe alții cum v-am iubit Eu!**
(Metafora spălării pe picioare: modelul iubirii!)
 - **Fără să vi se tulbure inima** din pricina plecării Mele, care este spre binele vostru! (cap.14)
- Cap. 15a: **Iubiți-vă unii pe alții rămânând în Mine!**
(Metafora viței: cum să împlinești porunca iubirii!)
 - **Fără să vi se tulbure inima** din pricina urii lumii față de voi după plecarea Mea! (cap.15b-16)
- Cap.17 – **CONCLUZIE!**

**ȘI MĂ ROG CA EI SĂ FIE UNA,
PRECUM ȘI NOI SUNTEM UNA!**

Oare cum ne ajută aceste capitole să credem că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu? Prin cel puțin următoarele lucruri:

- Aceste capitole explică rațiunea plecării lui Mesia din lume după ce a venit în lume, și rolul în planul lui Dumnezeu a lucrării Bisericii pe pământ! Aceste explicații răspund atât de bine frământărilor teologice din primul secol. Un argument teologic puternic împotriva lui Isus era: dacă era El Mesia de ce nu a rămas cu ai Săi, de ce nu a adus Împărăția Sa slăvită pe pământ așa cum este profețit? De ce a plecat și i-a lăsat pe ai Săi să sufere și să cadă în mijlocul vrăjmașilor? De ce nu Se întoarce cum a promis? Iată că au trecut atâția ani și El tot nu a venit! De ce? Ne aducem aminte ce frumos răspunde Ioan acestor frământări prin cuvintele Mântuitorului prezentate în aceste capitole. Era mai bine ca Mesia să plece! Și era mai bine ca ucenici să rămână pe pământ și să facă lucrări mai mari ca Însușii Mesia! Prin plecarea lui Mesia ei sunt înzestrați cu o nouă putere și primesc o nouă strategie a preoției, strategia Mielului prin care va zgudui temeliiile pământului spre mântuirea lumii din întuneric! Acum după două mii de ani de la rostirea promisiunii: Eu vin curând!, înțelegem de ce perioada Bisericii a fost așa de lungă!
- Chemarea la dragoste a lui Hristos este în perfectă armonie cu revelația din Vechiul Testament și cu revelația din conștiința noastră! Când citim chemarea la iubire după modelul lui Hristos, pe de o parte sesizăm în lumina Vechiului Testament autenticitatea teologică a chemării, iar pe de altă parte sufletul nostru este topit, căci simțim mireasma Edenului, simțim ceea ce ne dormim de fapt, și putem recunoaște că nimic nu poate fi mai frumos! Discursul lui Isus despre iubire eclipsează fără drept de apel toate scrierile omului la un loc despre iubire. Până la Hristos nu s-a scris despre dragoste nimic care să poate avea măcar termeni de comparație cu dragostea cristică, iar după Hristos, cele mai frumoase scrieri de iubire au fost doar note de subsol la discursurile lui Isus. Ființa noastră creată pentru iubire nu poate trece nepăsătoare pe lângă discursurile lui Isus. Frumusețea iubirii cristice pur și simplu ne tulbură!

- Aceste capitole ne atrag atenția că dincolo de argumentele teologice și apologetice, dragostea lui Hristos din mijlocul Bisericii reprezintă elementul fundamental care poate să ne aducă la credință. Dar nu doar să ne aducă la credință, dar să ne și păstreze în credință. Aceste capitole ne deschid ochii ca ori de câte ori dragostea inconfundabilă a lui Isus Se manifestă în Biserica Sa, credința noastră în El să poată fi întărită. De multe ori ne obișnuim cu dragostea unică a Bisericii autentice. Dar fiecare manifestare a acesteia este o nouă dovadă a Adevărului care este Isus. Falimentele Bisericii în a iubi și abuzurile acesteia reprezintă și ele o dovadă a adevărului care este Isus. El a spus: Despărțiți de Mine, nu puteți face nimic! Ori de câte ori mă confrunt cu falimentul Bisericii de a iubi, de fiecare dată, și absolut de fiecare dată, descopăr că acea Biserică a neglijat alipirea zilnică de Hristos! Dacă Biserica neglijează alipirea de Isus, Cel care a spus: Despărțiți de Mine nu puteți face nimic, iată că nu doar biruințele Bisericii, dar și falimentele ei demonstrează că Isus este Calea, Adevărul și Viața!

După studierea acestor capitole cred și mai mult că Isus este Fiul lui Dumnezeu! Credința mea este și mai întărită. Îmi dau seama că în fiecare zi sunt lângă tone de dovezi ale dumnezeirii Sale! Trebuie doar să știi să le vezi. Din această perspectivă credința nu est deloc oarbă. Pavel spunea: căci știu în cine am crezut! După ce studiezi Evanghelia după Ioan cu inima deschisă îți dai seama că este mult mai greu să nu crezi decât să crezi. Doamne, Îți mulțumesc pentru această carte care mi-a întărit credința în Tine mai mult decât orice carte din Scriptură! În cele din urmă această carte a fost scrisă cu acest scop principal și declarat: ca voi să credeți! Era firesc ca Evanghelia după Ioan și nu altă carte să îmi consolideze atât de bine credința. Credeam că a mea credință este pregătită să înfrunte furtunile. După studierea Evangheliei după Ioan, am descoperit zone vulnerabile de care nu era conștient dar care acum au fost întărite prin Cuvântul Tău! Știu mai bine decât oricând DE CE CRED!

Prinderea, judecarea și răstignirea lui Isus

– 18:1-19:42 –

Această subsecțiune ne prezintă prinderea, judecarea și răstignirea lui Isus. Observăm de la o primă lectură un leitmotiv: *ca să se îplinească ce este scris sau ce a spus Isus*. Cuvintele lui Isus sunt puse alături de cuvintele Scripturii. Prin răstignirea Sa s-au împlinit atât profețiile Vechiului Testament, cât și propriile profeții despre Sine. Ioan nu ne descrie pur și simplu cum s-au întâmplat lucrurile ci, de fiecare dată, insistă pe o anumită temă din miezul evenimentelor. De exemplu, în pasajul 18:1-27 este evidențiată grija lui Isus pentru ucenicii Săi în contrast cu dezorientarea și comportamentele rușinoase ale acestora.

Isus a plecat cu ucenicii Săi dincolo de pâraul Chedron. Ne aducem aminte de David cum părăsea Ierusalimul alături de ostașii lui și trecea pâraul Chedron. David era prigonit de fiul Său Absalom. Isus avea să fie răstignit de cei pe care i-a creat. La fel, ca și David, Isus avea să se smerească înaintea lui Dumnezeu și să primească cu demnitate paharul din partea Tatălui. Capitolele din Samuel care ne descriu plecarea lui David din Ierusalim ne uimesc prin demnitatea și smerenia din sufletul lui David. El recunoaște pedeapsa care vine din partea lui Dumnezeu din pricina păcatelor sale, dar nu își pierde nădejdea. El crede că Tatăl nu vrea să îl nimicească, ci, chiar pedeapsa care vine din partea Lui, va lucra spre bine. El se detașează de oamenii care Îl urăsc, vede că totul vine din partea Domnului, singurul în care Își pune nădejdea. Isus recunoaște în evenimentele din viața Lui, paharul din partea Tatălui. De data aceasta paharul nu era o consecință a propriilor păcate (care nu existau), ci a păcatelor celorlalți. Cu toate acestea, la fel ca David, ia paharul cu hotărâre, demnitate și smerenie, căci era paharul care venea din partea Tatălui. Este excepțională perspectiva lui Isus. El nu vedea doar oameni care Îl urau fără temei și care doreau să Îl omoare deși El le făcuse bine. El nu vedea doar nedreptatea care i se făcea. Nu, ci El vedea în ce se întâmplă paharul pe care I-L dădea Tatăl să-l bea. Nedreptatea era reală, și Domnul avea să judece pe cei care îl prigoneau. Dar Isus nu rămâne doar la acest plan. El știa că Tatăl este suveran și că nimic nu se întâmplă fără voia Sa. Mai presus de toate, paharul venea din partea Tatălui, și tocmai pentru că venea din partea Tatălui trebuia sorbit până la capăt. Dacă Tatăl, care-L iubea îi dădea acest pahar, atunci paharul trebuia sorbit. Încrederea deplină a lui Isus în dragostea Tatălui l-a determinat să meargă înainte pe drumul crucii. Vocea blândă a Tatălui Îl încuraja: va fi spre bine, nu vei regreta niciodată, merită să mergi pe drumul crucii, el te va duce la slavă și va aduce bucuria eternă a unei Mirese desăvârșite.

Pasajul creionează și grija lui Isus față de ucenici. Când Isus le răspunde: Eu sunt! Toți vrăjmașii Lui cad la pământ. În mod evident, Isus ar fi putut să scape, Și-ar fi putut folosi puterea pentru a Se izbăvi pe Sine. El refuză acest lucru. El alege de bunăvoie să bea paharul ce venea din partea Tatălui. Însă El Își folosește puterea pentru a-i izbăvi pe ucenici: V-am spus că Eu sunt. Deci, dacă Mă căutați pe Mine, lăsați pe aceștia să se ducă. Ioan nu uită să ne aducă aminte că astfel s-a împlinit vorba pe care Isus o spusese în rugăciune: N-am pierdut pe niciunul din aceia pe care Mi i-ai dat. Isus știa că, dacă ucenicii ar fi fost prinși, încercarea ar fi fost prea mare pentru ei. Situația era prea tulburătoare pentru a ști să își adune resurse pentru a rezista unei astfel de încercări. Credința lor ar fi pierit probabil. Isus, Cel care îi păzea de cel rău, i-a păzit și de încercări mai mari decât puteau duce. Iată că protecția lui Isus are și o dimensiune fizică. Isus le-a protejat viața, dar instituții-a protejat și de situații și contexte prea dificile pentru ei. Încercarea era deja destul de mare pentru ucenicii pentru a le zguduia credința. O încercare în plus în aceste momente i-ar fi strivit. Isus însă îi izbăvește. Doamne, îți mulțumesc pentru că m-ai păzit de contexte care mi-ar fi putut distruge credința. Sunt om și sunt slab,

dă-mi Doamne doar ce pot duce, și ia aminte la slăbiciunile mele. Nu sunt erou, ci un om supus slăbiciunii. Sunt vulnerabil și sunt mii de contexte cărora nu le-aș putea face față acum. Îngăduie doar paharul pe care îl pot sorbi acum!

Petru dă dovadă de curaj. Vrajmașii erau în superioritate numerică. El nu ezită să ridice sabia pentru a-l apăra pe Isus. Dar nu aceasta era dorința lui Isus. Isus alesese de bunăvoie calea crucii. Isus nu ripostează, ci merge înainte ca un miel dus la tăiere. Reacția lui Isus îl dezorientează pe Petru. Dacă Isus nu este de acord cu poziția celui care luptă cu sabia în mână, ce atitudine să adopte? Neînțelegând rațiunea crucii, Petru devine dezorientat și în cele din urmă va fi copleșit de teamă și se va lepăda de Isus.

Observăm în acest pasaj cum se împlinesc toate cuvintele lui Isus:

- Iuda l-a vândut.
- El a ales de bunăvoie drumul crucii.
- El i-a păzit pe ucenici ca nici unul să nu se piardă.

Această temă este evidențiată și de următorul pasaj: 18:12-27. Acesta pune în lumină demnitatea lui Isus și credințioșia Sa față de ucenici cu teama și lepădarea lui Petru. Într-adevăr, iată structura acestui pasaj:

- 18:12-18 – Petru **se leapădă** o dată.
 - 18:19-24 – Isus răspunde cu demnitate **și nu-i trădează** pe ucenici.
- 18:25-27 – Petru **se mai leapădă** de două ori

Este lăudabil faptul că Petru nu vrea să-l părăsească pe Isus. El era cel mai curajos dintre ucenici, și poate chiar îl iubea cel mai mult pe Isus. El își asumă un mare risc intrând în casa marelui preot în mijlocul lupilor. Spre deosebire de Ioan, el nu beneficia de protecția de care se bucura acesta în casa marelui preot. Petru a încercat să-și dovedească devotamentul față de Isus intrând în casa marelui preot. Dar el nu era pregătit să se confrunte cu testele ce-l așteptau. Pe de o parte se încredea în sine, și subestimase puterea vrăjmașului. Este una să faci pe eroul în afara luptei. În mijlocul luptei s-ar putea să fie altfel. Acum era ceasul întinericului și se dezlănțuiseră lumile demonice. Teamă și dezamăgirea băteau cu putere la inima sa. Viteazul Petru se vede neputincios și este învins de glasul unei slujnice. Curajosul Petru este umilit și îngenuncheat de o slujnică. Puterea sa s-a dovedit ca fiind mai mică decât o estimase el. Pe de altă parte, Petru nu știa să își asume asemenea lui Isus statutul de miel. Dacă nu avea voie să riposteze, ce putea face altceva? Neștiind să își asume statutul de miel, era dezorientat și lipsit de puterea harului care se revarsă doar spre cel care face voia lui Dumnezeu.

Căderea lui Petru oglindește neputința umană și înfrângerea omului în fața atacului celui rău. Înfrângerea lui Petru este și înfrângerea noastră. Oricare dintre noi ar fi fost acolo, ar fi sfârșit cel puțin la fel de lamentabil. Omul lipsit de har, doar cu puterea sa de partea lui, este mai slab decât își poate închipui. Lucifer îl va doborî cu ușurință, îl va prinde ca pe o pradă ușoară, îl va umili și va râde de înfrângerea lui. Nici unul dintre noi nu dorește să treacă prin ce a trecut Petru. Totuși, vom trece de fiecare dată când vom fi mândri și vom respinge oferta harului lui Dumnezeu, vom sfârși ca Petru. Înfrângerea lui Petru este înfrângerea noastră a tuturor. Mă regăsesc în ea și aduce smerenie sufletului meu. Îmi arată cine sunt și cât pot fără harul de sus. Ea ne aduce aminte de propriile înfrângeri. Sunt înfrângeri care vin în urma deciziei noastre încăpățănate. Deși știm că este rău, alegem să facem răul. Dar alte dăți dorim sincer să facem binele, însă păcatul ne târăște, ne trânteste la pământ și ajungem să facem exact ce nu ne-am dorit să facem. În acel moment, umilința și rușinea este maximă. Dar este o

umilință de care avem nevoie. Este o umilință care ne poate face bine. În cele din urmă, înfrângerea lui Petru l-a adus din nou pe drumul harului și al încrederii în Isus. El Îl contrazisese cu câteva ore în urmă pe Isus afirmând că este gata să își dea viața pentru Isus. Dar iată că Isus avea dreptate. Cântecul cocoșului i-a adus aminte de cuvintele lui Isus. Înfrângerea sa a făcut să strălucească adevărul din cuvintele lui Isus. În acest moment al umilinței, Petru ar fi putut, tot din mândrie, să nu își accepte căderea, și să cadă în disperare până la sinucidere, sau ar fi putut (cum a și făcut de altfel) să aleagă calea smereniei și să își accepte neputința și slăbiciunea și să fugă cu disperare spre harul pe care acum îl putea conștientiza ca fiind singura sursă a biruinței.

În contrast cu umanitatea învinsă și umilită, oglindită în lepădarea lui Petru, strălucește biruința lui Isus asupra lumii. Mulți văd în creștinism religia lașilor și a celor ce sunt papă lapte și întorc și celălalt obraz. Cu toate acestea, istoria nu a înregistrat un comportament mai demn și mai curajos decât cel al lui Isus când era bătut și interogată de vrăjmașii Lui. Isus nu se lasă intimidat, nu Se lasă umilit, nu îngenunchiază în fața fricii și durerii, nu cerșește mila și îndurarea, nu lingușește, nu își trădează prietenii. Ba mai mult, răspunde cu inteligență și demnitate care închide gura vrăjmașilor lui. El nici nu se coboară la nivelul vrăjmașilor lui, ajungând ca ei. Nu le rostește cuvinte de ocară, nu îi batjocorește și nici nu se lasă orbit de ură și resentimente. Isus este demnitatea Însăși. Literatura omului nu a așternut pe hârtie până la scrierea Evangheliilor un comportament atât de demn, iar după Isus cele mai frumoase scrieri în acest sens se inspiră din modelul desăvârșit al lui Isus. Isus nu își trădează ucenicii. Chiar dacă Petru tocmai se lepădase de El, Isus preferă să ia o palmă și să fie chinuit de vrăjmași, decât să își trădeze prietenii. El evită cu eleganță subiectul legat de ucenici și dirijează discuția în mod inteligent spre altceva. Nu cei care îl interogau dirijează discuția, ci El. El deține de fapt controlul și este stăpân pe situație. El este deasupra contextului și domnește cu demnitate. El nu se conformează interogatoriului și îi interoghează el pe vrăjmașii lui pentru a le scoate la iveală lipsa de onestitate: „*Eu am vorbit lumii pe față; pentru ce Mă întrebi pe Mine? Întrebă pe cei ce M-au auzit despre ce le-am vorbit; iată aceia știu ce am spus*”.

Și atunci când Isus primește o palmă, ne ia prin surprindere. Iată că Cel care a dat porunca să întoarcem și celălalt obraz, nu Îl întoarce și îi spune celui ce l-a lovit: „*Dacă am vorbit rău, arată ce am spus rău; dar dacă am vorbit bine, de ce mă bați?*”.

Înțelegem deci că porunca cu întoarcerea obrazului are o anumită semnificație și nu trebuie interpretată și generalizată în sens literal. Da, sunt anumite situații în care ea poate fi împlinită și în sens literal. Dar nu tot timpul. Isus ne vorbește mai degrabă de **o atitudine** în fața răului care ți se face. Isus nu întoarce celălalt obraz. El nu ripostează cu ură, dar nu Se lasă călcat în picioare. El nu Se lasă intimidat nici de marii preoți, nici de Pilat. Pentru toți are un răspuns care îi dovedește nevinovăția și închide gura acuzatorilor. Cuvintele sale se adresează conștiinței vrăjmașilor Lui și în ele se ascunde speranța că aceștia se vor întoarce la Domnul. Isus nu vrea doar să Își arate superioritatea față de acuzatori și să-i umilească. Da, El vrea să le arate că El este deasupra, că El este Dumnezeu, iar ei oameni, dar vrea și să îi recupereze. Cuvintele sale sunt unelte ale harului pentru mântuirea acuzatorilor lui.

Acest pasaj ne oferă două pahare. Pe de o parte paharul smereniei pe care îl sorbim atunci când analizăm căderea rușinoasă a lui Petru și ne regăsim în ea. Pe de altă parte paharul nădejdiei atunci când medităm asupra biruinței Lui Isus care poate opera prin har și în viața noastră. Observăm cum Ioan insistă în prima parte a capitolului 18 cum toate cuvintele rostite de Isus înainte de răstignire s-au împlinit cu o precizie astronomică:

- Isus a mers de bunăvoie spre cruce. El nu fost pur și simplu prins. El Și-a folosit puterea să-i apere pe ucenici, dar nu și să Se apere pe Sine.
- Iuda l-a vândut.
- Ucenicii au fost protejați de atacuri prea mari pentru ei și credința lor nu s-a pierdut.
- Petru s-a lepădat de El de trei ori înainte să cânte cocoșul.
- Isus a biruit lumea. El nu S-a lăsat intimidat, și nu a făcut nici un compromis. A sorbit paharul suferinței în sfințenie și cu demnitate dumnezeiască.

Ioan fusese un martor ocular. Evreii găseau o pricină de poticnire în moartea lui Isus. Cum era posibil ca Mesia să fie prins și omorât de vrăjmași? Ce fel de Mesia era acesta? Primul răspuns pe care îl dă Ioan la această întrebare este că Isus și-a asumat crucea. El știa dinainte tot ce se va întâmpla. Tot ce a profețit El despre moartea Sa s-a împlinit până la cel mai mic detaliu. Isus nu a fost luat prin surprindere. El era un actor conștient și și-a asumat destinul crucii.

Prima parte a capitolului 18 este o lecție așa de importantă pentru noi. Petru este pus în contrast cu Isus. Dar în Petru se oglindește întreaga umanitate. Avem două reacții atât de diferite în fața crucii: reacția omenească și cea dumnezeiască în fața suferinței:

Omul	Fiul
Perspectivă îngustă, limitată la ceea ce se vede	Perspectivă cerească, ancorată în planul Tatălui
Oamenii sunt problema, dușmanii!	Paharul vine din partea Tatălui!
Ură, răzbunare, violență!	Iertare, stăpânire de sine!
Teamă și intimidare	Curaj și demnitate
Minciună în fața presiunii	Adevăr în ciuda presiunii
Trădare	Devotament, credincioșie
Umilință, rușine	Demnitate, sfințenie

Următoarea subsecțiune: 18:28-19:16 ne prezintă confruntarea dintre Pilat și Isus și condamnarea la moarte a lui Isus. Este un tablou de o frumusețe rară, care îți taie respirația. Pe de o parte admiri fără să te mai sature demnitatea și răspunsurile dumnezeiești ale lui Isus; pe de altă parte te tulbură slăbiciunea, perversitatea și lipsa de verticalitate a oamenilor. Tabloul este așa de frumos încât îl citești fără să te sature și este dificil să Îl comentezi. Observăm principalele teme ale pasajului.

Ioan insistă în primul rând pe nevinovăția lui Isus. Iudeii nu reușesc să formuleze o pâră credibilă împotriva lui Isus, iar Pilat îl consideră vinovat și vrea să îi dea drumul. Dar nu doar atât. Ioan insistă și pe capacitatea lui Isus de a-și dovedi nevinovăția. Isus alege să tacă. Spre deosebire de Pavel pe care îl vedem în fapte că se apară fără să ezite în fața acuzatorilor săi, Isus mai mult tace. Am mai comentat în altă parte acest contrast. Isus nu era un simplu profet, și nici un martir. El era Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii și făcea acest lucru de bunăvoie. De aceea alege să tacă pentru a arăta lumii că Își asumă destinul crucii și Își dă viața de bunăvoie. El împlinește Scriptura care vorbea

despre mielul de jertfă: „Când a fost chinuit și asuprit, n-a deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci la măcelărie, și ca o oaie mută înaintea celor care o tund: n-a deschis gura.” (Is.53:7)

De aceea Isus refuză să se apere prea mult. Totuși rostește doar câteva cuvinte în favoarea Sa. Suntem uimiți de faptul că aceste puține cuvinte au puterea să îl tulbure pe Pilat și să-l convingă de nevinovăția sa. Dar dacă Isus ar fi ales să vorbească asemenea lui Pavel și Să se apere cu toată înțelepciunea Sa de Dumnezeu? Cuvintele adevărului au putere. Pilat este răscolit de ele. Deși era în interesul lui să facă pe plac Iudeilor și deși era păgân, conștiința sa este trezită de cuvintele vieții. Ioan ne așează din nou înaintea ochilor tema capacității ființei umane de a recunoaște glasul Creatorului. Când Pilat află de la Iudei că Isus – a numit pe Sine Fiul lui Dumnezeu, el nu începe să râdă și nu îl face pe Isus nebun de legat. Dimpotrivă i-a fost și mai mare frică, a venit la Isus și l-a întrebat cu toată seriozitatea: De unde ești Tu? Ce putere au cuvintele rostite de Isus! Strălucește din nou demnitatea și curajul lui Isus. El nu Se lasă intimidat de Pilat și îi răspunde la întrebările lui cu alte întrebări. Pilat, deși era cel în situația de putere, este cel tulburat de întrebările primite, pe când întrebările uneori arogante și amenințătoare ale lui Isus, nu reușesc să aducă nici o fărâmbă de ezitare în Isus.

Pasajul reliefează un nou contrast. De data acesta nu este pus în contrast Petru cu Isus, ci Pilat, marii preoți și mulțimea cu Isus. Frumusețea lui Isus contrastează izbitor cu slăbiciunea și josnicia omului. Isus rămâne demn și credincios adevărului. Ceilalți oameni calcă adevărul în picioare și se dedau la compromisuri respingătoare de dragul interesului personal. Marii preoți nu intră în sala de judecată ca să nu se spurce înainte de Paște, dar în același timp doresc să omoare un om nevinovat. Ei apoi îl manipulează pe Pilat invocând în mod indirect amenințarea din partea Cezarului: Oricine se face pe sine împărat, este împotriva cezarului. Ei nu sunt interesați de o judecată dreaptă, ci ei vor ca Isus să moară cu orice preț. În cele din urmă pentru a-L manipula pe Pilat până la capăt rostesc niște cuvinte incredibile: Noi n-avem alt împărat decât pe Cezar! Un iudeu de rând nu ar fi rostit nici sub tortură așa ceva. Ei erau marii preoți și îi urau pe romani până la moarte. Cu toate acestea se umilesc pe ei înșiși și rostesc cu ipocrizie și nerușinare aceste cuvinte. Unde este demnitatea? Mulțimea se dovedește și ea slabă, manipulabilă și perversă. Marii preoți erau invidioși pe Isus. Mulțimea era dezamăgită de Isus. Ei își pusese speranța că El la va împlini poftele lor și dorințele lor idolatre. Dar Isus nu se putea proteja nici pe sine. Atunci ei îl urăsc pe Isus și îi doresc moartea. Dar nu doar atât. Ei sunt gata să aleagă eliberarea lui Baraba care era un tâlhar și resping eliberarea lui Isus. Adevărul este din nou călcat în picioare cu brutalitate. Orice om, dacă avea în față pe Isus și pe Baraba, ar fi știut cu certitudine cine trebuia eliberat. Pilat intră și el în rândul celor slabi și dispuși la compromis. El nu are puterea să îi confrunte pe Iudei până la capăt și să fie credincios adevărului. Încearcă tot felul de metode de compromis: le cere lor să Îl judece, îi pune să aleagă între Isus și Baraba, poruncește ca Isus să fie bătut în speranța că acest lucru îi va mulțumi pe Iudei. În cele din urmă, deși știe că Isus este nevinovat, este de acord cu răstignirea Sa. În fața acestui tablou mă întreb: cine era cel puternic? La prima vedere, Isus era cel slab care nu riposta, iar oamenii plini de sine și putere. Dar de fapt, oamenii erau cei slabi, care se umileau, care făceau lucruri împotriva conștiinței lor și propriilor lor convingeri.

Creștinismul a fost ironizat ca fiind religia celor slabi. Citind cele scrise de Ioan descoperim exact opusul: Isus este cel puternic, iar oamenii lamentabili de slabi. Tu cu cine ai dori să te asemeni? Cu Isus sau cu cei care L-au răstignit? Care ți pare că este mai puternic?

Și în acest pasaj autorul accentuează ideea împlinirii propriilor cuvinte ale lui Isus:

- Nouă nu ne este îngăduit de Lege să omorâm pe nimeni, i-au zis iudeii.
- Aceasta s-a întâmplat ca să se împlinească vorba prin care arătase Isus cu ce moarte avea să moară.

În Ioan 12, Isus spusese: *Și după ce voi fi înălțat de pe pământ, voi atrage la Mine pe toți oamenii – vorbind astfel, arăta cu ce moarte avea să moară.* Sunt două posibile interpretări. Prima evidențiază dimensiunea fizică. Isus, murind crucificat, avea să fie ridicat pe cruce deasupra pământului. Iudeii, cerând Romanilor să-L omoare, au împlinit cuvintele lui Isus, deoarece, răstignirea era obiceiul execuției romanilor, iudeii folosind mai des omorârea cu pietre. Legea stăpânirii romane nu permitea iudeilor să omoare pe cei condamnați. Acest lucru putea fi făcut doar de autoritatea romană. Iudeii ar fi putut sfida această lege (de exemplu cum au făcut la uciderea lui Ștefan din fapte cap.7), dar acest lucru ar fi putut atrage consecințe nefaste din partea autorității romane. A doua interpretare insistă pe dimensiunea spirituală. Moartea lui Isus era pentru păcatele oamenilor, era o jertfă de ispășire care izvora din dragostea tulburătoare a lui Dumnezeu pentru om. După înălțarea Sa la Tatăl, jertfa Sa avea să fie principalul motiv care îi va atrage pe oameni către un Dumnezeu care este dragoste. Această interpretare se armonizează mai puțin cu pasajul din Ioan 18:31-32. Aș putea doar să sugerez că discuția dintre iudei și Pilat ar evidenția nevinovăția lui Isus. Isus nu era pedepsit pe drept, El era nevinovat și împlinea astfel condiția esențială pentru a putea fi o jertfă pentru păcat. După cum animalul ce trebuie jertfit la Templu era fără cusur, Isus era fără păcat.

Dacă tabloul prinderii și judecării lui Isus are ca laitmotiv împlinirea cuvintelor lui Isus, tabloul răstigniri are ca și laitmotiv împlinirea profețiilor Vechiului Testament. Da, Isus și-a asumat destinul crucii, și a fost un actor conștient care știa mai dinainte ce i se va întâmpla. Dar nu a ales să moară așa de capul lui. Moartea Sa fusese de mult profețită în planul Tatălui revelat în Vechiul Testament. După cum suntem uimiți de precizia cu care s-au împlinit cuvintele rostite de Isus, la fel suntem uimiți de precizia împliniri unor profeții rostite cu sute și mii de ani înainte. Iată detalii ale răstignirii care au rezonanțe cu profețiile din vechime:

Detaliul	Rezonanța profetică
Pe tăblița de deasupra crucii scria: Isus din Nazaret, Împăratul Iudeilor. Pilat ascultă de toate cerințele Iudeilor în acest capitol. Singura cerință pe care o refuză este să mai adauge pe tăbliță: El a zis...	Pe tăbliță era trecută de obicei și vina condamnatului. Vina lui Isus era identitatea Lui. Isus amintise că în Legea lor scria: M-au urât fără teme. Isus, era Mesia, Împăratul care își cerea dreptul la stăpânire. Acesta a fost adevăratul motiv pentru care a fost răstignit.
Isus a fost răstignit între doi tâlhari.	Isaia 53 ne spune că El a fost pus în numărul celor fărădelege.
Ostașii și-au împărțit hainele Lui și au tras la sorți pentru cea dintr-o singură bucată.	Ps.22, scris de David, anunța de mult acest lucru.
Isus spune că îi este sete, și i se dă să bea oțet.	Ps.69:21 anunța de mult: și când îmi este sete îmi dau să beau oțet...
Lui Isus nu i s-au zdrobit călcâiele ca celorlalți doi condamnați.	Ps.34:20 anunța acest lucru, precum și imaginea Mielului Pascal despre care Moise a poruncit: să nu zdrobiți nici un os! (Exod 12:46)
În schimb a fost străpuns cu o suliță, iar apa și sângele are au țâșnit au confirmat din punct de vedere legal și fără drept de tăgadă moartea	Zaharia vorbind despre întoarcerea finală a poporului Israel profețea: Vor vedea, vor plânge pe Cel pe care L-au străpuns. Deși un ostaș roman a avut sulița în mână, primii

fizică a lui Isus.	vinovați sunt considerați evreii. Ei L-au omorât prin mâna romanilor care s-au lăsat intimidați și manipulați.
Isus a fost așezat într-un mormânt nou, deosebit și înmiresmat ca un Rege adevărat.	Isaia 53 menționa de mult că mormântul lui a fost pus la un loc cu cei bogați. Iosif din Arimateea, și Nicodim, împlinesc această profeție. Ei ne aduc în atenție și o imagine tristă, dar plină de înțeles: cel care este ucenic de ascuns primește trupul neînsuflețit al lui Isus.

Ioan, ca martor ocular (vezi 19:35), insistă că:

- Suferința lui Isus a fost reală (de ce ar mai fi strigat mi-e sete, dacă, așa cum spun unii, suferința Lui nu ar fi fost reală în acele clipe, ci El ar fi fost doar duh și nu și trup!?)
- Isus a murit cu adevărat. De aceea învierea a fost cu adevărat o minune.
- Și poate cel mai important: Isus a murit după Scripturi!

Și această subsecțiune pune în lumină contrastul dintre Isus și oameni. De această dată contrastul este între egoismul uman și dăruirea de Sine a lui Isus. Dacă înaintea crucii, soldații romani împărțeau între ei hainele lui Isus, Isus de pe cruce, se gândea la viitorul pământesc al mamei Sale. Chiar în mijlocul celor mai cumplite suferințe Isus refuză să Se închidă în Sine și continuă să fie preocupat de împlinirea nevoilor celorlalți. El o încredințează pe Maria lui Ioan, ca să aibă grijă de ea. Omul este robit de egoism și atunci când îi merge bine. Când suferă, egoismul devine și mai accentuat. Isus a fost altfel. El și de pe cruce se gândea la ceilalți din jur. El murea pentru ceilalți. ***El era cu adevărat dragoste!***

Învierea lui Isus – 20:1-21:25 –

Ioan susține că învierea a fost un fapt real și nu o legendă sau doar un simbol. El invocă martori oculari pentru a demonstra acest lucru. El alege să încheie Evanghelia Sa descriindu-ne patru dintre arătările lui Isus după înviere și încheie Evanghelia cu celebra discuție dintre Isus și Petru.

- Isus Se arată Mariei
- Isus Se arată ucenicilor
- Isus Se arată și lui Toma
- Isus Se arată ucenicilor
- Discuția lui Isus cu Petru

Fiecare arătare aduce un mesaj nou pentru inima ucenicilor și pentru cea a cititorului. Ce putem învăța din arătarea lui Isus Mariei? O, putem învăța așa de mult, și aceasta cu cât este prima descoperire a lui Isus cel înviat unei ființe umane. Și cu siguranță ne întrebăm: de ce Mariei? Când ucenici stăteau închiși de frica Iudeilor în casă, Maria S-a dus din dimineață, pe când era încă întuneric, la mormânt. Nu este prea plăcut să vizitezi un mormânt pe când este încă noapte. Oare ce a motivat-o pe Maria Magdalena? Oare se aștepta ca Isus să învieze? Nu cred, însă ea nu putea accepta despărțirea de Isus, așa de mult îl iubea. Ne aducem aminte - cui i se iartă mult iubește mult. Maria Magdalena nu avea un trecut strălucit. Ei i se iertase mult, și acum iubea mult. Ea nu putea pur și simplu să Îl uite pe Isus. Ea nu era dezamăgită de Isus. Poate nu găsea explicații la moartea Sa, dar ea nu putea pur și simplu să renunțe la Isus. Isus era Cel care îi redase demnitatea, care o iertase și care îi oferise cu adevărat, viața.

În alte Evanghelii ni se spune că ea mai era însoțită de două femei și veneau cu miresme la mormânt. Chiar dacă Isus murise, Maria încă Îl iubea și dorea să își exprime recunoștința față de el, aducând miresme la mormânt. Nu îmi dau seama dacă intenția ei era de a intra în mormânt și de a unge din nou trupul cu miresme. El fusese deja uns prin generozitatea lui Nicodim. Iudeii se fereau de atingerea de trupul unui mort. Era ceva necurat. Se pare că Maria dorea să intre în mormânt și să un gă cu miresme trupul lui Isus. Ea era gata să treacă peste reglementările legii și probabil nu putea concepea cum trupul lui Isus ar putea-o face necurată. Observăm și la Ioan ezitarea de a intra în mormânt. Petru însă nu are această ezitare și intră în mormânt, în ciuda faptului că acest act l-ar fi făcut după Lege necurat. Miza era prea importantă. Era vorba de Isus. Ei au crezut cuvintele Mariei după ce au văzut. Nu au crezut că Isus a înviat ci pur și simplu că trupul Lui nu mai era în mormânt. Nici Maria nu s-a gândit la înviere, ci ea le-a zis: „*Au luat pe Domnul din mormânt și nu știu unde L-au pus*”.

Maria este din dimineață cu miresme la mormânt. Ucenicii stau acasă. Ucenicii vin, dar se întorc acasă. Maria însă rămâne la mormânt și plânge: „*Au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus*”. Oare ce mai putea face trupul lui Isus pentru ea? Isus murise. Că trupul era sau nu în mormânt, acest lucru mai putea schimba ceva? Maria Îl iubea așa de mult pe Isus, încât ungera trupului neînsuflețit cu miresme însemna așa de mult pentru ea.

Ucenicii pleacă acasă. Ea rămâne la mormânt și plânge. Acest gest este atât de profund și trădează atâta dragoste față de Isus, încât Acesta Se oprește din drumul Său către Tatăl și I Se arată Mariei. Isus, după ce a murit în trup, a înviat în duh și s-a dus în Adânc pentru a proclama Evanghelia celor morți. Deși S-a refăcut părtășia spirituală cu Tatăl, El nu S-a dus în ceruri pentru a Se înfățișa

înaintea Tatălui. El face acest lucru doar după înviere, pentru a Se înfățișa înaintea întregului Cer ca Om, într-un trup proslăvit, ca Cel care a biruit moartea! Gândiți-vă la dorința lui Isus de pași din nou în ceruri și de Se înfățișa înaintea Tatălui ca cel care a împlinit porunca Lui și a biruit spre slava Tatălui. După înfățișarea Sa înaintea Tatălui diavolul și îngerii lui aveau să fie aruncați din cer pentru totdeauna (vezi Apoc.12)! Gândiți-vă ce miză spirituală avea înfățișarea Sa înaintea Tatălui! Cu toate acestea, El se oprește din drumul spre Slavă, pentru a Se arăta Mariei! Dragostea Mariei a topit pur și simplu inima lui Isus, și S-a oprit din drumul către Tatăl pentru a-i rosti câteva cuvinte de mângâiere Mariei!

Dacă ne aducem aminte de primele capitole din Genesa putem să întrezărim și anumite simbolistici în acest tablou. Nu întâmplător pe această femeie o chema Maria, ca și pe mama lui Isus. Ea ne aduce aminte de promisiunea făcută femeii: Sămânța ta va zdrobi capul șarpelui! În plânsul Mariei putem vedea plânsul femeii, plânsul Evei, care a păcătuit mai întâi, și care aștepta venirea Seminței pentru reabilitare și restaurarea! Sămânța venise și biruise! Maria este deci primul martor al învierii. Plânsul ei ne deschide o fereastră tainică spre inima lui Isus. Dragostea noastră este irezistibilă pentru El, la fel cum spunem că dragostea Lui este irezistibilă pentru noi, la fel putem spune că dragostea Lui este irezistibilă pentru noi! EL nu poate rămâne indiferent a plânsul celui ce Îl caută cu disperare! Da, acest lucru îl făcea Maria! Îl căuta cu disperare pe Isus, și nici moartea însăși nu părea să o intimideze în această căutare! Cine mai plânge astăzi ca Maria? Cine mai plânge după Isus? După cunoașterea Lui, după revenirea Lui, după mântuirea celor pentru care El a murit, după realizarea unității Bisericii pentru care El s-a rugat!? Plânsul trădează o dragoste profundă. Mă cercetez adesea și mă întreb: dragostea pentru mine, sau dragostea pentru Isus? Cât din ce fac, fac gândindu-mă la mine, și cât gândindu-mă la Isus? Este normal să te gândești la tine și la fericirea ta! Dar dacă relația cu Isus este doar un mijloc pentru ca tu să obții fericirea ceva este putred! Oare cum s-ar traduce atitudinea din inima Mariei în viața mea? Oare ce ar face Isus dacă ar vedea zilnic această atitudine în mine? Pentru ce trăiesc? Pentru ce mă zbat? Și nu în ultimul rând: pentru ce plâng?

Isus se arată apoi ucenicilor. Și are trei lucruri să le spună. Prima afirmație este: „*Pace vouă!*”, Ucenicii aveau nevoie de pace. Ei se temeau de Iudei și erau tulburați de moartea lui Isus. Aveau nevoie disperată de pace. Fără această pace nu puteau împlini mandatul pe care-l primiseră de la Isus. De aceea Isus le spune mai întâi: „*Pace vouă!*” Pe de o parte este vorba despre pacea dintre ei și Dumnezeu. Învierea lui Isus era dovada că ei fuseseră socotiți neprihăniți de drept. Desăvârșirea pe care Legea nu a putut-o aduce, a fost înfăptuită de jertfa lui Isus Hristos. În sfârșit era pace! Pe această pace a neprihănirii aduse de Hristos se clădește pacea în încercările vieții. Dacă ai pace cu Dumnezeu, dacă nu Îl superi pe El, atunci altceva nu mai contează. Dacă problema cu Dumnezeu este soluționată, celelalte pur și simplu pălesc. Dacă ai pace cu Dumnezeu, El este de partea Ta! Și dacă El este de partea Ta, cine ar putea fi împotriva ta, și de ce anume te-ai putea tulbura și îngrijora? Ucenicii aveau nevoie de recâștigarea păcii pentru a putea împlini Marea Trimitere. Isus Se arată pentru le da pace. Apoi, însă le aduce aminte de rolul lor în lume! Pacea le este dată tocmai pentru a putea fi martori ai învierii: „*Cum M-a trimis pe Mine Tatăl, așa vă trimit și Eu pe voi*”. Învierea lui Isus nu însemna un sfârșit al lucrării lor, ci dimpotrivă, începutul lucrării lor pe pământ. Isus nu venise să îi ia acasă, ci să îi întărească pentru marea lucrare prin care ei trebuiau să-L proslăvească pe Tatăl din ceruri. Apoi, El le aduce aminte de venirea Mângâietorului, de faptul că nu vor fi lăsați orfani, de resursa minunată prin care vor putea împlini Mare Trimitere: „*Luați Duh Sfânt!*” Și nu în ultimul rând, Isus le oferă autoritate: Celor ce le veți ierta păcatele, vor fi iertate, și celor ce le veți ținea, vor fi ținute. Ei aveau nevoie de confirmarea autorității lor. Ei aveau să se confrunte cu opoziția preoților și fariseilor, autoritățile spirituale ale lui Israel. Preoții care veneau din Levi aveau de partea lor autoritatea Legii, ucenicii erau niște bieți pescari. Cum vor putea afirma ei că doar în Numele lui Isus este iertare? Cum vor putea afirma ei că doar calea vestită de ei aduce mântuire, că doar cei ce vor crede în adevărul

predicat de ei vor avea păcatele iertate, iar ceilalți vor avea păcatele ținute? Isus le confirmă autoritatea de apostoli. De aceea rostește aceste cuvinte poate chiar pentru ei, care știau că doar Dumnezeu poate să ofere iertarea.

Când ne uităm în față vedem că apostolii nu au înțeles cuvintele lui Isus în sensul că ei sunt intermediarii relației omului cu Dumnezeu și că ei pur și simplu pot oferi iertarea. În fapte ei predică un mesaj și insistă că doar cei ce cred acest mesaj vor fi iertați. Deci, dacă ucenicii nu au abuzat de autoritatea care li s-a dat, și nu s-au considerat depozitari ai harului și mântuirii ci au îndreptat mereu atenția oamenilor spre Isus, mare atenție cum interpretăm noi acest pasaj. Mai menționăm că apostolii au avut un rol unic și irepetabil în istoria Bisericii. Ei au pus temelia. Noi nu putem decât să fim credincioși Evangheliei vestite de ei. Dar nu suntem chemați să punem din nou temelia. Ea a fost pusă odată și pentru totdeauna! Nu mai avem ce adăuga, nici ce scădea. Noi ne bucurăm de autoritatea de a creiona drumul spre iertare doar în măsura în care rămânem credincioși temeliei puse de apostoli. Dacă însă ne mândrim și rostim că noi avem autoritatea mântuirii, fără a ne smeri față de apostoli, vom sfârși în cădere eternă.

Isus Se arată deci pentru a le dărui ucenicilor:

- **Pace!**
- **O chemare: Marea trimitere!**
- **Resursa: Duhul Sfânt!**
- **Autoritate!**

Isus Se arată din nou ucenicilor, și de această dată îi acordă o atenție deosebită lui Toma. Citind acest pasaj ne putem da seama de dimensiunea războiului spiritual împotriva credinței. Deși atât Maria cât și ucenicii mărturiseau că L-au văzut pe Domnul cel înviat, Toma tot nu credea. Este adevărat că noi nu putem înțelege trauma pe care ei au trăit-o când L-au văzut pe Isus murind pe cruce. Tulburarea și dezamăgirea din inima lor au fost inimaginabile. Poate experimentat apogeul dezamăgirii omului față de Dumnezeu: Doamne, Te așteptăm de mii de ani să ne izbăvești, și când Tu vii, mori pe cruce! Dezamăgirea era prea mare, rana pre adâncă. Toma vroia el însuși să Îl vadă pe Isus. Vroia să pună mână în semnul cuielor. Este important să observăm că deși Isus a înviat într-un trup proslăvit, trupul lui pământesc a dispărut din mormânt, iar trupul proslăvit purta semnul cuielor și al sulitei. De ce? Pentru a se dovedi biruința definitivă asupra morții! Isus nu a înviat ca Lazăr în același trup supus putrezirii. Isus nu li s-a arătat doar sub formă de duh. Isus nu a înviat nici în alt trup. Trupul Său pământesc supus putrezirii, a fost regenerat, înghițit de slavă. Biruința asupra morții era definitivă! Toma vroia să vadă acest lucru. Isus răspunde cererii lui. Isus este sensibil la frământarea lui Toma și nu disprețuiește lupta sa cu îndoiala. Toma îmi aduce aminte de răceala din inima lui Iacov când după mai bine de 10 ani, când s-a resemnat că fiul lui murise, aude că Iosif mai trăiește:

„Ei au ieșit din Egipt și au ajuns în țara Canaanului, la tatăl lor Iacov. Și i-au spus: Iosif tot mai trăiește și chiar el cârmuiește toată țara Egiptului. Dar inima lui Iacov a rămas rece pentru că nu-i credea. Când i-au istorisit însă tot ce le spusese Iosif, și a văzut carele pe care le trimisese Iosif ca să-l ducă, duhul tatălui lor Iacov, s-a înviorat. Și Israel a zis: Destul! Fiul meu Iosif tot mai trăiește! Vreau să mă duc să-l văd înainte de moarte.” (Gen.45:25-28).

Îndoiala din inima lui Toma ne aduce aminte și de intensitatea războiului spiritual împotriva credinței. Mă surprinde faptul că atunci când Isus i Se arată îi spune: Și fii credincios, și nu necredincios! Iată că Toma putea alege necredința chiar când Isus i s-a arătat! Pare incredibil. Îmi amintesc de un alt pasaj din altă Evanghelie când Isus li S-a arătat și totuși unii se îndoiau. Ei se puteau

gândi că este doar o nălucă sau ceva în imaginația lor, sau poate că a lor credință nu făcea conexiunea cu profețiile vechi-testamentare despre moartea și învierea lui Mesia. Isus nu este deci insensibil față de frământarea inimii lui Toma și I se arată pentru a-L încredința de învierea Sa. Toma declară: „*Domnul meu și Dumnezeuul meu!*” Este declarația la care Ioan vrea să aducă pe oricine citește această Evanghelie. Tocmai de aceea, în acest moment El face o paranteză și ne descoperă scopul Evangheliei Sale. El ne răspunde și la întrebarea firească: Ei bine, Toma, L-a văzut pe Isus și a crezut? Dar noi, ceilalți, pe ce bază să credem? Isus spune: „*Ferice de cei ce n-au văzut și au crezut!*” Deci Se poate să nu vezi și să crezi și credința această să capete o mai mare răsplătire și laudă din partea Creatorului. Totuși, pe ce cum se poate naște această credință? Ioan ne răspunde: prin citirea celor scrise de El, prin contactul cu Cuvântul la fel cum Isus S-a arătat în mod fizic pentru a aduce credință în inima sinceră a lui Toma, la fel El se va arăta prin Duhul oricui va citi cu inima sinceră Cuvântul Lui! Această observație mă face să cred că arătările lui Isus ucenicilor relatate în aceste două capitole sunt niște paradigme ale revelării lui Isus pământenilor după învierea Sa. El nu o va face în sens fizic, dar o va face cu putere prin Duhul în conștiința omului.

Isus Se arată la o parte din ucenici la marea Tiberiadei. Aceștia nu Îl cunosc de la început, dar Isus pentru a le face cunoscut reeditează minunea cu pescuirea minunată. Și atunci ucenicii Îl recunosc. Este foarte sugestiv că Isus atât la începutul lucrării, la chemarea lor în lucrare, cât și după înviere, înainte ca El să plece la Tatăl, El face aceeași minune. Ce puteau învăța ucenici din această minune?

- **Dependența totală de Isus:** fără El nu puteau face nimic!
- **Purtarea de grijă a lui Isus în ce privește hrana de zi cu zi.** În lucrare ei trebuia să trăiască prin credință, și să nu se îngrijoreze cu privire la ce vor mânca sau ce vor bea. Îngrijorările pentru aceste lucruri puteau reprezenta o sursă cumplită de defocalizare. Isus, oricum îi aștepta pe mal cu pește și pâine. Acest lucru le aduce aminte și de înmulțirea pâinilor, și îi învâța că, chiar dacă ei nu ar fi prins nimic, oricum ar fi avut de mâncare! Isus avea tot timpul și o altă soluție pregătită pentru ei.
- **Și nu în ultimul rând atenția lor le era focalizată asupra lucrării în care au fost chemați:** vă voi face pescari de oameni! În această lucrare ei erau total dependenți de Isus. În ciuda experienței lor, iscusinței și trudei lor de pescari, ei nu prinseseră nimic. La un singur cuvânt al lui Isus ei au prins atât de mult pești! La fel avea să fie și în lucrarea creștină. Nu ei, ci Duhul lui Isus avea să nască oamenii din nou. Parte lor avea să fie doar să arunce cu credință sămânța Cuvântului, doar să arunce mreaja la porunca lui Isus. Isus dorea ca ei să fie pescari de oameni! Oamenii reprezentau ținta lucrării lor. O lucrare orientată spre sufletul oamenilor. Nimic altceva nu trebuie să substituie această esență și nici să îi defocalizeze de la ea.

Pentru a învăța totală dependență de El, Isus îngăduie situații de criză, din care, în ciuda iscusinței și trudei noastre, nu reușim să ieșim. El apare mai pe urmă pentru a ne salva în mod miraculos. Avem nevoie de aceste experiențe pentru a înțelege că totul vine de la El și ca niciodată să nu cădem în păcatul mândriei!

Evanghelia se încheie cu discuția dintre Isus și Petru, discuție ce are loc de față cu ceilalți ucenici. În mod evident, Isus vrea să îl reabiliteze pe Petru înaintea celorlalți. Petru era cel care se lepădase de Mântuitorul. Ce autoritate mai putea avea el înaintea celorlalți? Isus însă nu se sfiește să îl întrebe dacă Îl iubește *mai mult* ca ceilalți? Petru răspunde afirmativ, iar Mântuitorul nu îl contrazice, ci îi confirmă autoritatea de păstor spiritual peste Biserică: *paște oile Mele!* Această confirmare are loc de trei ori, exact de câte ori s-a lepădat Petru. Evanghelia lui Isus este Evanghelia harului. Ea a fost vestită de cel care s-a lepădat de Isus, și apoi de cel care a omorât pe creștini (Pavel). Petru și Pavel au

avut un rol esențial în așezarea temeliei Bisericii. Este bine să ne aducem aminte mereu cine a pus temelia Bisericii, pentru a nu pierde esența acesteia. Biserica este comunitatea harului și nu a judecăților făcute pe baza meritelor. Isus primește înapoi cu bucurie pe cei care cad, și reabilitează cu aceeași bucurie pe liderii care Îl trădează. Un test la care Biserica a căzut adesea este cel legat de raportarea liderilor care au eșecuri spirituale. Biserica adesea îi critică cu brutalitate, și când acești se întorc la Domnul, îi primește cu răceală și rareori îi reprimește în slujbă. Este adevărat că după o cădere este nevoie de vindecare, dar să nu uităm că Evanghelia lui Isus este o Evanghelie a harului. Evanghelie poate vindeca și reabilita. David, cel mai mare împărat al lui Israel din Vechiul Testament a comis crimă și adulter. Cu toate acestea harul l-a reabilitat și el l-a slujit pe Domnul din funcția de împărat și după căderea cu Bat-Șeba. Petru este chemat să pască oițele, mieluşei și oile Domnului! Lui Isus nu îi este teamă să îi încredințeze în paza lui Petru nici pe cei tineri în credință, nici pe cei mai maturi. Isus are încredere în Petru. El a înțeles căderea lui, **El l-a iertat, El l-a reabilitat!** Petru este în același timp curajos și smerit când răspunde Domnului! Cum a putut el răspunde afirmativ după ce s-a lepădat de Mântuitorul la întrebarea: Mă iubești Tu? Petru a învățat că se dusese la luptă singur și de aceea a fost trântit la pământ. Dar când privea în inima lui găsea în ea dragoste sinceră față de Isus. În cele din urmă, el fusese singurul care se avântase în gura lupului pentru a fi aproape de Isus. Lupul l-a umilit, dar alegerea de a merge acolo trădează o dragoste specială pentru Domnul.

Petru este curajos în răspunsul lui, dar și smerit. El nu spune: Da, Doamne, eu iubesc mai mult decât aceștia, ci: da, *Doamne, știi că Te iubesc.* Pe de altă parte, deși Isus folosește în întrebarea sa termenul din greacă agape (a iubi **necon condiționat**), Petru când răspunde folosește termenul fileo (a iubi). Isus îl putea iubi necon condiționat pe Petru, dar Petru nu. Isus era sursă în sine a iubirii, dar Petru nu. Cum ne spune Ioan în epistola sa: Noi Îl iubim pentru că El ne-a iubit întâi. Dragostea lui Petru pentru Isus nu este ceva în sine, ci decurge din dragostea lui Isus pentru Petru. Nu este agape, ci filieo! Tocmai aici a fost fisura care a adus la căderea lui Petru. Pentru s-a considerat sursă și a neglijat dependența totală de harul divin. Din această pricină a fost trântit la pământ de vrăjmaș. Petru s-a lăudat că îl iubește pe Isus în sensul lui agape, dar a descoperit că dragostea sa nu poate fi decât fileo! Noi Îl iubim pentru că El ne-a iubit întâi. Doar El ne poate iubi fără ca noi să Îl iubim. Agape e divin. Dragostea noastră pentru Dumnezeu nu poate fi decât fileo, și este onest să ne recunoaștem limita iubirii. Este o limită normală, pe care nici Dumnezeu nu ne-ar cere să o depășim, ci doar să o recunoaștem! Dacă Dumnezeu ne-ar fi urât, și ne-ar fi făcut doar rău oare cine din noi L-ar mai fi iubit? El ne-a făcut doar bine și a murit pentru noi, iar noi tot L-am urât! Petru este smerit și a învățat lecția. Harul reabilitează, dar în urma unei pocăințe sincere și unei smeriri profunde a sufletului. Domnul nu disprețuiește o inimă smerită și un duh zdrobit! Petru a plâns cu amar, și-a recunoscut falimentul, limita și totala dependență de har!

Petru a fost singurul care a mers după Isus, și singurul care a sărit în apă pentru a ajunge mai repede la Isus. S-ar părea că într-adevăr, el îl iubea pe Isus cu o dragoste specială. Sau poate întrebarea: mă iubești mai **mult decât aceștia**, este și ea un test, pe care Petru îl ia, răspunzând doar: *știi cât te iubesc.* Mândria din inima lui Petru care l-a dus la cădere avea rădăcină și compararea cu ceilalți. Petru a participat și la cearta dintre ucenici cu tema: cine este cel mai mare? Petru a înțeles lecția. Compararea cu ceilalți este o capcană. Doamne, important este că te iubesc și că Tu știi lucru acesta! Fie ca cei din jur să te iubească mai mult decât mine. Nu sunt în competiție cu ei. Eu Te iubesc așa cum știu, așa cum pot, așa cum am înțeles. Acest lucru contează cu adevărat. Observ că și Isus în a doua și a treia întrebare nu mai folosește comparația cu ceilalți ucenici. Isus nu doar că îl reabilitează pe Petru dar și anunță marea biruință a vieții lui: moartea prin care Petru avea să proslăvească pe Domnul. Cel care s-a lepădat de frica oamenilor, a morții și a suferinței, avea să moară la bătrânețe de dragul lui Isus. Isus nu doar că îl iartă dar îi da șansa să ia testul picat. Îi dă resursele harului și îl pregătește cu grijă pentru a se

confrunța din nou cu ispita care l-a doborât. Și așa a și fost. Petru a murit crucificat pentru credința în Isus. Nu s-a mai lepădat, ci a biruit prin har! Dacă privim cu atenție în viața noastră Isus nu doar ne iartă, dar ne dă șansă să luăm examenele picate. Reabilitarea își atinge apogeul prin biruirea ispitei care te-a doborât în țărână!

În mod sugestiv Evanghelia se încheie cu discuția dintre Petru și Isus. Petru este cel ce s-a lepădat, iar acum este iertat și reabilitat de Isus. Și după ce este reabilitat Isus îi spune: *Vino după Mine*. Cititorul se poate regăsi în Petru. La fel ca Petru, cu toții l-am trădat pe Isus. El însă a murit și a înviat pentru noi. El este viu și ni Se descoperă pentru a ne ierta, reabilita și a ne spune: *Tu vino după Mine!* Evanghelia se încheie cu acest mesaj adresat de fapt către noi toți din partea lui Isus: *Tu vino după Mine!* Când Isus i-a spus aceste lucruri lui Petru se pare că chiar s-a ridicat în picioare și a început să meargă. Așa se explică faptul că Petru l-a văzut pe Ioan venind după ei. Este foarte interesantă întrebarea pusă de Petru: Doamne, dar cu acesta ce va fi? Are ce era în mintea lui Petru când a pus această întrebare? Este dificil să îmi dau seama. Poate Petru a înțeles din v.18 că va muri ca martir, și îl întreabă pe Isus ce se va întâmpla cu Ioan dacă el va împărtăși aceeași soartă cu el. Din această perspectivă s-ar potrivi foarte bine răspunsul Mântuitorului: „*Dacă vreau ca El să rămână până voi veni Eu, ce-ți pasă ție? Tu, vino după Mine!*” Cum adică: ce-ți pasă ție? Nu era normal ca lui Petru să îi pese ce avea să se întâmple cu prietenul lui Ioan, mai ales dacă era vorba despre modul în care acesta își va sfârși călătoria sa pe pământ? Isus se pare că surprinde în Petru o anumită preocupare pentru celălalt care te poate defocaliza de la chemare. Este absolut firesc să fim preocupați de destinele celor din jurul nostru, dar nu mai mult decât trebuie. Aceste destine sunt în mâna lui Isus. Traseul vieții fiecăruia este în mâna lui Isus. Deci frații noștri sunt în mâini bune. Nu cumva să ne împovărăm inima cu ce se întâmplă în viețile lor, și să uităm să împlinim chemarea: *Tu vino după Mine*. Uneori imperfecțiunile fraților de pot tulbura și descuraja. Ne gândim că nu sunt așa de spirituali cum ar trebui să fie, ne frământăm prea mult cum să îi schimbăm, și uităm să facem o prioritate din schimbarea noastră. Când ne frământăm prea mult pentru destinele fraților noștri, să ne aducem aminte de replica Mântuitorului: *Dacă vreau ca el să rămână până voi veni Eu, ce-ți pasă ție? Tu vino după Mine!*

Capitolele 20-21 ne prezintă 5 arătări (și 5 discuții cu ucenicii) ale lui Isus după înviere. Pe de o parte ele susțin prin intermediul martorilor oculari autenticitatea învierii, iar pe de altă parte pun în lumină principii frumoase și folositoare pe care le-am comentat mai sus. Dar mai mult decât atât aceste arătări par să creioneze tipare în care Isus continuă să Se reveleze Bisericii. Este adevărat că Isus nu Se mai arată în trup, în felul în care s-a descoperit ucenicilor, însă El continuă să Se arate prin Duhul. Cui și de ce se descoperă Isus prin duhul?

- În primul rând El se descoperă **celui cu inima întristată** care Îl caută cu disperare. I se arată pentru a-l mângâia și a-i da nădejde! (vezi discuția cu Maria)
- Apoi, El se arată **celui cu inima temătoare și tulburată**, pentru a-i da pace și a-l împuternici în lucrare! (vezi discuția cu ucenicii).
- Isus Se descoperă **celui ce-L caută și se luptă cu îndoiala** pentru a-i oferi certitudine! (vezi discuția cu Toma).
- Isus se descoperă **celor aflați în situație de criză** pentru a le reaminti de dependența totală de El, de purtarea Sa minunată de grijă, și pentru a-i focaliza spre adevăratele bătălii: investiția în oameni.(vezi pescuirea minunată).
- Isus se descoperă **celui dezamăgit de sine, celui cu duhul zdrobit**, pentru a-l ierta, pentru a-i reda demnitatea, pentru a-l reabilita și mandata în lucrare.

Este interesat să observăm că primele trei arătări au scopul de a reînvia și consolida credința, iar ultimele două au scopul de a-i focaliza pe lucrarea lor pe pământ. Primele trei descoperii aduc credință, pace, certitudine, bucurie în inima deznădăjduită a ucenicilor. Pescuirea minunată le aduce aminte rolul lor de a fi pescari de oameni, iar discuția cu Petru responsabilitatea noastră de a veghea unii asupra altora. Nu sunt acestea cele două dimensiuni fundamentale ale lucrării creștine: dragostea de frați și iubirea de oameni sau în cuvintele lui Isus din discursul Său dinaintea răstignirii:

- Voi veți mărturisi lumii despre Mine.
- Iubiți-vă unii pe alții cum v-am iubit Eu!

Isus le întărește credința și le dă pacea Sa, pentru a-i trimite apoi în lucrare; o lucrare orientată spre oameni: spre păzirea celor credincioși și câștigarea celor necredincioși!

Evanghelia după Ioan **– recapitulare –**

Scopul Evangheliei este cu claritate afirmat de autor: „*lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu*”. Metoda folosită de Ioan este simplă: **afirmație, demonstrație, declarație**. În prolog el afirmă divinitatea și mesianitatea lui Isus, apoi urmează demonstrația celor afirmate, pentru ca finalul Evangheliei să culmineze cu declarația lui Toma, declarație la care ar trebui să ajungă orice cititor al Evangheliei: „*Domnul meu, și Dumnezeul meu!*” Ne vom aduce aminte pe scurt conținutul fiecărei secțiuni și subsecțiuni.

I. Prologul (1:1-1:18)

În prolog găsim principalele concepte teologice ale cărții, ce vor fi dezvoltate pe parcurs de Ioan:

- Isus Fiul lui Dumnezeu
- Isus Cuvântul
- Isus Lumina
- Mărturia lui Ioan Botezătorul
- Respingerea lui Isus de către ai Săi
- Rămășița credincioasă: celor ce l-au primit....
- Isus oglindirea slavei Tatălui
- Isus mai mare decât Moise

II. Oameni care au crezut în Isus și oameni care nu au crezut (1:19-4:54)

Ioan își începe foarte interesant demonstrația. Pentru a-și convinge cititorul să creadă în Isus, el relatează istoria mai multor oameni care au ajuns să creadă în Isus:

- Ioan Botezătorul;
- Primii ucenici;
- Samaritenii;
- Slujbașul împărătesc.

El pornește cu experiențe a unor oameni din mediul iudaic, apoi trece la experiențele samaritenilor și finalizează secțiunea cu experiența unui om dintre neamuri. Toți acești oameni, provenind din medii și categorii atât de diferite, au ajuns să creadă în Isus și au ajuns să creadă foarte repede. Ce i-a convins? Ioan insistă pe întâlnirea personală cu Isus prin *intermediul cuvintelor Sale*.

Laitmotivul acestei secțiuni este puterea de persuasiune a Cuvântului rostit de Isus și experiența directă și nemijlocită cu El. Menționăm și faptul că este amintită și împlinirea Cuvântului Vechiului Testament în Isus. Cuvintele Lui sunt în deplină armonie cu Cuvântul Domnului din vechime. Deci,

puterea Cuvântului lui Dumnezeu, rostit în Vechiului Testament și apoi în Isus, reprezintă temelial credinței! În cele ce urmează vom vorbi mai mult de **cuvintele lui Isus**, și mai puțin de Cuvintele Vechiului Testament. Vom face acest lucru din scop didactic și cu specificația că atunci când ne referim la cuvintele rostite de Isus includem în acestea și cuvintele Vechiului Testament.

Argumentele despre Isus, mărturia altora despre Isus, i-au dirijat pe oameni spre credință, dar credința s-a născut doar când omul s-a întâlnit personal cu Isus și a auzit Cuvintele Lui. În mod surprinzător nu semnele și minunile reprezintă temelial credinței și argumentul forte care susține credința, ci **Cuvântul!** Minunile își au rolul lor important, și întăresc credința, dar Cuvântul este declarat ca și temelial a credinței. Secțiunea se încheie cu muștrarea rostită de Isus: „*Dacă nu vedeți semne și minuni cu nici un chip nu credeți!*” Această muștrare îl provoacă pe slujbaș să creadă **cuvintele lui Isus** înainte să vadă minunea. După ce vede minunea crede și mai mult în **cuvintele rostite de Isus**. În mod paradoxal, minunile sunt o temelial fragilă pentru credință. Cuvântul este temelial puternică, de nezdruncinat a credinței! Indiferent de mediul de proveniență: iudei, samariteni sau dintre neamuri, o autoritate spirituală marcantă ca Ioan sau niște pescari simpli ca bieții ucenici, oameni neprihăniți ca Natanael sau oameni cufundați în păcate adânci ca femeia samariteană, toți se pleacă înaintea puterii Cuvântului rostit de Isus! Oare de ce? Un prim răspuns îl găsim în cap. 4 în discuția dintre Isus și femeia din Samaria. În sufletului omul zace o sete profundă după Dumnezeu. Această sete poate fi potolită doar de Cuvântul lui Dumnezeu. Cuvintele lui Isus erau cuvintele lui Dumnezeu, căci El era Dumnezeu. Iată de ce ele aveau atâta putere! Ele se adresau celui mai profund dor din inima omului și potoleau setea care nu poate fi potolită de nimic altceva din lumea aceasta, nici de moralitate, nici de faimă, nici de împlinirea poftelor, nici de fapte bune, nici de realizări personale și succes. Doar cuvintele lui Isus sunt apă vie!

În această primă secțiune, Ioan ne face cunoștință și cu cei care nu au crezut cu adevărat în El. În mod surprinzător aceștia sunt iudeii și autoritățile lor religioase care știau Vechiul Testament și care au beneficiat de mai multe minuni decât samaritenii. Discuția lui Isus cu Nicodim ne explică de ce ei nu au crezut. Nu au fost expuși la mai puține dovezi. Dimpotrivă, ei, cum spuneau, au fost privilegiați și au beneficiat de mai multe dovezi decât neamurile care trăiau în mare întuneric și totuși n-au crezut.

Isus scoate la iveală în discuția cu Nicodim o teologie falsă a iudeilor care izvorăște dintr-o inimă duală care iubea mai mult întunericul decât lumina și care nu vroia să vină la lumină și să se schimbe. Este vorba deci de rea-voință, alegere responsabilă și încăpățănare, și nu de lipsă de dovezi. Cei ce nu cred, nu cred pentru că nu vor să creadă. Ei fac fapte rele și nu vor să vină la Lumină! Ioan Botezătorul este autoritatea care condamnă autoritățile de la Ierusalim care nu au crezut în Isus. Ioan Botezătorul are în inimă smerenia și disponibilitatea schimbării și micșorării și în mintea sa o teologie curată. El este dovada vie, că se putea, că Vechiul Testament nu a fost prea complicat și prea încălcit, ci că ei, iudeii, cu inima nesinceră, l-au răstălmăcit după voia și poftele lor. Observăm că de la început Ioan nu ne explică doar cum se poate ajunge la credință, ci și cum se poate ajunge la necredință. Necredința Iudeilor era o mare pricină de poticnire pentru cei din secolul I: de ce nu l-au recunoscut mai marii noștri pe Isus, întrebau revoltați evreii. Necredința iudeilor este o temă centrală a întregii Evanghelii care este abordată din prima secțiune.

În prima secțiune, prin vocea lui Ioan Botezătorul se punctează cele trei teme fundamentale ale Evangheliei care vor fi dezvoltate în următoarele secțiuni:

- Isus, Fiul lui Dumnezeu
- Isus, Mielul lui Dumnezeu
- Isus, respins de ai Săi

Observăm că Ioan abordează principalele obiecții teologice din partea Iudeilor aduse în secolul întâi împotriva lui Isus. Iudeii așteptau un Mesia om. Ei nu s-au smerit în fața Vechiului Testament și vedeau în Mesia un om mai deosebit. Ei nu recunoșteau nici dimensiunea trinitară a dumnezeirii revelată în Vechiul Testament. De aceea, faptul că Isus S-a declarat pe Sine Dumnezeu era ceva de necunoscut pentru ei. Mai mult: Mesia așteptat de ei trebuie să le aducă izbăvirea de dușmani și prosperitate și să rămână cu ei în veac. Dar Isus a murit și a plecat dintre ei. Cum vine acest lucru? Ce fel de Mesia este acesta? Și nu în ultimul rând marea întrebarea pe care am menționat-o deja: dacă Isus este Mesia de ce a fost El respins tocmai de poporul ales?

În capitolele 5-10 (sau chiar 1-10) este înălțată în primul rând divinitatea lui Isus, pentru ca în capitolele 11-21 să fie accentuată necesitatea morții și a plecării Sale din lume. Temei respingerii lui Isus de către ai Săi nu i se alocă o secțiune separată. Ea străbate deopotrivă atât prima parte a cărții (cap.1-10) cât și a doua parte (11-21).

Evanghelia se adresează în primul rând celor din secolului întâi și frământărilor lor în ce privește credința în Isus. Putem să credem de asemenea că Evanghelia se adresează în primul rând creștinilor pentru a le întări credința în Isus și a-i ajuta să facă față atacurilor teologice ale iudeilor din secolul întâi împotriva credinței în Isus. Limbajul teologic folosit de Ioan este unul mai complicat și sunt multe pasaje care ne sugerează că el se adresează unor oameni care știau (din celelalte Evanghelii) foarte multe informații despre Isus și lucrarea Sa în lume. De aceea, el nu mai insistă pe faptele făcute de Isus ci mai mult pe discursurile Lui teologice.

III. Divinitatea lui Isus și puterea Cuvântului! (5:1-10:42)

Ioan folosește trei metafore principale pentru a înălța divinitatea lui Isus:

- **Cuvântul** (cap. 5-6);
- **Lumina** (cap. 7-9);
- **Păstorul** (cap. 10).

În primele patru capitole Ioan ne descrie cum diverși oameni au crezut în divinitatea lui Isus din pricina Cuvântului: pe de o parte din pricina cuvintelor lui Isus și pe de altă parte din pricina Cuvintelor Vechiului Testament care s-au împlinit în Isus. Oricum este vorba de puterea Cuvântului lui Dumnezeu. Apare deci întrebarea: de ce sunt așa de convingătoare cuvintele rostite de Isus? De ce sunt ele mai importante decât toate minunile Sale? În cap.4 Ioan creionează un prim răspuns vorbindu-ne despre setea din sufletul omului care poate fi potolită doar cu viața care vine din Dumnezeu. În cap. 5-6 Ioan dezvoltă acest răspuns: Cuvântul lui Isus are putere pentru că Isus este:

- **Sursa Vieții** (cap.5)
- **Susținătorul vieții** (cap.6)

Iată de ce cuvintele lui Isus sunt o putere în sine și pot naște credința. Pentru că Isus este Dumnezeu și deci, cuvintele sale nu sunt simple informații, ci sunt cuvintele lui Dumnezeu, cuvinte care dau viața și care susțin viața. Toate nașterile din nou prin Cuvântul lui Isus și toată creșterea spirituală a celor născuți din nou prin Cuvântul lui Isus, sunt dovezi vii, palpabile ale divinității lui Isus. Experiența cu cuvintele de Isus este unică, inconfundabilă: sufletul este trezit la viață și apoi hrănit cu

viață. Orice credincios știe și vede zilnic acest lucru. Cel ce încă nu crede îl poate observa din afară și apoi poate fi provocat să experimenteze și el forța tulburătoare a cuvintelor lui Isus. Iată de ce Cuvântul în primul rând, nu conține doar simple informații, ci argumente logice și raționale extraordinare. Este și acest lucru, dar mai mult decât atât! Isus nu este nici măcar un profet excepțional prin care Dumnezeu vorbește cu putere. El nu este doar un vas prin care viața curge. El este însăși viața! El are viața în sine! Este însăși viața care vine din Dumnezeu și după care omul însetează și înfometează! Puterea Cuvântului lui Isus contrastează cu deznodământul capitolului 6: cei mai mulți dintre ucenici Îl părăsesc: nu toți, dar cei mai mulți! Și apare deci întrebarea: de ce unii Îl recunosc și alții nu? Următoarele patru capitole vor răspunde la această întrebare. Capitolele 7-10 detaliază cel mai bine din întreaga Scriptură lupta dintre Lumină și Întuneric din conștiința omului.

În capitolul 7 Ioan face o incursiune prin mulțime și ne descoperă întunericul din inima oamenilor. Iudeii, erau pe de parte de a fi sinceri și căutători de Dumnezeu, erau plini de sine, de prejudecăți, de confuzii, lipsă de onestitate, ipocrizie, lașitate. Un întuneric beznă domnea peste sufletul lor. Capitolul 8 ne revelează asaltul Luminii asupra Întunericului din inima Iudeilor. Isus este Lumina care luminează cu putere, gata să îndepărteze întunericul. Isus, Lumina, le rostește și argumentează cu toată claritatea și autoritatea Adevărul despre ei înșiși (că trăiesc în păcat) și Adevărul despre Sine (că este Dumnezeu). Dar El nu o face condamnat, ca un judecător crud care vrea să îi strivească și să îi umilească. El o face cu blândețe, dragoste, compasiune, cu dorința fierbinte de a ierta, reabilita, vindeca, restaura ființa umană decăzută. Atitudinea cu care El rostește adevărul despre auditoriu este reflectată în tabloul cu femeia prinsă în preacurvie. El rostește Adevărul nu pentru a distruge, ci pentru a aduce viața. Cu toate acestea, ascultătorii vor să Îl omoare cu pietre. Ei nu vor să accepte adevărul despre sine și despre Isus. După ce spunea Isus, ei Îl urăsc pentru că El mărturisește că faptele lor sunt rele. În ciuda Luminii atât de intensă adusă de Isus, ei se agață cu ambele mâini de întuneric, deoarece nu vor să vină la Lumină. Ei nu sunt doar o victimă a întunericului. Ei iubesc întunericul, l-au ales, și au răstignit Lumina de dragul lui.

Capitolul 9 ne descrie un nou asalt al Luminii și ne focalizează atenția asupra unui om care a primit Lumina! Este vorba despre vindecarea orbului din naștere. Dacă Lumina este alungată de Iudei în cap.8, în cap.9 Isus trimite tot la Iudei pe cel luminat de Lumină. Prin el, se declanșează un nou asalt al Luminii asupra Iudeilor din Întuneric. În marea Sa îndurare, Lumina respinsă de oameni, în loc să aducă judecata, aduce un nou har! Mărturia excepțională a orbului din naștere anticipează funcția și mărturia Bisericii pe pământ. Ioan subliniază pe de o parte impactul mărturiei orbului asupra Iudeilor care l-au respins pe Isus, iar pe de altă parte accentuează cât de tare s-a alipit orbul vindecat de Lumină. După scurta întâlnire cu Isus, orbul este gata să încalce orânduilele de Sabat, iar după ce este vindecat face față presiunii teribile a iudeilor și este gata să accepte să fie dat afară din sinagogă de dragul Luminii. Tăria orbului vindecat și certitudinea din inima lui ne ia prin surprindere. De unde are el putere să facă față atacurilor teologice și amenințărilor fizice din partea autorităților? Capitolul 10, prin metafora Bunului Păstor, ne răspunde la această întrebare.

Capitolul 10 continuă tema luptei dintre Lumină și Întuneric din conștiința omului sub o nouă metaforă: **Isus, Păstorul**. El de fapt trage concluziile capitolului 7-9 și ne explică de ce Iudeii l-au respins pe Isus, iar orbul vindecat este gata să piardă tot de dragul lui Isus. Capitolul 10 vorbește despre un Păstor, despre oameni care sunt oi, și oameni care nu sunt oi. Ecuația este simplă: oile Domnului recunosc glasul Păstorului și îl deosebesc de cel al străinului, iar cei ce nu sunt oi, nu pot să creadă. Ioan sugerează astfel că în inima omului există o capacitate intrinsecă de a recunoaște glasul Creatorului. Acesta se revelează prin Scriptură și experiență. Cei care aleg să asculte acest glas devin oile Lui și deosebesc din ce în ce mai bine glasul Luminii. Cei care resping acest glas, rămân în

întuneric și nu pot să recunoască Lumina. Orbul era o oaie care a recunoscut glasul Păstorului. Iudeii nu făceau parte din oile Domnului și de aceea nu au crezut. Conceptul de oaie are o dublă dimensiune în cap.10. pe de o parte se referă la cei care deja umblă cu Dumnezeu, iar pe de altă parte se referă la cei care încă nu au cunoscut pe Domnul, dar au disponibilitatea de asculta de El. La un moment dat ei se vor întâlni cu Lumina și o vor urma. Iată o posibilă structură a cap.7-10:

- Cap.7 – Întunericul din inima oamenilor
- Cap.8 – Asaltul Luminii și respingerea acesteia
- Cap.9 – Puterea celui luminat de Lumina și un nou asalt al Luminii prin mărturia acestuia
- Cap.10 – Concluzii: cei ce aleg să umble cu Domnul recunosc glasul Luminii, dar cei ce refuză această alegere nu pot să creadă!

Observăm cum o parte din temele primelor patru capitole sunt dezvoltate în capitolele 5-10. Observăm de asemenea cum cap.5-10 insistă în special pe divinitatea lui Isus și mult mai puțin pe jertfa Sa sau plecarea Sa din lume. Chiar cap.10 se încheie tot cu o discuție despre divinitatea lui Isus, și în capitolul 10 Evanghelia atinge un apogeu în declararea divinității lui Isus prin celebra afirmație: ***Eu cu Tatăl una suntem!***

IV. Plecarea lui Isus din lume și dragostea Bisericii (11:1-17:26)

În primele patru capitole Ioan punctează principalele fisuri teologice ale Iudeilor. Prima era neînțelegerea divinității lui Isus, iar a doua neînțelegerea faptului că Mesia avea să vină mai întâi ca să moară. Dacă secțiunea precedentă (cap.5-10) insistă în mod special pe dumnezeirea lui Mesia, secțiunea de față (cap.11-17) explică rațiunea morții lui Isus și a plecării Sale din lume. Capitolul 11, prin învierea lui Lazăr, ne deschide o nouă perspectivă asupra morții și a dragostei lui Dumnezeu. Moartea nu reprezintă sfârșitul, nu este o tragedie pentru cel credincios. Isus este Învierea și Viața. Pentru cei credincioși și pentru Isus Însuși, moartea este trecerea către glorie, către adevărata viață. De aceea, Dumnezeu poate să rămână dragoste și să îngăduie ca cel neprihănit să moară. Ba mai mult, suferința nu este întotdeauna semnul pedepsei divine. Ea este de multe ori instrumentul prin care slava lui Dumnezeu strălucește și crește în viața celui neprihănit. Deci, dacă cel neprihănit suferă, aceasta nu înseamnă că este uitat și abandonat de Domnul. Nu, ci el suferă că este iubit, iar suferința face parte din planul glorios al Tatălui pentru viața lui. Lucrul acesta s-a dovedit a fi adevărat cu privire la Lazăr și familia lui. Cu atât mai mult avea să fie adevărat cu privire la Isus. Moartea Lui nu va însemna înfrângere și eșec, iar suferința Sa nu va însemna că El s-a înstrăinat de Domnul și planul Lui. Capitolul 12 abundă de semne ale Scripturii și ale vremii de atunci care anunță că Isus avea să pășească prin moarte asemenea lui Lazăr. Dacă grăuntele nu moare rămâne singur, iar singurul drum către slavă este drumul crucii. Moartea Lui Isus a fost anunțată de Scripturi și a avut o rațiune. Și nu doar că a avut o rațiune, ea a fost cheia mântuirii, slavei și restaurării. Ea era în miezul planului Tatălui, soluția Sa pentru omenire.

În cap.13-17 găsim învățăturile date de Isus ucenicilor înainte de moarte. El le explică rațiunea plecării Sale și care va fi lucrarea lor pe pământ. Isus nu menționează de moartea Sa ca jertfă pentru păcat, pentru că era un adevăr pe care ei încă nu îl puteau duce. Isus nu vrea să îi umilească, să îi strivească cu adevărul. El le oferă alte explicații cu privire la plecarea Sa din lume. El insistă că

plecarea Sa din lume face parte din planul Tatălui și este, în mod paradoxal, spre binele lor. Plecarea lui Isus la Tatăl avea să facă posibilă venirea Mângâietorului și primirea unei noi puteri de către cei credincioși. Ei aveau astfel să facă spre slava Tatălui lucrări mai mari decât Isus Însuși. Isus vrea ca inima lor să nu fie tulburată nici de plecarea Sa și nici de ura lumii, pentru ca ei să se poată focaliza pe lucrarea pe care le-a încredințat-o Isus și să aducă rodul mult așteptat de Tatăl: **dragostea!** Iată o posibilă structură a acestor capitole:

- Cap.13: **Iubiți-vă unii pe alții cum v-am iubit Eu!**
(Metafora spălării pe picioare: modelul iubirii! - **ce să fac?**)
 - **Fără să vi se tulbure inima** din pricina plecării Mele, care este spre binele vostru! (cap.14)
- Cap. 15a: **Iubiți-vă unii pe alții rămânând în Mine!**
(Metafora viței: cum să împlinești porunca iubirii! – **cum să fac?**)
 - **Fără să vi se tulbure inima** din pricina urii lumii față de voi după plecarea Mea! (cap.15b-16)
- Cap.17 – **CONCLUZIE! ȘI MĂ ROG CA EI SĂ FIE UNA, PRECUM ȘI NOI SUNTEM UNA!**

Oare cum ne ajută aceste capitole să credem că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu? Prin cel puțin următoarele lucruri:

- Aceste capitole explică rațiunea plecării lui Mesia din lume după ce a venit în lume, și rolul în planul lui Dumnezeu a lucrării Bisericii pe pământ! Aceste explicații răspund atât de bine frământărilor teologice din primul secol. Un argument teologic puternic împotriva lui Isus era: dacă era El Mesia de ce nu a rămas cu ai Săi, de ce nu a adus Împărăția Sa slăvită pe pământ așa cum este profețit? De ce a plecat și i-a lăsat pe ai Săi să sufere și să cadă în mijlocul vrăjmașilor? De ce nu se întoarce cum a promis? Iată că au trecut atâția ani și El tot nu a venit! De ce? Ne aducem aminte ce frumos răspunde Ioan acestor frământări prin cuvintele Mântuitorului prezentate în aceste capitole. Era mai bine ca Mesia să plece! Și era mai bine ca ucenicii să rămână pe pământ și să facă lucrări mai mari ca Însuși Mesia! Prin plecarea lui Mesia ei sunt înzestrați cu o nouă putere și primesc o nouă strategie a preoției, strategia Mielului prin care va zgudui temeliiile pământului spre mântuirea lumii din întuneric! Acum după două mii de ani de la rostirea promisiunii: **Eu vin curând!**, înțelegem de ce perioada Bisericii a fost așa de lungă!
- Chemarea la dragoste a lui Hristos este în perfectă armonie cu revelația din Vechiul Testament și cu revelația din conștiința noastră! Când citim chemarea la iubire după modelul lui Hristos, pe de o parte sesizăm în lumina Vechiului Testament autenticitatea teologică a chemării, iar pe de alta, sufletul nostru este topit, căci simțim mireasma Edenului, simțim ceea ce ne dorim de fapt și putem recunoaște că nimic nu poate fi mai frumos! Discursul lui Isus descrie o iubire ce eclipsează fără drept de apel toate scrierile omului la un loc despre iubire. Până la Hristos nu s-a scris despre dragoste nimic care să

poată avea măcar termeni de comparație cu dragostea cristică, iar după Hristos, cele mai frumoase scrieri de iubire au fost doar note de subsol la discursurile lui Isus. Ființa noastră creată pentru iubire nu poate trece nepăsătoare pe lângă discursurile lui Isus. Frumusețea iubirii cristice pur și simplu ne tulbură!

- Aceste capitole ne atrag atenția că dincolo de argumentele teologice și apologetice, dragostea lui Hristos din mijlocul Bisericii reprezintă elementul fundamental care poate să ne aducă la credință. Dar nu doar să ne aducă la credință, dar să ne și păstreze în credință. Aceste capitole ne deschid ochii ca ori de câte ori dragostea inconfundabilă a lui Isus Se manifestă în Biserica Sa, credința noastră în El să poată fi întărită. De multe ori ne obișnuim cu dragostea unică a Bisericii autentice. Dar fiecare manifestare a acesteia este o nouă dovadă a Adevărului care este Isus. Isus a spus: ***dacă vă veți iubi unii pe alții cum v-am iubit Eu, prin aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei.*** Iubirea cristică din sânul Bisericii este o dovada vie a divinității și mesianității lui Isus. Falimentele Bisericii în a iubi și abuzurile acesteia reprezintă și ele o dovadă a adevărului care este Isus. El a spus: ***Despărțiți de Mine, nu puteți face nimic!*** Ori de câte ori mă confrunt cu falimentul Bisericii în a iubi, de fiecare dată, și absolut de fiecare dată, descopăr că acea Biserică a neglijat alipirea zilnică de Hristos! Dacă Biserica care neglijează alipirea de Isus ar iubi ca Isus atunci Cel care a spus: ***Despărțiți de Mine nu puteți face nimic,*** ar fi un mincinos. Iată că nu doar biruințele Bisericii, dar și falimentele ei demonstrează că Isus este ***Calea, Adevărul și Viața!***

V. Isus a murit după Scripturi (18:1-19:42)

Ioan ne prezintă moartea lui Isus ca o împlinire a propriilor profeții despre Sine și ca o împlinire a profețiilor Vechiului Testament despre Mesia. Moartea Lui Isus a fost o mare pricină de poticnire pentru oamenii din primul secol. Cum adică Mesia să moară pe o cruce? Mesia este puternic, El este protejat de Dumnezeu și El trebuia să aducă izbăvirea! Ioan demonstrează că moartea lui Isus nu a fost un accident. Isus a prevestit mai dinainte propria Sa moarte și și-a asumat de bunăvoie destinul crucii. Și nu a fost acest lucru de capul Lui, ci pentru a împlini în amănunt Scripturile Vechiului Testament.

O a doua temă majoră a acestei secțiuni este puterea și demnitatea lui Isus în contrast cu slăbiciunea și lașitatea celorlalți oameni. Din pricina faptului că Isus a murit pe cruce, creștinismul a fost batjocorit ca fiind religia celor slabi, celor care refuză să lupte împotriva răului și să se revolte față de opresiuni, a celor care întorc celălalt obraz, a celor a căror rege a murit disprețuit pe o cruce. Dar Ioan într-un mod atât de frumos înalță aici puterea și demnitatea lui Isus. El nu Se lasă intimidat nici de preoții cei mai de seamă și nici de Pilat. El nu întoarce în mod literal obrazul, ci răspunde cu demnitate și înțelepciune dumnezeiască închizând gura acuzatorilor Săi. El nu dă înapoi în fața suferinței. Iar pe cruce nu uită să iubească pe cei din jur, să fie preocupat de nevoile lor și moare cu demnitate. Isus rămâne credincios adevărului, nu îi trădează pe ucenici și își asumă de bunăvoie destinul crucii. În contrast cu El, ceilalți oameni trădează lașitate și slăbiciune. Petru Se leapădă de trei ori de El. Pilat de teamă să își piardă funcția îl dă pe Isus să fie răstignit împotriva conștiinței lui care îi spunea că Isus este nevinovat. Oamenii îl aleg pe tâlharul Baraba să fie eliberat și nu pe Isus, mai marii iudeilor, naționaliști și urători de romani, îl înalță pe Cezar ca Împărat doar ca să îl manipuleze pe Pilat. În jurul lui Isus, oamenii sunt lași, fără demnitate, fără coloană vertebrală. Creștinismul nu este religia celor

slabi, ci a celor mai puternici oameni care au trăit vreodată pe pământ. Asumarea destinului crucii nu trădează slăbiciune, ci o neasemuită putere!

VI. Învierea lui Isus (20:-21:25)

Ioan susține că învierea a fost un fapt real și nu o legendă sau doar un simbol. El invocă martori oculari pentru a demonstra acest lucru. El alege să încheie Evanghelia Sa descriindu-ne patru dintre arătările lui Isus după înviere și încheie Evanghelia cu celebra discuție dintre Isus și Petru.

- Isus Se arată Mariei
- Isus Se arată ucenicilor
- Isus Se arată și lui Toma
- Isus Se arată ucenicilor
- Discuția lui Isus cu Petru

Capitolele 20-21 ne prezintă 5 arătări (și 5 discuții cu ucenicii) ale lui Isus după înviere. Pe de o parte ele susțin prin intermediul martorilor oculari autenticitatea învierii, iar pe de altă parte pun în lumină principii frumoase și folositoare. Dar mai mult decât atât, aceste arătări par să creioneze tipare în care Isus continuă să Se reveleze Bisericii. Este adevărat că Isus nu Se mai arată în trup, în felul în care s-a descoperit ucenicilor, însă El continuă să Se arate prin Duhul. Cui și de ce se descoperă Isus prin Duhul?

- În primul rând El se descoperă celui cu inima întristată care Îl caută cu disperare. I se arată pentru a-l mângâia și a-i da nădejde! (vezi discuția cu Maria)
- Apoi, El se arată celui cu inima temătoare și tulburată, pentru a-i da pace și a-l împuternici în lucrare! (vezi discuția cu ucenicii).
- Isus Se descoperă celui ce-L caută și se luptă cu îndoiala pentru a-i oferi certitudine! (vezi discuția cu Toma).
- Isus se descoperă celor aflați în situație de criză pentru a le reaminti de dependența totală de El, de purtarea Sa minunată de grijă, și pentru a-i focaliza spre adevăratele bătălii: investiția în oameni.(vezi pescuirea minunată).
- Isus se descoperă celui dezamăgit de sine, celui cu duhul zdrobit, pentru a-l ierta, pentru a-i reda demnitatea, pentru a-l reabilita și mandata în lucrare.

Este interesat să observăm că primele trei arătări au scopul de a reînvia și consolida credința, iar ultimele două au scopul de a-i focaliza pe lucrarea lor pe pământ. Primele trei descoperiri aduc credință, pace, certitudine, bucurie în inima deznădăjduită a ucenicilor. Pescuirea minunată le aduce aminte rolul lor de a fi pescari de oameni, iar discuția cu Petru responsabilitatea noastră de a veghea unii asupra altora. Acestea sunt cele două dimensiuni fundamentale ale lucrării creștine: dragostea de frați și iubirea de oameni, sau în cuvintele lui Isus din discursul Său dinaintea răstignirii:

- Voi veți mărturisi lumii despre Mine.
- Iubiți-vă unii pe alții cum v-am iubit Eu!

Isus le întărește credința și le dă pacea Sa, pentru a-i trimite apoi în lucrare; o lucrare orientată spre oameni: spre păzirea celor credincioși și câștigarea celor necredincioși!

De ce să cred că Isus este Hristosul , Fiul lui Dumnezeu?

Evanghelia lui Ioan este unică în întreaga Scriptură. Este singura carte din Biblie care își propune în mod explicit ca și scop principal să aducă la credință sau să crească credința cititorului în Isus Hristos. Tocmai de aceea nicăieri nu găsim descris mai amănunțit procesul formării credinței și lupta dintre lumină și întuneric din inima oamenilor și lucrarea Duhului Sfânt din sufletul oamenilor. Evanghelia după Ioan este Cartea care ne învață cum poate un om să ajungă la credință, cum poate să nu ajungă la credință și cum poate să și întărească credință. Ea ne explică cât se poate de clar pe ce anume trebuie să se întemeieze credința noastră. Acesta este specificul Evangheliei. Știm că fiecare carte din Biblie este unică și de neînlocuit. Specificitatea și unicitatea Evangheliei după Ioan este tocmai aceasta: o carte scrisă în mod special ca să ne explice de ce să credem în Isus! Din acest punct de vedere, Evanghelia este cursul de apologetică oferit de Dumnezeu oamenilor. Dacă vrei să devii un bun apologet, Evanghelia după Ioan este prima carte pe care trebuie să o studiezi. Ea va așeza o temelie solidă și curată apologeticii tale. Studiind Evanghelia, îmi dau seama că de multe ori apologetica teologilor se îndepărtează de apologetica propusă de Însuși Dumnezeu în Scripturi.

Când ne gândim la apologetică, ne gândim la o un număr impresionant de răspunsuri și argumente care să apere credința creștină. Ne gândim la înălțarea rațiunii și a logicii, ne gândim la formulări clare, strălucitoare, inteligente. Dar apologetica lui Ioan este diferită. El nu sfidează rațiunea. El se adresează rațiunii și folosește argumente raționale. Astfel, el invocă martorii oculari, împlinirea impresionantă a profețiilor rostite de Isus și apoi împlinirea în viața lui Isus a profețiilor rostite de Vechiul Testament cu sute și mii de ani înainte. El pune înainte noastră mesajul lui Isus și discursul Lui a cărei coerență și logică ne impresionează. Deci, Ioan nu sfidează rațiunea, dar nu se adresează strict doar raționalului. Ioan pornește de la rațiune, dar pune apoi accentul pe ceva care nu sfidează și nu contrazice rațiunea, dar este dincolo de ea. De la început Ioan ne pune înainte ochilor ***experiența personală*** a unor oameni cu Isus. Oamenii au ajuns la credință doar printr-o experiență personală cu Isus și prin intermediul Cuvintelor Sale. Credința autentică s-a născut doar prin ***intermediul revelației*** într-un ***context pur experiențial***. Cuvintele lui Isus au adus o revelație specială în conștiința celor ce ascultau cuvintele Lui. Premisa lui Ioan este că omul se naște cu această capacitate intrinsecă de a recunoaște glasul Luminii, al Adevărului, al Creatorului. Sufletul lui este pătruns de o sete după divin care nu poate fi potolită nicăieri și de nimeni. Doar viața din Dumnezeu care curge prin Cuvântul Său poate potoli această sete. Astfel, cuvintele lui Isus deși conțineau informații coerente și logice, erau mai mult decât simple informații. Ele erau pline de viața care vine din Dumnezeu. Ele se adresau nevoilor adânci ale sufletului, care pentru prima dată își simțea setea potolită, și experimenta o împlinire profundă, unică, inconfundabilă. Este o experiență deopotrivă intelectuală și emoțională. Minte procesează informații coerente și logice, iar adâncimile sufletului simt căldura prezenței lui Dumnezeu.

Surprinderea noastră este că oamenii ajung să creadă în Isus fără să acceseze multe argumente raționale. Uneori este suficientă o afirmație rostită de Isus, ca oamenii să îngenuncheze și să Îl recunoască ca Fiu al lui Dumnezeu. După această recunoaștere inițială urmează descoperirea a noi argumente raționale și în același timp urmează noi experiențe cu Isus care întăresc credința. Viața din Dumnezeu copleșește în mod instantaneu sufletul omului. Capacitatea sufletului uman de a recunoaște adevărata viață este foarte mare! Da, este atât de mare că din cel mai mare întuneric, un singur contact cu Adevărata Viață face sufletul să tresare și să spună: aceasta caut! Este asemenea ochiului care deosebește imediat Lumina! Și chiar dacă este doar un picur de lumină, într-un ocean de întuneric,

ochiul recunoaște imediat Lumina! Sensorii inimii umane de a recunoaște divinul sunt mai activi și mai puternici decât ne putem noi imagina.

Oamenii sunt mereu înclinați spre extreme. Unii divinizează rațiunea și doresc ca doar pe baza ei să ajungă la credință. Alții divinizează trăirea și vorbesc despre experiențe mistice, pur emoționale, care nu poartă un mesaj anume și nici nu pot fi descrise. Pur și simplu o stare. Întâlnirea cu Isus prin Duhul este descrisă în Evanghelie ca o experiență deopotrivă intelectuală și emoțională. Nici una din cele două dimensiuni nu trebuie nici neglijate, nici supradimensionate. El se află într-un minunat echilibru. Fiecare din ele este necesară, dar nu și suficientă. Doar împreună sunt suficiente, doar împreună pot naște credința adevărată!

Sunt deci trei elemente fundamentale care fac posibilă nașterea credinței:

- Capacitatea înnăscută a omului de a recunoaște glasul Creatorului (premise)
- Lucrarea de cercetare a Duhului lui Dumnezeu care dovedește pe oameni vinovați și le descoperă oamenilor pe Isus (revelație)
- Mărturia celor credincioși de pe pământ (vasul).

Observăm că nu doar mărturia noastră duce la nașterea credinței. Mărturia noastră este un canal prin care Duhul se adresează în mod tainic unei inimi care are capacitatea de a recunoaște glasul lui Isus. Noi avem un rol important, dar nu suntem chemați să ne asumăm întreaga responsabilitate pentru alegerea celor din jur.

Credința adevărată se poate naște doar printr-o întâlnire personală cu Isus prin Duhul. Noi am putea, poate, convinge pe cineva prin argumente raționale că Isus este Fiul lui Dumnezeu. El poate accepta această informație și totuși să nu se fi născut din nou. Nașterea din nou are la bază credința ca și încrederea într-o Persoană. Doar o experiență cu acea Persoană poate da naștere încrederii de care vorbim. Cineva îmi poate povesti de tatăl său și să mă convingă că este un om bun, dar eu pentru că nu l-am cunoscut niciodată, deși cred că este un om bun, nu îl cunosc personal, nu am efectiv o relație cu el, și nu mă pot încrede din toată inima în el. De-abia după ce îl cunosc și îi văd personal bunătatea și înțelepciunea, am o relație vie cu acea persoană și mă pot încrede în ea. Așa este și cu credința în Isus. Acceptarea intelectuală a informațiilor despre Isus este un pas înainte, dar nu este suficient. Inima mea are nevoie să audă șoapta lui Isus, glasul Lui, chemarea personală pe care El mi-o face. Apologetica și argumentele raționale sunt de mare folos: ele pot provoca un om să Îl caute pe Isus și pot apăra credința în El a unui creștin. Cu toate acestea, ele nu pot substitui temelia credinței și experiența personală cu Isus. Tocmai din această pricină, Biblia nu Își propune să ofere răspuns la toate întrebările, și de aceea, argumentele raționale oferă de fapt, mai degrabă probabilități decât certitudini. Credința are la bază dovada vie a experienței personale cu Isus prin intermediul Cuvântului și a Bisericii.

Spuneam că în prima parte a Evangheliei se insistă pe Cuvânt ca și mijloc al revelației, pentru ca în a doua parte a Evangheliei să fie accentuată Biserica ca și mijloc al revelației. Aceștia sunt cei doi piloni ai credinței creștine din perspectiva lui Ioan. Vrei să vezi dacă Isus este Fiul lui Dumnezeu? Ai de făcut două lucruri: cercetează cuvintele rostite de El și apoi vezi rodul acestor cuvinte în mijlocul unei comunități care alege să păzească acest Cuvânt! Deci Cuvântul și rodul adus de Cuvânt! De ce? Cuvântul în sine, și Biserica în sine, nu pot dovedi divinitatea lui Isus. Dar Viața care curge prin Cuvânt și Biserică, Duhul care știe să se adreseze fiecărei inimi prin Cuvânt și prin Biserică, aceasta convinge inima omului de păcat și de adevărul despre Isus. În Cuvânt omul recunoaște glasul Creatorului, iar în Biserică experimentează dragostea din Dumnezeu după care sufletul lui tânjește.

Acum înțelegem de ce Ioan își începe Evanghelia prin imaginea Cuvântului. Cuvântul este tema cheie a cărții și temelia credinței creștine.

Este un moment potrivit să ne amintim despre ce am scris în capitolul 10, despre diferiții senzori prin care sufletul uman recunoaște Lumina.

Păstorul cel bun dă oilor viață din belșug, spre deosebire de hoți și tâlhari care aduc pierdere, durere și moarte. Inima oilor a experimentat și tânjește după adevărata viață. Acesta înseamnă apropiere de Dumnezeu, cunoașterea lui Dumnezeu și părtășia cu Acesta, slujirea Sa și împlinirea poruncilor Sale. Viața din Dumnezeu este inconfundabilă. Ea împlinește cele mai adânci nevoi ale sufletului, ea satură, ea aduce o fericire și o pace unică, pace și fericire care sfidează necazurile și suferința din viață. ea se adresează deci, nevoilor adânci ale sufletului și naște sentimente sfinte și unice. Adevărata viață răspunde și nevoilor minții noastre, nevoii de logică, de coerență, de raționalitate. Ea nu înseamnă doar o trăire mistică și atât. Ea este susținută de argumente raționale, logice, coerente care satisfac rațiunea pusă de Dumnezeu în noi. Ea operează cu informații și este în perfectă armonie cu realitatea din noi, din ceilalți și din viață în general. Ea luminează mintea. Ea ne deschide ochii inimii pentru a cunoaște în profunzime. Este o cunoaștere mijlocită de informații, dar dincolo de acestea. Și când spun aceste lucruri cred că deja am în vedere contopirea sentimentelor sfinte cu gândurile sfinte ce vin de la Duhul Sfânt. Dar adevărata viață mai face un lucru: ea ne smulge din robia păcatului și ne duce pe culmi ale sfințeniei, la care atunci când eram robi firii pământești nici nu am fi visat vreodată. Conștiința noastră ne ajută de când suntem mici să deosebim ce este bine de ce este rău. Și cu toate că știm ce este bine, și ce este rău, de foarte, foarte multe ori facem răul. Descoperim în noi o fire care luptă împotriva Legii lui Dumnezeu și care ne târăște în păcat. Deși ne dorim să facem binele, facem răul. Câtă vreme dorim să fim sinceri și să ascultăm de glasul conștiinței, trăim această zbatere descrisă atât de frumos în Romani cap.7:

„Dar eu sunt pământesc, vândut rob păcatului. Căci nu știu ce fac: nu fac ce vreau, ci fac ce urăsc. Acum, dacă fac ce nu vreau, mărturisesc prin aceasta că Legea este bună. Și atunci, nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care este în mine. Știu, în adevăr, că nimic bun nu locuiește în mine, adică în firea mea pământească, pentru că ce-i drept, am voința să fac binele, dar nu am puterea să-l fac. Căci binele, pe care vreau să îl fac, nu-l fac, ci răul pe care nu vreau să-l fac, iacă ce fac!.....O nenorocitul de mine! Cine mă va izbăvi din acest trup de moarte?” (Rom.7:14-20,24)

Chiar dacă descrierea din Romani 7 ar putea avea în vedere în primul rând un creștin cu un păcat nemărturisit. Ea oglindește și zbaterea celor necredincioși care rezonază cu glasul conștiinței.

Dar când vine adevărata viață ea ne smulge din această robie, și încetul cu încetul urcăm pe culmile de neatins ale sfințeniei lui Dumnezeu. Deci, viața din Dumnezeu se adresează și comportamentului nostru și când spun comportament mă refer și la ce stă în spatele acestuia: motivații, atitudini. Nu este doar o sfințenie exterioară, ci și o puritate interioară, a inimii. Dominanta vieții noastre devine ascultarea și putem face binele pe care dorim să îl facem. Ceea ce nu am putut face o viață acum putem: putem birui mândria, afirmarea de sine, egoismul, invidia, răutatea, poftele din noi, putem să ne îmbrăcăm cu haina dragostei iertând, iubind necondiționat, jertfindu-ne dezinteresați, iubind chiar pe vrăjmașii noștri; putem avea pace și bucurie în încercări, putem birui frica de suferință, și chiar și adevărata viață. Sfințirea este un proces. Aceste lucruri nu se întâmplă toate peste noapte. Dar imediat după nașterea din nou, intrăm în acest proces, și dacă dorim, viața din Dumnezeu ne inundă din ce în ce mai mult și suntem transformați din ce în ce mai mult după chipul și asemănarea Fiului Său.

Apoi, adevărata viața ne stimulează și respectă libertatea de alegere. Lumina de sus este suficient de intensă ca să o urmezi cu toată inima, dar și suficient de slabă ca să o poți respinge. Viața din Dumnezeu pune stăpânire pe noi doar în măsura în care noi îi dăm voie. Nu este intrarea într-o transă mistică pe care nu o putem controla. Este o chemare fermă și blândă, care ne întreabă mereu, la fel cum Isus i-a întrebat pe ucenici: *Voi nu plecați?* Lumina de sus ne cere totul, dar nu ne impune. Dimpotrivă, vrea să vadă dacă ne dorim cu adevărat această viață.

Și nu în ultimul rând adevărata viață generează relații sfinte. Este adevărat că acest element l-am putea include în viața sfântă, faptele sfinte despre care am vorbit mai sus. Dar cred că merită o atenție specială. Omul este o ființă relațională. În el există o nevoie fundamentală după dragoste, unitate, comuniune. Adevărata viața aduce în relațiile prezente adierea dragostei și unității din Edenul de altă dată. Acest lucru nu se întâmplă doar în relația personală cu Dumnezeu, ci și în cadrul comunității. O comunitate transformată de adevărata viață experimentează o comuniune, acceptare și părtășie unică și inconfundabilă.

În concluzie, adevărata viață se adresează ființei umane în integralitatea sa. Ea se adresează nevoilor noastre adânci, rațiunii din noi, comportamentului nostru, liberului nostru arbitru și relațiilor interumane. Omul simte, gândește, acționează, face alegeri și relaționează. Viața venită din Dumnezeu se adresează și umple toate dimensiunile umanității noastre. Cel care ne-a creat după chipul și asemănarea Sa, ne cunoaște mai bine ca oricine. Viața venită din Cel care ne-a creat răspunde tuturor nevoilor noastre. Ele unt senzorii prin care recunoaștem glasul Creatorului.

Evanghelia după Ioan nu a fost scrisă doar pentru a aduce oameni la credință, ci mai degrabă pentru a întări credința creștinilor din primul secol asediată de contra-argumentele teologice ale Iudeilor, dintre care cele mai de impact erau:

- Cum poate un om să se numească pe Sine Dumnezeu? Mesia trebuie să fie un om special care să aducă izbăvirea, iar Dumnezeu este unul singur! Nu există doi Dumnezei!
- Cum adică Mesia să moară? Dacă Isus era Mesia, Dumnezeu l-ar fi izbăvit, și apoi El ar fi adus judecata și ne-ar fi izbăvit pe noi!
- Dacă Isus era Mesia de ce ai Săi nu L-au primit? De ce mai marii noștri, care cunosc pe de rost Scriptura și au fost unși de Dumnezeu după lege în fruntea noastră, nu L-au cunoscut?

Ioan răspunde acestor întrebări și ne explică faptul că Isus Mesia trebuie să fie Dumnezeu, să moară și să fie respins de ai Săi tocmai pentru a se împlini Scripturile Vechiului Testament. El apoi înalță divinitatea lui Isus prin puterea Cuvântului Său și prin frumusețea Bisericii Sale care îi este credincioasă. În același timp Ioan alocă foarte mult text pentru a explica de ce Iudeii L-au respins pe Isus. Argumentul majorității a fost întotdeauna unul feroce. Ioan desființează acest argument. El ne deschide mintea să înțelegem că cei din întuneric, nu că nu pot vedea Lumina, dar nu vor să vină la Lumină pentru că faptele lor sunt rele. De aceea, urăsc Lumina și o răstignesc atunci când au ocazia. Respingerea Luminii este ceva firesc din partea celor ce iubesc întunericul.

Spuneam că Evanghelia se adresează mai degrabă celor credincioși pentru a le întări credința în Isus. Limbajul folosit este deseori, unul teologic, mai dificil, și sunt multe pasaje care ne sugerează că Ioan pornea de la premisa că destinatarii știu deja despre Isus și faptele Sale. În mod cert nu erau niște păgâni care auzeau prima dată despre Isus. Evanghelia ne deschide ochii nouă credincioșilor și ne aduce aminte de ce am crezut în Isus și care sunt miile de dovezi vii din mijlocul nostru care ne arată cu

putere că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Prin studiul Evangheliei ne amintim mai întâi de nașterea noastră din nou, despre întâlnirea noastră cu Isus, despre ce am simțit atunci, și despre ce s-a schimbat în viața noastră. Ne aducem aminte cum Cuvântul a potolit marea foame a sufletului nostru și apoi a început să rodească lucruri divine, străine de ființa umană decăzută. Dar Ioan nu ne lasă la contemplarea propriei nașteri din nou. El ne spune că această experiență este doar începutul. Umblarea cu Isus este un șir de experiențe duhovnicești. În fiecare zi putem experimenta din nou și din nou puterea Cuvântului de a aduce viață sufletului nostru și de a ne schimba. Cuvântul care S-a împlinit cu atâta precizie în viața lui Isus, descoperim că se îplinește cu aceeași precizie și în viața noastră! Duhul ne dăruiește mii de experiențe prin care descoperim prin viața noastră adevărul rostit de Dumnezeu în Cuvântul Său. Dar apoi Ioan ne invită să privim și la ceilalți. Puterea Cuvântului de a da viață o vedem și la ceilalți. Mulți oameni de lângă noi experimentează aceeași taină! Și nu în ultimul rând Ioan ne atrage atenția asupra ceea ce se întâmplă în relația dintre doi oameni care au primit Cuvântul. Între ei se zidește o dragoste, o părtășie, o comuniune atât e profundă! Suntem, înconjurați zilnic de dovezile și minunile învierii! Evanghelia doar ne ajută să deschidem ochii ca să vedem miile de dovezi care deja există în viața noastră și a celorlalți! Cel rău va încerca să ne facă să minimalizăm semnificația acestor experiențe și va dori să ne târască pe tărâmul rece și steril al unor înșiruiți de argumente raționale și logice. Acestea sunt foarte importante, dar nu pot substitui temelia credinței care este ***întâlnirea personală și umblarea personală cu Isus prin intermediul Cuvântului Său și în mijlocul Bisericii Sale!***

Cuprins

Evanghelia după Ioan	1
- introducere -	1
Prolog	5
- 1:1-1:18 -	5
Mărturia lui Ioan Botezătorul și primii ucenici	14
- 1:19-1:51 -	14
Nunta din Cana și curățirea Templului.....	20
- 2:1-2:22 -	20
Cine crede în Fiul are viața.....	27
- 2:23-3:36 -	27
Isus și credința samaritenilor și cea a unui slujbaș împărătesc	36
- 4:1-4:54 -	36
Isus, Sursa Vieții.....	44
- 5:1-5:47 -	44
Isus, Pâinea vieții.....	54
- 6:1-6:71 -	54
Întunericul din inima oamenilor	61
- 7:1-7:53 -	61
Isus, Lumina lumii!	68
- 8:1-8:59 -	68
Isus, Lumina lumii!	75
- 9:1-9:41 -	75
Isus, Păstorul cel bun.....	82
- 10:1-10:42 -	82
Isus, învierea și viața!	96
- 11:1-11:46 -	96
Isus Mielul de jertfă.....	106
- 11:47-12:50 -	106
Spălarea pe picioare și chemarea la dragoste	121
- 13:1-13:38 -	121

Plecarea lui Isus: spre binele ucenicilor!	131
– 14:1-14:31 –	131
Roadă dragostei poate fi adusă doar prin Hristos	144
– 15:1-15:17 –	144
Lumea vă va urî, dar voi și Duhul veți mărturisi despre Mine	148
– 15:18-16:33 –	148
Și Mă rog ca ei să fie una!	156
– 17:1-17:26 –	156
Prinderea, judecarea și răstignirea lui Isus	168
– 18:1-19:42 –	168
Învierea lui Isus	175
– 20:1-21:25 –	175
Evangelia după Ioan	182
– recapitulare –	182